

Plats och tid: Stora Studion, Funkishuset, 2021-01-18, 13:15

Distansdeltagande

Med anledning av det ökade smittläget uppmanar ordföranden så många som möjligt av ledamöterna att närvara på distans/länk. Dock bör den som utses att justera protokollet delta på plats enligt SKR:s rekommendationer.

Frågor

Anmäl eventuella övriga frågor till kommunsekreteraren senast kl. 12.00 torsdagen innan sammanträdet - skriftliga svar eller muntliga redogörelser kommer att lämnas vid sammanträdet. Frågor som inkommer efter detta eller lämnas vid sammanträdet besvaras vid nästkommande sammanträde.

- Upprop
- Val av protokollsjusterare

Sammanträdet inleds med följande föredragningar

David Gudjunsson, ekonom kl. 13:15

- Internhyressystem

Sven Stengard, ekonomichef kl. 13:30

- RTÖG avgifter för rengöring och brandskyddskontroll
- Kommunens låneramar 2021
- Investeringspolicy
- Garvarehuset - återköp av fastigheten
- Plan för uppföljning av verksamhet och ekonomi 2021 samt planering inför 2022
- Avtal Riksbyggen (information kommunstyrelsen)

Louise Skymnevik, enhetschef IFO // Marie Schmid, socialchef kl. 14:00

- Riktlinje för ersättning vid familjehemsvård av barn och unga
- Riktlinjer för ekonomiskt bistånd

Kristina Hörnvist, trafiksamordnare kl. 14:15

- Trafikutredning stråk Valdemarsvik-Norrköping Östgötatrafiken

Fredrik Törnborg, enhetschef gymnasiefrågor, integration, fritid, vux, arbmark. kl. 14:30

- Information om narkotikarapport, avloppsmätningar och regional omvärldsbevakning (information kommunstyrelsen)

Karl Öhländer, kommundirektör

- Deklarationen för en stark demokrati
- Kommundirektörens information (information kommunstyrelsen)
- Ringgården (information kommunstyrelsen)
- Ishallen (information kommunstyrelsen)
- Covid-19 (information kommunstyrelsen)

Nr	Dnr	Ärende	Anmärkning
1	KS-SA.2020.81	Internhyressystem	
2	KS-SA.2020.92	RTÖG Avgifter för rengöring och brandskyddskontroll	
3	KS-SA.2020.104	Kommunens låneramar 2021	

4	KS-SA.2021.6	Investeringspolicy	
5	KS-SA.2021.4	Garvarhuset - återköp av fastigheten	
6	KS-SA.2020.107	Plan för uppföljning av verksamhet och ekonomi 2021 samt planering inför 2022	
7	KS-SO.2020.53	Riktlinje för ersättningar vid familjehemsvård av barn och unga	
8	KS-SO.2020.66	Riktlinjer för ekonomiskt bistånd	
9	TRAF.2020.10	Skolskjutsreglemente revidering 2020	
10	TRAF.2020.12	Trafikutredning stråk Valdemarsvik-Norrköping Östgötatrafiken	
11	KS-KcS.2020.67	Deklarationen för en stark demokrati	
12	Nämnd.2021.5	Anmälan till kommunstyrelsen	
13	Nämnd.2021.4	Information kommunstyrelsen	

Mattias Geving
Ordförande

Fredrik Sivula
Sekreterare

(1)

KS-SA.2020.81 040

Internhyressystem

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

KSAU § 162

KS-SA.2020.81 040

Internhyressystem

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

1. Kommunstyrelsen antar förslag till Regelverk internhyressystem.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har fått i uppdrag att dels genomföra en översyn av kommunens internhyressystem och dels komma med förslag till ett nytt förbättrat system. I uppdraget har också ingått att utreda och komma med förslag på en modell för hur lokaler kan sägas upp och hur detta kan hanteras.

Till detta ärende följer två dokument: "Regelverk internhyressystem" och rapporten "Översyn internhyressystem".

Regelverket fastställer att det ska finnas ett skriftligt hyresavtal mellan hyresvärden (fastighetsavdelningen) och hyresgästen (sektorn). Det fastställer även kostnadsberäkningsgrunder, tidsaspekter och vilka tjänster som ingår i hyran. Därtill finns ett regelverk kring hur tilläggshyror vid större investeringar ska beräknas samt hur en uppsägning av en lokal ska gå till.

Förutom ovanstående ingår två övriga delar i regelverket. Den första föreslår att en lokalbank inrättas och hur denna kan finansieras. Den andra delen föreslår att fastighetskontoret tecknar samtliga externa hyresavtal samt att kommunstyrelsen ska godkänna alla externa avtal med en löptid över tre år.

Beslutsunderlag

Skrivelse från avdelning Service och Administration 2020-09-21

Regelverk internhyressystem

Rapport, Översyn av internhyressystem

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Avdelning Service och Administration
Sven Stengard
Tel: 0123-191 24
E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Internhyressystem

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Förvaltningens förslag till "Regelverk internhyressystem" antas att gälla från och med 2020-07-01

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har fått i uppdrag att dels genomföra en översyn av kommunens internhyressystem och dels komma med förslag till ett nytt förbättrat system. I uppdraget har också ingått att utreda och komma med förslag på en modell för hur lokaler kan sägas upp och hur detta kan hanteras.

Till detta ärende följer två dokument: "Regelverk internhyressystem" och rapporten "Översyn internhyressystem"

Regelverket fastställer att det ska finnas ett skriftligt hyresavtal mellan hyresvärden (fastighetsavdelningen) och hyresgästen (sektorn). Det fastställer även kostnadsberäkningsgrunder, tidsaspekter och vilka tjänster som ingår i hyran. Därtill finns ett regelverk kring hur tilläggshyror vid större investeringar ska beräknas samt hur en uppsägning av en lokal ska gå till.

Förutom ovanstående ingår två övriga delar i regelverket. Den första föreslår att en lokalbank inrättas och hur denna kan finansieras. Den andra delen föreslår att fastighetskontoret tecknar samtliga externa hyresavtal samt att kommunstyrelsen ska godkänna alla externa avtal med en löptid över tre år.

Beslutsunderlag

Regelverk internhyressystem
Rapport, Översyn av internhyressystem

Beslutet skickas till

<Här skrivs till vilka som det slutliga beslutet ska skickas>

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Karl Öhlander
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

David Gudjonsson
Ekonom

Regelverk internhyressystem

Innehåll

1.	Inledning	3
2.	Principiella grunder	3
3.	Kostnadsberäkningsgrunder	3
4.	Internhyrans giltighetstid	4
5.	Tjänster som ingår i hyran	4
6.	Tilläggshyra vid större investeringar	4
7.	Uppsägning.....	4
8.	Lokalbank.....	5
9.	Externa hyresavtal	5
10.	Lokalsamordning	5
11.	Tvist	5

1. Inledning

Ett internhyressystem ska reglera förhållanden mellan hyresvärd och hyresgäst avseende nyttjandet av verksamhetslokaler. Systemet ska bidra till god hushållning av verksamhetslokaler, ge en medvetenhet om lokalkostnader och tydliggöra ansvarsfördelningen mellan hyresvärd och hyresgäst. Detta regleras i hyresavtal.

Kommunens verksamheter kan bedrivas i egna eller inhyrda lokaler. Det är fastighetskontoret under sektor samhällsbyggnad och kultur som förvaltar samtliga kommunägda lokaler. Fastighetskontoret betraktas som hyresvärd. Internhyressystemet innefattas av kommunens fastigheter samt fastigheten Strömsvik som ägs av det kommunala bolaget Valdemarsviks etableringsaktiebolag (VETAB).

2. Principiella grunder

Ett internhyressystem ska vara enkelt och skapa förståelse om lokaler för verksamheter och lokalhyresgäster. Det ska vara tydligt, begripligt och transparent. Skapa förutsättningar för långsiktig planering och förutsägbarhet. Säkra så att kommunens fastighetsbestånd förvaltas så att fastigheternas värde bevaras. Det ska ge ett tydligt incitament för att effektivisera lokalanvändningen.

Hyresintäkterna ska över tid motsvara kostnaderna. Huvudprincipen för det nya internhyressystemet är att alla fastigheter indelas i grupper, sk objektgrupper, utifrån verksamheten i lokalen. Alla hyror grundas på den yta verksamheten använder, utifrån bruksarea. Ett pris per kvadratmeter fastställs för varje objektgrupp, den sk bashyran. Bashyran räknas om årligen utifrån konsumentprisindex. Var femte år justeras bashyran utifrån nya kostnadsberäkningar.

Lokalerna fördelas på följande objektgrupper:

Förvaltningslokaler
Förskolelokaler
Grundskolelokaler
Servicehus/gruppbofästäder
Övriga fastigheter

3. Kostnadsberäkningsgrunder

Kostnader och bruksytor för alla lokaler inom varje objektgrupp summeras. Detta blir underlag för beräkning av bashyran. De i beräkningsunderlaget ingående kostnaderna är:

Mediaförbrukning: Såsom el, värme, vatten utgår från utfallet året innan beräkningstidpunkten. Kostnadsgruppen kopplas till konsumentprisindex för att justeras utifrån det årligen.

Administrationskostnader: Kostnaden utgör hyresvärdens kostnader för att leda och administrera sin verksamhet. Dessa kostnader fördelas utifrån bruksarea på samtliga uthyrningsbara lokaler. Kostnadsgruppen kopplas till personalkostnadsindex

Driftskostnader: Fastighetsskötsel och löpande underhåll fördelas enligt schablon. Kostnadsgruppen kopplas till konsumentprisindex

Planerat underhåll: Prognos för planerat fastighetsunderhåll för kommande 5 årsperiod. Kostnaderna fördelas jämt över perioden. Ingen koppling till något index.

Försäkringar: Utgår från utfallet året innan beräkningstidpunkten. Ingen koppling till något index.

Kapitaltjänst: Utgår från utfallet året innan beräkningstidpunkten, tillägg utifrån planerade investeringar. Större investeringar på enskilda fastigheter, lokaler behandlas som tilläggshyra, se "Uppdrag och investeringar".

Ett procentuellt tillägg på bashyra tillkommer för felavhjälpande kostnader. Procentsatsen beräknas utifrån tidigare års utfall och justeras var femte år.

4. Internhyrans giltighetstid

Internhyresavtalet är femåriga och omförhandlas därefter. Uppsägningstiden är 12 månader och kan ske när som helst. För nyproducerade byggnader/lokaler gäller en avtalstid på 10 år innan uppsägning är möjlig. Detta gäller främst verksamhetsspecifika lokaler/byggnader.

5. Tjänster som ingår i hyran

De tjänster som ingår i hyran ska regleras av gränsdragningslistan. Gränsdragningslistan visar vilka förpliktelser hyresvärden har mot hyresgästen och vad som ingår i bashyran samt vilka tilläggstjänster som kan erhållas mot extra debitering. Lokalförändringar som omfattas av planerat underhåll ingår i bashyran. Lokalförändringar som föranleds av myndighetskrav riktade mot verksamheten bekostas av hyresgästen.

6. Tilläggshyra vid större investeringar

Vid större investeringar såsom nybyggnationer och ombyggnationer utgår s.k. tilläggshyra för de aktuella objektet/objekten. Tilläggshyran ska täcka de ökade kapitaltjänstkostnaderna som fastighetskontoret får i samband med investeringen. Tilläggsavtalet tecknas fram till nytt internhyresavtal omförhandlas därefter införlivas tilläggsavtalet i det nya hyresavtalet. 10 år efter investeringen justeras bashyran för berörd objektgrupp så att de ökade kapitaltjänstkostnaderna ingår i gruppens bashyra. Beslut om kommande tilläggshyra tas under perioden oktober-november året innan.

7. Uppsägning

Ett hyresavtal måste sägas upp senast 12 månader innan önskat avslutsdatum. Uppsägning kan ske när som helst. Kortare uppsägningstid kan gälla om annan godtagbar hyresgäst kan träda in. För nyproducerade lokaler eller lokaler som byggts om i stor omfattning gäller en hyresperiod på 10 år, sedan är det möjligt att säga upp lokalen.

För att kunna säga upp delar av lokaler krävs att lokalen är uthyrningsbar till annan hyresgäst. Lokalen ska vara fysiskt avskiljbar och ha/ ges en egen ingång/entré, toalett samt personalutrymme. Flera hyresgäster ska kunna använda fastigheten/byggnaden/enheten utan att verksamheterna stör varandra. Den uppsagda delen ska kunna avskiljas med mindre

åtgärder och till rimliga kostnader. Kostnaderna för detta ska bäras av den objektgrupp som den frånträdande hyresgästen tillhör. Det är fastighetskontoret som avgör om det är möjligt att avskilja lokalen.

8. Lokalbank

Införandet av en lokalbank medför en tydlighet i vilka lokaler som står tomma och vad de kostar. Verksamheterna kan se vilka lokaler som är uthyrningsbara och vad de skulle kosta att hyra. Lokalbehovet ska i första hand prövas mot lediga lokaler i lokalbanken. Incitament skapas så att hyresgästerna kan säga upp lokaler, eller om möjligt delar av lokaler, utan att budgeten justeras. Detta ska på sikt ge en effektiv använd lokalyta. Outhyrda objekt ska ha en handlingsplan där det ska framgå om objektet ska finnas för uthyrning, försäljning eller rivning. En finansiering av lokalbanksfunktionen utanför internhyrorna måste skapas för tiden mellan mottagandet av lokalbanken till uthyrning sker. Lokalbanken tas hänsyn till och finansieras i samband med den årliga budgetprocessen.

9. Externa hyresavtal

Det är fastighetskontoret som tecknar samtliga hyresavtal med extern motpart. Alla hyresavtal med en löptid på över 3 år ska godkännas av kommunstyrelsen innan tecknande. Det är fastighetskontoret som ansvarar för lokalsamordningen.

10. Lokalsamordning

Det är fastighetskontoret som ansvarar för kommunens samlade lokalsamordning.

11. Tvist

Tvist om avtal eller tolkning av regelverk ska i första hand lösas genom samråd mellan hyresvärd och hyresgäst. Om överenskommelse inte kan nås, hänskjuts frågan till kommundirektören.

Översyn internhyressystem

RAPPORT

Innehåll

1.	Bakgrund och uppdrag	3
1.1	Projektet medlemmar och styrgrupp	3
2.	Internhyressystem idag	4
2.1	Fastighetsbestånd och kostnadsfaktorer	4
2.2	Fördelar och nackdelar med internhyressystemet idag	5
3.	Nytt internhyressystem	6
3.1	Ny hyresmodell	6
3.2	Bashyra	8
3.3	Tilläggshyra	9
3.4	Lokalbank	9
3.5	Hyresgästmöten, centrala och lokala	9
3.6	Regelverk	9
4.	Sammanfattning	11

1. Bakgrund och uppdrag

Under april 2020 fick en projektgrupp i uppdrag att utföra en översyn av Valdemarsviks kommuns internhyressystem.

Syftet med översynen är att ta fram riktlinjer för internhyror i Valdemarsviks kommun. Översynen genomförs med beaktande av följande utgångspunkter:

- Fastighetsansvarig- och hyresgästers perspektiv.
- Helhetssyn och kommunens samlade intressen
- Politiska aspekter avseende internhyressystem (tydligt visa kostnader för lokalbank)
- Systemet ska vara transparent, enkelt att förstå och omsätta i praktiken
- Systemet ska byggas på effektiva administrativa rutiner för uppföljning mm.

Uppdraget framgår av följande punkter;
-Tydliggöra dagens internhyressystem

- Vilket regelverk gällande dagens uttag av internhyror
 - Vilka kostnadsfaktorer ingår?
 - Vilka brister finns med dagens system?
 - Vilka fastigheter ingår?
 - Vilken lagstiftning är relevant för sakfrågan?
-
- Vad visar jämförelser med andra kommuners system?
 - Identifiera kända, kommande förändringar gällande olika kostnadsfaktorer.
 - Föreslå åtgärder för effektiviseringar och kostnadsreduceringar med konsekvensbeskrivningar utifrån fastighetsansvarigs och hyresgästers perspektiv.
 - Föreslå ett system som hanterar uppsägning av kommunala lokaler, tex inrättandet av en "lokalbank".
 - Vad ska gälla för interna respektive externa hyresgäster, ska det vara någon skillnad?

1.1 Projektet medlemmar och styrgrupp

Projektägare	Kommunchef
Styrgrupp	Ekonomichef och Samhällsbyggnadschef
Projektmedlemmar	David Gudjonsson Tobias Svanberg Dejan Nedelkovski Mikael Jonsson Nadezda Kartushina Lotta Burström
Rapport till styrgrupp	15 maj 2020

2. Internhyressystem idag

2.1 Fastighetsbestånd och kostnadsfaktorer

Vad är ett internhyressystem?

Internhyressystemet ska:

- Reglera förhållandet mellan hyresvärd och hyresgäst avseende nyttjande av verksamhetslokaler
- Bidra till en god hushållning av verksamhetslokaler
- Bidra till en ökad medvetenhet om lokalkostnader
- Bidra till att utveckla dialog och samverkan mellan hyresvärd och hyresgäster
- Tydliggöra ansvarsfördelningen mellan hyresvärd och hyresgäst

Kommunens verksamheter kan bedrivas i egna eller inhyrda lokaler. Det är fastighetskontoret under sektor samhällsbyggnad och kultur som förvaltar samtliga kommunägda lokaler och betraktas i den här rapporten som hyresvärd.

Bilaga 1 visar vilka fastigheter som omfattas av internhyressystemet. Några fastigheter har bara interna hyresgäster medan andra bara har externa. Det finns fastigheter som har en mix av både interna och externa hyresgäster.

Idag beräknas internhyran på varje enskilt hyresobjekt. Hyresobjekt kan ofta likställas med fastighet. Internhyressättningen bygger på en självkostnadsprincip. Varje objekt ska bära sina kostnader samt täcka de kostnader som inte direkt är hänförliga till objektet, men som belastar fastighetskontoret. Fastighetsägaren budgeterar ett noll-resultat¹. Exempelvis är fastighetsskötarens tid inte direkt kopplade till respektive objekt utan schabloner används för att fördela de kostnaderna. Ofta används nyckeltal som yta när kostnaderna fördelas.

Vilka kostnadsfaktorer beräknas internhyran på? Kostnader som är direkt hänförliga till respektive objekt är:

Elkostnader	Beräknas på faktiskt förbrukning föregående år, flera hyresgäster har dock egna abonnemang
Värme(El, olja, pellets, fjärrvärme)	Beräknas på faktiskt förbrukning föregående år
Vatten/Renhållning	Faktiskt förbrukning föregående år
Försäkring	Föregående års premie
Avskrivningar och internränta	Enligt simulering baserat på föregående år

De kostnader som inte direkt kan kopplas till enskilt hyresobjekt fördelas enligt schabloner

Fastighetsskatt	Kostnaden för fastighetsskatt ligger centralt på fastighetskontoret.
Fastighetsskötsel/Administration	Lönekostnader för fastighetsskötare, ledning och fordonskostnader. Yttre fastighetsskötsel debiteras från gatukontoret till fastighet. Dessa kostnader fördelas med schabloner. Yta, objektgrupper etc.

¹ Budgeterat resultat år 2020 +800 tkr.

Planerat underhåll	Alla kostnader utgår från utfallet föregående år, ej uppräknig.
Avskrivningar	Baserat på föregående år. Inte flerårig prognos. Enligt simulering baserat på föregående år. Nyinvesteringar debiteras om de är kända vid aviseringstillfället.
Internränta	Simulering baserat på föregående år.
Oförutsedda kostnader	Beräknas på faktiskt utfall föregående år

Kostnader för outhyrda objekt fördelas ut på de uthyrda objekten.

2.2 Fördelar och nackdelar med internhyressystemet idag

Fördelar: "Rättvis" kostnadsfördelning. Försök att varje objekt ska debiteras en hyra som motsvarar kostnaderna.

Nackdelar: Hyrorna måste justeras varje år. Ofta är internhyrorna inte justerade förrän några månader in på aktuellt år. Hyrorna får då internfaktureras i efterskott. Innan hyrorna är justerade kan inte de interkommunala ersättningarna beräknas. Det finns mycket att vinna på att hyresnivåerna justeras tidigare. Mängden internfakturer kan då minskas då det är möjligt att fakturera en faktura per år och objekt. Det finns inga uppräknig. Det kan bli stora variationer i hyresbeloppen mellan åren då oförutsedda kostnader uppstår och kan påverka ett enskilt hyresobjekt/hyresgäst stort. Underlagen till årets hyror baseras i mångt och mycket på föregående års utfall. Verksamheter med stor andel lokalkostnader får svårt att göra långsiktiga flerårsbudgetar. Kostnaderna för outhyrda lokaler fördelas ut över uthyrda. Detta medför att hyresgästerna får en högre hyra som inte riktigt motsvarar självkostnadsprincipen för hyresobjektet. Det blir också otydligt vad de outhyrda lokalerna kostar. Det finns inga klara incitament för förändringar och på sikt generera en effektiv använd lokalyta.

3. Nytt internhyressystem

3.1 Ny hyresmodell

- Ett system med 5års perspektiv. Samma grundhyra per objektgrupp
- Dela upp fastigheterna i grupper. Förskolor/Grundskola/Äldreboende etc
- Indexuppräknade årshyrorna, lägga till belopp för oförutsedda kostnader/reparationer. Även täcka mindre investeringar
- Vid större investeringar, tilläggshyra max 10år på det berörda objektet, sedan ingå i gruppens bashyra
- Införa lokalbank. Tydliggöra kostnad för outhyrda lokaler
- Regelverk för kontrakt, uppsägning och lokalbank

Ett internhyressystem ska vara enkelt och skapa förståelse om lokaler för verksamheter och lokalhyresgäster. Det ska vara tydligt, begripligt och transparent. Skapa förutsättningar för långsiktig planering och förutsägbarhet. Säkra så att kommunens fastighetsbestånd förvaltas så att fastigheternas värde bevaras. Det ska ge ett tydligt incitament för att effektivisera lokalanvändningen.

All form av lokalhyra i privata verksamheter regleras i jordabalkens tolfte kapitel, med den öppna marknaden som bas. Kommunala lokaler har motsatsvis ingen kontakt med den öppna marknaden eller hyreslagstiftningen. Regler om hur dessa interna hyresförhållanden ska utformas finns inte. Det finns allmänna krav på kommuners verksamheter i Kommunallagen, vilket då även inkluderar lokaluthyrning. Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, vilket även inkluderar lokalkostnader. Kommunens externa hyresgäster omfattas av likställighetsprincipen, dvs att kommunen ska behandla sina medlemmar lika. Externa hyresavtal måste alltså ske på "affärsmässiga grunder". Med det menas att hyresvillkoren ska vara affärsmässiga och grundas på samma överväganden som en privat investerare skulle ha gjort. Uthyrningen ska ske utifrån fastställda principer för att säkerställa att intressenterna behandlas likvärdigt och för att undvika misstankar om gynnande av enskild.

Internhyressystem kan delas upp i tre olika principer:

- Kostnadsbaserad hyra, Hyran ska motsvara den faktiska kostnaden för drift, underhåll och förvaltning, samt kapitalkostnaden för den specifika lokalen. Kostnadsbaserade hyror är inte alltid lika med självkostnadshyror. Om hyran bygger på ett annat värdeunderlag är den verkliga investeringskostnaden, till exempel marknadsvärden kan den inte betraktas som en självkostnadshyra.
- Marknadsbaserad hyra, hyran har avsikten att efterlikna vad en likvärdig lokal skulle kosta att hyra på den öppna marknaden. Det kan dock vara svårt att hitta jämförbara lokaler på marknaden då kommunägda lokaler ofta är mycket knutna till den aktuella verksamheten som bedrivs där.
- Funktionshyra, är en version av kostnadsbaserad hyra. Utgångspunkten är att verksamheten disponerar ett stort antal lokaler i kommunen, exempelvis BUA som hyr flera lokaler till skolverksamhet. Den totala kostnaden för samtliga lokaler beräknas i ett första steg i enlighet med en kostnadsbaserad hyressättning. I nästa steg fördelas denna kostnad på de olika lokalerna så att en bättre lokal får bära en större del av totalkostnaden i form av högre hyra. Genom denna hyressättningsprincip kan orättvisa kapitalkostnader neutraliseras och jämnare hyresnivåer uppnås.

Det är vanligt att kommuner tillämpar både kostnadsbaserad- och marknadsbaserad hyra samtidigt. Gamla byggnader med möjlig alternativ användning hyressätts ofta efter marknashyresprincip och nya byggnader som är anpassade efter befintlig verksamhet och saknar alternativ användning hyressätts vanligen efter kostnadshyresprincipen

Förslag på ny modell: Kostnadsbaserad hyra med objektgrupper

Dela upp fastigheterna i objektgrupper. Varje objektgrupp ska ha en hyra baserad på uppmätt yta, kr/m². En rekommendation här är att använda s.k. BRA-yta som underlag, dvs bruksarean. Bruksarean är den yta som begränsas av de omslutande byggnadsdelarnas insida. I bruksarean inräknas bland annat inredningsenheter som köksskåp, garderobsskåp och mindre kanaler. Uppvärmningsanordningar ingår. Även rumsskiljande väggar ingår om de understiger en tjocklek på 0,3m. Väggar, pelare, skorstenar och likande som överstiger 0,3m ingår inte.

Indelning av objektgrupper kan vara så här:

Förvaltningsfastigheter

Förskolelokaler

Grundskolor/skolfastigheter

Servicehus/gruppbostäder

Övriga fastigheter

3.2 Bashyra

Vilka kostnadsgrupper som ligger till grund för hyran framgår av nedanstående. Den så kallade bashyran ska bära alla gemensamma kostnader för gruppen samt även gruppens del av administrationskostnaderna.

- El, värme, vatten och renhållning utgår från föregående års utfall och räknas upp med index, ex konsumentprisindex. Detta kallas för mediaförbrukning.
- Administrationskostnaderna utgör hyresvärdens kostnader för att leda och administrera sin verksamhet fördelas över grupperna med schablon. Exempelvis kan BRA-yta vara en lämplig fördelningsnyckel. Hyresobjekten får så samma administrationskostnad i kr per kvm.
- Driftskostnader i form av fastighetsskötsel och löpande underhåll fördelas enligt schablon. Ett tidredovisningssystem skulle bidra till en mer rättvisande fördelning av fastighetskontorets lönekostnader.
- Prognos för planerat fastighetsunderhåll tas fram för kommande 5 åren och räknas med i hyran.
- Fastighetsförsäkring och försäkringspremier bygger på föregående årspremie.

Särskild hänsyn behöver tas till större planerade investeringar. Detta behandlas separat och läggs på som tilläggshyra på berörda hyresobjekt. Tilläggshyran ska ses som tillfälligt, 10år, för att sedan räknas in i objektgruppen och fördelas ut över objekten.

Ett generellt påslag på ca 3% bör läggas till för felavhjälpande underhåll. Procentsatsen är baserad på tidigare års kostnader för felavhjälpande underhåll. Procentsatsen räknas om i femårs intervaller.

Den totala kostnaden för objektgruppen, även de objekt som är outhyrda, delas med gruppens totala BRA-yta och därigenom får bashyran kr/m². Grundskolefastigheter får en bashyra kr/m² och servicehus/gruppbostäder en annan. Om det upplevs som att hyresobjekten inom en och samma grupp inte håller en liknade standard kan ett värderingssystem tas fram. Värderingsparametrar kan då vara lokalens ändamålsenlighet för en viss verksamhet, lokalens läge och byggnadens standard, se funktionshyra. Kommunens självkostnad för lokalerna fördelas sedan utifrån värderingen. Funktionshyran ska då spegla hyresskillnader av den nytta enskilda verksamheter har av sin lokal.

För att anpassa internhyressystemet till flera år föreslås att bashyran kopplas till en indexuppräknings, lämpligen konsumentprisindex med oktober som jämförelse månad. Detta är vanligt att koppla till externa hyresavtal.

Bilaga 2 visar hur mallar för internhyresberäkning kan se ut.

3.3 Tilläggshyra

Vid större investeringar såsom nybyggnationer och ombyggnationer utgår s.k. tilläggshyra för de aktuella objektet/objekten. Tilläggshyran ska täcka de ökade kapitaltjänstkostnaderna som fastighetskontoret får i samband med investeringen. Tilläggsavtalet tecknas förslagsvis på 10 år. Efter det justeras bashyran för berörd objektgrupp så att de ökade kapitaltjänstkostnaderna ingår i gruppens bashyra. Beslut om kommande tilläggshyra bör tas under perioden oktober-november året innan.

3.4 Lokalbank

Internhyressystemet ska stimulera till att överflödiga lokaler så snabbt som möjligt avvecklas och att vakanta lokaler hyrs ut. Att skapa en s.k. lokalbank bör tydliggöra och generera incitament för att få ett så bra lokalutnyttjande som möjligt. Införande av lokalbank innebär att en särskild verksamhetskod i redovisningen används för tomma, vakanta lokaler. Under verksamhetskoden bokförs lokalernas självkostnad utifrån objektgruppernas bashyra. Det blir tydligt vad det kostar kommunen att de står tomma och utgör ett incitament för planering av lokaler. Politiska beslut tas om lokalerna ska försöka hyras ut, säljas eller rivas. Handlingsplaner tas fram för varje enskilt objekt. Lokalerna ska användas så effektivt som möjligt. Det är därför viktigt att hyresgästerna har möjlighet att lämna lokaler och att inte verksamheter eftersträvar större lokalytor än vad som är nödvändigt. Tydliga regler för när man får lämna och vilken typ av yta man får lämna. Av hyresavtalet bör framgå om del av hyrd yta kan sägas upp. Det kan vara del av en skolfastighet tex. Lokalbehovet ska i första hand prövas mot lediga lokaler i lokalbanken, i andra hand extern hyresvärd. Finansieringen av lokalbanken sker lämpligen via budgetanslag.

3.5 Hyresgästmöten, centrala och lokala

Lokalstyrgrupp bildas med representanter från respektive förvaltning. Gruppen ska behandla strategiska och principiella frågor som rör lokalförsörjning, ex verksamhetsförändringar, pågående och kommande investeringsprojekt, drift och underhåll, upphandling och ekonomi. Gruppen ska dessutom behandla frågor som inte kan lösas lokalt.

Lokalt kallas till hyresgästmöten, lämpligen 2 ggr per år. Vid dessa möten behandlas operativa frågor till den dagliga verksamheten, förslag till och beslutad underhållsplan för fastigheten samt skyddsron. Eventuella frågor som inte kan lösas skickas vidare till lokalstyrgruppen.

3.6 Regelverk

För att få det att fungera måste det finnas tydliga regler för när man får lämna en lokal, vilken typ av ytor man får lämna och vem som står för hyran för tomställda lokaler. Lämpligt att ha en uppsägningstid på 12 månader. Uppsägning kan ske när som helst. För nyproducerade lokaler eller lokaler som byggts om i stor omfattning gäller en hyresperiod på 10 år, sedan är det möjligt att säga upp lokalen.

För att kunna säga upp delar av lokaler krävs att lokalen är uthyrningsbar till annan hyresgäst. Lokalen ska vara fysiskt avskiljbar och ha/ ges en egen ingång/entré, toalett samt personalutrymme. Flera hyresgäster ska kunna använda fastigheten/byggnaden/enheten utan att verksamheterna stör varandra. Den uppsagda delen ska kunna avskiljas med mindre åtgärder och till rimliga kostnader. Kostnaderna för detta ska bäras av den objektgrupp som den frånträdande hyresgästen tillhör.

Förändringar i form av minskad lokalyta utifrån gällande kontraktsvillkor eller annan lokaleffektivisering som uppstått genom påverkan av hyresgäst ska inte budgetjusteras utan finnas kvar i hyresgästens budget. Detta ger incitament för förändringar och på sikt generera en effektivt använd lokalyta. En finansiering av lokalbanksfunktionen utanför internhyrorna måste skapas för tiden mellan mottagandet av lokalbanken till uthyrning sker. Lokalbanken tas hänsyn till och finansieras i samband med den årliga budgetprocessen.

Ansvarsfördelningen mellan hyresvärd och hyresgäst regleras i den s.k. gränsdragningslistan.

4. Sammanfattning

Förslaget om nytt internhyressystem skiljer sig från nuvarande:

- 5 års period istället för 1 år
- Bashyran sätts per objektgrupp och kvm inte per enskilt objekt
- Indexuppräknings av bashyran
- Procentuellt påslag för oförutsedda kostnader
- Prognos för planerat underhåll ingår i bashyran
- Införande av lokalbank och incitament för effektivt använd lokalyta
- Regler för uppsägning

Att ha ett flerårsperspektiv ger en förståelse för verksamheterna vad lokalerna kommer att kosta under kommande år. Detta skapar förutsättningar för förutsägbarhet och långsiktig planering.

Bashyran sätts per objektgrupp istället för varje enskilt hyresobjekt. Detta leder till att nivån på bashyran inom gruppen blir mindre känslig för oförutsedda kostnader som annars kan påverka hyran mycket upp och ner för ett enskilt objekt från år till år. Om fastigheterna/lokalerna upplevs ha betydande skillnader i standard kan lokalerna värderas utifrån ett värderingssystem så att lokaler med högst värdering står för en högre hyra per m². Nyproducerade lokaler får en tilläggshyra under 10 år.

Att indexera lämpliga driftskostnader gör att hyresnivån anpassas till kostnadsläget i omvärlden över tid. Hyresnivån justeras årligen efter konsumentprisindex, KPI, för oktober månad året innan.

Skapa ett utrymme för oförutsedda kostnader. Oförutsedda kostnader kommer att uppstå under en 5 års period. Kostsamma reparationer påverkar ett enskilt objekt mycket. Uppskattade kostnader för detta måste tas med i bashyran i form av ett procentuellt påslag. Detta kan ses som en försäkringspremie för objektgruppen.

Eftersom systemet bygger på en femårsperiod behöver särskild hänsyn tas till planerat underhåll under perioden. Kostnaden för detta fördelas över åren och objektgruppen. I nuvarande system utgår man ifrån föregående års underhållskostnader för att beräkna aktuellt år. Detta kan leda till stora variationer från år till år.

Införandet av en lokalbank medför en tydlighet i vilka lokaler som står tomma och vad det kostar. Verksamheterna kan se vilka lokaler som är uthyrningsbara och vad de skulle kosta att hyra. Incitament skapas så att hyresgästerna kan säga upp lokaler, eller om möjligt delar av lokaler, utan att budgeten justeras. Detta ska på sikt ge en effektiv använd lokalyta. Outhyrda objekt ska ha en handlingsplan där det ska framgå om objektet ska finnas för uthyrning, försäljning eller rivning. Hyresobjekt kan lämpligen ha en uppsägningstid på 12 månader. För nyproducerade lokaler och lokaler som byggts om i stor omfattning gäller en hyresperiod på 10 år.

BILAGA 1

Fastigheter

Skolor

Vammarskolan

Hyresgäster

BUA SK

SoA Kansli (Idrottshall)

Lovisebergsskolan

Hyresgäster

BUA FSK (Skodel kommer rivas 2020)

BUA FSK Familjecentral

SoA Kansli (Idrottshall)

SO Loviza

Sörbyskolan

Hyresgäster

BUA SK

SoA Kansli (Idrottshall)

Ringarums skola

Hyresgäster

BUA SK

SoA Kansli (Idrottshall)

Gusums skola

Hyresgäster

BUA SK

SoA Kansli (Idrottshall)

Gryts skola

Hyresgäster

SoA Kansli (Idrottshall)

*Betalar endast för fastighetsskötsel samma
kostnad som fast.sköt för Gusums skola*

Förskolor

Valdemarsviks fsk **rivas**

Ringarums fsk

Gusums fsk

Sörby FSK Nybyggnation klart 2020

Lovisebergs FSK Nybyggnation klart 2021

Hyresgäster

BUA FSK

BUA FSK

BUA FSK

BUA FSK

BUA FSK

Servicebostäder

Grp bostad Valdemarsvik Brogatan

Grp bostad Ringarum

Ringgården

Hyresgäster

SO

SO

SO

BUA SK (Matsal)

Kostenheten (Kök)

Industrifastigheter

Vammar Industrihus

Hyresgäster

Hemtjänst

Hemsjukvård

Fd Kustbevakningskontoret

SoK Gatukontor

Brandstationer

Nya Brandstation vvik

Hyresgäster

Går under kommunchef och vht
räddningstjänst

Övriga fastigheter

Sanitetshus

SoK Gatukontor

Änggården

SO

Kommunförråd

SoK Gatukontor

Allmän WC

Objekt delas på övriga objekt

Bostads- och affärshus

Ängvägen 3

SO hyr lägenhet för dagverksamhet

Folkets Hus

BUA SK (Matsal)

Kostenheten (Kök)

Förvaltnings fastigheter

Kommunhuset Strömvik

BILAGA 2

Hyresberäkningsmall

<i>Fastighetsytor</i>	Bruks-area (BRA)
Objektgrupp	
Grundskolor	
Förskolor	
Servicebostäder	
Industrifastigheter	
Brandstationer	
Förvaltningsfastigheter	
Övriga fastigheter	
Totalt	

Hyra per kvm och objektgrupp

<i>MALL</i>		
Bruks-area (BRA)		
	Kronor /kvm	Indexeras
Energi (el och värme)		x
Vatten/Renhållning		x
Fastighetsskötsel		x
Försäkring/F-skatt		
Planerat underhåll, drift		x
Avskrivningar		
Ränta		
Oförutsedda kostnader 4%		
Summa hyresgrundande kostnader exkl PLU investering		
Planerat underhåll, investering		
Bashyra		

(2)

KS-SA.2020.92

RTÖG Avgifter för rengöring och brandskyddskontroll

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Räddningstjänsten Östra Götaland

Xxxxx

Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Avdelning Service och Administration
Sven Stengard
Ekonomichef
Tel: 0123-191 24
E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

RTÖG Avgifter för rengöring och brandskyddskontroll

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

- 1. Nya avgifter för rengöring och brandskyddskontroll antas i enlighet med Räddningstjänsten Östra Götalands förslag.**

Ärendebeskrivning

Enligt gällande förbundsordning ska förbundet svara för att rengöring och brandskyddskontroll enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) sker. Förbundet handlar regelbundet upp entreprenörer som utför dessa tjänster i medlemskommunerna.

En ny upphandling är nu i sitt sluske och när upphandlingsprocessen är färdig ska nya avtal skrivas. I och med detta behöver kommunerna fatta beslut om nya avgifter för rengöring och brandskyddskontroll.

Den pågående upphandlingen avser för första gången alla fem medlemskommuner, vilket har varit möjligt att genom att de tidigare avtalen löper ut vid samma tidpunkt.

Innan avtal kan slutas behöver varje kommun fatta beslut om de avgifter som ska gälla. Dessa avgifter kommer att vara samma i samtliga kommuner.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Karl Öhlander
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

§ 60. Avgifter för rengöring och brandskyddskontroll –
beslut
Dnr: RÖG 2020/0445 043

Direktionen beslutar:

- hemställa hos medlemskommunerna att anta nya avgifter för rengöring och brandskyddskontroll
- uppdra åt förbundsdirektör att upprätta de beslutsunderlag som kommunerna behöver

Beskrivning av ärendet:

Enligt gällande förbundsordning ska förbundet svara för att rengöring och brandskyddskontroll enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) sker. Förbundet handlar regelbundet upp entreprenörer som i medlemskommunerna utför dessa tjänster.

En sådan upphandling är nu i sitt slutskede och det ska, när upphandlingen är klar, skrivas avtal med entreprenörerna. I och med detta behöver medlemskommuner fatta beslut om avgifter för rengöring och brandskyddskontroll.

Den upphandling som skett nu avser för första gången alla fem medlemskommuner, vilket har varit möjligt genom att de tidigare avtalen löper ut vid

Justerande sign.

Justerande sign.

Utdragsbestyrkande

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

samma tidpunkt. Varje kommun har utgjort ett eget avtalsområde. Detta innebär att avtalen som kommer slutas startar och löper ut vid samma tidpunkter.

Innan avtal med entreprenörer kan slutas, behöver kommunfullmäktige i respektive medlemskommun fatta beslut om de avgifter som ska gälla för rengöring och brandskyddskontroll. Dessa avgifter kommer vara samma i alla kommuner.

Ulf och Per redogör för ärendet. Upphandlingen har överklagats av en part men det är ändå av vikt att medlemskommunerna fastställer de nya avgifterna när det nya avtalet väl träder ikraft.

Justerande sign.

Justerande sign.

Utdragsbestyrkande

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

Diarienummer
RÖG 2020/0445 043

Sidan
1 av 2

Datum
2020-10-07

Namn
Ulf Lago
Förbundsdirektör
Telefon
010-480 4005

Direktionen för
Räddningstjänsten
Östra Götaland

Avgifter för rengöring och brandskyddskontroll

Förslag till beslut
Direktionen beslutar att

- hemställa hos medlemskommunerna att anta nya avgifter för rengöring och brandskyddskontroll
- uppdra åt förbundsdirektör att upprätta de beslutsunderlag som kommunerna behöver

Sammanfattning

Enligt gällande förbundsordning ska förbundet svara för att rengöring och brandskyddskontroll enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) sker. Förbundet handlar regelbundet upp entreprenörer som i medlemskommunerna utför dessa tjänster.

En sådan upphandling är nu i sitt sluteskede och det ska, när upphandlingen är klar, skrivas avtal med entreprenörerna. I och med detta behöver medlemskommuner fatta beslut om avgifter för rengöring och brandskyddskontroll.

Beskrivning av ärendet

Den upphandling som skett nu avser för första gången alla fem medlemskommuner, vilket har varit möjligt genom att de tidigare avtalen löper ut vid samma tidpunkt. Varje kommun har utgjort ett eget avtalsområde. Detta innebär att avtalen som kommer slutas startar och löper ut vid samma tidpunkter.

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

Diarienummer
RÖG 2020/0445 043

Sidan
2 av 2

Innan avtal med entreprenörer kan slutas, behöver kommunfullmäktige i respektive medlemskommun fatta beslut om de avgifter som ska gälla för rengöring och brandskyddskontroll. Dessa avgifter kommer vara samma i alla kommuner.

Ulf Lago
Förbundsdirektör

Bilaga: Avgifter för rengöring och brandskyddskontroll fr o m 2021-07-01

Rengöring och brandskyddskontroll, fr.o.m 2021-07-01

Entreprenör:

Avgift för rengöring	Exkl moms	Inkl moms
Timavgift i kronor	475 kr	594 kr

	Exkl moms	Inkl moms
1. Objekt i småhus		
1.1 Helårsbebott hus, fritidshus samt förättning kvällstid mellan 17:00-20:00. Alla omkostnader ingår i denna avgift, inkl sotsug.	475 kr	594 kr
1.2 För den som tar emot på aviserad tid, eller ändrar tid till då sotaren finns i området rabatteras avgiften. Alla omkostnader ingår i denna avgift, inkl sotsug.	396 kr	495 kr
1.3 För avbokad tid senare än 2 arbetsdagar före aviserad förättning tas avgift ut	132 kr	165 kr
1.4 Avgift per tillkommande objekt (Värmepanna med normaleffekt högst 50 Mcal/h (ca 60 kW) , kakelugn, täljstensugn, tyngre eldstad, lokaleldstäder, köksspisar)	132 kr	165 kr
2 Övriga objekt samt imkanaler i storkök		
2.1 Större värmepanna med tillhörande röckanal och förbindelsekanal (>50 Mcal/h)	Timavgift	Timavgift
2.2 Rengöring av imkanal i storkök och motsvarande	Timavgift	Timavgift
2.3 Rengöring av annat än ovan angivna objekt	Timavgift	Timavgift
3 Undersökningsarbeten mm För undersökningsarbete, annat beställt arbete och utbränning	Timavgift	Timavgift
4 Särskilda bestämmelser		
4.1 Tillägg för undantagsförhållanden Om vid utförande av arbete enligt 1 undantagsförhållande föreligger genom avvikelser av nedan nämnt slag. - sådan placering av objekt att rensluckor är svåråtkomliga (jfr åtkomlighetsregler i SBN). - anordning och konstruktionsdetaljer hindrar eller avsevärt försvårar användning av standardverktyg. - för rengöringens genomförande erforderlig demontering och montering av luckor och andra detaljer som orsakar merarbete. - blockering av rensluckor eller av utrymmer med renslucka. - användning av mer än vanligt sotbildande bränsle, förekomst av svårborttagbara blanksotbeläggningar eller av större sotmängd än normalt på grund av anläggningsfel. - fastsättning av arbetsredskap i kanal e.d.	Timavgift	Timavgift
4.2 Arbete utanför ordinarie tid För arbete på kunds uppdrag utanför ordinarie arbetstid, som är 06:00-17:00, får parterna träffa överenskommelse om pris. Detta gäller inte erbjuden förättning kvällstid.		
5. Timavgift Timavgift per person innefattar samtliga med uppdraget förenade kostnader utom transportersättning och förbrukningsmaterial.	475 kr	594 kr

Avgift för brandskyddskontroll	Exkl moms	Inkl moms
Timavgift i kronor	747 kr	934 kr

	Exkl moms	Inkl moms
1. Objekt i småhus		
1.1 Helårsbebott hus, fritidshus samt förättning kvällstid mellan 17:00-20:00	747 kr	934 kr
1.2 För den som tar emot på aviserad tid, eller ändrar tid till då sotaren finns i området rabatteras avgiften	623 kr	778 kr

1.3 För avbokad tid senare än 2 arbetsdagar före aviserad förrättning tas avgift ut	208 kr	259 kr
1.4 Avgift per tillkommande objekt (Värmepanna med normaleffekt högst 50 Mcal/h (ca 60 kW) , kakelugn, täljstensugn, tyngre eldstad, lokaleldstäder, köksspisar)	208 kr	259 kr
2. Övriga objekt samt imkanaler i storkök		
2.1 Större värmepanna med tillhörande röckanal och förbindelsekanal (>50 Mcal/h)	Timavgift	Timavgift
2.2 Kontroll av imkanal i storkök och motsvarande	Timavgift	Timavgift
2.3 Kontroll av annat än ovan angivna objekt	Timavgift	Timavgift
3. Särskilda bestämmelser		
3.1 Arbete utanför ordinarie tid För arbete på kunds uppdrag utom ordinarie arbetstid, 06:00-17:00, får parterna träffa överenskommelse om pris. Detta gäller inte erbjuden förrättning kvällstid		
3.2 För efterkontroll, tex uppföljning av förelägganden	208 kr	259 kr
4. Timavgift Timavgift per person innefattar samtliga med uppdraget förenade kostnader utom transportersättning och förbrukningsmaterial.	747 kr	934 kr

Avgift för samtidig rengöring och brandskyddskontroll	Exkl moms	Inkl moms
Timavgift i kronor	1 123 kr	1 404 kr

	Exkl moms	Inkl moms
1. Objekt i småhus		
1.1 Helårsbebott hus, fritidshus samt förrättning kvällstid mellan 17:00-20:00. Alla omkostnader ingår i denna avgift, inkl sotsug.	1 123 kr	1 404 kr
1.2 För den som tar emot på aviserad tid, eller ändrar tid till då sotaren finns i området rabatteras avgiften. Alla omkostnader ingår i denna avgift, inkl sotsug.	936 kr	1 170 kr
1.3 För avbokad tid senare än 2 arbetsdagar före aviserad förrättning tas avgift ut	312 kr	390 kr
1.4 Avgift per tillkommande objekt (Värmepanna med normaleffekt högst 50 Mcal/h (ca 60 kW) , kakelugn, täljstensugn, tyngre eldstad, lokaleldstäder, köksspisar)	312 kr	390 kr

(3)

KS-SA.2020.104 045

Kommunens låneramar 2021

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

XXXXX

Tjänsteställe/Handläggare

Avdelning Service och Administration
Sven Stengard
Ekonomichef
Tel: 0123-191 24
E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Kommunens låneramar 2021

Förslag till beslut i Kommunfullmäktige

1. Nyupplåning får ske under 2021 om totalt 70,0 miljoner kronor och lån får omsättas om totalt 35,0 miljoner kronor.

Förslag till beslut i Kommunstyrelsen

1. Under förutsättning av kommunfullmäktiges beslut bemyndigas ekonomichef Sven Stengard att för kommunens räkning nyupplåna maximalt 70,0 miljoner kronor samt att omsätta lån på totalt 35,0 miljoner kronor

Ärendebeskrivning

Enligt kommunens finanspolicy beslutar kommunfullmäktige om ram för kommunens upplåning respektive år.

Behovet av nyupplåning för 2021 bedöms uppgå till 70,0 mnkr. Detta består av två poster:

- Beslutad upplåning i budget 2021, 50 mnkr
- Beslutad ej verkställd upplåning i budget 2020, 20 mnkr, KF § 121, 2019-12-16.

Därutöver förfaller 35,0 mnkr av kommunens befintliga lån till betalning under året och måste omsättas i sin helhet.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Karl Öhlander
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

NrParagrafNrLittera

ÄrendeNr Kod Fastighet

ProtokollBeskrivning

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Beslutsmottagare

Xxxxx

Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Avdelning Service och Administration
Sven Stengard
Ekonomichef
Tel: 0123-191 24
E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Investeringspolicy

Förslag till beslut i Kommunfullmäktige

1. Investeringspolicy för Valdemarsviks kommun antas.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen har tagit fram ett förslag till investeringspolicy för Valdemarsviks kommun. Någon motsvarande samlad policy för investeringsverksamheten har inte tidigare funnits i kommunen. Behovet av en sådan har diskuterats och aktualiserats under hösten. Därtill har revisionen efterfrågat en projektmodell för större investeringar.

Bilaga

Investeringspolicy för Valdemarsviks kommun

Beslutet skickas till

<Här skrivs till vilka som det slutliga beslutet ska skickas>
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Karl Öhlander
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

Investeringspolicy för Valdemarsviks kommun

1. Definition av investering

En investering är en anskaffning av en immateriell eller materiell anläggningstillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav i verksamheten och uppgår till ett väsentligt belopp. För att en anskaffning ska redovisas som en investering ska följande två kriterier samtidigt vara uppfyllda.

- Tillgången ska ha en ekonomisk livslängd på minst 3 år
- Anskaffningsvärdet måste uppgå till minst ett halvt prisbasbelopp.

För anskaffningar av inventarier som har ett naturligt samband eller som kan ses ingå som ett led i en större inventarieinvestering ska det sammanlagda värdet vara grund för bedömningen.

Vid en anskaffning av en tillgång som inte uppfyller kriterierna för att vara en investering ska kostnadsföring ske, det vill säga belasta verksamhetens resultat under samma år som anskaffningen sker.

Objekt som innehas enligt ett finansiellt leasingavtal ska redovisas som en anläggningstillgång och betraktas som en investering.

Anskaffningsvärde

Huvudregeln vid värdering av investeringar i bokföringen är att de vid förvärvstillfället tas upp till anskaffningsvärdet.

Investeringsbidrag

Investeringsbidrag som kommunen erhåller tas upp i balansräkningen som en skuld. Denna skuld upplöses i takt med att anläggningstillgången avskrivs.

Investeringsbidrag som lämnas till statlig infrastruktur kan antingen tas upp som kostnad samma år eller tas upp i balansräkningen under posten lämnade bidrag till statlig infrastruktur. Detta lämnade bidrag ska då lösas upp under högst 25 år.

Ansvar för definition

Ansvar för vad som ska redovisas som en investeringsutgift respektive driftkostnad åligger beslutsattestanten. Tolkning av gällande redovisningsregler och denna policy görs i samråd med kommunens centrala ekonomienhet.

2. Avskrivning, nedskrivning och utrangering

Avskrivningsplaner

Vid anskaffningstillfället ska en plan fastställas för hur en anläggningstillgång med begränsad nyttjandeperiod ska skrivas av. Tillgångar med bestående värde och obegränsad livslängd skrivs inte av. Avskrivningstiderna bestäms utifrån Sveriges Kommuner och Regioners rekommendationer samt övriga normgivande organs rekommendationer.

Komponentavskrivning

Kommunen tillämpar komponentavskrivning enligt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Detta innebär att vissa typer av större materiella anläggningstillgångar består av separata komponenter vilka har olika nyttjandeperioder och då ska skrivas av var för sig beroende på den enskilda komponentens nyttjandeperiod.

Nedskrivning

En anläggningstillgång som vid räkenskapsårets utgång har ett lägre värde än vad som följer av det redovisade värdet skrivas ned till detta lägre värde, om värdenedgången kan antas vara bestående. En nedskrivning ska återföras om det inte längre finns skäl för den.

3. Kapitalkostnader

Verksamheterna som nyttjar en anläggningstillgång belastas årligen med en intern kapitalkostnad. Kapitalkostnaden består av avskrivning och internränta. Internräntan redovisas som en intern intäkt under finansförvaltningen. Finansförvaltningen belastas med de verkliga räntekostnaderna som kommunen har för upptagna lån.

Valdemarsviks kommun tillämpas Sveriges Kommuner och Regioners förslag på internräntor för beräkning av kapitalkostnader för aktiverade investeringar. Ambitionen med internräntan är att den ska fånga en rimlig räntenivå sett över en investerings hela livslängd.

4. Utrangering och avyttring av anläggningstillgångar

En materiell anläggningstillgång ska inte längre redovisas som tillgång när den har avyttrats eller slutgiltigt tagits ur bruk och bedöms sakna värde vid en framtida avyttring. Anläggningstillgångar som inte längre stadigvarande behövs i kommunen kan säljas. Vem som har rätt att besluta om och genomföra försäljning framgår av nämndernas delegationsordningar. Vid all försäljning till extern part ska anbudsförfarande tillämpas och bästa ekonomiska ersättning eftersträvas.

Alla försäljningar och anskaffningar redovisas brutto d.v.s. var för sig. Vid exempelvis köp av fordon ska den nya värdet redovisas för sig och eventuell försäljning av fordon för sig och realisationsresultat för denna får effekt i resultaträkningen. Resultat av försäljning av samtliga anläggningstillgångar belastar eller tillfaller finansförvaltningen.

5. Budgetering och uppföljning

Beslut om investeringsbudget

För varje år fastställer Kommunfullmäktige en investeringsbudget i sitt Mål & Budget beslut. Större investeringar beslutas per projekt och mindre investeringar grupperas i investeringsramar per kategori/område. Vid detta tillfälle tas också beslut om finansiering av investeringar. Större projekt kan löpa över flera år. Anslagen är dock årliga.

Utifrån kommunfullmäktiges beslut har kommunstyrelsen följande mandat och uppdrag: En större investering definieras här som en investering där den totala utgiften överstiger 500 tkr.

För större investeringar

- Besluta om förstudie.
- För investeringar som löper på flera år fatta projektbeslut innehållande totalbudget.
- I förekommande fall fatta beslut om projektorganisation.
- Fatta igångsättningsbeslut.
- I samband med slutredovisning besluta om att investeringsprojektet ska avslutas och stängas för bokföring.
- Fatta tilläggs- och ombudgeteringsbeslut inom kommunfullmäktiges ram.

För mindre investeringar

Fördela och omfördela de årliga investeringsramarna till olika årliga investeringsprojekt.

Kommunstyrelsens förvaltning har att inom ramen för kommunstyrelsens beslut tillse att det för samtliga investeringar finns:

- Organisatorisk och verksamhetsmässig tillhörighet med projektansvarig och beslutsattestant.

Uppföljning av investeringsbudgeten

Löpande uppföljning och avvikelsebeslut

Till tertialrapport, delårsrapport samt årsredovisning sker uppföljning av aktuella investeringsprojekt till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Om prognosen överstiger den årliga budgeten och/eller totalbudgeten för ett projekt ska ett förslag på åtgärd lämnas.

Ombudgetering

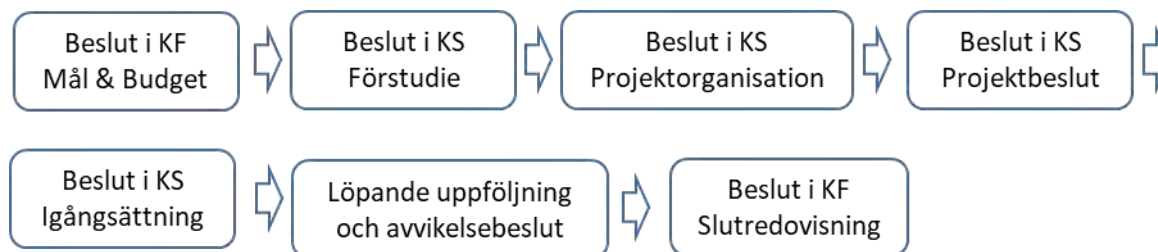
Om projekt förskjuts framåt i tiden kan överskott av anslag från tidigare år ombudgeteras inom projektets totalbudget. Ombudgeteringsbeslut fattas av kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen.

Slutredovisning

Samtliga investeringsprojekt som inte innebär årliga investeringsramar ska slutredovisas till kommunstyrelsen. Större investeringsprojekt som definierats i kommunfullmäktiges Mål & Budget ska slutredovisas till kommunfullmäktige.

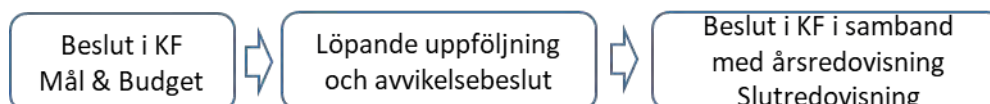
Årliga investerings- och reinvesteringsprojekt ska slutredovisas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i samband med eller i årsredovisningen.

Fig. 1 beslutspunkterna vid större investeringar

Löper investeringen över flera år och kommunfullmäktige endast fattat beslut om anslag till förstudie ska projektbeslutet återgå till kommunfullmäktige för beviljande av anslag för projektets genomförande.

Fig. 2 beslutspunkterna vid mindre investeringar

Löpande uppföljning och avvikelse beslut sker för alla investeringar minst vid tertial och delår samt årsredovisning.

6. Regelverk och ytterligare anvisningar

Lagregler kring redovisning och värdering av anläggningstillgångar återfinns i lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Det i huvudsak normgivande organet för kommunala redovisningsfrågor är Rådet för kommunal redovisning som ger ut rekommendationer, idéskrifter och yttranden.

Lagstiftning, rekommendationer och god redovisningssed är över tid föränderligt. Kommunens centrala ekonomienhet ansvarar för att följa dessa förändringar och tillse att redovisningen av anläggningstillgångar utgår från aktuellt regelverk samt att hantera gränsdragningsfrågor, avskrivningstider och andra bedömningsfrågor kring anläggningstillgångar.

Kommunstyrelsen kan besluta om ytterligare riktlinjer utifrån denna policy.

Förvaltningen har att ta fram anvisningar utifrån denna policy och riktlinjer som beslutats i ämnet.

(4)

KS-SA.2021.4 040

Garvarhuset - återköp av fastigheten

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Avdelning Service och Administration
Sven Stengard
Ekonomichef
Tel: 0123-191 24
E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Garvarhuset - återköp av fastigheten

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

- 1. Centrumhuset i Valdemarsvik AB medges återköpa fastigheten Bergudden 10, "Garvarhuset"**

Ärendebeskrivning

Styrelsen för Centrumhuset i Valdemarsvik AB (CVAB) beslutade 2020-12-09, § 8 inhämta kommunfullmäktiges godkännande för att få genomföra ett återköp av fastigheten Valdemarsvik Bergudden 10, "Garvarhuset"

Förvaltningens yttrande

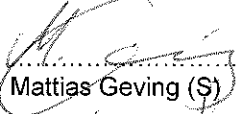
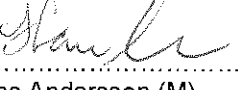
Ett eventuellt återköp av fastigheten Valdemarsvik Bergudden 10, "Garvarhuset" har diskuterats under hösten 2020. Under oktober månad togs kontakt med nuvarande fastighetsägare Johnsson & Almén Fastighet AB. Vid detta tillfälle diskuterades även köpeskillingen. Denna uppgår till 300 tkr vilket är den köpeskillning CVAB sålde fastigheten för och även det belopp som återfinns i det ursprungliga köpeavtalets daterat 2016-08-05, vitesklausul för återköp av fastigheten. Nuvarande fastighetsägare hade vid detta tillfälle inget att invända mot ett eventuellt återköp.

I övrigt tillstyrker förvaltningen ett eventuellt återköp och har inget övrigt att anföra i ärendet.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Karl Öhlander
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

Plats och tid	Sammanträdesrum Stora Studion, Funkishuset, onsdag 2020-12-09 Kl 11.00-11.40.		
Beslutande	Mattias Geving (S), ordf. Anders Carlsson (C) i st för Jenny Elander Ek (C) Per Hollertz (M) Hans Andersson (M) i st för Göran Hargestam (SD) Lars Beckman (S)	Närvarande ersättare	Jonas Andersson (V)
Övriga närvarande	Karl Öhlander, VD David Gudjonsson, Ekonom		
Utses att justera	Hans Andersson (M)		
Underskrift	Sekreterare	 David Gudjonsson	Paragrafer 1-9
	Ordförande	 Mattias Geving (S)	
	Justerare	 Hans Andersson (M)	

§ 1. Mötets öppnande

Ordförande öppnade mötet och hälsade alla välkomna.

§ 2. Val av justerare

Hans Andersson (M) valdes till att justera dagens protokoll.

§ 3. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes.

§ 4. Föregående mötesprotokoll

Protokoll från styrelsemötet den 14 oktober 2020 lades till handlingarna.

§ 5. Hyresgästläget

Ekonom redovisar att inga förändringar finns gällande hyresgästläget. Hyresavtal för Avonova och Kommunalekonomernas förening avslutas vid årsskiftet.

Beslut:

Styrelsen godkände redovisningen.

§ 6. Ekonomisk uppföljning

Ekonom redovisade för det ekonomiska resultatet 20200101-20201031.

Beslut:

Styrelsen godkände redovisningen.

§ 7. Sjöhuset - försäljning

Ordförande och VD träffar köparen för samtal om försäljningen, måndagen den 14 december. Läget är osäkert.

Styrelsen ger mandat åt ordföranden och VD att om nödvändigt omförhandla köpeavtalet § 14. Enligt avtalet skall ombyggnaden av övervåningen påbörjas omedelbart efter tillträde och vara färdigställda inom tre år. En fråga att förhandla kring kan vara huruvida kravet på att 50 % av lägenheterna ska vara färdigställda istället skulle kunna avse mellanvåningen.

§ 8. Garvarhuset – återköp av fastigheten

Frågan om ett eventuellt återköp av fastigheten Bergudden 10, Garvarhuset, diskuterades. Alternativ till återköp är att slutföra försäljningen med medföljande kostnader för detaljplan.

Ordförande föreslår att bolaget ska inhämta kommunfullmäktiges godkännande att genomföra ett återköp av fastigheten.

Per Hollertz (M) yrkar avslag på ordförandes förslag.

Beslut:

Styrelsen beslutade att i enlighet med ordförandes förslag inhämta kommunfullmäktiges godkännande att få genomföra ett återköp av fastigheten.

§ 9. Avslutning

Ordförande avslutade mötet

NrParagrafNrLittera

ÄrendeNr Kod Fastighet

ProtokollBeskrivning

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Beslutsmottagare

Xxxxx

Akten

Tjänsteställe/Handläggare

Avdelning Service och Administration
Sven Stengard
Ekonomichef
Tel: 0123-191 24
E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens verksamhetsplan 2021, plan för uppföljning av verksamheten och ekonomi 2021 samt planering inför 2020.

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

- 1. Plan för uppföljning av verksamhet och ekonomi 2021 samt planering inför 2022 godkänns.**

Ärendebeskrivning

I kommunfullmäktiges mål & budget 2020-11-23, §117 finns sex stycken övergripande mål och sex stycken prioriterade uppdrag. Dessa bryts ner i kommunstyrelsens verksamhetsplan 202-11-20, § 227. En övergripande tidplan för budget- respektive uppföljningsprocessen återfinns i kommunens styrmodell antagen av kommunfullmäktige 2020-05-25, §51. I styrmodellen återfinns även en beskrivning av de olika uppföljningsdokumenten. Det bifogade dokument innehåller en mer detaljerad tidplan och processbeskrivning kring uppföljningarna.

Nytt är att det vid varje kommunstyrelsemöte ska minst ett mål redovisas utifrån nuläge och genomfört arbete inom målområdet. Redovisningen ska även innehålla en prognos av kommande måluppfyllelse samt förslag till korrigerande åtgärder i det fall målet inte bedöms nås. Vid kommunstyrelsens arbetsutskotts möte ska minst ett uppdrag redovisas utifrån samma parametrar som målen ovan. Detta gäller även för övriga utskott utifrån mål och uppdrag som är relevanta för dem.

Tidplanen för delårsbokslutet har justerats bokslutet föreslås med avvikelse från styrmodellen genomföras per den 31/7 i stället för som tidigare 31/8. Lagen om kommunal bokföring och redovisning anger att den obligatoriska delårsrapporten ska omfatta minst hälften och högst tredjedelar av räkenskapsåret.

I Styrmodellen finns även en tidplan för budgetprocessen som tydliggörs i bilagt dokument.

Bilaga

Plan för uppföljning av verksamhet och ekonomi 2021 samt planering inför 2022.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Karl Öhlander
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

Plan för uppföljning av verksamhet och ekonomi 2021 samt planering inför 2022.

Uppföljningar:

Månadsuppföljningar

Uppföljningarna genomförs per den sista i varje månad. För januari görs ingen uppföljning.

Feb, mars, maj, juni, september, oktober, november.

Apriluppföljning (T1)

Uppföljningen genomförs per den sista i månaden.

April

Fördjupad månadsuppföljning med investeringar och prognos för måluppfyllelse avseende samtliga övergripande mål och resultatmål samt uppdrag.

Delårsbokslut (7 månader)

Uppföljningen och bokslutet avser den sista i månaden. Uppföljning av investeringar och samtliga mål.

Juli

Årsredovisning (T3)

Uppföljningen och bokslutet avser räkenskapsårets slut. Uppföljning av investeringar och samtliga mål och uppdrag.

December

Redovisning av arbetet med målen:

Vid varje kommunstyrelsemöte ska minst ett mål redovisas utifrån nuläge och genomfört arbete inom målområdet. Redovisningen ska även innehålla en prognos av kommande måluppfyllelse samt förslag till korrigerande åtgärder i det fall målet inte bedöms nås. Komplet underlag ska skickas ut med kallelsen.

15 mars

Den klimatsmarta och miljökloka kommunen

12 april

Den öppna kommunen

10 maj

Den hälsosamma kommunen

14 juni

Den lärande kommunen

6 september

Den moderna kommunen

4 oktober

Den resurseffektiva kommunen

Redovisning av arbetet med uppdragen:

Vid varje arbetsutskotts möte ska minst ett uppdrag redovisas utifrån nuläge och genomfört arbete inom målområdet. Redovisningen ska även innehålla en prognos av kommande uppfyllelse samt förslag till korrigerande åtgärder i det fall målet inte bedöms nås. Komplette underlag ska skickas ut med kallelsen.

17 mars

Digitalisering i kommunens verksamhet samt arbetet med utbyggnaden av fiber intensifieras

14 april

Kommunen ska erbjuda vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder som på sikt leder till egen försörjning.

12 maj

Stärka kommunens chefer genom kompetensutveckling

16 juni

Utveckla tillgänglighet, service, information till och dialog med kommunens medborgare och näringsliv.

8 september

Samarbetet med regionen och kommunens interna samverkan förstärks

6 oktober

Offensiv markpolitik och aktiv detaljplanering

Planering, 2022 års Mål och budget:

Budgetramar

Planeringsramar och riktlinjer inför det kommande budgetarbetet och det underlag förvaltningen tar fram till budgetberedningen.

Beslut i KS 14 juni.

Budgetberedning

September

Budget AU

Beslut 6:e oktober

Budget KS

Beslut xx oktober

Budget KF

Beslut 29 november

KS verksamhetsplan

Beslut 6 december

Sektorernas arbetsplaner

December – Januari

(5)

KS-SO.2020.53

Riktlinje för ersättningar vid familjehemsvård av barn och unga

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx

KS-SOU §64

KS-SO.2020.53

Riktlinje för ersättningar vid familjehemsvård av barn och unga

Kommunstyrelsens stöd- och omsorgsutskotts förslag

1. Kommunstyrelsen antar Riktlinjer för ersättning vid familjehemsvård av barn och unga.

Ärendebeskrivning

Ersättningar för både arvode och omkostnader till familjehemsvård av barn och vuxna utgår från Sveriges kommuner och regioners (SKR) rekommendationer för innevarande år. Därutöver kan ersättning utbetalas för extra omkostnader avseende t.ex. basutrustning, barnomsorg, specialkost, semesterresor. Föreslagna riktlinjer reglerar hur bedömningen ska göras för dessa extra omkostnader.

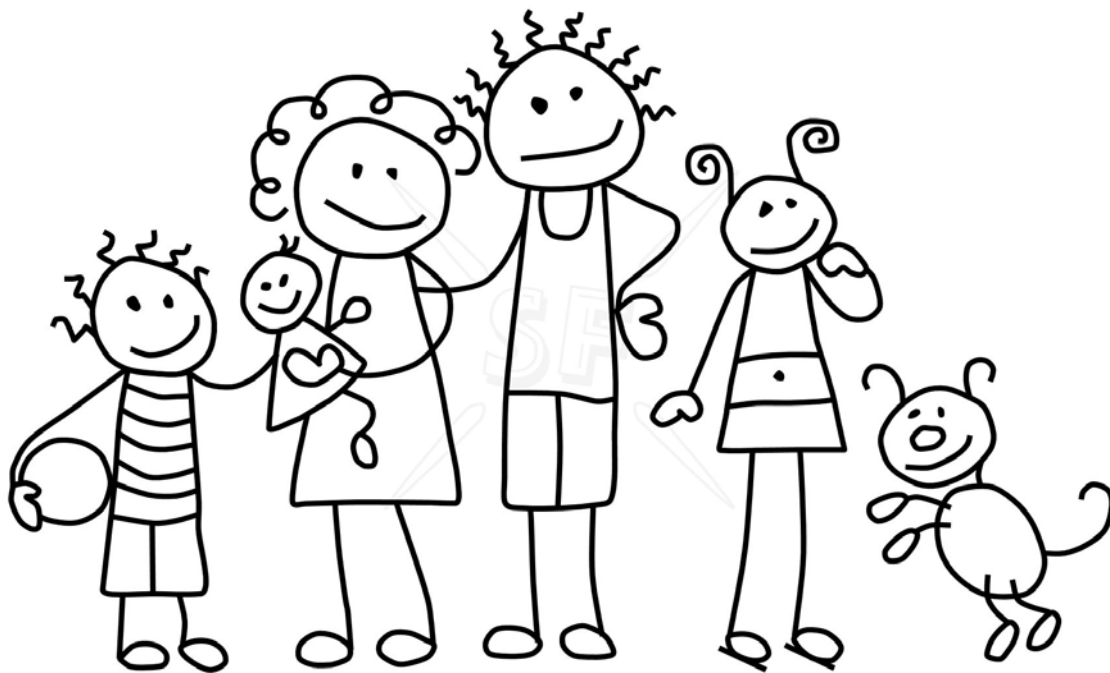
Familjehemssekreterarna i Valdemarsviks, Åtvidabergs, Kinda och Söderköpings kommuner har utarbetat ett gemensamt förslag till riktlinjer för ekonomiska ersättningar vid familjehemsvård av barn och unga.

Beslutsunderlag

- Förslag till riktlinjer för ersättningar vid familjehemsvård av barn och unga

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Akten

Riktlinjer för ersättningar vid familjehemsvård av barn och unga

Antagen av Kommunstyrelsens stöd och omsorgsutskott

Senast reviderad:

Giltig från och med: XXXX-XX-XX

Dokumentansvarig: Marie Schmid

Ersättningen för både arvode och omkostnadsersättning utgår utifrån SKR:s (Sveriges Kommuner och regioners) rekommendationer för innevarande år.

Avtal

I dagsläget har samtliga resurssamordnare delegation att teckna avtal inom SKR:s rekommendationer.

Arvode

Arvodet utgår enligt SKR:s rekommendationer. Vid arvode utöver SKR:s rekommendationer ska beslut avseende det fattas enligt respektive kommuns delegationsteckning.

Omkostnad

Omkostnadsersättningen utgår enligt SKR:s rekommendationer. I grundomkostnaden ingår sådant som täcker kostnader som alla barn kan tänkas ha, exempelvis livsmedel, hälsa och hygien, kläder och skor, fritid och lek, förbrukningsvaror i hemmet inkl telefon samt fickpeng till barnet. I extra omkostnader ingår sådant som andra barn i samma ålder inte kan tänkas ha som utgift samt övriga saker som inte tillhör vardagen enligt ovan.

Extra omkostnader

Basutrustning

När ett barn placeras i familjehem har det inte alltid kläder eller saknar kläder för kommande säsong och behöver därför utrustas. Ett barn/en ungdom som placeras i familjehem ska vara utrustad för den säsong som kommer. Socialnämnden ersätter familjehemmet för inköp av sådana kostnader. Socialnämnden står för de faktiska kostnaderna, maximalt 10 procent av prisbasbeloppet.

Vid en nyplacering behöver familjehemmet utrusta det rum som barnet ska bo i. Det kan handla om möbler såsom säng, byrå, skrivbord, skrivbordsstol, bokhylla. Socialnämnden beviljar de faktiska kostnaderna, dock max 10 procent av prisbasbeloppet. Vid uppväxtplacering beviljas större möbler vid ett par gånger, exempelvis vid skolstart och när barnet blir tonåring.

Barnomsorg

Familjehemmet ersätts för avgiften för barnomsorg utifrån den maxtaxan som råder i familjehemskommunen.

Förlorad arbetsförtjänst

I vissa särskilda fall kan en av familjehemsföräldrarna behöva stanna hemma för att barnet ska få möjlighet till att anpassa sig till de nya omständigheterna eller om barnet utifrån andra omständigheter är i behov av mer omsorg av familjehemmet. Ersättning för förlorad arbetsinkomst för hel- eller deltidstjänstledighet utgår då med den faktiska kostnaden, dock maximalt 10 prisbasbelopp per år. Socialsekreterare ansvarig för familjehemsvård kan besluta om att ersätta familjehemmet upp till 20 procent av ett prisbasbelopp per år. Ersättningar utöver det ska fattas enligt kommunens delegationsförteckning.

Reseersättning

Reseersättning beviljas för resor som är utifrån barnets särskilda behov exempelvis till och från umgänge, barnpsykiatri, habilitering, osv. Avseende resor som familjehemmet gör till exempelvis fritidsaktiviteter ska individuell prövning göras utifrån var familjehemmet bor, allmänna kommunikationer, barnets ålder och förmåga att ta sig själv till aktiviteter etc.

Om familjehemmet behöver åka i en extra bil på grund av det placerade barnet vid resor står kommunen för milersättning för den extra bilen.

Inköp av större bil

Familjehemmet ersätts inte för bilinköp till följd av barn som placerats i familjen. Dock kan en större bil innebära högre driftskostnader för familjehemmet vilket då kan beviljas. En större bil kan leda till merkostnader som högre försäkringspremie, högre bilskatt och eventuellt nettoräntekostnader. Hela räntekostnaderna ersätts inte om familjehemmet vid bilbytet väljer att köpa en bil med mycket högre standard. Individuell bedömning görs.

Socialnämnden ersätter familjehemmet för dessa kostnader genom att höja den månatliga omkostnadsersättningen.

Bilbarnstol

För inköp av bilbarnstolar ersätts familjehemmet enligt nedan:

Babyskydd 1 200 kronor.

6 mån-4 år 2 500 kronor.

4-6 år 700 kronor.

7-10 år 300 kronor

Spädbarnsutrustning

Familjehemssekreterare tillsammans med ansvarig socialsekreterare gör bedömning om ersättning för spädbarnsutrustning. Det kan tex. röra sig om spjålsäng, barnvagn, skötbord, bärsele, grind.

Spjålsäng (inkl madrass, bäddsjätt, spjålskydd): 1 200 kr

Bärsele: 300 kr

Liggvagn: 3 500 kr

Sittvagn: 1 000 kr

Skötbord: 1 500

Grind: 600 kr

Medicin

För barn under 18 år är all receptbelagd medicin gratis. För placerade ungdomar över 18 år ersätts familjehemmet för all receptbelagd medicin upp till högkostnadsskydd. Påminn familjehemmet om att alla barn i familjen har samma högkostnadsskydd och det ska anmälas till apoteket.

Specialkost

Familjehemmet ersätts för de faktiska merkostnader de kan ha för ett barn som är placerat hos dem. En del specialkost fås på recept. Socialnämnden gör beräkningar enligt de ökade kostnader för specialkost som konsumentverket rekommenderar.

Glasögon och linser

För barn och unga 0-19 år har regionen ett bidrag på 800 kronor beroende på vilken styrka som ordinerats på glasen. Bidraget dras av direkt på priset när man köper glasögon i optikerbutiken. Kostar glasögonen mer än bidraget så ersätts familjehemmet för det men med ett maxbelopp på 1000 kr för bågar. Kostar det mindre betalar regionen endast ut den faktiska kostnaden. Bidraget betalas ut varje gång barnet har fått förändrad syn och därmed ett nytt recept/ordination på nya glasögon. När det gäller linser sker individuell bedömning utifrån behovet.

Dyra fritidsintressen

Om det placerade barnet har en kostsam fritidssysselsättning ska socialnämnden ersätta familjehemmet med de extra kostnader som det blir. I första hand ska familjehemmet använda den del

av den ordinarie omkostnadsersättningen som finns för fritidssysselsättning och socialnämnden ersätter den överskjutande delen. Fritidsintressen som kan komma ifråga är exempelvis ridning, hockey, tennis, inköp av musikinstrument.

Dator/Ipad/Mobiltelefon

Socialnämnden kan ersätta familjehemmet för en dator/Ipad till det placerade barnet om de andra barnen i familjehemmet har en egen eller om det finns andra skäl till att det placerade barnet har behov av egen dator/Ipad. Familjehemmet ersätts då med de faktiska kostnaderna maximalt 3500 kronor. Familjehemmet ersätts en gång för dator per placering därefter får familjehemmet lägga undan av den ordinarie omkostnadsersättningen till framtida behov av dator.

Avseende mobiltelefon ersätts familjehemmet för de faktiska kostnaderna, maximalt med 3 000 kronor, därefter får man ta av den ordinarie omkostnadsersättningen. Även en mobiltelefon behövsprövas och beviljas under förutsättning att de andra barnen i familjen har en sådan. Vart annat år kan möjligheten till ersättning för mobil övervägas. Vi avråder ifrån att teckna ett mobilabonnemang.

Cykel

Familjehemmet kan beviljas inköp för cykel till barnet. Det är de faktiska kostnaderna som beviljas och maximalt enligt tabell nedan, inkl. lås, hjälm och lysen. Familjehemmet ska uppmanas att köpa begagnad cykel.

0-9 år 2000 kronor
10-19 2500 kronor

Om man beviljats cykel tidigare och denna kan säljas så dras värdet av och mellanskillnaden betalas ut.

Moped

Moped beviljas enbart vid särskilda skäl. Det kan handla om att familjehemmet bor på landet och den placerade behöver ha moped för att den unge ska kunna ta sig till skola, fritidsaktiviteter och buss etc. Maxbelopp som utbetalas är 7000 kronor och en gång.

Körkort

Socialnämnden ersätter familjehemmet för det placerande barnets körkortskostnad, dock max 5500 kronor för AM-körkort och 10 000 kronor för B-körkort. Handledarutbildning och övningskörning ingår i det. Familjehemmet ska vid en långvarig placering uppmanas att spara till framtida kostnader som barnet kommer att ha för körkort.

Semesterresor

Om familjehemmet brukar åka på semesterresa ska barnets resekostnader ersättas av socialkontoret. Frågan ska alltid tas upp kring familjehemmets vanor kring resor vid familjehemsutredningen. Familjehemmet får dock högst nedanstående summa per barn och år.

2-12 år 10 % av pbb/år

13-19 år 15 % av pbb/år

Socialnämnden beviljar utöver detta kostnader för pass för det placerade barnet.

Vårnadsöverflyttning

"De särskilt förordnade vårdnadshavarna har inte någon försörjningsskyldighet för barnet till skillnad från barnets biologiska föräldrar. De nya vårdnadshavarna har rätt till underhållsbidrag, underhållsstöd, barnbidrag och eventuell barnpension. Den kommun som har tagit initiativ till överflyttningen av vårdnaden om ett barn till familjehemsföräldrarna ska, enligt socialtjänstlagen, kunna fortsätta utge skälig ersättning av vården för barnet." (prop 2012/13:10)

Detta innebär att arvode och omkostnad utgår enligt samma nivå som under placeringstiden, med avdrag för den rätt till andra bidrag som de särskilt förordnade vårdnadshavarna har.

Uppstår nya vårdbehov får vårdnadshavarna vända sig till sin egen vistelsekommun. Den placerade kommunen ska dock, enligt SoL 6 kap 11 §, ge råd och stöd i det fall de nya vårdnadshavarna begär det.

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor Stöd och Omsorg KS-SO

Lejla Radeljas

Familjehemssekreterare

E-post: lejla.radeljas@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens stöd-och
omsorgsutskott

Riktlinje för ersättningar vid familjehemsvård av barn och unga

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar Riktlinjer för ersättning vid familjehemsvård av barn och unga.

Ärendebeskrivning

Ersättningar för både arvode och omkostnader till familjehemsvård av barn och vuxna utgår från Sveriges kommuner och regioners (SKR) rekommendationer för innevarande år. Därutöver kan ersättning utbetalas för extra omkostnader avseende t.ex. basutrustning, barnomsorg, specialkost, semesterresor. Föreslagna riktlinjer reglerar hur bedömningen ska göras för dessa extra omkostnader.

Familjehemssekreterarna i Valdemarsviks, Åtvidabergs, Kinda och Söderköpings kommuner har utarbetat ett gemensamt förslag till riktlinjer för ekonomiska ersättningar vid familjehemsvård av barn och unga.

Beslutsunderlag

- Förslag till riktlinjer för ersättningar vid familjehemsvård av barn och unga

Beslutet skickas till

- Sociala myndighetsnämnden
- Familjehemssekreteraren IFO

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Marie Schmid
Sektorchef Stöd och omsorg

(6)

KS-SO.2020.66 750

Riktlinjer för ekonomiskt bistånd

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

XXXXX

SMN § 91

Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd vid individ-och familjeomsorgen i Valdemarsviks kommun

Sociala myndighetsnämndens beslut

1. Föreslå kommunstyrelsen att besluta anta förslaget till reviderade Riktlinjer för ekonomiskt bistånd för individ- och familjeomsorgen i Valdemarsviks kommun samt att de nya riktlinjerna ska börja gälla från och med 20210201.

Ärendebeskrivning

Riktlinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd i Valdemarsviks kommun är i behov av revidering. Uppdraget att ta fram ett förslag har getts till förvaltningen inom IFO. Sociala myndighetsnämnden har fått uppdraget att bereda ärendet inför kommunstyrelsens beslut.

Beslutsunderlag

Förslag till Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd vid individ- och familjeomsorgen i Valdemarsviks kommun

Beslutsexpediering
Kommunstyrelsen

Justerare

Ulla Wallering Fall (S)

Carina Thuresson (M)

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor Stöd och Omsorg KS-SO

Louise Skymnevik

handläggare

Tel: 0123-191 00

E-post: louise.skymnevik@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd vid individ-och familjeomsorgen i Valdemarsviks kommun

Förslag till beslut i Kommunstyrelsen

- 1. Anta reviderade Riktlinjer för ekonomiskt bistånd för individ-och familjeomsorgen i Valdemarsviks kommun. De nya riktlinjerna gäller från och med 20210201.**

Sammanfattning

Riktlinjerna för handläggning av ekonomiskt bistånd i Valdemarsviks kommun är i behov av revidering. Sociala myndighetsnämnden har antagit ett förslag kommunstyrelsen föreslås att anta. Utöver dessa riktlinjer pågår arbetet inom IFO med att ta fram en handledning som stöd för handläggning av ekonomiskt bistånd.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen i Valdemarsviks kommun har, utifrån kommunallagen, befogenhet att besluta om riktlinjer som är styrande för nämndernas verksamhet. Riktlinjerna innehåller anvisningar för arbetet med ekonomiskt bistånd i Valdemarsviks kommun. Utgångspunkten för arbetet är relevant lagstiftning och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Det är kommunens socialnämnd som ansvarar för handläggning av insatser till enskilda och i Valdemarsvik utförs uppgifterna av enheten för Individ och familjeomsorg (IFO) inom sektor Stöd och omsorg. Myndighetsbeslut fattas av sociala myndighetsnämnden (SMN)

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling i kommunen när det gäller utredning, bedömning och tillgång till de insatser som ska erbjudas från socialtjänstens sida. Det gäller så väl bidragsnivå, förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd som vilka insatser som ska erbjudas från socialtjänstens sida. Riktlinjerna ska ge stöd i det praktiska arbetet med att tolka lagstiftningen i de individuella behovsbedömningar som alltid ska göras. Utifrån socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ger riktlinjerna vägledning för handläggningen av ekonomiskt bistånd i kommunen.

Riktlinjerna anger vad som är skälig levnadsnivå i normalfallet men ska inte tolkas som absoluta regler. En individuell behovsprövning ska alltid göras och i de fall det finns sakliga skäl kan bistånd beviljas utöver det som framgår i riktlinjerna. Utgångspunkten vid den individuella behovsprövningen är vad som skiljer den enskilde från andra i samma situation med hela kommunen som jämförelseunderlag. Även de krav som ställs på den biståndssökande ska anpassas efter dennes individuella förmåga och förutsättningar. Grundläggande är att utredningar

om ekonomiskt bistånd ska genomföras med ett barnrättsperspektiv för att säkerställa att barn får sina rättigheter tillgodosedda.

Det är inte möjligt att i dessa riktlinjer beskriva alla olika sorters situationer eller behov utan riktlinjerna beskriver vanligt förekommande situationer och behov. Kommunens riktlinjer utgör komplement till gällande lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd m.m. De knyter även an till andra övergripande dokument såsom överenskommelser och policydokument.

Beslutsunderlag

- Förslag till Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd för individ- och familjeomsorgen i Valdemarsviks kommun.

Beslutet skickas till

SMN
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Karl Öhlander
Kommundirektör

Louise Skymnevik
Enhetschef IFO

Riktlinjer för handläggning av ekonomiskt bistånd

Individ- och familjeomsorgen

Valdemarsviks kommun

FÖRSLAG

Antagen av Kommunstyrelsen
Senast reviderad: 2021-02-01
Giltig från och med: 2023-02-01
Dokumentansvarig: Marie Schmid

Innehåll

1. Inledning	7
1.1 Riktlinjernas syfte och innehåll	7
1.2 Lagstiftning	7
1.3 Socialtjänstlagen.....	8
1.3.1 Mål och principer	8
1.3.2 God kvalitet	8
1.3.3 Rätten till bistånd – 4 kap. 1§ socialtjänstlagen	8
1.4 Skyldighet att rapportera missförhållanden - Lex Sarah	8
1.5 Offentlighets- och sekretesslagen (OSL).....	9
1.6 Valdemarsviks kommuns styrdokument	9
2. Viktiga principer och perspektiv	10
2.1 Vetenskap och beprövad erfarenhet	10
2.2. Barnperspektiv	10
2.2.1 Anmälan om oro för barn	10
2.2.2 Föräldrastöd	10
2.3 Våld i nära relationer	10
2.4 Prostitution.....	11
2.5 Felaktiga utbetalningar	11
3. Ansökningsprocessen.....	12
3.1 Ansökan	12
3.2 Att inleda en utredning.....	12
3.3 Avslag på ansökan om ekonomiskt bistånd	12
3.4 Nödprovning och akut bistånd	12
3.5 Övrigt reducerat försörjningsstöd	13
3.5 Beslut som löper över flera månader	13
3.6 Överklagan	13
3.7 Avsluta ett ärende.....	13
4. Återkrav och återsökning.....	14
4.1 Återsökning.....	14
4.2 Återkrav enligt socialtjänstlagen.....	14
4.2.3 Ersättningstalan enligt 9 kap. 3 § socialtjänstlagen	14

4.3 Kraveftergift	14
5. Om innehållet i utredningen	15
5.1 Information	15
5.2 Dokumentation	15
5.3 Grundutredning och genomförandeplan	15
5.4 Rätt från början – att förebygga felaktiga utbetalningar	15
5.4.1 Upptäckt av misstanke om felaktig utbetalning	15
5.5. Kontroller.....	15
5.5.1 Allmänt om kontroller	15
5.5.1.1 I samband med första ansökan och nybesöket.....	15
5.6 Inkomstberäkning	16
5.6.1 Inkomster	16
5.6.2 Inkomster som delvis reducerar ekonomiskt biståndet	17
5.6.3 Inkomster som inte reducerar ekonomiskt bistånd	17
5.6.4 Jobbstimulans – särskild beräkningsgrund	17
5.7 Tillgångar	17
5.7.1 Bil	18
5.7.2 Bosparande	18
5.7.3 Bostadsrätt/Villa.....	18
5.7.4 Rådrum för att sälja bostad.....	18
5.8 Pensionssparande.....	18
5.9 Barns inkomster och tillgångar	19
5.10 Hushållstyper	19
5.10.1 Sammanboende med hushållsgemenskap.....	19
5.10.2 Gifta men ej sammanboende	19
5.10.3 Inneboende	20
5.10.4 Hushåll med underåriga barn.....	20
5.10.5 Gymnasiestuderande ungdom.....	20
5.10.6 Hushåll där barn bor växelvis hos föräldrarna	20
5.10.7 Bistånd till barn och ungdom vid övergång från yngre till äldre åldersgrupp.....	20
5.10.8 Underårig som bildat familj	21
6. Olika gruppers förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd	21
6.1 Arbetslösa	21
6.1.1 Arbetslösa med otillräcklig A-kassa/Alfakassa	21
6.1.2 Sökanden som inte bedöms stå till arbetsmarknadens förfogande	21

6.1.3 Frånvaro.....	21
6.1.4 Ledighet under sommaren	22
6.1.5 Personer som har sagt upp sig	22
6.2 Företagare	22
6.3 Inskrivna för kriminalvård eller rättspsykiatrisk vård	23
6.3.1 Intensivövervakning med elektronisk kontroll – s.k. fotboja.....	23
6.3.2 Kontraktsvård.....	23
6.3.3 Samhällstjänst.....	24
6.4 Inskrivna för vård eller behandling inom socialtjänsten	24
6.4.1 Reskostnader.....	24
6.5 Personer som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom	24
6.5.1 Sjukersättning eller aktivitetsersättning	24
6.6 Personer med sociala och medicinska problem	25
6.6.1 Personer med missbruksproblem	25
6.6.2 Personer med psykisk ohälsa	25
6.7 Personer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd.....	25
6.8 Personer som tillfälligt vistas på annan ort i Sverige eller utomlands	25
6.9 Personer som tillfälligt vistas i kommunen.....	26
6.10 Personer med äldreförsörjningsstöd eller pension.....	26
6.11 Studerande.....	26
6.11.1 Vuxenstuderande	26
6.11.2 Yrkesvux.....	27
6.11.3 Studerande med studiestartsstöd.....	27
6.12 Ungdomar under 21 år som går i skolan	27
6.13 Ungdomar som saknar föräldrar med försörjningsansvar.....	28
6.14 Utländska medborgare	28
6.14.1 EU-medborgare.....	28
6.15 Personer utan uppehållstillstånd.....	29
6.15.1 Tillfällig vistelse.....	29
6.15.2 Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige	29
6.15.3 Barnfamiljer	29
6.16 Asylsökande som ansöker om ekonomiskt bistånd	30
6.17 Personer med uppehållstillstånd.....	30
6.18 Personer som omfattas av Lag om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och som ansöker om ekonomiskt bistånd	30

6.18.1 I väntan på etableringsersättning ("glappet")	30
6.18.2 Kompletterande ekonomiskt bistånd	30
6.18.3 Förlorad etableringsersättning	30
6.18.4 Person med rätt till a-kassa	31
6.18.5 Boende	31
6.18.6 Extraarbete	31
6.18.7 Sjukskrivna och personer med nedsatt prestationsförmåga	31
6.18.8 Ensamkommande flyktingbarn	31
6.19 Nordiska medborgare	31
7. Försörjningsstöd	32
7.1 Riksnorm	32
7.2.1 Merkostnader för umgänge med barn	32
7.3 Försörjningsstöd till övriga kostnader	32
7.3.1 Avgift till fackförening och arbetslöshetskassa	33
7.3.2 Boende och boendekostnader	33
Generellt	33
7.3.3 Hemförsäkring	33
7.3.4 Hushållsel	34
7.4 Försörjningsstöd vid vistelse på institution	34
7.4.1 Avgift vid sjukhusvård	34
7.4.2 Egenavgift vid vård och behandling	34
7.4.3 Egenavgift vid stöd-/omvårdnadsboende	34
7.4.4 Fickpengar	34
7.4.5 Kläder och skor	35
7.4.6 Kostnader i samband med egen bostad	35
8. Bistånd till livsföring i övrigt	35
8.1 Avgifter för kommunal service, ansöknings- och förmedlingsavgifter	35
8.1.1 Avgifter för kommunal service	35
8.1.2 Avgifter för juridisk hjälp	35
8.1.3 Ansökningsavgifter för uppehållstillstånd och medborgarskap	35
8.1.4 Legitimation och bankavgift	35
8.1.5 Övriga avgifter	36
8.2 Begravningskostnad	36
8.2.2 Skäliga kostnader	36
8.3 Cykel	36

8.4 Digitala hjälpmedel och internetuppkoppling.....	37
8.5 Diskmaskin	37
8.6 Flyttkostnader.....	37
8.7 Fritidsaktiviteter för barn.....	37
8.8 Färdtjänstavgift	37
8.9 Förskole- och skolbarnsomsorgsavgift.....	38
8.10 Glasögon eller kontaktlinser	38
8.11 Hemtjänstavgift.....	38
8.12 Hemutrustning.....	38
8.13 Hälso- och sjukvård, läkemedel samt sjukresor	39
8.14 Körkort.....	39
8.15 Magasinering.....	39
8.16 Reparationskostnader.....	39
8.17 Resor	39
8.17.1 Resa till begravning	39
8.17.2 Resor vid umgänge.....	39
8.17.3 Resor vid återförening	40
8.17.4 Resor vid återvandring	40
8.18 Sanering av bostad	40
8.19 Skolbusskort.....	40
8.20 Skulder	40
8.21 Sommarlovspeng.....	41
8.22 Spädbarnsutrustning.....	41
8.23 Tandvård.....	41
8.23.1 Akut tandvård.....	42
8.23.2 Nödvändig uppehållande tandvård.....	42
8.23.3 Sökande som har egen inkomst över försörjningsstödsnivå.....	42
8.24 Telefonabonnemang	42
8.24.1 Depositionsavgift.....	43
9.Om ansvarsfördelning mellan kommuner	43
Lästips	44

1. Inledning

Kommunstyrelsen i Valdemarsviks kommun har, utifrån kommunallagen, befogenhet att besluta om riktlinjer som är styrande för nämndernas verksamhet. Detta dokument innehåller anvisningar för arbetet med ekonomiskt bistånd i Valdemarsviks kommun. Utgångspunkten för arbetet är relevant lagstiftning och Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Det är kommunernas socialnämnder som ansvarar för handläggning av insatser till enskilda och i Valdemarsvik utförs uppgifterna av Enheten för individ och familjeomsorg (IFO) inom Sektor stöd och omsorg. I dokumentet används fortsättningsvis begreppet socialtjänsten som sammanfattning.

Socialtjänsten ska enligt Socialtjänstlagen (SoL) på demokratins och solidaritetens grund främja människors ekonomiska och sociala trygghet, jämlikhet i levnadsvillkor och aktiva deltagande i samhällslivet. Socialtjänstens arbete ska inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser, under hänsynstagande till människors ansvar för sin och andras sociala situation. Socialtjänstens arbete ska bygga på respekt för människors rätt till självbestämmande och integritet.

Socialtjänstens huvudsakliga uppgift inom ekonomiskt bistånd är att bidra till att hitta lösningar på människors försörjningsproblem med fokus på att den enskilde långsiktigt ska kunna försörja sig själv och leva ett självständigt liv. Under tiden provas rätten till ekonomiskt bistånd. I utredningsarbetet ingår både en ekonomisk utredning och en utredning av hela livssituationen. Alla kontakter med personer som söker stöd eller råd från socialtjänsten ska bygga på respekt för människors lika värde, den enskilda människans värdighet och individens självbestämmande och integritet.

1.1 Riktlinjernas syfte och innehåll

Syftet med riktlinjerna är att säkerställa rättssäkerhet och likabehandling i kommunen när det gäller utredning, bedömning och tillgång till de insatser som ska erbjudas från socialtjänstens sida. Det gäller så väl bidragsnivå, förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd som vilka insatser som ska erbjudas från socialtjänstens sida. Riktlinjerna ska ge stöd i det praktiska arbetet med att tolka lagstiftningen i de individuella behovsbedömningar som alltid ska göras. Utifrån socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd ger riktlinjerna vägledning för handläggningen av ekonomiskt bistånd i kommunen.

Riktlinjerna anger vad som är skälig levnadsnivå i normalfallet men ska inte tolkas som absoluta regler. En individuell behovsprövning ska alltid göras och i de fall det finns sakliga skäl kan bistånd beviljas utöver det som framgår i riktlinjerna. Utgångspunkten vid den individuella behovsprövningen är vad som skiljer den enskilde från andra i samma situation med hela kommunen som jämförelseunderlag. Även de krav som ställs på den biståndssökande ska anpassas efter dennes individuella förmåga och förutsättningar.

Det är inte möjligt att i dessa riktlinjer beskriva alla olika sorters situationer eller behov utan riktlinjerna beskriver vanligt förekommande situationer och behov. Kommunens riktlinjer utgör komplement till gällande lagstiftning, föreskrifter och allmänna råd m.m. De knyter även an till andra övergripande dokument såsom överenskommelser och policydokument.

1.2 Lagstiftning

Socialtjänstens arbete regleras i huvudsak i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, förvaltningslagen (1986:223), FL, offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL och kommunallagen (1991:900), KL. För

socialtjänstens verksamhet gäller ytterligare en rad andra lagar så som t.ex. äktenskapsbalken (1987:230), ÄktB, sambolagen (2003:376), föräldrabalken (1949:381), FB, lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., (LMA), lagen (2010:197) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare, hälso- och sjukvårdslagen (1982:763), HSL, socialförsäkringsbalken (2010:110), SFB m.fl.

Ytterligare anvisningar kan hämtas från förarbetena till respektive lag. Vägledning kan också erhållas från prejudicerande domar. Riktlinjerna kompletteras efter hand med ny lagstiftning och prejudicerande domar t.ex. från Högsta förvaltningsdomstolen. Det sker dock inte kontinuerligt vilket gör att ny lagstiftning och rättsliga utslag fortlöpande måste beaktas.

1.3 Socialtjänstlagen

1.3.1 Mål och principer

Socialtjänstens mål och lagens intention regleras i portalparagrafen (1 kap. 1 § SoL). Målet är att den enskilde ska kunna leva ett självständigt liv. Inriktningen för arbetet ska vara att frigöra och utveckla individens egna resurser. Varje människa har själv ansvar för sitt liv och socialtjänsten ska inte ta över den enskildes ansvar. *Frivillighet och självbestämmande* ska vara vägledande i kontakten med den enskilde.

Socialtjänstens verksamhet ska präglas av *helhetssyn och kontinuitet*. Detta innebär bland annat att den enskildes sociala situation och de problem som personen upplever ska ses i förhållande till hela den sociala miljön. Hänsyn ska inte bara tas till familjen utan även den enskildes situation när det gäller arbete, bostad och fritidsaktiviteter. Socialtjänsten ska sträva efter att finna en samlad lösning på de sociala svårigheterna i den enskildes situation.

1.3.2 God kvalitet

Socialtjänstens insatser ska vara av god kvalitet (3 kap. 3 § SoL). Kvalitet innebär att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten i enlighet med de lagar och andra föreskrifter som styr verksamheten. Socialstyrelsen ger exempel på vad som menas med god kvalitet:

- ☐ Att den enskilde anser sig bli bemött med respekt
- ☐ Att den enskilde får tillräcklig information så att den kan ta till vara på sina rättigheter och att verksamheten bedrivs så att den enskildes rättssäkerhet garanteras
- ☐ Att insatserna utformas efter den enskildes behov och så långt det är möjligt i samråd med den enskilde
- ☐ Att insatserna utformas så att de inriktas på att frigöra och utveckla den enskildes resurser
- ☐ Att barnperspektivet särskilt beaktas i verksamheten

1.3.3 Rätten till bistånd – 4 kap. 1§ socialtjänstlagen

Ekonomiskt bistånd är samhällets yttersta skyddsnät för människor som inte själva kan tillgodose sina behov och är tänkt som en tillfällig lösning. Den enskilde har själv ett eget ansvar för sitt liv. Detta innebär att använda alla de möjligheter som finns för att själv klara sin försörjning innan rätten till bistånd träder in. Biståndet ska tillförsäkra den enskilde en skälig levnadsnivå. Insatserna för den enskilde ska inriktas på att såväl avhjälpa det aktuella behovet som att underlätta för den enskilde att själv klara sin försörjning i framtiden.

1.4 Skyldighet att rapportera missförhållanden - Lex Sarah

Lex Sarah är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Syftet med lex Sarah är att verksamheten ska utvecklas och missförhållanden förebyggas samt, om de ändå uppstår, rättas till. Målet är att den enskilde får insatser av god kvalitet och skyddas från missförhållanden.

Var och en som fullgör uppgifter inom socialtjänsten ska medverka till att den verksamhet som bedrivs och de insatser som genomförs är av god kvalitet. Enligt bestämmelserna om lex Sarah ska anställda m.fl. genast rapportera missförhållanden eller påtaglig risk för missförhållanden till den som bedriver verksamheten. Rapporteringsskyldigheten omfattar även den som kan komma ifråga för insatser.

1.5 Offentlighets- och sekretesslagen (OSL)

Bestämmelser om sekretess inom socialtjänsten finns i offentlighets- och sekretesslagen. Sekretess gäller inom socialtjänsten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men (1 kap. 26 § OSL). Undantag från sekretessen kan göras när det finns ett samtycke från den enskilde eller om det finns reglerat i lag. Inför utlämnande av sekretessbelagda uppgifter ska en sekretessprövning alltid göras.

1.6 Valdemarsviks kommuns styrdokument

Arbetet påverkas även av Valdemarsviks kommuns övriga riktlinjer och styrdokument.

Avtal för samverkan mellan socialjouren och Valdemarsviks kommun
Riktlinjer för lex Sarah

2. Viktiga principer och perspektiv

2.1 Vetenskap och beprövad erfarenhet

De som behöver samhällets insatser ska erbjudas hjälp som bygger på bästa tillgängliga kunskap. Målet är att de insatser som ges ska vara till nytta och aldrig till skada för den enskilde. Evidensbaserad praktik (EBP) innebär att den professionelle väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insatser. Den enskildes inflytande väger alltså tungt.

2.2. Barnperspektiv

Utredningar om ekonomiskt bistånd ska genomföras med ett barnrättsperspektiv för att säkerställa att barn får sina rättigheter tillgodosedda. Det är särskilt viktigt vid ett långvarigt biståndsbehov. I biståndsbeslut som berör barn ska barnets bästa särskilt beaktas, i enlighet med 1 kap. 2 § SoL och 3 § barnkonventionen. Barn bör också ges möjlighet att framföra sina åsikter i frågor som rör dem, samt att få sina åsikter beaktade i förhållande till sin ålder och mognad, i enlighet med 11 kap. 10 § SoL och 12 § barnkonventionen.

När ett beslut kan få påtagliga konsekvenser för ett barn ska handläggaren göra en barnkonsekvensanalys, där det framgår hur barnets rättigheter tillgodoses vid ett bifalls- respektive avslagsbeslut. En barnkonsekvensanalys ska alltid göras vid ansökan om bistånd till akuta matpengar, hyres- eller elskuld, umgängesresor samt ansökningar som direkt avser barnet. Det ska också göras inför beslut om rådrum för att sänka hushållets boendekostnad. I barnkonsekvensanalysen är det viktigt att beakta att vårdnadshavarna ges möjlighet att ta sitt försörjningsansvar, både på kort och på lång sikt.

2.2.1 Anmälan om oro för barn

Vid kännedom eller misstanke om att ett barn far illa ska en orosanmälan omedelbart göras till socialkontoret enligt 14 kap. 1 § SoL. Oro för att barn far illa kan grunda sig i förhållanden som påverkar vårdnadshavarens omsorgsförmåga, exempelvis missbruk eller psykisk ohälsa. Men även oförmåga att planera familjens ekonomi och boende samt att ta sitt försörjningsansvar som vårdnadshavare kan vara grund för att anmäla oro för barn.

Kännedom eller misstanke om att ett barn utsatts för eller bevittnat våld i en nära relation ska alltid anmälas, i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2014:4) om våld i nära relationer. Skyldigheten att göra orosanmälan gäller för alla barn som vistas i Valdemarsviks kommun oavsett hemort eller medborgarskap.

2.2.2 Föräldrastöd

Att ha ett barnperspektiv innebär också att socialtjänsten möjliggör och underlättar för personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning och/eller missbruksproblematik att vara föräldrar. Detsamma gäller för personer som har blivit utsatta för våld i en nära relation. Socialtjänstens olika verksamheter ska samverka och ha ett helhetsperspektiv i ärenden som rör barnfamiljer och/eller vårdnadshavare med barn.

2.3 Våld i nära relationer

Personer som är utsatta för våld i nära relation finns inom alla socialtjänstens områden. Våldet kan ta sig många uttryck: fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt, materiellt eller i form av försummelse (det sistnämnda gäller särskilt äldre personer och personer med funktionsnedsättning). I arbetet med ekonomiskt bistånd är det viktigt att uppmärksamma det behov av hjälp som kan finnas i biståndshushållen i samband med våld i nära relationer och i samband med hedersrelaterat våld.

I Valdemarsviks kommun finns särskilda riktlinjer för arbetet med våld i nära relationer både för våldsutsatta och för våldsutövare.

2.4 Prostitution

Det är förhållandevis få personer som på eget initiativ söker hjälp för att komma ur prostitution. Socialtjänsten kan komma i kontakt med kvinnor och män i prostitution och det är därför viktigt att vara lyhörd för att det förekommer i samhället. Om det finns funderingar kring om en person har erfarenhet av att sälja sex är det angeläget att försöka ta reda på det. I dessa fall kan det även finnas en hotbild att ta hänsyn till vid handläggning och bedömning.

2.5 Felaktiga utbetalningar

Socialtjänsten ska genom dialog med den sökande, individuella bedömningar och noggrannhet i handläggningen verka för att ekonomiskt bistånd så långt som möjligt betalas ut på rättssäkra och korrekta grunder. Om fel ändå uppstår är målsättningen att kommunen ska få tillbaka de felaktigt utbetalda pengarna och förhindra att bistånd fortsatt betalas ut på felaktiga grunder.

3. Ansökningsprocessen

Arbetet med ekonomiskt bistånd är ett tvådelat uppdrag:

- ☐ Stödja människor i att finna vägar till självförsörjning.
- ☐ Pröva rätten till ekonomiskt bistånd under tiden.

3.1 Ansökan

En ansökan kan ske både muntligt och skriftligt och i Valdemarsviks kommun finns en *ansökningsblankett* att använda i första hand. Huvudregeln är att ansökningsblanketten ska användas för att säkerställa att de uppgifter och samtycken som behövs som underlag för utredningen inkommer.

Utgångspunkten för utredningen är ansökningsblanketten, som ska vara fullständigt ifylld. En ofullständigt ifylld ansökningsblankett får inte, utan synnerliga skäl, utgöra underlag för utbetalning av bistånd. Den sökande ska få tydlig vägledning om hur blanketten ska fyllas i. Om en ofullständig ansökan inkommer ska den som huvudregel kompletteras av den sökande. En begäran om komplettering ska ske skyndsamt. I vissa fall kan beslut om avslag fattas med hänvisning till att den sökande inte medverkar till att en utredning kan genomföras.

3.2 Att inleda en utredning

När en ansökan om ekonomiskt bistånd inkommer ska socialtjänsten alltid utan dröjsmål inleda en utredning. Utredningar som rör ekonomiskt bistånd sker med stöd av 11 kap. 1 § SoL. Socialtjänsten har inte rätt att neka till att ta emot ansökningar.

3.3 Avslag på ansökan om ekonomiskt bistånd

Om sökanden inte bedöms uppfylla förutsättningarna för rätt till ekonomiskt bistånd ska ansökan avslås. Som huvudregel avslås ansökan för hushållet som helhet. Underhållsskyldighet gentemot övriga familjemedlemmar går före deras rätt till ekonomiskt bistånd och föräldrar ska i detta sammanhang informeras om det ekonomiska ansvar föräldraskapet innebär. De skäl till att sökt bistånd ska avslås ska vara sakliga och ska framgå som motivering till beslutet. Skälen ska anges på ett sådant sätt att den enskilde förstår orsaken till beslutet. Beslut om bistånd enligt Socialtjänstlagen är myndighetsutövning. Den sökande ska alltid underrättas om ett avslagsbeslut enligt 1§ eller 5§ kap. 4 SoL. Den sökande ska, om denne så önskar, bistås med att formulera en överklagan.

3.4 Nödprovning och akut bistånd

Med hänvisning till kommunens yttersta ansvar ska en så kallad nödprovning göras. Nödprovningen kan innebära att man gör en beräkning av den sökandens egna inkomster och dokumenterar i beslutet om den sökande har tillräckliga egna inkomster för att tillgodose behovet av nöd. Om den sökande inte har tillräckliga inkomster som täcker behovet av nöd måste ska den sökande informeras om möjligheten att ansöka om nöd. Om en sådan ansökan inkommer kan bistånd till akuta behov för livsuppehållet beviljas efter en individuell provning. Vid bedömningen ska hänsyn tas till om det finns *barn i hushållet* och deras situation ska särskilt uppmärksammas. Det är bra att i dessa sammanhang ha en dialog med föräldrarna om det ekonomiska ansvar föräldraskapet innebär. Utgångspunkten är att de inom ramen för sin förmåga och ekonomiska resurser har huvudansvaret för att säkerställa nödvändiga levnadsvillkor för barnet. Om behovet av akut bistånd är upprepat och det finns barn i hushållet ska särskilt uppmärksammas om det kan finnas anledning till oro för barnets hälsa och utveckling.

Tappad plånbok är i första hand en försäkringsfråga. Endast nödprövning görs. Uppföljning av eventuella utbetalningar från försäkringsbolag behöver göras. Sökande som upprepat tappar pengar eller blir bestulen ska informeras om hur denne i fortsättningen kan förvara sina pengar så att inte samma situation uppstår igen.

Vid avslag på försörjningsstöd - Efter bedömning i det enskilda fallet kan den sökande ha rätt till reducerat försörjningsstöd för att tillgodose basala behovsposter för livsuppehållet inom försörjningsstödet såsom exempelvis mat och hyra för att ge sökanden möjlighet att reda upp den omedelbara situationen. Socialtjänsten ska informera om möjligheten att ansöka om nödprövning. *Sökanden har haft tillräckliga inkomster* - Situationer kan uppstå där den sökande haft tillräckliga inkomster till sin försörjning, antingen egna eller tidigare beviljat försörjningsstöd, men har använt dem på annat sätt, tappat dem eller blivit bestulen och därför saknar medel till uppehälle. Efter bedömning i det enskilda fallet kan extra bistånd tillfälligt beviljas för att tillgodose de mest nödvändiga behoven som exempelvis mat och bostad för att ge sökanden möjlighet att reda upp den akuta situationen.

Akut bistånd till hushåll som regelmässigt har inkomster över försörjningsstödsnivå ska prövas restriktivt och endast beviljas för att avvärja en akut nödsituation eller om den sökande bedöms vara förhindrad att själv ta ansvar för sin ekonomi och sin livssituation.

3.5 Övrigt reducerat försörjningsstöd

Om det är uppenbart att den enskilde inte har vissa kostnader som ingår i försörjningsstödet eller att biståndet inte används till avsett ändamål, kan försörjningsstödet reduceras med kostnaderna för detta.

Till personer där socialtjänsten är förvissade om att beviljat bistånd inte går till rätt ändamål, kan matrikvisitation vara lämpligt bistånd. Denna möjlighet ska tillämpas restriktivt och i yttersta undantagsfall och det är viktigt att det inte leder till att socialtjänstsekretessen till skydd för den enskilde bryts. I dessa situationer kan det också behövas hjälp till kontakt med hälso- och sjukvården.

3.5 Beslut som löper över flera månader

Ibland är det nödvändigt att fatta beslut som sträcker sig över flera månader, exempelvis gällande en omfattande tandvårdsbehandling. Rätten till ekonomiskt bistånd prövas månad för månad och när beslut fattas som gäller flera månader måste en omprövningsklausul ingå. Beslutet kan annars inte omprövas under perioden, till exempel om omständigheterna som beslutet grundar sig på ändras. En sådan ändring skulle innebära att myndigheten ändrar ett för den enskilde gynnande beslut till hans eller hennes nackdel, vilket inte är tillåtet enligt förvaltningslagen (27 § FL).

3.6 Överklagan

När ett överklagande kommer in ska socialtjänsten först ta ställning till om beslutet inkommit i rätt tid. Överklagan ska ha kommit in till socialtjänsten inom tre veckor från att den klaganden fick del av beslutet. Om det inte framkommit nya uppgifter som medför att det överklagade beslutet omprövas och ändras i sin helhet, ska socialtjänsten överlämna överklagandet till förvaltningsrätten utan dröjsmål. Hanteringen ska ske skyndsamt. Om överklagan inte kommit in i rätt tid ska den avvisas. Ett avvisningsbeslut ska kommuniceras till den enskilde och kan överklagas.

3.7 Avsluta ett ärende

När en person inte längre ansöker om ekonomiskt bistånd ska ärendet avslutas. För att undvika att ärende avslutas för tidigt rekommenderas att ett ärende avslutas när person inte varit sökande under två månader. I de fall ärendet är överlämnat till t.ex. Förvaltningsrätten bör ärendet vara öppet till dess att dom fallit.

Om en person vänder sig till socialtjänsten och inte längre vill få sin ansökan prövad ska det framgå av dokumentationen att socialtjänsten beslutat att avskriva ärendet innan ärendet kan avslutas. Ett beslut om att avskriva ett ärende ska kommuniceras och kan överklagas av den sökande.

4. Återkrav och återsökning

Huvudprincipen är att bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL beviljas utan åter-betalningsplikt för den enskilde. Undantag från denna princip regleras i 107 kap. 5 § SFB (återsökning) och 9 kap. 1 och 2 §§ SoL (återkrav).

4.1 Återsökning

Kommunen kan återsöka bistånd som den enskilde beviljas under den tid Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten prövar en periodisk förmån som kan komma att utbetalas retroaktivt.

Personens ansökan om ersättning behöver följas upp varje månad, innan nästa månads beslut, för att se om Försäkringskassan/Pensionsmyndigheten har fattat ett beslut. Om ett avslagsbeslut har fattats så finns det inte grund för att göra en begäran om retroaktiv ersättning för kommande månader.

4.2 Återkrav enligt socialtjänstlagen

Reglerna kring återkrav regleras i 9 kapitlet socialtjänstlagen. Akut utbetalning av matpengar som gjorts av sociala eller medicinska skäl ska inte återkrävas. Om den akuta hjälpen ges på grund av att någon tillfälligtvis är förhindrad att disponera sina inkomster eller tillgångar kan det dock återkrävas. Även akut hjälp till exempelvis en hyresskuld för att undvika avhysning kan återkrävas om hushållet har inkomster över norm. Återkrav får inte göras mot framtida bistånd. De formella kraven är absoluta och får inte åsidosättas. Vid en eventuell prövning i förvaltningsrätten innebär åsidosättande av de formella kraven att talan inte kan fullföljas.

4.2.3 Ersättningstalan enligt 9 kap. 3 § socialtjänstlagen

I de fall den enskilde inte återbetalar återkrav enligt 9 kap. 1 eller 2 §§ SoL kan socialtjänstens med stöd av 9 kap 3 § SoL väcka talan om ersättning hos förvaltningsrätten. Talan ska väckas så snart det står klart att den enskilde inte betalar och senast inom tre år från det biståndet utbetalades.

Det är socialtjänsten som utreder personens förmåga att återbetala. Vid en bedömning av återbetalningsförmåga är utgångspunkten riksnormen.

Om förvaltningsrätten avslår ansökan om ersättningstalan kan man antingen efterge återkravet eller så låter man återkravet vara vilande om man tror att personens ekonomiska situation kommer att förändras inom treårsgränsen.

4.3 Kraveftergift

Om det är uppenbart att förhållandena ändrats så att den enskilde inte inom tre år från det biståndet utbetalades tid kommer att kunna återbetala får kommunen enligt 9 kap. 4 § SoL helt eller delvis efterge återkrav. Detta beslut går inte att överklaga.

5. Om innehållet i utredningen

5.1 Information

Socialtjänsten har en informationsskyldighet, som gäller oavsett om syftet med kontakten är att ansöka om ekonomiskt bistånd eller få allmänna upplysningar. Information som ges till sökande ska vara tydlig, lätt att förstå och tillgänglig för så många som möjligt. Information som riktar sig till särskilda grupper, såsom personer som inte behärskar svenska språket eller har en funktionsnedsättning, ska vara anpassade efter deras behov och tolk ska användas vid behov.

5.2 Dokumentation

Socialtjänsten har en dokumentationsskyldighet vid handläggning och genomförande, vilket är särskilt viktigt i samband med myndighetsutövning. All dokumentation sker i verksamhetssystemet. Den sökande ska kunna ta del av och förstå dokumentationen.

5.3 Grundutredning och genomförandeplan

I samband med att ett ärende aktualiseras ska en grundlig utredning genomföras. Utredningen ska utgöra underlag för den genomförandeplan som ska upprättas.

5.4 Rätt från början – att förebygga felaktiga utbetalningar

Handläggningen av ekonomiskt bistånd ska utgå från att bistånd betalas till de personer som har rätt till det. För att stärka legitimiteten för det ekonomiska biståndet och för att säkerställa rättssäkerheten är det angeläget att i det ordinarie arbetet regelbundet genom exempelvis uppföljningar förebygga felaktiga beslut.

5.4.1 Upptäckt av misstanke om felaktig utbetalning

Om det i ett ärende upptäcks att det finns en misstanke om att en eller flera månaders bistånd har beviljats på felaktiga grunder ansvarar socialsekreteraren för att utreda och bedöma om upptäckten påverkar rätten till bistånd framåt.

En utredning om misstanke om felaktig utbetalning inleds enligt 11 kap. 1 § SoL. Utredningen syftar till att klargöra om det skett en felaktig utbetalning eller inte. Utifrån utredningen bedöms om det finns grund för beslut om återkrav och/eller polisanmälan. Socialtjänsten är skyldiga att polisanmäla misstanke om bidragsbrott enligt 6 § bidragsbrottslagen.

5.5. Kontroller

Allmänt om kontroller

Godkännande av att olika kontroller görs sker i huvudsak genom ansökningsblanketten. I vissa fall kan andra kontroller än de som godkänts på ansökningsblanketten behöva göras. Sådana kontroller ska godkännas av den sökande i första hand skriftligt. Om den sökande har lämnat muntligt godkännande ska detta dokumenteras i en journalanteckning.

5.5.1 I samband med första ansökan och nybesöket

Utredningen i samband med nybesöket är den mest grundläggande. Det som primärt måste utredas är om den sökande kan anses tillhöra kommunen. I de fall sökanden har flyttat till kommunen ska boendesituationen och övriga förhållanden utredas för bedömning av vilken kommun som har ansvaret. Fram till dess att det är klarlagt vem som har ansvaret har vistelsekommunen det fulla ansvaret.

5.6 Inkomstberäkning

Vid bedömningen av behovet av ekonomiskt bistånd ska hushållets samtliga faktiska inkomster räknas. Inkomsterna bör i regel beräknas utifrån de inkomster hushållet hade kalendermånaden före den månad som beräkningen avser. Om det upptäcks inkomster som inte redovisades föregående månad kan även dessa påverka beräkningen av biståndet.

Vid nybesök kan det vara nödvändigt att göra en grundligare utredning. Det kan till exempel vara lämpligt att värdera inkomsterna olika beroende på hur hushållets ekonomi sett ut en tid bakåt och vid vilka tidpunkter olika inkomster erhållits.

Avdrag för förskott på lön eller andra förmåner ska inte täckas med försörjningsstöd. Undantag kan göras i de fall utredningen visar att förskottet tagits på grund av omständigheter som normalt skulle ha beaktats vid prövning av rätten till bistånd. Restriktiviteten inskränker inte socialtjänstens skyldighet att ge tillfälligt bistånd till livsuppehållet om annars en akut nödsituation skulle uppstå.

Utgift för exempelvis underhållsstöd till barn, avbetalning på studielån eller andra lån och avbetalningar ska inte tas med i beräkningen. Om en av parterna i ett sammanboende är underhållsskyldig för barn sedan tidigare och har inkomst av arbete eller liknande ska den gemensamma disponibla inkomsten minskas med fastställt underhållsstöd innan ekonomisk behovsprövning sker. Eftersom denna person har inkomst kan denne inte få underhållsstödet nedsatt eller uppskjutet. Den som saknar inkomst ska däremot ansöka om nedsättning eller uppskov av underhållsstöd.

5.6.1 Inkomster

Inkomster som i sin helhet reducerar ekonomiskt bistånd

- ☐ Aktivitetsstöd
- ☐ Arbetslöshetsersättning/Ersättning från Alfa-kassa
- ☐ Avgångsvederlag
- ☐ Barnbidrag inklusive flerbarnstillägg
- ☐ Bostadsbidrag, BTP (bostadstillägg för pensionär)
- ☐ Ersättning från kriminalvården, frigivningskonto.
- ☐ Etableringsersättning inklusive bostadsersättning
- ☐ Extra försäkringsförmåner till exempel AGS (avtalsgruppsjukförsäkring), AMF (arbetsmarknadsförsäkring), AFA-försäkring (vid sjukskrivning) eller STP/ITP (särskild tilläggspension/övriga avtalspensioner).
- ☐ Försäkringsersättning eller skadestånd, ideell del för "sveda och värk"
- ☐ Habiliteringsersättning ("flitpeng")
- ☐ Hemvårdsbidrag eller hemsjukvårdsbidrag - räknas som inkomst för den person som mottar bidraget för utfört arbete
- ☐ Hyresdel från inneboende
- ☐ Kommunalt bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning (KBF)
- ☐ Lön eller sjuklön från arbete
- ☐ Pension, livränta
- ☐ Räntor och utdelningar
- ☐ Sjukersättning och aktivitetsersättning
- ☐ Sjukpenning, föräldrapenning, rehabiliteringsersättning
- ☐ Skatteåterbäring, observera att om skatteåterbäringen tagits i anspråk av Kronofogdemyndigheten räknas den inte som inkomst.

- ☐ Studiehjälp: studiebidrag, studiemedel
- ☐ Underhållsbidrag, underhållsstöd, efterlevandestöd
- ☐ Äldreförsörjningsstöd

Även andra former av inkomster som ska inräknas vid prövning av ekonomiskt bistånd kan förekomma, exempelvis en persons insättningar. Innan en insättning tas upp som inkomst behöver socialtjänsten utreda vad insättningen avser, och en prövning ska göras i varje enskilt fall.

5.6.2 Inkomster som delvis reducerar ekonomiskt biståndet

- ☐ Familjehemsersättning

Vid beräkning av familjens behov ska det placerade barnet inte tas med i beräkningen. Omkostnadsersättningen räknas inte som inkomst. Den del av ersättningen som utgör arvode, ska efter avdrag för skatt betraktas som inkomst och reducera behovet av bistånd. För familjehem som blivit särskilt förordnad vårdnadshavare enligt avtal gäller samma beräkningssätt som för familjehem.

- ☐ Stipendier

De som är villkorade eller riktade till särskilda ändamål. Bedömning av hur ett stipendium ska reducera ekonomiskt bistånd får göras från fall till fall.

- ☐ Handikappersättning och vårdbidrag

Beträffande handikappersättning och merkostnadsersättning vid vårdbidrag är det viktigt att kontrollera vilka kostnader ersättningen ska täcka, om det är kostnader för sådant som ingår i beviljat bistånd, då dessa kostnader således inte ska täckas av ekonomiskt bistånd. En prövning behöver göras i varje enskilt fall.

5.6.3 Inkomster som inte reducerar ekonomiskt bistånd

Det finns även inkomster som inte reducerar biståndet. Utöver följande exempel kan det även finnas andra inkomster som inte reducerar biståndet, individuell bedömning sker från fall till fall:

- ☐ Extra tillägg till studiebidrag till gymnasiestuderande ungdomar
- ☐ Stipendier eller fondmedel som utbetalats efter en social bedömning, från till exempel Majblomman, kyrkliga samfund eller kommunen och visats ha gått till avsett ändamål
- ☐ Försäkringsersättning eller skadestånd, ekonomisk del avsett för särskilt ändamål som till exempel ersättning för läkar- eller tandvårdsbehov som uppkommit av skadan
- ☐ Inackorderingstillägg vid gymnasiestudier på annan ort
- ☐ Utbetalning av ersättning enligt lagen (2012:663) om ersättning på grund av övergrepp eller försummelse i samhällsvården av barn och unga i vissa fall

5.6.4 Jobbstimulans – särskild beräkningsgrund

Om en sökande uppfyller vissa villkor innebär den särskilda beräkningsregeln i 4 kap 1 b § SoL att 25 procent av nettoinkomsten inte ska beaktas vid prövningen av ekonomiskt bistånd.

5.7 Tillgångar

Alla realiserbara tillgångar ska användas för den enskildes försörjning innan han eller hon har rätt till bistånd. Med realiserbara tillgångar menas bankmedel, aktier eller andra värdepapper, bil, båt, fastighet, guld, dyrbara konst- eller samlarföremål, etc. Även utländska tillgångar påverkar rätten till bistånd.

5.7.1 Bil

Grundprincipen är att bilen är en lätt realiserbar tillgång och krav bör ställas på att bilen avyttras efter högst 1 månad. Vid särskilda skäl kan bistånd beviljas trots innehav av bil, till exempel om bilen är en förutsättning för att ta sig till och från arbete, eller om bilen behövs av någon anledning med hänsyn till barnperspektivet, till exempel om barnet har särskilda behov och bilen behövs på grund av detta.

5.7.2 Bosparande

Alla former av bosparande räknas som realiserbar tillgång. Undantag från denna princip kan göras när biståndsbehovet bedöms som kortvarigt, högst tre månader, eller om den sökande saknar egen bostad. I dessa fall godtas endast inestående kapital i bosparande eller liknande upp till den nivå som krävs för bibehållen kötid eller för att kunna bo kvar.

5.7.3 Bostadsrätt/Villa

Om klientens biståndsbehov bedöms överstiga tre månader ska som regel även krav ställas på att sälja en egenägd bostad, samt andra tillgångar av betydande värde. Det gäller under förutsättning att en försäljning bedöms ge ett intäktsöverskott som motsvarar ett prisbasbelopp eller mer, efter att lån kopplade till tillgången samt eventuell reavinstskatt och mäklararvode är betalda. Hänsyn bör även tas till klientens befintliga boendekostnad och om klienten kan antas ha särskilda svårigheter att hitta ett annat boende.

Krav på försäljning ska även ställas gällande en andel av en bostad eller ett fritidshus, såvida det inte finns ett skrivet förbehåll som förhindrar försäljning.

Bostadsrätten eller fastigheten ska som regel värderas av en mäklare innan försäljning. Klienten ska också ges skälig tid att sälja bostaden.

Undantag från kravet kan göras om det finns mycket särskilda omständigheter som innebär att ett krav på bostadsbyte skulle medföra mycket negativa sociala konsekvenser för klienten och dennes familj. Det kan exempelvis gälla klienter som har ett särskilt stort behov av kontinuitet i sin boendemiljö på grund av ålder i kombination med sviktande hälsa. Klienter med funktionshinderanpassade bostäder bör som regel också undantas från kravet på bostadsbyte. Vid krav på försäljning av bostad ska eventuellt bistånd beviljas enligt 4 kap. 2 § SoL med villkor om återbetalning enligt 9 kap. 2 § 2 stycket SoL.

5.7.4 Rådrum för att sälja bostad

Vid krav på bostadsbyte ska klienten få ett separat beslut om skäligt rådrum för att sälja bostad med besvärshänvisning. Som regel bedöms fyra månader vara en skälig tid, i enlighet med rättspraxis. Under rådrumsperioden godtas som regel den faktiska boendekostnaden. Klienten ska redovisa varje månad vilka åtgärder han eller hon har vidtagit för att sälja bostaden samt hitta en annan bostad. Om rådrummet passerar utan att klienten har sålt bostaden, ger det grund för att avslå biståndsansökan helt. Undantag ska göras om klienten trots aktiva åtgärder inte har lyckats få bostaden såld, på grund av omständigheter som han eller hon inte råder över, exempelvis en svag bostadsmarknad i glesbygd. I så fall kan rådrummet förlängas.

5.8 Pensionssparande

Pensionssparande räknas i princip som en tillgång. Möjligheten att ta ut pensionssparande ska alltid prövas och om detta är omöjligt, ska detta inte räknas med.

5.9 Barns inkomster och tillgångar

Enligt 4 kap. 1 a § SoL kan hemmavarande barn och skolungdomar upp till 21 år ha inkomster från arbete upp till ett prisbasbelopp utan att de beaktas vid biståndsprövningen. I enlighet med Socialstyrelsens allmänna råd får barn även ha sparade medel upp till 15 procent av prisbasbeloppet, utan att det påverkar föräldrarnas rätt till bistånd för barnet. Om barnet eller ungdomen inte har sparade medel sedan tidigare, får arbetsinkomster motsvarande 15 procent av ett prisbasbelopp sparas. Sammantaget får den unge då ha arbetsinkomster motsvarande 1,15 prisbasbelopp, utan att dessa räknas med i biståndsprövningen.

Barns och skolungdomars inkomster och sparade medel över ovan nämnda nivåer, ska räknas av mot barnets del i familjens kostnader, inklusive boendekostnaden.

5.10 Hushållstyper

5.10.1 Sammanboende med hushållsgemenskap

Det finns två typer av sammanboende med hushållsgemenskap. Den ena typen är vuxna som oavsett kön lever under äktenskapsliknande förhållanden. *Makar, registrerade partners och sambor* har försörjningsplikt gentemot varandra vilket innebär att mellan dessa gäller hushållsgemenskap som innebär ömsesidigt ansvar för alla kostnader i hushållet. Sammanboende med hushållsgemenskap ska ansöka om ekonomiskt bistånd tillsammans och bådas sammanräknade inkomster och utgifter ska ligga till grund för beräkning av biståndsbehovet. Det innebär att om den ena parten inte har rätt till bistånd påverkar det hela hushållet.

Endast om det är uppenbart olämpligt att makar/sambor har gemensam ekonomi, exempelvis när våld i nära relationer förekommer, eller då någon av makarna är oförmögen att ta sitt ansvar för resten av familjen ska principen om gemensam försörjningsplikt frångås och makarnas kan handläggas var för sig. Undantag kan även göras vid akuta nödsituationer.

Hushållsgemenskap gäller till dess parterna flyttar isär. Under vissa förhållanden, se nedan om Giftna men ej sammanboende, gäller den även efter parterna flyttat isär. Endast om särskilda skäl finns kan man räkna separat på någon som lever i denna typ av hushållsgemenskap. I så fall ska halva normen för makar/sammanboende användas och hälften av övriga gemensamma utgifter räknas in i månadsbehovet.

Övriga sammanboende med hushållsgemenskap - Den andra typen av hushållsgemenskap är mer begränsad. Det gäller personer som bor ihop och delar vissa kostnader men inte har ekonomiskt ansvar för varandra, till exempel vuxna barn som bor kvar hemma eller vänner eller nära släktingar som delar lägenhet. För denna grupp används en särskild norm som är beräknad utifrån storleken på hushållet. Konstruktionen på denna norm innebär att de personliga kostnaderna inom normen beviljas som för ensamstående, men de hushållsgemensamma kostnaderna beviljas endast med den andel av hushållet som den sökande utgör, barnen inräknade.

Hushållsgemenskap gäller normalt från den dag sammanflyttning sker. Avsteg från principen kan göras om det ur rehabiliteringssynpunkt eller av andra sociala skäl framstår som viktigt med delad ekonomi.

5.10.2 Giftna men ej sammanboende

Giftna makar är enligt lagstiftning försörjningspliktiga gentemot varandra och försörjningsplikten kvarstår även om makarna har skilda hushåll. Prövningen av bistånd ska utgå från denna princip om ömsesidig försörjningsplikt. Den gemensamma inkomsten ligger till grund för bedömning av bistånd och hänsyn ska inte tas till fördyrade omkostnader på grund av skilda hushåll. Bistånd beviljas endast till en boendekostnad. Även om t.ex. den ena parten vistas utomlands eller sitter i fängelse kvarstår försörjningsplikten.

En utredning ska däremot alltid göras om den andra personens möjligheter att försörja sin partner t.ex. om den ena parten befinner sig utomlands i avvaktan på beslut om uppehållstillstånd eller är i fängelse. Hänsyn ska även tas till vilka möjligheter det finns från respektive land att få fram uppgifter och handlingar. Om ens partner är försvunnen kan bistånd beviljas om det är styrkt och efter en individuell bedömning.

Ansökan om äktenskapsskillnad – Vid äktenskapsskillnad gäller försörjningsplikten till dess att tingsrätten har beslutat att den är slutgiltig och ansökan om ekonomiskt bistånd prövas tillsammans under denna tid. Om den ena parten inte bidrar till försörjningen kan den andra parten lämna en ansökan om stämning till tingsrätten. Observera att särskilda regler gäller om det förekommer våld i nära relationer.

5.10.3 Inneboende

För sökande som är inneboende räknas personen inte ha hushållsgemenskap med den/dem som han eller hon är inneboende hos. För att betraktas som inneboende ska den sökandes hushåll som huvudregel disponera eget rum i bostaden, även om en individuell bedömning alltid behöver göras utifrån omständigheterna. Dessa sökanden ska ha bistånd enligt vanlig norm för ensamstående. Om avtalet mellan hyresvärden och den inneboende innebär att vissa hushållsutgifter som till exempel telefon, förbrukningsvaror, ingår i hyran kan normen anpassas efter det.

5.10.4 Hushåll med underåriga barn

Föräldrarna ska ta ut full föräldrapenning till dess barnomsorgsplats erbjuds. Vid parallellt deltagande i arbetssökarverksamhet får ersättningsdagarna delas upp mellan föräldrarna. Föräldrarna har rätt att spara del av föräldrapenning.

Barnet ska omgående anmälas till barnomsorgskön och bekräftelse på platsansökan ska visas upp. Den som har bistånd i avvaktan på plats i förskoleverksamhet är skyldig att ta första anvisning av plats, även längre bort om avståndet är rimligt, för att ha rätt till fortsatt bistånd. Undantag från denna princip bör göras om barn av psykiska eller medicinska skäl är i behov av särskild typ av förskoleverksamhet eller av senareläggning av inträdet i verksamheten. Behovet ska vara styrkt med läkarintyg. För tid efter att barnomsorgsplats erhållits föreligger ingen rätt att vara föräldraledig viss tid. Föräldraledighetslagen (1995:587) reglerar endast förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagar.

5.10.5 Gymnasiestuderande ungdom

Föräldrarna har försörjningsskyldighet för ungdomar upp till 21 år förutsatt att de studerar i grundskola, gymnasieskola eller annan jämförlig grundutbildning, och ska då räknas in som barn i hushållets norm.

5.10.6 Hushåll där barn bor växelvis hos föräldrarna

Om barnet eller barnen bor ungefär lika mycket hos båda föräldrarna ska halva barnbidraget räknas som inkomst och halva normen som utgift. Även övriga utgifter för barnet förutsätts delas mellan föräldrarna, exempelvis beviljas övrigt ekonomiskt bistånd med halva barnomsorgsavgiften, medicinkostnaden etc.

5.10.7 Bistånd till barn och ungdom vid övergång från yngre till äldre åldersgrupp

När ett barn övergår från yngre till äldre åldersgrupp i normberäkningen enligt normen ska det nya normbeloppet räknas från och med den månad barnet fyller år, oavsett när i månaden det inträffar. Åldern måste därför observeras vid varje utredningstillfälle.

5.10.8 Underårig som bildat familj

Förälder har kvar sitt försörjningsansvar för underårigt barn även om den underårige själv blir förälder. Däremot har de inget försörjningsansvar för barnbarnet.

Vid giftermål övertar make/maka försörjningsplikten för underårig eller upp till 21 år vid studier i grundskola, gymnasium eller annan jämförlig grundutbildning. Om maken/makan inte kan fullgöra sin försörjningsplikt, primär försörjningsplikt, har den underåriges föräldrar försörjningsplikt, sekundär försörjningsplikt.

6. Olika grupperns förutsättningar för rätt till ekonomiskt bistånd

6.1 Arbetslösa

Den som inte kan försörja sig men som kan arbeta har rätt till försörjningsstöd om denne står till arbetsmarknadens förfogande. Om det finns godtagbara skäl har den enskilde rätt till försörjningsstöd även om denne inte står till arbetsmarknadens förfogande.

Den som är arbetslös och söker ekonomiskt bistånd ska erbjudas stöd i sitt arbetssökande genom strukturerade insatser för att öka sina möjligheter att få en anställning. Detta sker i samverkan med arbetsförmedlingen och kommunens arbetsmarknadsenhet (AME). De insatser som ges ska alltid föregås av en individuell bedömning av personens behov och förmåga samt förankras hos samverkande parter. Kraven på en arbetslös biståndssökande kan ingå som ett led i prövningen antingen jämlikt 4 kap. 1 § SoL eller 4 kap. 4-5 §§ SoL. Det är viktigt att det i utredning och beslut anges vilka lagrum som tillämpas.

Kommunen bör uppmäna till och underlätta för flytt till arbete. Med utgångspunkt i barnets bästa och utifrån kunskapen om att barn med yrkesarbetande föräldrar har bättre förutsättningar i sina liv än barn i familjer som uppbär ekonomiskt bistånd, kan det vara motiverat att även barnfamiljer flyttar för att föräldrarna långsiktigt ska kunna försörja sig genom arbete. Arbetets varaktighet och omfattning måste övervägas, liksom konsekvenserna av en flytt för övriga familjemedlemmar.

Socialtjänsten får kräva att en person deltar i *praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet* enligt 4 kap. 4 § SoL. Beslut om bistånd prövas då enligt 4 kap. 5 § SoL.

6.1.1 Arbetslösa med otillräcklig A-kassa/Alfakassa

Den som har ersättning från A-kassa eller Alfakassa riskerar att förlora denna om de deltar i kommunal aktivering. Olika regler gäller beroende på vilken kassa det gäller. Den sökande måste ha fått ett godkännande från sin A-kassa, vilket ska styrkas med ett intyg, för att kunna delta i av kommunen anordnad verksamhet.

6.1.2 Sökanden som inte bedöms stå till arbetsmarknadens förfogande

Om den enskilde inte bedöms uppfylla kraven på att stå till arbetsmarknadens förfogande, exempelvis genom att inte söka arbete eller vägra delta i exempelvis arbetspraktik eller arbetssökarverksamhet, påverkar detta rätten till bistånd för hela hushållet. Detsamma gäller vid frånvaro från aktivitet utan dokumenterat giltigt skäl. Giltigt skäl kan till exempel vara sjukdom eller vård av barn. I de fall det funnits godtagbara skäl att först i efterhand anmäla giltig frånvaro ska detta inte påverka rätten till bistånd. Beträffande ledighet från arbetssökarverksamhet eller praktik i samband med helgdagar är det de av riksdagen beslutade helgdagarna som gäller.

6.1.3 Frånvaro

Vid frånvaro p.g.a. *sjukdom* ska detta styrkas med läkarintyg efter fem arbetsdagar.

Vid frånvaro på grund av *vård av barn* - En arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsinsatser, praktik eller andra insatser och som har barn har som är sjukt eller behöver gå till

läkare/tandläkare ska sjukanmäla sig på samma sätt som vid egen sjukdom. Skriftlig dokumentation ska alltid uppvisas vid besök hos läkare eller myndighet som hindrar deltagande i arbetssökarverksamhet.

Ordinarie förskolas/skolas eventuella semesterstängning utgör inget hinder för att stå till arbetsmarknadens förfogande, eftersom föräldrarna alltid erbjuds alternativ barnomsorgsplats. Möjligheten att spara föräldrapenning och använda vid inskolning på förskola finns även för personer som uppbär ekonomiskt bistånd. Frånvaro vid inskolning påverkar inte rätten till bistånd.

6.1.4 Ledighet under sommaren

Personer som har barn som är yngre än 16 år, har möjlighet att vara lediga under två veckor under sommaren med sina barn och ändå ha rätt till bistånd. Om båda föräldrarna i hushållet är aktuella för arbetsmarknadsinsats innebär det att barnet ges möjlighet att vara hemma med en eller båda föräldrarna under sammanlagt två veckor. En förutsättning är att hushållet i övrigt är berättigade bistånd. Möjligheten till arbete har däremot företräde för ledigheten. När en person arbetar faller rätten till semester in.

Syftet med föräldrars rätt till ledighet är att uppfylla FN:s konvention om barns rättigheter. Enligt artikel 31 har barn rätt till lek, vila och fritid. Det är således barnets rätt till ledighet som är i fokus. Från 16 års ålder är det vanligt att ungdomar sommarjobbar och inte längre är beroende av att föräldrarna ska vara hemma för att de ska vara lediga.

Ledigheten ska planeras sammanhängande. Med sommaren bör avses den tid som de barn som går i skolan har sommarlov. Vilka veckor som bestäms påverkas av familjens situation och planeringen ska göras tillsammans med familjens socialsekreterare och aktuell anordnare av arbetsmarknadsinsats.

För att en förälder ska ha rätt till ledighet med bibehållet bistånd krävs att barnet/barnen är lediga från förskoleverksamheten eller barnomsorgen. I och med detta innebär det att föräldern måste meddela till barnomsorgen att barnet kommer att vara ledigt under två veckor. Viktigt är att det finns en planering för barnomsorg övrig tid som föräldern inte är ledig under sommaren för att föräldern ska kunna fullfölja den uppgjorda planeringen. Om familjen har en annan lösning via det egna nätverket än barnomsorg eller förskoleverksamhet men har barn som är yngre än 16 år har även dessa föräldrar samma möjligheter att vara hemma med barnen under den här tiden.

6.1.5 Personer som har sagt upp sig

Om den sökande blivit arbetslös på grund av att denne sagt upp sig på egen begäran är huvudprincipen att ekonomiskt bistånd inte ska kompensera för den avstängning från arbetslöshetsersättning som uppsägningen medför. Om den arbetslöse i övrigt uppfyller förutsättningarna är denne berättigad till bistånd först från den dag rätten till arbetslöshetsersättning inträder. Om den sökande åberopar att denne har haft synnerliga skäl att säga upp sig ska denne uppmanas att i första hand försöka få avstängningen från arbetslöshetsersättning hävd. En bedömning ska alltid göras i det enskilda fallet.

För personer som har sagt upp sig på egen begäran men inte har rätt till arbetslöshetsersättning gäller motsvarande princip, dvs. om den arbetslöse i övrigt uppfyller förutsättningarna är denne berättigad till ekonomiskt bistånd först från den dag rätten till arbetslöshetsersättning skulle ha inträtt om denne hade omfattats av sådan ersättning.

6.2 Företagare

Ekonomiskt bistånd beviljas som huvudregel inte till den som är egen företagare. Företagare konkurrerar med andra näringsidkare och om bistånd beviljas skulle det leda till att den näringsidkare som inte behövde ta ut lön skulle få en otillbörlig konkurrensfördel. Om en person har ett företag eller ett uppdrag i företag ska alltid eventuella inkomster och tillgångar i företaget utredas.

Företaget i sig kan representera en realiserbar tillgång men det kan variera beroende på företagsform. Utöver att bedriva näringsverksamhet kan en person även ha funktionärs- eller styrelseuppdrag vilket i regel innebär någon form av ersättning för sitt engagemang i företaget. Om en person driver ett eget företag och ansöker om ekonomiskt bistånd måste personen i första hand ta ut avtalsenlig lön. Om personen inte kan försörja sig på den egna verksamheten kan socialtjänsten hänvisa personen till att avveckla företaget och ställa sig till arbetsmarknadens förfogande.

I varje enskilt fall behöver en individuell prövning göras. I detta ingår att bedöma vilket resultatet blir för den enskilda om bistånd beviljas eller inte. För ytterligare vägledning se avgörande från Högsta förvaltningsdomstolen, tidigare Regeringsrätten (RÅ) RÅ 2000 ref 37.

Bistånd kan beviljas vid vissa undantag:

- ☐ Vid akut eller tillfälligt behov av bistånd.
- ☐ Under tiden den enskilde har en arbetsmarknadsinsats för att starta företag och uppbär ersättning från Arbetsförmedlingen. Insatsen kan pågå i sex månader.

6.3 Inskrivna för kriminalvård eller rättspsykiatrisk vård

Personer som dömts till fängelsestraff ska själva ta reda på om de har möjlighet att omgående påbörja verkställigheten. I så fall ska detta ske. Vid ansökan om bistånd i avvaktan på fängelsestraff kan behovet tillgodoses genom att den sökande inställer sig hos kriminalvården. I de fall personen inte omedelbart kan påbörja verkställigheten kan bistånd beviljas i avvaktan på verkställighet.

Personer dömda till kriminalvård kan i vissa fall beviljas bistånd till hyra under verkställighetstiden. Vid bedömning ska beaktas den sökandes hyresförhållande, straffets längd, egen förmåga att betala hela eller del av hyran, samt rehabiliteringsaspekten. Sökandens möjlighet till inkomst från arbete inom kriminalvårdsanstalten ska utredas innan ekonomiskt bistånd beviljas.

Häktade, inklusive de som genomgår rättspsykiatrisk undersökning, kan ansöka om häktesbidrag från kriminalvården och ska inte beviljas fickpengar. Häktade har rätt till bistånd från socialtjänsten till hyra om inte behovet kan tillgodoses på annat sätt.

Den som vårdas enligt lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård eller är omhändertagen enligt smittskyddslagen (2004:168) har rätt till ekonomiskt bistånd på samma villkor som personer inskrivna för vård inom socialtjänsten, till exempel missbruksvård. Observera att dömda till rättspsykiatrisk vård kan ha kvar rätten till vissa ersättningar från Försäkringskassan vilket bör utredas innan bistånd beviljas.

6.3.1 Intensivövervakning med elektronisk kontroll – s.k. fotboja

Personer som avtjänar straff med fotboja jämställs med frivårdsklient och har exempelvis rätt att fortsätta uppbära eventuell pension eller sjukpenning, dock inte ersättning från A-kassa. Om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt har personen rätt till ekonomiskt bistånd till sin försörjning. Om verkställigheten med fotboja upphävs och övergår till anstaltsvård gäller i stället reglerna för in-skrivna inom kriminalvården.

Ekonomiskt bistånd till eventuella merkostnader på grund av intensivövervakningen, som avgifter, telefoninstallation eller resor till och från aktiviteter, ska inte beviljas då dessa bekostas av kriminalvårdsmyndigheten.

6.3.2 Kontraktsvård

Kontraktsvård är ett alternativ till fängelse som innebär att den dömda får genomgå missbruksbehandling där kriminalvården och socialtjänsten upprättar en gemensam

behandlingsplan. Kriminalvården har kostnadsansvaret för behandlingen fram till tänkt dag för villkorlig frigivning.

Vid behandling på institution står kriminalvården för alla kostnader till vårdgivaren i samband med placeringen såsom fickpengar, drogkontroller, sjukvårdskostnader, resor, klädustrustning, fritids- och sportutrustning och hygienartiklar. I dessa fall ska försörjningsstöd inte beviljas. Om behandlingen sker i öppenvård bekostar kriminalvården enbart den behandling och de kontroller som följer av behandlingsplanen. Klientens behov av försörjningsstöd ska prövas av socialtjänsten.

6.3.3 Samhällstjänst

Samhällstjänsten ska utföras under den dömdes fritid under kontroll av frivårdsmyndigheten. Den dömd kan behålla sitt ordinarie arbete, studera eller vara aktivt arbetssökande. Att en biståndssökande person är dömd till samhällstjänst ska inte påverka socialtjänstens krav på att stå till arbetsmarknadens förfogande på heltid, och till exempel delta i praktik.

6.4 Inskrivna för vård eller behandling inom socialtjänsten

Personer som beviljas heldygnsvård eller behandling som en insats med stöd av socialtjänstlagen är berättigade till bistånd på samma villkor som andra. Kostnader som den sökande inte har under vårdtiden ska dock inte omfattas av försörjningsstödet.

6.4.1 Reskostnader

Bistånd till resor i samband med institutionsvård, till exempel för informationssamtal, in- och utskrivning på institutionen samt möten med socialsekreterare prövas med ekonomiskt bistånd. Observera att vissa resor kan ingå i vårdavgiften, till exempel resor till läkare eller tandläkare.

6.5 Personer som har nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom

En arbetssökande som deltar i arbetsmarknadsinsatser, praktik eller andra insatser och som blir sjuk ska sjukanmäla sig första sjukdagen på motsvarande sätt som en arbetstagare. För att arbetsoförmåga vid sjukdom ska godkännas ska en person ha ett läkarutlåtande som styrker oförmåga att arbeta eller delta i insatser, helt eller delvis. Det är inte sjukdomen i sig som bedöms utan arbetsförmågan.

Om den enskilde kan ha rätt till sjukpenning ska en ansökan lämnas till Försäkringskassan. Om personen inte har rätt till sjukpenning ska vid behov en ansökan om samordning av rehabiliteringsinsatser lämnas till Försäkringskassan. Arbetsförmedlingen har även ett ansvar för arbetslivsinriktad rehabilitering för arbetssökande.

Om Försäkringskassan gör bedömningen att personen har arbetsförmåga, men däremot inte personens läkare skall Försäkringskassans bedömning gälla för socialtjänsten. För att vara berättigad till bistånd ska personen medverka till behandling och rehabilitering i syfte att bli arbetsför. Arbetslösa som är deltidssjukskrivna ska delta i arbetssökarverksamhet i förhållande till sjukskrivningens omfattning. Insatser ska erbjudas i form av samverkan med konsultläkare, vårdcentral, psykiatrimottagning och försäkringskassa. Den som inte kan arbeta på grund av sjukdom ska erbjudas arbetsrehabilitering till lämpligt arbete eller motiveras ansöka om sjukersättning eller aktivitetsersättning.

6.5.1 Sjukersättning eller aktivitetsersättning

Om sjukdomen är av sådan art att sjukskrivande läkare bedömer att arbetsförmågan inte kommer att återfås inom all överskådlig framtid kan ansökan om sjukersättning göras. Om den sökande är under 30 år kan ansökan om aktivitetsersättning göras om arbetsförmågan bedöms vara nedsatt minst ett år.

Avslag på ansökan om ersättning från Försäkringskassan

Vid avslag på sökt ersättning från Försäkringskassan till exempel sjukpenning eller sjukersättning/aktivitetsersättning behöver sökande lämna in beslutsunderlaget till socialsekreterare. Om Försäkringskassan bedömt att det inte finns en nedsatt arbetsförmåga är det utgångspunkten även för den fortsatta planeringen hos socialtjänsten.

6.6 Personer med sociala och medicinska problem

Människor har i regel betydande resurser även i de fall där det kan finnas svårigheter så som missbruk eller psykisk ohälsa. Personer med denna typ av problematik har oftast behov av insatser från andra enheter inom socialtjänsten eller från landstinget och här är samverkan mycket viktig.

För att vara berättigad till ekonomiskt bistånd ska den enskilde medverka i planering i syfte att bli arbetsför eller medverka till att få annan ersättning ur det generella socialförsäkringssystemet.

6.6.1 Personer med missbruksproblem

De krav som kan ställas enligt socialtjänstlagen kan inte användas på samma sätt för sökanden som har allvarliga missbruksproblem. Vid missbruksproblem är det viktigt att alla verksamhetsområden inom socialtjänsten där personen är aktuell samverkar och arbetar tillsammans med personen. Samverkan med andra myndigheter så som regionen kan även vara aktuellt.

Socialtjänsten kan inte ställa krav på att en person med allvarligt missbruksproblem ska följa en viss behandlingsplan för att vara biståndsberättigad. En individuell bedömning behöver göras gällande de krav som ställs på arbetssökande i övrigt. Kravet på att delta i praktik eller kompetenshöjande verksamhet kan tillämpas på personer med lindrigare missbruksproblem men ska inte ersätta vård och behandling.

Om en sökande med denna typ av problematik inte medverkar, helt eller i stor utsträckning, i socialtjänstens arbete för att utarbeta en genomförandeplan eller att göra en utredning så kan detta dock utgöra grund för att reducera biståndet.

6.6.2 Personer med psykisk ohälsa

När det gäller personer med svår psykisk ohälsa och beteendemässiga störningar måste socialtjänsten först utreda de grundläggande problemens påverkan på den sökandes möjligheter att till exempel stå till arbetsmarknadens förfogande, innan ställning tas till hur socialtjänsten på bästa sätt kan stärka dennes framtida försörjningsförmåga. I arbetet med personer med svår psykisk ohälsa är det oftast nödvändigt att samverka med andra verksamhetsområden inom socialtjänsten och med regionen.

6.7 Personer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd

Definitionen av långvarigt biståndsbehov är när ett hushåll har fått bistånd minst tio månader under kalenderåret.

När en person lever på ekonomiskt bistånd en längre tid kan särskilt vissa områden behöva beaktas extra. Det kan till exempel gälla fritid, rekreation, tandvård/läkarvård, hemutrustning eller kläder. Det gäller särskilt barnfamiljer men även hushåll utan barn.

6.8 Personer som tillfälligt vistas på annan ort i Sverige eller utomlands

Huvudprincipen är att bistånd inte beviljas vid utlandsvistelse. Socialtjänstens vistelsebegrepp ska däremot inte tolkas så att den som får ekonomiskt bistånd har reseförbud. En kortvarig resa som varken påverkar försörjningen eller försämrar möjligheterna till framtida försörjning i Sverige

påverkar alltså inte rätten till bistånd så länge personen uppfyller de krav som ställts för rätt till bistånd. Det kan undantagsvis också finnas rätt till bistånd under tillfällig vistelse utomlands om det exempelvis är nödvändigt i samband med sjukdom eller begravning. Med tillfällig vistelse menas en kortare resa på en eller ett par veckor. En resa ska ske i samråd med socialtjänsten. En bedömning görs i varje enskilt fall. Vid bedömningen ska beaktas resans påverkan för den enskilde att bli självförsörjande och hur det påverkar fortsatt behov av bistånd, t.ex. om pengarna kan användas till personens uppehåll.

6.9 Personer som tillfälligt vistas i kommunen

En person som tillfälligt vistas i kommunen kan beviljas bistånd för att förhindra en nödsituation. Biståndet kan t.ex. vara en biljett till hemkommunen eller hemort inom Norden. Bistånd kan även beviljas till matpengar. Om hemresan kan påbörjas först nästa dag kan även nattlogi beviljas efter särskild prövning.

6.10 Personer med äldreförsörjningsstöd eller pension

Personer som är 65 år och äldre som har låg eller ingen pension och ansöker om försörjningsstöd ska hänvisas till Pensionsmyndigheten för att ansöka om äldreförsörjningsstöd istället. Om försörjningsstöd beviljas i avvaktan på beslut hos Pensionsmyndigheten ska det återsökas enligt gällande rutiner.

Personer med pension eller äldreförsörjningsstöd som ansöker om ekonomiskt bistånd till exempelvis tandvård eller glasögon kan beviljas detta efter sedvanlig prövning av deras egna möjligheter att betala dessa utgifter.

6.11 Studerande

6.11.1 Vuxenstuderande

Studerande vars studier kan finansieras med studiemedel ska som huvudregel inte beviljas ekonomiskt bistånd. Vuxenutbildning ska i första hand finansieras genom det statliga studiemedelssystemet eller med aktivitetsstöd via Arbetsförmedlingen. Utgångspunkten är att vuxenstuderande inte står till arbetsmarknadens förfogande och därför inte är berättigade till bistånd.

Om en person har studerat men avslutar sina studier och söker ekonomiskt bistånd är utgångspunkten att de ska ha planerat för sin ekonomi efter avslutade studier t.ex. genom att i god tid börja söka arbete.

Bistånd kan beviljas vid korta tidsbegränsade kurser inom ramen för de insatser som erbjuds arbetslösa, där den sökande samtidigt söker arbete. Den sökande ska när som helst vara beredd att avbryta kursen för att påbörja erbjudet arbete.

I undantagsfall kan dock ekonomiskt bistånd beviljas för vuxenstudier, se vidare punkterna nedan. Om bistånd beviljas till studerande ingår även rimlig kostnad för böcker och annat studiematerial.

6.11.1.1 Studerande under studieuppehåll

Socialtjänsten ska begära att den som under studieuppehåll behöver ekonomiskt bistånd ska delta i anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet. Den studerande ska kunna visa att den i god tid sökt feriearbete då inkomstbortfallet är en förutsägbar situation som han eller hon kunnat planera inför. Om den sökande har fått arbete och ansöker om ekonomiskt bistånd i avvaktan på första lön eller arbetslöshetsersättning beviljas försörjningsstöd mot återkrav.

6.11.1.2 Studerande som har familj

Ekonomiskt bistånd beviljas som huvudregel inte under pågående studier. I familjer med två vuxna som båda saknar arbete, där den ena personen studerar med fullt studiemedel, dvs. uppbär lånedel, bidragsdel och eventuella tillägg, och den andra personen uppfyller förutsättningarna för

rätt till bistånd kan familjen beviljas ekonomiskt bistånd som komplement till studiemedlen. Den studerandes månadsinkomst räknas ut genom att det sammanlagda beviljade studiemedelsbeloppet fördelas på det antal studiemånader som terminen omfattar enligt studiemedelsbeslutet.

6.11.1.3 Studier med aktivitetsstöd

Arbetsförmedlingen har möjlighet att bevilja aktivitetsstöd för reguljära studier. Aktivitetsstöd och studiemedel kan ej kombineras. Om personen ansöker om kompletterande ekonomiskt bistånd under tiden ska en individuell bedömning göras. Bedömningen ska ske i samråd med Arbetsförmedlingen utifrån syftet med studierna och om det ökar möjligheterna att i framtiden att bli självförsörjande genom arbete.

6.11.2 Yrkesvux

Yrkesvux är en särskild arbetsmarknadspolitisk satsning på yrkesinriktade kurser på gymnasial nivå inom den kommunala vuxenutbildningen. Arbetslösa som i enlighet med upprättad plan påbörjar en kurs inom yrkesvux kan beviljas kompletterande försörjningsstöd. En förutsättning för rätten till bistånd är att den sökande uppbär studiemedlets bidrags- och lånedel samt eventuellt tilläggsbidrag för barn.

6.11.3 Studerande med studiestartsstöd

Studiestartsstöd består av bidrag utan inslag av lån och ska utgöra ett komplement till studiemedelssystemet. För att kunna få studiestartsstöd måste personen uppfylla vissa kriterier och godkännas av arbetsmarknadsenheten.

Kompletterande ekonomiskt bistånd kan beviljas till studerande med studiestartsstöd, under förutsättning att planeringen skett i samverkan med socialsekreterare och att personen i övrigt uppfyller kraven för att vara berättigad till ekonomiskt bistånd. Studierna som godkänns ska vara tydligt inriktade mot självförsörjning. Om studierna med studiestartsstöd planeras som ett första steg mot vidare studier bör det i bedömningen vägas in om den sökande efter perioden med studiestartsstöd kan bli självförsörjande genom ordinarie studiemedel.

6.12 Ungdomar under 21 år som går i skolan

Föräldrar har enligt föräldrabalken försörjningsskyldighet för ungdomar upp till 18 år. Går barnet i skolan efter denna tidpunkt är föräldrarna underhållsskyldiga under den tid som skolgången pågår, dock längst till dess barnet fyller 21 år. Försörjningsplikten gäller till dess gymnasiestudierna avslutas eller den unge fyller 21 år och oavsett om den unge har egen bostad eller inte.

Socialtjänsten ska normalt inte vid biståndsprövning ta hänsyn till den extra kostnad det innebär att gymnasiestuderande ungdom har eget boende. Undantag ska göras endast om det finns synnerliga skäl till att den unge inte kan bo kvar hemma. I möjligaste mån ska den unge ingå i föräldrarnas hushåll, men ibland kan det finnas skäl att se denne som ett eget hushåll. Även i det senare fallet ska om möjligt föräldrarnas ekonomi och förmåga att bidra utredas.

I de fall den unge inte kan bo kvar hemma ska orsaken till det ska alltid utredas och vid behov ske i samråd med barn- och ungdomsenheten. För personer som är under 21 år och inte ännu har avslutat sina gymnasiestudier är det viktigt att socialtjänsten i möjligaste mån försöker stödja den unge att fortsätta sina gymnasiestudier. Detta gäller även i de fall barnet inte kan bo kvar hemma utan beviljas bistånd som ett eget hushåll. Till skolgång räknas studier i grundskolan eller gymnasieskolan och annan jämförlig grundutbildning.

Gör den unge ett uppehåll i sin skolgång är föräldrarna inte underhållsskyldiga under uppehållet men underhållsskyldigheten träder in igen om och när barnet återupptar skolgången. Ferier och tid då barnet på grund av sjukdom är förhindrad att delta i utbildningen anses i praxis utgöra tid då skolgång pågår. Underhållsskyldigheten upphör alltså inte under sommarlovet mellan två

årskurser i gymnasieskolan. Sociala förmåner som underhållsstöd och barnbidrag eller studiebidrag ska alltid komma den unge till godo.

För en ungdom som fyllt 18 år som i stället för gymnasiestudier väljer att börja läsa på SFI gäller samma regler som för övriga vuxna och ska hanteras som ett eget hushåll.

6.13 Ungdomar som saknar föräldrar med försörjningsansvar

Sökanden som har fyllt 18 år och som saknar föräldrar med försörjningsansvar, exempelvis ensamkommande flyktingbarn, kan beviljas bistånd till sitt uppehälle så länge de studerar på ungdomsgymnasium. Personen ska söka studiebidrag och extra tillägg till studiebidrag hos CSN. Bestämmelserna i 4 kap 1a § SoL om skolungdomars arbetsinkomster är inte tillämplig eftersom bestämmelsen gäller vid prövningen av föräldrarnas rätt till ekonomiskt bistånd. Istället gäller den särskilda beräkningsregeln i 4 kap 1b § SoL, jobbstimulansen. När den unge har fyllt 21 år eller avslutat sina gymnasiestudier handläggs de som övriga vuxna sökande.

6.14 Utländska medborgare

Det finns olika grupper av utländska medborgare vilka presenteras nedan:

- ☐ EU-medborgare (med och utan uppehållsrätt)
- ☐ Personer utan uppehållstillstånd
- ☐ Personer med uppehållstillstånd
- ☐ Nordiska medborgare

6.14.1 EU-medborgare

Rörlighetsdirektivet för EU-medborgare innebär att uppehållstillstånd inte krävs av utländska medborgare för vistelse i Sverige under de tre första månaderna.

EU-medborgare har rätt att resa in i Sverige utan visum eller uppehållstillstånd och vistas här i tre månader. Efter tre månader måste de uppfylla vissa villkor för att ha uppehållsrätt och därmed få stanna. En EU-medborgare kan återgå till sin rätt att vistas här tillfälligt i tre månader genom att lämna landet och sen återkomma.

Vid en ansökan om ekonomiskt bistånd under de tre första månaderna bedöms deras ansökan på samma sätt som personer som vistas i Sverige utan uppehållstillstånd. Kommunen har det yttersta ansvaret vilket innebär att bistånd för att undanröja akut nöd kan beviljas. Akut bistånd kan t.ex. omfatta bistånd till matpengar, biljett hem och eventuellt logi.

6.14.1.1 Uppehållsrätt

Med uppehållsrätt avses en rätt för EU/ EES-medborgare och deras familjemedlemmar att under vissa förutsättningar vistas i Sverige mer än tre månader utan uppehållstillstånd. Uppehållsrätten finns så länge villkoren är uppfyllda. Villkoren för uppehållsrätt varierar beroende på om personen är ekonomiskt aktiv, ekonomiskt icke-aktiv eller är en familjemedlem till en EU/EES-medborgare. En EU/ EES-medborgare som har vistats lagligt i Sverige utan avbrott under minst fem år får permanent uppehållsrätt och kan ansöka om intyg från Migrationsverket om permanent uppehållsrätt.

Det är socialtjänsten som måste bedöma om en sökande har uppehållsrätt i Sverige eller inte. Denna bedömning måste göras av respektive socialsekreterare vid tidpunkten för ansökan om ekonomiskt bistånd. EU/ EES-medborgare med uppehållsrätt har samma rättigheter som svenska medborgare.

För familjemedlemmar gäller huvudprincipen att deras uppehållsrätt är beroende av anknytningen till en EU/ EES-medborgare med uppehållsrätt, så länge de inte själva har fått uppehållsrätt. En familjemedlem som har uppehållsrätt har rätt till likabehandling av socialtjänsten på samma sätt som svenska medborgare.

6.14.1.2 EU/ EES-medborgare utan uppehållsrätt:

EU/ EES-medborgare utan uppehållsrätt har inte rätt till ekonomiskt bistånd förutom vid akuta situationer. Ett avslagsbeslut på grund av att en person inte bedöms ha uppehållsrätt ska innehålla en motivering till varför uppehållsrätt inte kan anses föreligga.

6.15 Personer utan uppehållstillstånd

Detta avsnitt avser personer som är tredjelandsmedborgare och som inte omfattas av EU-rätten.

6.15.1 Tillfällig vistelse

Utländska medborgare som tillfälligt vistas i Sverige, till exempel turister, affärsresande och säsongsarbetare ska vid ekonomiska problem i första hand hänvisas till det egna landets ambassad eller konsulat.

Vid en akut nödsituation har kommunen det yttersta ansvaret och en individuell bedömning ska alltid göras. Akut bistånd kan t.ex. omfatta bistånd till matpengar, biljett hem och eventuellt logi. Om socialtjänsten behöver ta kontakt med Migrationsverket under sin utredning ska samtycke från den enskilde inhämtas.

6.15.2 Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige

Denna grupp benämns ofta som papperslösa.

Högsta förvaltningsdomstolen har i en dom slagit fast att personer som fått avslag på ansökan om asyl men håller sig undan för att undgå avvisning fortfarande omfattas av personkretsen enligt LMA, även om de inte har rätt till bistånd enligt LMA. De personer som omfattas av personkretsen enligt LMA har inte rätt till ekonomiskt bistånd enligt 4 kap 1 § SoL. Kommunen är alltså inte skyldig att ge bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL, inte heller nödbistånd för att undgå en akut nödsituation eftersom sådant bistånd förutsätter att man har rätt till försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § SoL. Det finns dock en möjlighet för kommunen att ge bistånd till dessa personer med stöd av 4 kap. 2 § SoL.

Även om personer som omfattas av personkretsen enligt LMA inte har rätt till bistånd enligt 4 kap 1 § SoL har socialtjänsten enligt 2 kap 1 § SoL det yttersta ansvaret för alla som vistas i kommunen. Det yttersta ansvaret innebär till exempel att ge stöd och hjälp i akuta situationer. Samma utredningsförfarande gäller som för andra sökande. En utredning av den enskildes situation ska vara utgångspunkten i prövningen av rätten till bistånd och en individuell bedömning ska alltid göras. Ekonomiskt bistånd kan till exempel beviljas till matpengar. Biståndet beviljas i så fall enligt 4 kap 2 § SoL.

6.15.3 Barnfamiljer

Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för barn, i synnerhet barn som tillhör utsatta grupper. Om det finns barn i hushållet ska detta särskilt beaktas, en barnkonsekvensanalys göras och utifrån socialtjänstlagens samlade verktyg ska kommunen initiera de insatser som är bäst för barnets långsiktiga behov. Barn ska kunna beviljas bistånd till en skälig levnadsnivå. Utifrån principen om barnets bästa kan det innebära att barn beviljas bistånd medan deras föräldrar enbart kan beviljas nödhjälp. Bistånd till barnen kan beviljas med upp till riksnorm. Med hänsyn till barnets bästa kan även bistånd beviljas till en rimlig hyreskostnad som utgår från barnets behov. Precis som för vuxna beviljas bistånd i dessa fall enligt 4 kap 2 § SoL.

Eftersom biståndet i denna del också kommer beröra vårdnadshavaren ska socialtjänsten ställa krav på aktivitet syftande till att behovet av ekonomiskt bistånd kan upphöra. Eftersom barnets föräldrar normalt inte omfattas av flera offentliga stödinsatser och den reguljära arbetsmarknaden blir det viktigt att socialtjänsten upprättar en plan som innefattar krav på vilka åtgärder som ska uppfyllas för att bistånd ska kunna utgå. Därtill ska i övrigt samma krav på dokumentation av

socialtjänstens kontakter och insatser, samt uppföljning av dessa, som gäller för samtliga sökande även gälla denna grupp.

6.16 Asylsökande som ansöker om ekonomiskt bistånd

Den som söker asyl i Sverige får oftast ekonomisk ersättning från Migrationsverket, enligt lagen om mottagande av asylsökande med flera (LMA). Migrationsverket ansvarar för försörjning och boende för personer som har ansökt om uppehållstillstånd i Sverige. I vissa fall ska socialtjänsten betala ut LMA-ersättning. Från 1 juni 2016 finns ändringar i lagen som innebär att den asylsökande inte har rätt till bistånd enligt LMA när denne har fått ett beslut om avvisning eller utvisning som har börjat gälla eller när tidsfristen för frivilligt återvändande har gått ut. Ändringen gäller dock inte vuxna som bor tillsammans med sina barn under 18 år. De har fortfarande rätt till bistånd enligt LMA till dess att de lämnar Sverige.

6.17 Personer med uppehållstillstånd

Utländska medborgare med uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige och som vistas här har samma rätt till bistånd som svenska medborgare. Utländska medborgare som söker ekonomiskt bistånd ska alltid kunna uppvisa gällande beslut om uppehålls- och arbetstillstånd.

Studerande med uppehållstillstånd ska inte beviljas bistånd annat än i undantagsfall, i en akut nödsituation. Upphållstillståndet har beviljats under förutsättning att försörjningen är tillgodosedd under vistelsen i landet.

6.18 Personer som omfattas av Lag om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare och som ansöker om ekonomiskt bistånd

Ansökningar om ekonomiskt bistånd ska hanteras enligt samma regler och rutiner som för andra sökanden och samma krav på egenansvar och egen planering gäller även för denna grupp. I vissa delar skiljer sig emellertid situationen för de som omfattas av etableringsreformen från andra som uppbär ekonomiskt bistånd, till exempel avseende boende och sysselsättning.

6.18.1 I väntan på etableringsersättning ("glappet")

Den som ansöker om ekonomiskt bistånd mellan det att uppehållstillståndet beviljas till första utbetalning av etableringsersättning och eventuella tilläggsförmåner ska likabehandlas med svenska medborgare i fråga om rätten till bistånd enligt socialtjänstlagen och fullt försörjningsstöd beviljas om behovet inte kan tillgodoses på annat sätt och kraven är uppfyllda.

6.18.2 Kompletterande ekonomiskt bistånd

Den som söker kompletterande ekonomiskt bistånd för att inkomsterna inom etableringsreformen inte är tillräckliga ska likabehandlas med svenska medborgare i fråga om rätten till bistånd enligt socialtjänstlagen. Sökanden som är sjukskrivna och därför inte ingår i "etableringen" kan kommunen söka statsbidrag för.

6.18.3 Förlorad etableringsersättning

Sökande som avbrutit sin etableringsplan har inom ett års tid (inom en treårsram) möjlighet att omfattas av etableringen igen och beviljas full etableringsersättning. I normalfallet bör därför avslag ges på ansökan om ekonomiskt bistånd med hänvisning till att behovet kan tillgodoses om den sökande återupptar etableringsplanen.

6.18.4 Person med rätt till a-kassa

Den som uppbär etableringsersättning men samtidigt är berättigad till a-kassa har enligt Lag om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare rätt att själva välja vilken ersättning personen vill ha. För att vara berättigad till ekonomiskt bistånd ska denne dock hänvisas till att välja den ersättning som ger högst inkomst.

6.18.5 Boende

Bostadsersättning för ensamstående utan hemmavarande barn inom etableringen lämnas till den som bor i bostad han eller hon äger eller innehar med hyres- eller bostadsrätt. Bostadsersättning kan även beviljas de som har skriftliga, av hyresvärden godkända andrahandskontrakt. Personer med hemmavarande barn ska även söka bostadsbidrag hos Försäkringskassan.

Ansökan om ekonomiskt bistånd till boendekostnader för personer inom etableringssystemet ska bedömas på samma sätt som andra sökande oavsett kontraktsform. Om till exempel en familj inte blir självförsörjande inom etableringssystemet, på grund av sin något högre hyreskostnad, har socialtjänsten samma skyldighet att bevilja kompletterande bistånd som när det gäller exempelvis personer med låg a-kassa eller liknande.

Bostadslöshet - Samma egenansvar och krav på egen planering gäller som för andra sökanden.

6.18.6 Extraarbete

Personer med etableringsersättning kan ta extrajobb utan att den inkomsten minskar deras ersättning. Socialtjänsten har dock inte möjlighet att ställa krav på att någon ska vara sysselsatt mer än till 100 %. Om den sökande har en heltidsplan med insatser inom etableringen, det vill säga 40 timmar i veckan, kan socialtjänsten inte kräva att denne ska jobba extra utöver detta. Om den sökande däremot har en deltidplan är det möjligt att ställa krav på arbete upp till heltidssysselsättning.

6.18.7 Sjukskrivna och personer med nedsatt prestationsförmåga

Personer inom etableringen som är sjukskrivna heltid avslutas efter 30 dagar enligt regelverket.

6.18.8 Ensamkommande flyktingbarn

Nyanlända (18-20 år) som saknar föräldrar i Sverige har rätt att ingå i etableringen, men inom etableringen finns inte möjligheter att läsa på gymnasium. I Valdemarsvik tillämpas praxis att ungdomar i den åldern uppmuntras välja gymnasiestudier och söka studiemedel med möjlighet att prövas för ekonomiskt bistånd under sommaruppehåll.

6.19 Nordiska medborgare

De nordiska länderna har en överenskommelse om att de nordiska medborgarna har rätt att bo i vilket nordiskt land som helst utan att de behöver ansöka om uppehållstillstånd. Nordiska medborgare likställs med svenska medborgare så länge de befinner sig i Sverige enligt lag (1995:479) om nordisk konvention om socialt bistånd och sociala tjänster.

7. Försörjningsstöd

Försörjningsstöd definieras i 4 kap. 3 § SoL. Det består av två delar, riksnorm och övrigt försörjningsstöd för ett antal regelbundet återkommande behovsposter. Genom biståndet ska den enskilde tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Utgångspunkten är att den inte bör överstiga vad en låginkomsttagare i allmänhet har råd att kosta på sig.

7.1 Riksnorm

Den del av försörjningsstödet som utgör riksnormen omfattar sex budgetposter för vuxna och sju för barn och ungdomar. Kostnaderna för de olika posterna bygger på Konsumentverkets beräkningar av kostnaderna som respektive post är menad att täcka. I Valdemarsvik tillämpas inte någon sänkning av beloppen för att barn äter lunch i förskola eller skola.

Följande poster ingår i normen:

- ☐ Livsmedel
- ☐ Kläder och skor
- ☐ Fritid och lek
- ☐ Hygien
- ☐ Barn och ungdomsförsäkring

Utöver dessa poster prövas för gemensamma hushållskostnader:

- ☐ Förbrukningsvaror
- ☐ Dagstidning och telefon

Socialstyrelsen redovisar riksnormen som en totalsumma utan uppdelning mellan de olika posterna. Beräkningen av respektive post görs som andelar av riksnormen. Socialtjänsten beräknar årligen beloppen för Valdemarsviks del, vilket fastställs av sektorchef.

I vissa fall kan det även finnas skäl till att höja normen på grund av merkostnader. I särskilda fall kan det även finnas skäl att sänka normen.

7.2.1 Merkostnader för umgänge med barn

Posten avser kostnader för barn som i samband med umgänge med förälder tillfälligt är medlemmar i hushållet. Tillägget beräknas utifrån det antal dagar barnet eller ungdomen vistas hos respektive förälder. Tillägget omfattar normposterna livsmedel, kläder/skor, fritid/lek, hygien samt barn- och ungdomsförsäkring.

Rätten till umgänge ska kontrolleras och omfattningen framgå av dom, avtal eller intyg från boföräldern. Om umgänget varje månad är mer omfattande än sex dagar eller om vårdnaden är gemensam ska den ekonomiska uppgörelsen mellan föräldrarna kontrolleras innan beslut. Kostnader för umgängesperioder som överstiger fem sammanhängande dygn eller totalt sex dygn under en månad ska i första hand regleras mellan föräldrarna. Om inte föräldrarna kan reglera det ska det ske genom att Försäkringskassan meddelas för reglering av underhållsstödet.

7.3 Försörjningsstöd till övriga kostnader

Vid behov ska skälig kostnad för nedanstående budgetposter ingå i försörjningsstödet. Vid tillfälligt behov ska den sökandes väntade inkomster (inom närmsta 1-2 månaderna) beaktas vid behovsprövning av dessa poster med undantag av boendekostnad. Vad som avses som skälig kostnad måste avgöras efter en individuell bedömning av vad som är skäligt för just den personen eller det hushållet.

7.3.1 Avgift till fackförening och arbetslöshetskassa

Ekonomiskt bistånd beviljas till faktisk kostnad för medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa för klienter som är eller bedöms kunna bli arbetsföra inom överskådlig tid. Bistånd för dessa kostnader beviljas inte till klienter som har pension eller sjukersättning. Klienten ska ha ansökt om att få avgiften helt eller delvis nedsatt. Om klienten har en anställning som kvalificerar honom eller henne till arbetslöshetsförsäkringen ska klienten ansöka om medlemskap i en arbetslöshetskassa, i syfte att kunna tillgodogöra sig ersättning från arbetslöshetsförsäkringen i ett senare skede.

7.3.2 Boende och boendekostnader

Generellt

Skälig boendekostnad är vad en låginkomsttagare på orten har möjlighet att kosta på sig. I Valdemarsvik fastställs högsta godtagbara boendekostnad per hushåll en gång per år i samband med att riksnormen tas upp för beslut. Högsta godtagbara boendekostnad bedöms i förhållande till vad som gäller på bostads- och hyresmarknaden i Valdemarsviks kommun. Vägledande boendestandard, köket oräknat, är ett rum per person, vuxen eller barn. Den högsta godtagbara hyresnivån enligt normen får bara överskridas då det finns synnerliga skäl för det. Ett sådant undantag kan vara att den enskilde har en lägenhet som i storlek och utrustning är anpassad till ett funktionshinder. Vid bedömning av skälig boendekostnad bör även hänsyn tas till barns behov av utrymme hos umgängesförälder.

7.3.2.1 Andrahandsboende

För andrahandsboende gäller samma regler beträffande skälig standard och kostnad samt krav på att minska boendekostnaderna som vid förstahandskontrakt. Ett skriftligt avtal mellan sökanden och förstahandshyresgästen ska alltid uppvisas. Detta bör innehålla överenskommelse om hyrestidens längd, ömsesidig uppsägningstid, hyrans storlek och vad som ingår i hyran. Lägenhetens adress ska framgå.

Ett av fastighetsägaren godkänt andrahandskontrakt ska eftersträvas, men kan inte krävas, utom i de fall då hushållet genom att hyra utan godkänt andrahandskontrakt går miste om bostadsbidrag. Det gäller barnfamiljer och personer 18-28 år som genom bostadsbidrag kan tillgodose sitt behov helt eller delvis på annat sätt än genom försörjningsstöd.

7.3.2.2 Bostadsrätt/villa/fastighet/tomt

Ekonomiskt bistånd till personer som äger *fastighet/fritidshus*, eller andel av fastighet, bör i princip inte beviljas annat än i akuta situationer eller under den tid som behövs för att sälja fastigheten. Fastigheten ska omgående lämnas till mäklare för försäljning. Vid beräkning av boendekostnad medräknas ej amortering och den sökande förväntas begära jämkning av räntekostnad.

7.3.2.3 Delad lägenhet och inneboenderum

En skälighetsbedömning av boendekostnaden ska göras utifrån nämndens normer. För klienter som är inneboende bör krav ställas på att redovisa kontoutdrag med varje ansökan, för att säkerställa att klienten har en faktisk boendekostnad. Om klienten själv har en inneboende i sin bostad, inklusive ett hemmaboende vuxet barn som klienten inte längre är försörjningsansvarig för, ska hyresdel från den inneboende medräknas som inkomst för hushållet.

7.3.2.4 Ungdom under 21 år utan egna inkomster som tecknat hyresavtal

Huvudregeln är att bistånd till boendekostnad inte beviljas.

7.3.3 Hemförsäkring

Ekonomiskt bistånd ska beviljas till en skälig kostnad för hemförsäkring.

7.3.4 Hushållsel

Bistånd ska beviljas till faktisk skälig kostnad. Utgångspunkten är Konsumentverkets beräknade förbrukning av hushållsel.

När vuxna som inte är gifta eller sambos delar lägenhet och sammanboendenorm utifrån hushållsstorlek används får en anpassning till förhållandena i det enskilda fallet göras. Den fasta avgiften för abonnemanget ska dock alltid lägenhetsinnehavaren stå för. Övriga i hushållet kan beviljas bistånd till sin del av förbrukningen om de begär det. Kostnaden för förbrukningen delas då på antal personer, inklusive barn, i hushållet.

7.4 Försörjningsstöd vid vistelse på institution

Bistånd beviljas vid vistelse på institution eller i familjehem om behovet inte kan tillgodoses med egen inkomst. Institutionsnormen inkluderar fickpengar, klädnorm, eventuell avgift till fackförening eller a-kassa samt eventuella arbetsresor. Det är dock viktigt att ta reda på vad som faktiskt ingår i vårdkostnaden i det enskilda fallet och göra en individuell bedömning.

I vissa fall kan även kostnader för egen bostad under placeringstiden ingå i försörjningsstödet och beroende på vilken typ av placering som är beslutad kan egenavgift för kost och logi ingå.

7.4.1 Avgift vid sjukhusvård

Patientens egenavgift vid sjukhusvård utgör avgift för kost och logi och ryms delvis inom försörjningsstödet kostnadspost för mat. Mellanskillnaden, patientavgiften reducerad med matpengar för samma antal dagar, beviljas i form av förhöjd norm.

7.4.2 Egenavgift vid vård och behandling

Egenavgiften vid placering för vård och behandling av vuxna missbrukare i HVB och familjehem är densamma som vid sjukhusvård. Om personen inte har tillräckliga egna inkomster att betala avgiften med ska avgiften sättas ned eller efterges i samband med placeringsbeslutet. Försörjningsstöd ska inte beviljas till egenavgift vid placering för vård och behandling.

7.4.3 Egenavgift vid stöd-/omvårdnadsboende

Vid stöd och hjälpåtgärder i form av olika boenden ska den enskilde betala egenavgift för mat och logi. Till dessa boenden räknas inackorderingshem, skyddat boende, arbetskooperativ, familjehem samt härbärgen eller andra korttidsboenden. Om den placerade saknar egna inkomster kan egenavgift för kost och logi beviljas i form av försörjningsstöd. Kostnader utöver egenavgiften ska betraktas som kostnad för omvårdnad.

När det gäller egenavgiften för nattlogi på härbärg ska så långt det är möjligt sedvanlig inkomstprövning göras.

7.4.4 Fickpengar

Fickpengar beviljas vid vistelse på exempelvis behandlingshem eller sjukhus om behovet inte kan tillgodoses med egen inkomst. Fickpengar är försörjningsstöd där normposterna lek och fritid, hälsa och hygien och dagstidning och telefon ingår. Aktuellt månadsbelopp för fickpengar fås genom summering av beloppen i dessa normposter.

Fickpengar till barn ska inte beviljas då föräldern har barnbidrag. Eventuellt extra aktivitetsbidrag ska ingå i vårdkostnaden.

7.4.5 Kläder och skor

Bistånd till inköp av kläder och skor provas separat och beviljas med beloppet för motsvarande post i riksnormen. Det kan vara lämpligt att göra en överenskommelse med den sökande om att biståndet till detta utbetalas sammanlagt för 2-4 månader åt gången, beroende på årstid och behov.

7.4.6 Kostnader i samband med egen bostad

För personer som under placeringstiden har kvar sin bostad ingår även kostnader med anknytning till bostaden i försörjningsstödet, d.v.s. hyra, abonnemangskostnad för hushållsel och telefon samt hemförsäkring. Biståndet beviljas efter sedvanlig prövning.

8. Bistånd till livsföring i övrigt

I detta avsnitt ges riktlinjer för vanliga ändamål utöver försörjningsstödet. När det gäller rätten till bistånd till övriga ändamål krävs särskilda förutsättningar. Utgångspunkten för bedömningen är vad en låginkomsttagare i allmänhet kan kosta på sig. En noggrann prövning ska ske av om behovet kan tillgodoses på annat sätt eller till lägre kostnad. Den sökandes tidigare och väntade möjligheter att själv tillgodose behovet ska beaktas vid prövningen.

8.1 Avgifter för kommunal service, ansöknings- och förmedlingsavgifter

8.1.1 Avgifter för kommunal service

Ekonomiskt bistånd beviljas till avgifter för kommunal service som den enskilde har behov av för att uppnå en skälig levnadsnivå, såsom barnomsorg, funktionshinderomsorg och äldreomsorg. Den enskilde har ett eget ansvar för att lämna korrekta inkomstuppgifter till kommunen och ekonomiskt bistånd beviljas som regel därför endast till den avgift som motsvarar klientens korrekta ekonomiska förhållanden.

8.1.2 Avgifter för juridisk hjälp

Ekonomiskt bistånd beviljas till hemförsäkring, i vilken rättsskyddsförsäkring ingår. Den som saknar rättsskyddsförsäkring kan under vissa förutsättningar få rättshjälp, vilket medför en avgift. Som regel beviljas inte ekonomiskt bistånd till rättshjälpsavgiften, eftersom klienten har ett eget ansvar att skaffa en hemförsäkring som ger ekonomiskt skydd vid tvister i domstol. Bistånd beviljas inte heller till advokatkostnader som inte täcks av rättsskyddsförsäkringen. Bistånd till självrisken i rättsskyddsförsäkringen kan beviljas om det finns särskilda skäl. Det gäller framförallt i tvister gällande vårdnad, boende, umgänge eller underhåll rörande barn.

8.1.3 Ansökningsavgifter för uppehållstillstånd och medborgarskap

Vissa grupper – dock inte asylsökande – betalar en ansökningsavgift för att ansöka om uppehållstillstånd eller förlängt uppehållstillstånd. Ekonomiskt bistånd beviljas som regel inte till denna avgift eftersom de som omfattas av den inte är förhindrade att vistas i sina hemländer. Bistånd till avgiften för svenskt medborgarskap beviljas endast om medborgarskap krävs för att klienten ska få en anställning.

8.1.4 Legitimation och bankavgift

En klient som saknar en giltig identitetshandling har rätt till bistånd för avgiften vid anskaffning av ID-kort, samt lägsta tillgängliga kostnad för fotografering. Ekonomiskt bistånd till pass beviljas som regel inte.

Bistånd kan beviljas till kostnad för bankkort och internetbetalning via internetbank med maximalt 1 procent av prisbasbeloppet per år.

8.1.5 Övriga avgifter

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till avgiften för att ansöka om skilsmässa. Bistånd beviljas inte till avgift för bostadsförmedling eller medlemskap i Hyresgästföreningen.

8.2 Begravningskostnad

Begravningskostnader ska i första hand täckas av tillgångar i dödsboet eller genom försörjningsskyldigas, dvs. föräldrars och efterlevande makars/registrerade partners, inkomster eller tillgångar. Sammanboende omfattas dock inte av denna skyldighet. Vid bedömning av försörjningsskyldigas betalningsförmåga prövas detta mot gällande norm för försörjningsstöd. Hänsyn ska tas till tillgångar exempelvis i form av försäkringar. Begravningskostnader ska som huvudregel endast beviljas vid ansökan från dödsbodelägaren eller från den som är försörjningsskyldig för den avlidne.

8.2.1.1 Asylsökande

Asylsökande som får ersättning enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. har inte rätt till ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen. Däremot har asylsökandes dödsbon rätt till ekonomiskt bistånd för begravningskostnad på samma villkor som personer med uppehållstillstånd i Sverige.

8.2.1.2 Återkrav

Begravningskostnader ska alltid beviljas mot återkrav enligt 9 kap. 2 § st. 1 SoL och en överenskommelse ska upprättas i samband med ansökan.

8.2.2 Skäligen kostnader

Rätten till bistånd omfattar kostnader som är nödvändiga för att begrava den avlidne. Om det är utrett att dödsboet saknar tillgångar, helt eller delvis, bör socialtjänsten bevilja bistånd som möjliggör en värdig begravning. Den avlidnes och anhörigas önskemål och formerna bör respekteras om kostnaden ligger inom ramen för skälig levnadsnivå.

Bistånd till begravningskostnad beviljas till faktiska skäliga kostnader som kan styrkas. Kostnaden bör som regel inte vara högre än cirka 50 % av gällande prisbasbelopp.

I förekommande fall beviljas även bistånd till officiant vid borgerlig begravning. Kostnaden för detta bör inte överstiga vad en låginkomsttagare normalt har råd med.

Bistånd beviljas inte för kostnader som tillgodoses inom ramen för begravningsavgiften, dvs. förvaring av kista hos kyrkogårdsförvaltningen, lokal med eller utan religiösa symboler för begravningsceremoni, kremation, gravöppning, gravplats för kista eller urna under 25 år, gravsättning, alternativt spridning eller nedgravning av aska i minneslund, samt transport av kista från begravningsceremonin.

Bistånd till kostnad för balsamering beviljas i allmänhet inte. Vanligtvis räcker det med kylförvaring. Det är dödsboet eller regionen som står för kostnaden. I undantagsfall kan det dock ändå finnas skäl att bevilja bistånd till balsamering. Det är i så fall viktigt att utreda vem som är beställare, då det påverkar vem som ska stå för kostnaden. Intyg på att balsamering skett ska inhämtas.

Merkostnader för begravning på annan ort i eller utanför Sverige ingår inte i rätten till bistånd.

8.3 Cykel

Till barn från 10-12 års ålder i familjer som uppburit försörjningsstöd under lång tid (minst 10 månader enligt Socialstyrelsens definition) kan försörjningsstöd utbetalas till inköp av cykel. Cykel är i normalfallet en förutsättning för barn att kunna umgås med jämnåriga samt ta sig till och från

fritidsaktiviteter. Utgångspunkten vid bedömning av skälig kostnad ska vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig.

8.4 Digitala hjälpmedel och internetuppkoppling

Skol- barn och ungdomar ska få sitt behov av dator för skolarbetet tillgodosett av skolan och beviljas därför inte bistånd till dator för detta ändamål.

Digitala hjälpmedel i hemmet bedöms dock ingå i en skälig levnadsnivå för klienter för att kunna utföra myndighetsärenden, bankärenden etcetera.

Bistånd till internetuppkoppling beviljas till faktisk skälig kostnad, faktureringsavgift beviljas inte. Utgångspunkten vid bedömning av skälig kostnad ska vara vad en låginkomsttagare på orten normalt har möjlighet att kosta på sig.

8.5 Diskmaskin

Bistånd till diskmaskin beviljas endast om det finns ett medicinskt behov som är styrkt med läkarintyg och behovet inte kan tillgodoses genom exempelvis handikappersättning, att det finns annan boende i hushållet eller genom hemtjänst.

8.6 Flyttkostnader

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till flyttkostnad om flytten är nödvändig för att klienten ska uppnå en skälig levnadsnivå. Det kan handla om flytt från en bostad med oskäligt liten boendeyta eller låg standard, eller uppbrott från en relation där det förekommer våld. Bistånd till flyttkostnad kan också beviljas om socialtjänsten har ställt krav på klienten att byta till en billigare bostad för att vara berättigad till ekonomiskt bistånd, eller om flytten är nödvändig för att klienten ska komma i egen försörjning genom arbete på en annan ort. Flyttkostnaden ska ha godkänts av handläggaren innan flytten.

Bistånd till flyttkostnad bör omfatta lägsta tillgängliga kostnad för hyra av bil inklusive försäkring och drivmedel. Bistånd till kostnad för flyttfirma beviljas endast om klienten på grund av exempelvis ålder eller sjukdom inte klarar att flytta på egen hand och inte har något privat nätverk som kan hjälpa till.

Bistånd till dubbla boendekostnader vid flytt beviljas endast om det finns mycket särskilda skäl till att klienten behövt flytta med kort varsel. Det kan exempelvis gälla en klient som flyttar från ett hem där denne har varit utsatt för våld i en nära relation, där klienten står på kontraktet och har uppsägningstid för bostaden.

8.7 Fritidsaktiviteter för barn

I FN:s konvention om barns rättigheter (barnkonventionen) anges att barn har rätt till vila och fritid, lek och rekreation samt rätt att delta i det kulturella och konstnärliga livet. Bistånd till barns fritidsaktiviteter och utrustning för detta, som inte ingår i riksnormen, kan beviljas särskilt för barnfamiljer med långvarigt behov av ekonomiskt bistånd. I bedömningen bör socialtjänsten ta hänsyn till de sociala och hälsomässiga aspekterna av deltagande i fritidsaktiviteter, samt att det kan vara en kompensatorisk faktor i barnets uppväxt. Utgångspunkten ska alltid vara vad en låginkomsttagare på orten bedöms kunna kosta på sig.

8.8 Färdtjänstavgift

För färdtjänst beviljas som huvudregel grundavgift/egenavgift. Busskort beviljas inte samtidigt. Bistånd till avgift för riksfärdtjänst ska bedömas på samma sätt som kostnad för andra resor som inte är lokala.

8.9 Förskole- och skolbarnsomsorgsavgift

Den sökande ska i första hand se över sina möjligheter till nedsättning av de kommunala avgifterna.

Bistånd till avgift för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg (förskoleklass till årskurs 3) och öppen fritidsverksamhet (årskurs 4-6) beviljas sökande som uppbär ekonomiskt bistånd eller har inkomster i nivå med försörjningsstödet. Detta gäller även enskilt anordnad verksamhet om avgiften är i nivå med kommunens.

8.10 Glasögon eller kontaktlinser

Den sökande ska uppvisa intyg och kostnadsförslag som styrker behovet av glasögon och vad som ingår i begärt pris. Skälig kostnad är i nivå med lägsta paketpris som erbjuds av optiker.

Bistånd till kostnad för ögonlinser beviljas om det är det enda alternativet för sökanden och behovet är styrkt genom läkarintyg.

Bistånd till specialslipade eller specialbehandlade glas, såsom färgade eller extra tunna glas, beviljas under förutsättning att behovet är styrkt av läkarordination. Bistånd kan beviljas till den extra kostnaden för speciell slipning eller behandling om det är det enda alternativet för att korrigera sökandens synfel.

Barn och unga i åldern 8-19 år får bidrag från regionen för glasögon eller kontaktlinser.

8.11 Hemtjänstavgift

Ekonomiskt bistånd beviljas inte till kostnad för hemtjänstavgift. Om en person som betalar hemtjänstavgift ansöker om bistånd till glasögon eller tandvård ska de i första hand uppmanas att ansöka om nedsättning av hemtjänstavgiften.

8.12 Hemutrustning

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till hemutrustning. Vägledning i vad som är en skälig kostnad kan ges i Konsumentverkets beräkningar.

Följande ska övervägas:

- ☐ Är behovet akut och nödvändigt för att sökanden med kort varsel ska kunna flytta in i en anvisad bostad?
- ☐ Kommer sökanden att inom rimlig tid själv kunna skaffa sig eller komplettera en hemutrustning?
- ☐ Vilka möjligheter har sökanden haft att spara till eller planera för boende och hemutrustning?
- ☐ Om behovet av bistånd är föranlett av en orsak som kan täckas av hemförsäkring ska detta alltid prövas i första hand.
- ☐ När det gäller barnfamiljer ska beaktas om särskilt behov finns hos barnen?
- ☐ Vilken hjälp kan den sökande få av nätverket?

Flyktingar eller utländska medborgare som fått uppehållstillstånd på grund av anknytning till flykting, ska hänvisas att ansöka om hemutrustningslån hos CSN.

Bistånd till *löpande komplettering* och reparation av befintlig hemutrustning beviljas vid behov. En utredning ska göras av när behovet har uppstått och om behovet hade kunnat tillgodoses vid tidpunkten när det uppkom och om behovet kan tillgodoses på annat sätt.

Bistånd till *grundutrustning* ska bedömas mer restriktivt och beviljas endast om det finns särskilda skäl eller om behovet är akut och inte kan tillgodoses på annat sätt. För att kunna bedöma behovet kan det ibland bli nödvändigt att göra hembesök.

Unga människor som flyttar hemifrån ska normalt inte kunna få bistånd av samhället till grundutrustning.

Hel grundutrustning avser en mer omfattande grundutrustning som ska användas under lång tid. Beviljas endast till personer som inte inom överskådlig tid kommer att kunna förbättra sina inkomster och själva bekosta en grundutrustning till exempel personer med mycket svåra psykosociala problem eller äldre med låg eller ingen pension.

Begränsad grundutrustning - beviljas vid behov personer som har tillfälligt behov av bistånd men inte kan vänta med inköp tills de har egen inkomst. Biståndet syftar till att den sökande ska kunna ta en lägenhet i besittning och innefatta möbler i kök och sovrum samt husgeråd.

8.13 Hälso- och sjukvård, läkemedel samt sjukresor

Ekonomiskt bistånd beviljas för avgifter för hälso- och sjukvård samt sjukresor som omfattas av högkostnadsskyddet. Det gäller exempelvis patientavgifter för besök inom öppenvården eller för sjukhusvistelse. Kostnad för uteblivet besök ersätts inte.

Ekonomiskt bistånd beviljas för kostnader för läkemedel, hjälpmedel och förbrukningsmaterial som omfattas av högkostnadsskyddet. Klienten ska redovisa underlag som styrker att kostnaden omfattas av högkostnadsskyddet. Bistånd för läkemedel som inte ingår i högkostnadsskyddet beviljas endast efter intyg från läkare eller annan behörig hälso- och sjukvårdspersonal, som styrker att medicinen är nödvändig och att den inte går att ersätta med ett annat läkemedel som ingår i högkostnadsskyddet.

8.14 Körkort

Den som har rätt till körkortslån från CSN ska i första hand utnyttja det. Lånet räknas inte som inkomst vid beräkning av försörjningsstöd.

8.15 Magasinerings

Försörjningsstöd till kostnad för magasinerings av bohus kan beviljas den som har löpande försörjningsstöd om den sökande inom överskådlig tid förväntas kunna få ny bostad. Vad som är överskådlig tid måste avgöras från fall till fall. Besluten ska tidsbegränsas och omprövas vid behov. Det är den enskilde som ska stå för kontraktet gentemot magasineringsfirman. Bedömning ska även grunda sig på bohusets skick och storlek samt om kostnaderna för magasinerings överstiger kostnaden för nyanskaffning av bohus.

8.16 Reparationskostnader

Avser kostnader för reparation på grund av onormalt slitage eller skadegörelse i hyreslägenhet. Bistånd ska prövas mycket restriktivt och endast beviljas om kostnaden utgör ett hinder för den sökande att genomföra en flyttning. Det ska finnas medicinska och/eller sociala skäl till bostadsbytet.

8.17 Resor

8.17.1 Resa till begravning

Bistånd kan beviljas till en skälig kostnad för resa inom Sverige om den avlidne är nära anhörig eller annan närstående. Med nära anhörig menas make/maka eller motsvarande, förälder, barn, syskon, mor- och farförälder och barnbarn. Med annan närstående menas person som, utan att vara nära anhörig, stått den sökande mycket nära.

8.17.2 Resor vid umgänge

Bistånd beviljas till skäliga kostnader för att ett barn ska kunna umgås med sin förälder som bor på annan ort. Enligt rättspraxis ska bedömningen av skäliga kostnader för umgänge

anpassas till vad en familj i allmänhet har råd med. Umgängesföräldern har det primära ansvaret för att bekosta umgängesresor, men enligt 6 kap. 15 b § första stycket föräldrabalken ska den förälder som barnet bor med vara med och dela på kostnaderna utifrån sin ekonomiska förmåga. Vid bedömningen av hur ofta kostnader för umgänge ska beviljas bör hänsyn tas till avgörande i domstol som reglerar umgänget eller avtal om umgänge, om sådant finns. Bistånd kan i undantagsfall beviljas även till andra kostnader som är nödvändiga för att umgänget ska komma till stånd, såsom logi. Det gäller främst om umgänget är reglerat på ett sådant sätt att det inte kan ske i den biståndstagande förälderns hem.

8.17.3 Resor vid återförening

Bistånd till denna typ av resor beviljas endast avseende återförening av förälder och minderårigt barn som inte bor tillsammans med en av sina vårdnadshavare. Röda Korset kan i vissa fall bevilja hjälp till reskostnaden för barn som ska förenas med föräldrarna i Sverige. Om så skett kan bistånd beviljas till egenavgiften. I annat fall kan bistånd till hela reskostnaden beviljas.

8.17.4 Resor vid återvandring

Utländska medborgare som kommit till Sverige som flyktingar kan söka återvandringsbidrag hos Migrationsverket. Bidraget ges dels i form av reskostnad, dels som en allmän schablon per person. Ibland önskar en person rekognosera i hemlandet innan eventuell återvandring. Inte heller i dessa fall ska kommunen bevilja med ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen till reskostnad.

8.18 Sanering av bostad

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till sanering om mycket särskilda skäl föreligger. Det kan exempelvis vara att bostaden måste saneras för att klienten ska beviljas insatser från en annan huvudman, såsom hemtjänst eller boendestöd. Bistånd till sanering beviljas med maximalt ett prisbasbelopp och som regel högst en gång per klient. Kostnaden ska godkännas av handläggaren i förväg.

8.19 Skolbuskort

Utgångspunkten är att skolbuskort för barn i grundskolan prövas och beviljas av skolan. Vid ett avslag från skolan och om det finns särskilda skäl kan ekonomiskt bistånd beviljas till skolbuskort. Det kan t.ex. vara övergångsvis vid flytt innan barnet hinner byta skola.

Skolbuskort för ungdomar kan användas av ungdomar under 20 år som vanligtvis erhåller kort från skolan. I annat fall kan behovet tillgodoses genom det extra tillägg till studiebidraget som gymnasieungdomar (till och med vårterminen de år de fyller 20 år) i familjer med låga inkomster har rätt till. För ungdomar som är 20 år och fortfarande ingår i familjens hushåll, men som inte längre får extra tillägg och inte heller får kort av skolan, kan kort beviljas efter en individuell behovsbedömning.

8.20 Skulder

Bistånd till skulder som avbetalning på studielån eller banklån, kontokortskulder, privata skulder, etc. samt böter och återbetalning av ersättningar från Försäkringskassan beviljas inte. Undantag ska endast göras om lån tagits för att undanröja en akut situation och där den sökande annars skulle ha beviljats bistånd. Om sökanden på grund av skulder har dålig kontroll över sin ekonomi ska denne erbjudas hjälp av budget- och skuldrådgivare. Socialtjänsten ska alltid utreda orsaken till att en skuld uppstått innan beslut fattas.

Undantag kan göras för *hyresskuld* i följande fall:

- ☐ Skuld som uppstått under tid då sökanden av godtagbara skäl saknat tillräckliga inkomster för att betala hyra. Om ansökan hade gjorts när hyresskulden uppkom hade denne haft rätt till bistånd.
- ☐ I de fall konsekvenserna för barn i hushållet bedöms bli för stora vid en eventuell avhysning kan bistånd beviljas.
- ☐ För gamla och sjuka där alternativt boende inte går att ordna.
- ☐ Om eventuell avhysning riskerar medföra social utslagning och/eller försämrad möjlighet till egen försörjning.

Vid upprepade hyresskulder ska restriktivare bedömning göras.

Undantag kan också göras för bistånd till skuld för *hushållsel och vatten* i de fall där avstängning medför alltför stora sociala konsekvenser för hushållet.

I ärenden som rör barnfamiljers hyres- och/eller elskulder är det särskilt angeläget att utförliga *barnkonsekvensanalyser* görs.

Skuld för *avgift för förskoleverksamhet* behandlas normalt som andra skulder. Den sökande har möjlighet att göra upp en avbetalningsplan med kommunen. Hotas ändå barnet av uppsägning från plats i förskoleverksamheten och det är viktigt att så inte sker ska ansvarig för förskoleverksamheten kontaktas. Har barnet av sociala skäl ett behov av platsen får den enligt skollagen inte sägas upp.

8.21 Sommarlovspeng

Utifrån principen om barnets bästa beviljas en särskild sommarlovspeng för alla barn som lever i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd. Sommarlovspengen beviljas oavsett om barnen bor heltid, växelvis eller har umgänge med en förälder. Biståndet beviljas vid ett tillfälle, i samband med bistånd för juni.

Biståndet beviljas under förutsättning att hushållet i övrigt är berättigade till ekonomiskt bistånd för aktuell månad samt att hushållet har haft ett långvarigt behov av bistånd enligt Socialstyrelsens definition, dvs. har haft försörjningsstöd under minst 10 månader.

Sommarlovspengen beviljas till hushåll med barn som bor:

- ☐ heltid med 1 % av prisbasbeloppet per barn.
- ☐ växelvis med 0,5 % av prisbasbeloppet per barn. Biståndet kan alltså beviljas till både de hushåll där barnet bor under förutsättning att båda hushållen uppfyller kraven i övrigt för att beviljas biståndet.

- ☐ umgängesbarn med 0,25 % av prisbasbeloppet per barn.

För att säkerställa att biståndet används till avsett ändamål, förväntas hushållet redovisa hur biståndet har använts senast med ansökan inför september månad.

8.22 Spädbarnsutrustning

Den som under sex månader eller mer har haft försörjningsstöd eller inkomster i nivå med normen kan beviljas bistånd till del av eller full grundutrustning för spädbarn. Biståndet prövas utifrån det faktiska behovet och sökandens egna möjligheter att tillgodose behovet, exempelvis från större syskon eller lån av utrustning från anhöriga.

8.23 Tandvård

Ekonomiskt bistånd utgår i första hand till akut tandvård men kan även beviljas till skäliga kostnader för nödvändig tandvård.

8.23.1 Akut tandvård

Med akut tandvård avses ofrånkomligt behov av behandling till exempel vid värk, infektiösa tillstånd och traumaskador. Det ska av tandvårdsräkning eller genom kontakt med behandlande tandläkare framgå att behovet av behandling var akut.

8.23.2 Nödvändig uppehållande tandvård

Vid behov av ekonomiskt bistånd under minst sex månader kan även annan tandvård beviljas om det är nödvändigt för att uppnå godtagbar tuggförmåga, förhindra väsentligt försämrad tandstatus och är en förutsättning för att fungera socialt och kunna arbeta.

Vid behov av annat än akut tandvård ska den sökande lämna in ett kostnadsförslag till socialtjänsten för utredning innan bistånd beviljas.

Kostnaden för tandläkarens undersökning i samband med kostnadsförslaget ska inkluderas i biståndet men inte kostnad för uteblivande från besök.

Följande ska beaktas vid ansökan om bistånd till tandvård:

- ☐ Omfattningen av tandvården och skälig kostnad för tandvården.
- ☐ Behandlingen ska omfattas av statligt tandvårdsstöd enligt 3§ kap. 1 lagen om statligt tandvårdsstöd. Att en föreslagen behandling omfattas av statligt tandvårdsstöd, eller godkänts i Försäkringskassans förhandsprövning, innebär dock inte att detta kan ligga till grund för om ekonomiskt bistånd enligt SoL ska beviljas till kostnaden eller ej.
- ☐ Gällande referenspriser för de åtgärder som debiteras ska vara vägledande.
- ☐ Tandvården ska utföras av tandläkare som är uppförd på Försäkringskassans förteckning.
- ☐ Kostnadsförslag ska begäras in och innefatta kopia på eventuellt beslut på förhandsprövning av Försäkringskassan.
- ☐ Oberoende tandläkare ska konsulteras vid ansökningar om dyrare eller mer omfattande tandvård.
- ☐ En individuell bedömning ska även göras av den enskildes förmåga att sköta sin tandhygien, exempelvis i samband med missbruk.

Avgift för narkos eller annan motsvarande smärtlindring kan ingå i tandvårdskostnaden för personer med extrem tandvårdsrädsla. Denna ska vara styrkt med läkarintyg eller med resultatet av ett psykometriskt test som utvisar att en person uppfyller kriterierna för extrem tandvårdsrädsla. Det ska även vara styrkt att personen inte kan tillgodogöra sig regionens terapiprogram för behandling av tandvårdsrädsla inom ramen för den öppna hälso- och sjukvårdens avgiftsregler och högkostnadsskydd.

8.23.3 Sökande som har egen inkomst över försörjningsstödsnivå

Sökande som har egen inkomst över försörjningsnivå och ansöker bistånd till tandvårdskostnad kan beviljas bistånd för nödvändig tandvård i vissa fall. Om kostnad och omfattning är skäligt beviljas bistånd till den del av kostnaden som överstiger vad han eller hon själv kan betala med sitt normöverskott under sex månader. I första hand ska den sökande dock hänvisas till avbetalning hos tandläkaren.

8.24 Telefonabonnemang

Bistånd till öppning av nytt telefonabonnemang beviljas endast hushåll med styrkt behov av stationär telefon. Mobiltelefon med telefonkort kan jämföras med och utgöra ett billigare alternativ till fast installation. I följande fall kan behov av stationär telefon motiveras:

- ☐ Personer som på grund av ålder, sjukdom eller skada inte har förmåga att använda en mobiltelefon.
- ☐ Fast telefoni är en förutsättning för att läkarföreskrivna tekniska hjälpmedel, som exempelvis trygghetslarm, ska kunna installeras.

Kostnader för telefoninstallation på grund av intensivövervakning med fotboja ska inte beviljas då detta bekostas av kriminalvårdsmyndigheten.

Alla löpande kostnader för telefon ingår i riksnormen.

8.24.1 Depositionsavgift

För de hushåll enligt ovan som kan beviljas ekonomiskt bistånd till fast telefonabonnemang kan det bli nödvändigt att också bevilja bistånd till gammal skuld och till depositionsavgift om den sökande har akut behov av fast telefoni och inte inom rimlig tid kan reglera eventuell skuld och betala depositionsavgift.

Depositionsavgiften betalas direkt av kommunen till teleleverantören. Det ska anges på beställningen av abonnemanget vem som betalt depositionsavgiften och vart den ska återbetalas. Om ny skuld uppkommer under tid som depositionen gäller kan teleleverantören ta ur depositionsavgiften för reglering av skulden. Det är därför viktigt att löpande följa dessa hushålls betalningar av telefonräkningarna.

9.Om ansvarsfördelning mellan kommuner

Med bosättningskommun menas den kommun personer stadigvarande bor i och i de flesta fall är det den kommunen som personen är eller borde vara folkbokförd i. Enligt socialtjänstlagen har bosättningskommunen det samlade ansvaret för hjälp och stöd som den enskilde har behov av. Detta gäller även i de fall personen vistas i annan kommun förutom vid akuta situationer. Akuta situationer kan röra sig om att arrangera en hemresa, bistånd i form av pengar till mat och husrum fram till hemresan eller att använda tillfälligt boende för en person som utsatts för hot.

I vissa fall kan den enskilde ha starkare anknytning till en annan kommun än den denne stadigvarande bor i. Det kan gälla personer som flyttat ofta eller där uppgifterna i folkbokföringen inte är uppdaterade. Här blir bosättningskommunen den kommun som personen har starkast anknytning till. Detta kan gälla t.ex. hemlösa eller personer som flyttar mellan olika tillfälliga boendet.

Vid bedömning av vilken kommun som personen har starkast anknytning till bör det vara av betydelse var personen har sitt sociala nätverk och vilken uppfattning personen har.

Vistelsekommunen blir bosättningskommun så snart personen anger att denne inte har för avsikt att återvända till ursprungskommunen. Bosättningskommunens ansvar föreligger även när behov bara finns i vistelsekommunen.

Om det är oklart vilken kommun som är ansvarig är det alltid kommunen som mottar ansökan om biståndsinsatser som prövar den. Kommunen kan aldrig avvisa eller avsluta ett ärende förrän man är överens med en annan kommun om vilken kommun som bär ansvaret. Om en person som utsatts för våld eller annat övergrepp och tillfälligt måste flytta på grund av detta måste bosättningskommunen behålla ansvaret. Detta gäller så länge personen inte själv väljer att byta bosättningskommun.

Ett ärende kan flyttas över till annan kommun om den som berörs av ärendet har starkast anknytning till den andra kommunen och det med hänsyn till personens önskemål, hjälpbehovets varaktighet och omständigheter i övrigt framstår som lämpligt. En begäran ska vara skriftlig och den mottagande kommunen ska utan dröjsmål (maximalt en månad) besvara /meddela sin inställning skriftligt. Om kommunen inte svarat inom en månad eller kommunerna inte kommer överens, får kommunen ansöka hos Inspektionen för vård och omsorg (IVO) som ska fatta beslut inom tre månader

Lästips

Socialstyrelsens allmänna råd och föreskrifter, handböcker och vägledningar

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd är utöver lagstiftningen styrande och vägledande för arbetet.

Socialstyrelsens handböcker om ekonomiskt bistånd och om handläggningen och dokumentation inom socialtjänsten bör varje handläggare ha tillgång till.

- ☐ SOSFS 2013:1 Allmänna råd om Ekonomiskt bistånd. Tillhörande handbok *Ekonomiskt bistånd* – Handbok för socialtjänsten (2013).
- ☐ SOSFS 2014:5 Dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS. Tillhörande handbok *Hand-läggning och dokumentation inom socialtjänsten* (2015).
- ☐ SOSFS 2011:9 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Tillhörande handbok *Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete* – Handbok för tillämpningen av föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9) om ledningssystem för systematiskt kvalitets-arbete (2012).
- ☐ SOSFS 2011:5 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om Lex Sarah. Tillhörande handbok *Lex Sarah* – Handbok för tillämpningen av bestämmelserna om lex Sarah (2013).
- ☐ SOSFS 2014:4 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om våld i nära relationer. Tillhörande handbok *Våld* – Handbok om socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete med våld i nära relationer (2015).
- ☐ Socialstyrelsens vägledning - Rätten till socialt bistånd för medborgare inom EU/EES-området (2014)
- ☐ Socialstyrelsens vägledning - Barnperspektiv vid handläggning av ekonomiskt bistånd (2003)
- ☐ Socialstyrelsens vägledning - Vräkningsförebyggande arbete – stöd till socialtjänsten och andra aktörer (2008)
- ☐ Socialstyrelsens vägledning - Brottsoffer och deras närstående - socialtjänstens ansvar för att ge stöd och hjälp (2012)
- ☐ Socialstyrelsen vägledning - Stöd till anhöriga – vägledning till kommunerna för tillämpning av 5 kap 10 § socialtjänstlagen (2013)

(7)

TRAF.2020.10 530

Skolskjutsreglemente revidering 2020

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

KSAU § 163

TRAF.2020.10 530

Skolskjutsreglemente revidering 2020

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

- 1. Kommunfullmäktige beslutar att anta reviderat skolskjutsreglemente.**

Ärendebeskrivning

Gällande skolskjutsreglemente måste revideras då beslut togs inför innevarande läsår att annat busskort är gällande för elever i gymnasieutbildning. I övrigt kvarstår tidigare skrivning i skolskjutsreglementet. Tidigare beslut togs i barn-och utbildningsutskottet inför läsåret 2017/2018, därefter flyttades skolskjutshanteringen till Sektor Samhällsbyggnad & Kultur. Därav läggs ärendet för beslut nu till Kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Skrivelse från sektor Samhällsbyggnad & Kultur 2020-11-17
Förslag Skolskjutsreglemente

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor Samhällsbyggnad och Kultur KS
Kristina Hörnqvist
Trafiksamordnare
Tel: 0123-191 53
E-post: kristina.hornqvist@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens Au

Revidering av Skolskjutsreglemente

Förslag till beslut i Kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta reviderat skolskjutsreglemente

Sammanfattning

Revidering av gällande skolskjutsreglemente

Ärendebeskrivning

Gällande skolskjutsreglemente måste revideras då beslut togs inför innevarande läsår att annat busskort är gällande för elever i gymnasieutbildning. I övrigt kvarstår tidigare skrivning i skolskjutsreglementet. Tidigare beslut togs i barn-och utbildningsutskottet inför läsåret 2017/2018, därefter flyttades skolskjutshanteringen till Sektor Samhällsbyggnad-och Kultur. Därav läggs ärendet för beslut nu till Kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

Förslag Skolskjutsreglemente

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Karl Öhlander
Kommundirektör

Kristina Hörnqvist
Trafiksamordnare

Skolskjutsreglemente

Beslutad KF 2021

Allmänt

Kommunen är ansvarig för att skolskjuts erbjuds enligt kommunens regler nedan. Kommunen, skolan, entreprenören, vårdnadshavare och elever har alla del i ansvaret under resan mellan hemmet och skolan. Vårdnadshavaren har ansvar för barnet fram till och vid påstigningsplats på väg till skolan och på avstigningsplats samt på väg hem från skolskjuts. Samt för att ordningsregler för skolskjuts följs. Skolskjutsentreprenören har ansvar för barnen under transporten. Rektor har ansvaret för barnen/eleverna under samt i direkt anslutning till skoldagen.

Vårdnadshavarna förutsätts svara för att barn förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att barnet måste följas till skolan eller hållplatsen under så lång tid som behövs för att barnet så småningom skall klara att gå till skolan/hållplatsen på egen hand. Kommunen anordnar skolskjuts till elever som har rätt till och behov av skolskjuts. Om behovet av skolskjuts ej finns, upphör eller förändras ansvarar vårdnadshavarna för att meddela detta till skolskjutshandläggaren.

Skolskjuts sker från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka. Kommunen anordnar skolskjuts till och från den av skolskjutsplaneringen fastställda på- och avstigningsplatsen. Skolskjuts sker framförallt med linjetrafik eller upphandlad skolskjuts. Skolskjuts anordnas i anslutning till skoldagens början och slut, skolskjuts utgår inte till och från fritidshem.

Barn i förskola, förskoleklass eller årskurs 1-3 som åker med skärgårdstrafiken (båt eller sväware) får inte lämnas ensamma på kajen i väntan på anslutande skolskjuts. Respektive entreprenör ska följa avtalet och ansvarar för att så inte sker.

1. Rätt till skolskjuts

Elever som går i den kommunala skolan i hemkommunen som kommunen placerat eleven i har rätt till kostnadsfri skolskjuts vid behov (Skollagen 10 kap 32 §, 11 kap 31 §, 18 kap 30§). Kommunen ska ta hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller annan särskild omständighet vid bedömningen av behov av skolskjuts. Vid behov av skolskjuts på grund av funktionsnedsättning behöver kommunen ett läkarintyg som bekräftar funktionsnedsättningen. För rörelsehindrad elev anordnas skolskjuts oavsett avstånd.

Byte av skola påverkar rätten till skolskjuts oavsett skäl till bytet. Elever som går i annan kommuns grundskola har inte rätt till skolskjuts. I dessa fall beviljas endast skolskjuts om det kan ske utan ekonomiska eller organisatoriska svårigheter för kommunen. Elever i grund- och gymnasiesärskolan har rätt till skolskjuts till den skola kommunen placerat eleven i.

Avstånd (närmaste väg att gå eller cykla) mellan bostad och hänvisad skola som ger rättighet till skolskjuts:

Elever i årskurs 1-3 inkl förskoleklass	Minst 2 km
Elever i årskurs 4-6	Minst 3 km
Elever i årskurs 7-9	Minst 4 km

Avstånd mellan bostad och på- eller avstigningsplats för skolskjuts ska inte överstiga:

Elever i årskurs 1-3 inkl förskoleklass	2 km
Elever i årskurs 4-6	3 km
Elever i årskurs 7-9	4 km

2. Väntetid

Kommunen samordnar skolskjutsarna vilket kan leda till väntetider för vissa elever. Väntetiden bör inte överstiga 60 minuter per dag.

3. Försenade elever

Om elev missat skolskjuts till skolan är det vårdnadshavare som har ansvar för att eleven kommer till skolan. Endast i de fall eleven på grund av undervisning missat skolskjuts hem, är det kommunens skyldighet att ordna hemtransport för eleven.

4. Medåkande elev

Elev som ej är skolskjutsberättigad kan få åka med i mån av plats. Detta får inte medföra extra kostnader för kommunen. Begreppet "i mån av plats" är osäkert och tillgång kan variera från dag till dag. Ansökan prövas i varje enskilt fall.

5. Vinterskolskjuts

Under den mörka årstiden (november-mars) kan barn i *förskoleklass, lågstadiet* och *mellanstadiet* ha rätt till skolskjuts utifrån trafikförhållanden i kombination med mörker. Ansökan prövas i varje enskilt fall.

6. Växelvis boende

Skolskjuts kan beviljas för elev som är folkbokförd i kommunen med växelvis boende under förutsättning att eleven bor regelbundet på två adresser inom kommunen och att kriterier för skolskjuts är uppfyllda.

7. Transport på grund av olycksfall

Elev som behöver transport med anledning av skada som uppstått under eller efter skoltid, kompenseras av det försäkringsbolag där samtliga förskole- och grundskoleelever är försäkrade. *Förälder beställer själv taxitransport efter kontakt med försäkringsbolaget.*

8. Gymnasieelevers resor och resebidrag

Elever folkbokförda i Valdemarsviks kommun är berättigade till ett busskort av den typ som beslutas inför varje läsår. Förutsatt att eleven har rätt till studiehjälp och studerar på gymnasieskolan. Avbryter eleven sina studier förloras rätten till busskort helt. Gymnasieelever kan även ha rätt till resebidrag om färdvägen mellan bostad och skola alternativt närmaste busshållplats är längre än 6 km (SFS 1991:1110).

9. Individuell prövning och överklagan

Det är kommunen som utifrån elevens förutsättningar och lokala förhållanden bedömer när skolskjuts ska anordnas och vilka elever som har behov av skolskjuts. Skolskjutsreglementet är kommunens generella riktlinjer för beslut om skolskjuts. Individuell prövning görs efter ansökan. Beslut om skolskjuts kan överklagas. Överklagandet ska ha inkommit till kommunen inom tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet. Om kommunen efter överklagan ej omprövar sitt beslut skickar kommunen det vidare till förvaltningsrätten.

(8)

TRAF.2020.12 510

Trafikutredning stråk Valdemarsvik-Norrköping Östgötatrafiken

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

KSAU § 164

TRAF.2020.12 510

Trafikutredning stråk Valdemarsvik-Norrköping Östgötatrafiken

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

- 1. Kommunstyrelsen beslutar att översända nedanstående synpunkter på föreslagen trafikering, till Östgötatrafiken.**

Sammanfattning

Östgötatrafiken utreder utvecklingen av busslinjetrafik inför trafikstart med nya entreprenörer juni 2022. Huvudsyftet är att skapa en effektivare kollektivtrafik samt att öka kollektivtrafikens marknadsandel.

Ärendebeskrivning

I det stora hela ser Valdemarsviks kommun positivt på de förbättringar som trafikutredningen föreslår. Vi är medvetna om att det innebär kostnader för det investeringsbehov som uppstår, där planerna för ny omstigningshållplats i Ringarum är i startskedet.

Utredningen föreslår ett antal förändringar som skulle medverka till kortare restider för expressbusslinje 46. En beräknad restidsförkortning på 8 minuter kan ske på turen Valdemarsvik-Norrköping med linje 46, innan effekten av att förbifart Söderköping finns på plats. Detta under förutsättning att hållplats Syntorp plockas bort. Valdemarsviks kommun anser att den försämring det medför, för resande från Gusum/Syntorp inte är önskvärd. Den förändringen skulle innebära en förlängning av restiden med 14 minuter, då alla resenärer blir hänvisade till linje 460.

Valdemarsviks kommun vill därför poängtera vikten av att hållplats Syntorp ligger kvar även för linje 46, fram tills ny hållplats intill E22 finns färdigställd. Hållplatsen gjordes mer tillgänglig under 2017 då GC-vägen från Gusum byggdes, och under 2021 avser kommunen att komplettera med belysning utmed hela sträckan.

Gusum som kransort har en bra utvecklingspotential då viktiga samhällsfunktioner som livsmedel, bank, skola och äldreomsorg finns. Omgivande topografi och utpekade Lis-områden medför också att orten har stora möjligheter att växa. Vi ser där vikten av att hållplatsen får vara kvar för linje 46.

KSAU § 164

TRAF.2020.12 510

Beslutsunderlag

Skrivelse från sektor Samhällsbyggnad & Kultur 2020-12-01

Östgötatrafikens rapport - Trafikutredning stråk Finspång-Norrköping & stråk
Valdemarsvik-Söderköping-Norrköping 2020-11-10

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor Samhällsbyggnad och Kultur KS
Kristina Hörnqvist
Trafiksamordnare
Tel: 0123-191 53
E-post: kristina.hornqvist@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Samråd - Trafikutredning stråk Valdemarsvik-Norrköping Östgötatrafiken

Förslag till beslut i Kommunstyrelsens Au

1. Kommunstyrelsen beslutar att översända nedanstående synpunkter på föreslagen trafikering, till Östgötatrafiken

Sammanfattning

Östgötatrafiken utreder utvecklingen av busslinjetrafik inför trafikstart med nya entreprenörer juni 2022. Huvudsyftet är att skapa en effektivare kollektivtrafik samt att öka kollektivtrafikens marknadsandel.

Ärendebeskrivning

I det stora hela ser Valdemarsviks kommun positivt på de förbättringar som trafikutredningen föreslår. Vi är medvetna om att det innebär kostnader för det investeringsbehov som uppstår, där planerna för ny omstigningshållplats i Ringarum är i startskedet.

Utredningen föreslår ett antal förändringar som skulle medverka till kortare restider för expressbusslinje 46. En beräknad restidsförkortning på 8 minuter kan ske på turen Valdemarsvik-Norrköping med linje 46, innan effekten av att förbifart Söderköping finns på plats. Detta under förutsättning att hållplats Syntorp plockas bort. Valdemarsviks kommun anser att den försämring det medför, för resande från Gusum/Syntorp inte är önskvärd. Den förändringen skulle innebära en förlängning av restiden med 14 minuter, då alla resenärer blir hänvisade till linje 460

Valdemarsviks kommun vill därför poängtera vikten av att hållplats Syntorp ligger kvar även för linje 46, fram tills ny hållplats intill E22 finns färdigställd. Hållplatsen gjordes mer tillgänglig under 2017 då GC-vägen från Gusum byggdes, och under 2021 avser kommunen att komplettera med belysning utmed hela sträckan.

Gusum som kransort har en bra utvecklingspotential då viktiga samhällsfunktioner som livsmedel, bank, skola och äldreomsorg finns. Omgivande topografi och utpekade Lis-områden medför också att orten har stora möjligheter att växa. Vi ser där vikten av att hållplatsen får vara kvar för linje 46.

Beslutet skickas till

Östgötatrafiken, Ingela Eriksson/Matilda Hansson
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Karl Öhlander
Kommundirektör

Thomas Örnberg
Tf Samhällsbyggnadschef

Trafikutredning

Trafikutredning stråk Finspång – Norrköping &
stråk Valdemarsvik – Söderköping – Norrköping
RAPPORT

Sammanfattning

Den här utredningen berör linjetrafiken i två stråk Norrköping-Finspång och Norrköping-Söderköping-Valdemarsvik. Målet med trafikutredningen är att utveckla trafiken så att den bättre bidrar till att uppnå Region Östergötlands uppsatta mål, som bland annat innebär att öka marknadsandelen för den allmänna kollektivtrafiken.

Trafiklösningarna innebär att främst relationen Finspång – Norrköping, Svärtinge – Norrköping samt Söderköping – Norrköping får ett ökat trafikutbud. Förslaget väntas leda till en resandeökning på totalen eftersom satsningar i linjetrafiken görs där flest bor och arbetar samt där det finns störst potential att bedriva attraktiv samt effektiv kollektivtrafik. Produktionsförändringen, det vill säga antal fordonskilometer för den linjelagda trafiken förväntas öka med 22 procent. Trafiklösningen innebär även en kortare restid för vissa linjer.

I stråket Norrköping – Söderköping - Valdemarsvik sker pendlingen på morgonen främst till Norrköping och Söderköping medan det är få som pendlar i riktning mot Valdemarsvik. Sett till befolkningen i städerna bor de flesta pendlarna centralt i Norrköping, i områden kring Kullborg och centrala Söderköping samt centrala Valdemarsvik. I nuläget körs fyra linjer i stråket, två expresslinjer och två landsbygdslinjer. Linje 45 och 450 körs endast mellan Norrköping och Söderköping medan linje 46 och 459 körs mellan Norrköping och Valdemarsvik.

Den föreslagna trafiklösningen innehåller tre linjer. Linjen mellan Norrköping och Söderköping får en stadstrafikliknande karaktär. Expresslinjen mellan Norrköping och Valdemarsvik har fokus på kort restid mellan städernas resecentrum och kommer därför inte angöra Syntorps vägkors utan endast Ringarums bytespunkt och Söderköpings västra trafikplats när dessa finns på plats. Landsbygdslinjen 460 är den mer yttäckande linjen i stråket och angör Gusum, Ringarum, Söderköping och Norrköping via Hageby. Nya kollektivtrafikkörfält på Söderköpingsvägen samt hållplats vid Gustav Adolfsplan möjliggör snabbare resa in mot Norrköping och dess målpunkter. Trafiklösningen innebär ett ökat utbud, främst mellan Norrköping och Söderköping. Det ökade turutbudet till tillsammans med den minskade restiden ger storpotential för ökat resande.

I stråk Norrköping – Finspång är pendlingen stark i båda riktningar. Med anledning av detta finns det stor potential i stråket. Mellan de två huvudorterna ligger tätorten Svärtinge. Svärtinge är en tätort med få arbetsplatser och skolor vilket gör att många pendlar till huvudorterna för utbildning och arbete. I nuläget körs trafiken i stråket med fem linjer, tre expresslinjer och två landsbygdslinjer. Expresstrafikens huvudlinje är linje 40 och som komplement till linje 40 finns linje 41 samt 42 som endast kör ett fåtal turer per dag. Linje 410 är den yttäckande linjen som körs mellan Norrköping och Finspång medan linje 412 endast når Svärtinge

Förslaget innebär tre linjer, en expresslinje mellan Norrköping och Finspång, en landsbygdslinje mellan huvudorterna och en linje mellan Norrköping och Svärtinge. Expresslinjen kommer stanna vid Norrköpings resecentrum då den bristande framkomligheten i Norrköping inte motiverar vidare trafikering till Söder tull. Nya kollektivtrafikkörfält på Stockholmsvägen samt ny hållplats i höjd med Ingelsta tillsammans med hållplatsreduceringar längs sträckan skapar kortare restider. Den föreslagna trafiklösningen innebär ett ökat utbud, både till Svärtinge och Finspång och tillsammans med den minskade restiden beräknas detta ge ökat resande och därmed ökade intäkter.

Slutsatsen av denna utredning är att förslaget leder till en resandeökning. För att nå full potential är det viktigt att förändringarna marknadsförs till specifika målgrupper. Det nya trafikeringsförslaget bör implementeras i samband med trafikstart av avtalet för region- och expressbusstrafiken med start i juni 2022.

Innehåll

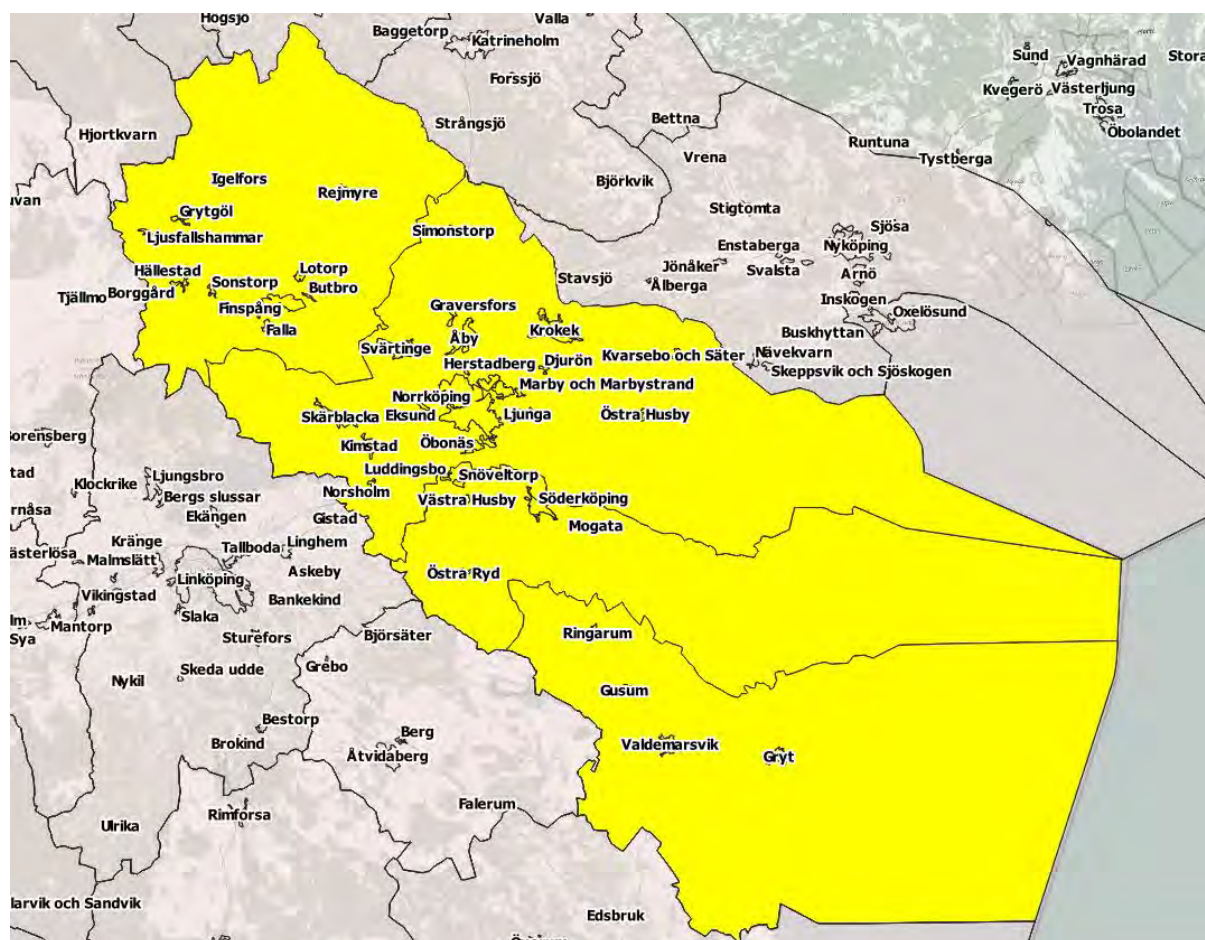
Sammanfattning	1
Inledning	3
Om utredningen	4
Bakgrund	4
Syfte	4
Mål	4
Arbetsprocess och ingående premisser	6
Påverkande dokument	10
Nulägesbeskrivning	15
Stråket Norrköping – Finspång	16
Stråket Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik	20
Trafikbeskrivning	24
Stråk Norrköping – Finspång	24
Stråk Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik	28
Trafikanalys	31
Stråk Norrköping – Finspång	31
Stråk Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik	33
Vald trafiklösning	37
Övergripande förändring	37
Stråk Norrköping – Finspång	38
Stråk Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik	46
Effektbedömning	57
Stråk Norrköping – Finspång	58
Stråk Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik	59
Närtrafik	61
Resande och intäkter	62
Slutsats	63

Inledning

I Östergötlands östra delar är den mellankommunala pendlingen och mellankommunala resandet stort. Relationerna Norrköping-Finspång och Norrköping-Söderköping-Valdemarsvik är starka relationer även för kollektivtrafiken. Även fast kollektivtrafiken har en tydlig roll i stråken så finns en stor potential att öka marknadsandelen för kollektivtrafiken. Därför har ÖstgötaTrafiken utrett dessa stråk och presenterar här en utredning där ett nytt förbättrat trafikupplägg presenteras. Det nya upplägget styr än mer mot uppsatta mål och väntas både ge en effektivare och attraktivare trafik.

I Norrköping finns flertalet målpunkter sett till arbetsplatser men även utbildning. I Norrköping finns även högre utbildning bland annat i form av Linköpings universitet. Finspång är känt för att vara en industristad och har flertalet företag som arbetar inom stål- och teknikindustrin. Tack vare de många arbetstillfällena är Finspång en målpunkt vid arbetspendling. I Finspång finns även en attraktiv gymnasieskola vilken bidrar till inpendling. Söderköping är känd för att vara en småstad med närheten till Göta kanal vilket bidrar till hög turism medan Valdemarsvik är en havsnära ort med högt naturvärde.

I Figur 1 visas en bild över berörda kommuner Finspångs, Norrköpings, Söderköpings och Valdemarsviks kommun är markerad i gult.

Figur 1 Kartbild över berörda kommuner

Om utredningen

Bakgrund

Östgötatrafiken har i uppdrag att utveckla den allmänna kollektivtrafiken mot uppsatta mål. Så väl behovet av hållbara transporter och efterfrågan på kollektivtrafik har ökat. För att kunna möta detta och nå uppsatta mål har Östgötatrafiken identifierat ett utvecklingsbehov av trafiken som berör två stråk, totalt fyra kommuner, till och från Norrköping, Finspång, Valdemarsvik och Söderköping.

Generellt sett har resandet med kollektivtrafiken i Östergötland ökat, samtidigt har vissa linjer i olika delar av länet haft en svag utveckling. Båda dessa trender ställer krav på åtgärder i trafiken. Dock är inga linjer i denna utredning utpekade som lågeffektiva. Tvärtom finns en stor potential att öka resandet.

Kollektivtrafiken är en grundläggande del i en hållbar samhällsutveckling. Av denna anledning behöver den berörda trafiken analyseras och sedan få sin roll förtydligad. På vissa ställen finns goda förutsättningar för kollektivtrafiken att vara stomme i ett system och på andra ställen får den istället en mer kompletterande serviceroll.

Även de ingående kommunerna har högt uppsatta mål mot att öka andelen hållbara transporter. Vissa av dem har relativt nya eller snart kommande översiktsplaner som pekar ut ambitioner för kollektivtrafiken. Genom detta utvecklingsprojekt bereds kommunerna möjlighet till samverkan i kollektivtrafikutvecklingen för att nå sina uppsatta mål. Samverkan med kommunerna är också viktigt i infrastrukturfrågor, där de ofta är väghållare och för att koppla kollektivtrafikens utveckling till den kommunala, likt den regionala, fysiska planeringen.

Syfte

Det finns flera syften med uppdraget, för det första att leverera underlag och förslag på målstyrd trafikutveckling för det aktuella området. Detta är ett uppdrag som alltid åligger Östgötatrafiken och är en av bolagets huvudprocesser.

För det andra är syftet kopplat till trafikupphandlingar som berör området med planerad trafikstart sommaren 2022. Trafiken är redan upphandlad gällande antal fordon och fordonskilometer med vissa frivolymer. Dock är avtalet överprövat och trafikstarten har därmed blivit framskjuten från sommaren 2021. Däremot är det inte upphandlat hur linjerna ska gå med tillhörande infrastruktur.

Ett sista syfte är att genom föreslagen arbetsform öka transparensen i Östgötatrafikens arbetssätt och samtidigt ge ökad styrka för intern och extern samverkan. Inte minst gällande kommunal fysisk planering samt statliga infrastrukturinvesteringar.

Mål

Målet med utredningen är att ta fram ett förslag på en trafiklösning som stämmer överens med och bidrar till att målen som fastställts i det regionala trafikförsörjningsprogrammet uppfylls. Det strategiska målet för den allmänna kollektivtrafiken i Östergötland är satta till år 2030 och lyder:

”Kollektivtrafiken – ett positivt sätt att resa. För medborgaren, samhället och miljön.”

Denna utredning fokuserar främst på följande trafikrelaterade mål:

- ☐ Kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet ska uppgå till minst 32 procent.
- ☐ Nöjd Kund Index (NKI) ska uppgå till minst 78 procent.
- ☐ Samtliga (100 procent) av kollektivtrafikens hållplatser och bytespunkter i stomtrafiken och hållplatser med fler än 20 påstigningar per dygn ska tillgänglighetsanpassas för personer med funktionsnedsättning.
- ☐ Minst 90 procent av befolkningen ska ha tillgång till effektiv kollektivtrafik.

- ☐ Minst 70 procent av de större orterna ska ha tillgång till stomtrafik och med en restidskvot på högst 1,4 för resor till Norrköping eller Linköping.

För att kollektivtrafiken ska vara attraktiv behöver den vara snabb och köras med hög turtäthet. Kunderna ska uppfatta kollektivtrafiken som enkel, tydlig och pålitlig. Det är också viktigt att kollektivtrafiken i sig är ett miljömässigt bra sätt att resa genom låg klimatpåverkan.

Delmål per område

Utredningen är indelad i två stråk och sex delstråk med tillhörande delmål. Gemensamt mål för samtliga delområden är att föreslå en förbättrad och mer målstyrd trafiklösning. Utöver det finns mer specifika mål som berör varje enskilt delområde.

Finspång – Norrköping

Utmärkande för stråket är att pendlingen är starkt åt båda hållen. Öka enkelheten för resenärer genom färre linjer, linjevarianter och taktfasta tidtabeller med hög turtäthet som i sin tur genererar en attraktiv möjlighet till arbetspendling. Busstidtabellen anpassas efter Östgötapendelns tidtabell.

Svärtinge – Norrköping

Stor arbetspendling sker från Svärtinge till Norrköping. Målet är att skapa en god möjlighet till arbetspendling, där busstidtabellen anpassas efter Östgötapendelns tidtabell. Turutbudet för Svärtinge ska motsvara turutbudet på jämförbara orter i Östergötland med taktfasta tidtabeller med hög turtäthet, korta restider och långa öppettider. Målet är också att ta fram en attraktiv lösning för hur bussarna ska gå i Svärtinge.

Finspång – Svärtinge

Målet är att skapa en taktfast tidtabell med tillräckligt högt turutbud för att skapa goda förutsättningar för arbetspendling.

Valdemarsvik – Norrköping

Målet är att skapa goda förutsättningar för Valdemarsviksborna att arbets- och skolpendla främst till Norrköping och regionen men även till Söderköping. Målet är att skapa en taktfast tidtabell med tillräckligt högt turutbud för att skapa goda möjligheter till pendling. Busstidtabellen anpassas efter Östgötapendelns tidtabell.

Valdemarsvik – Söderköping

Målet är att tillgodose arbets- och skolpendling från Gusum och Ringarum till både Valdemarsvik och Söderköping.

Söderköping – Norrköping

Här sker stor arbetspendling från båda håll men främst från Söderköping till Norrköping. Målet är att skapa en taktfast tidtabell med långa öppettider som skapar en attraktiv möjlighet till arbetspendling samt vara anpassad till stadstrafiken i Norrköping. Turutbudet för Söderköping ska motsvara turutbudet på jämförbara orter i Östergötland med taktfasta tidtabeller med hög turtäthet, korta restider och långa öppettider.

Effektmål

Effektmålen ser olika ut beroende på stråk. Nedan presenteras effektmålen för de båda stråken i utredningen.

Effektmålen för **stråk Finspång – Norrköping** är följande:

- ☐ Antalet påstigande ska öka från dagens läge till år 2025.
- ☐ Resandet med kollektivtrafik vuxenbiljett/periodbiljett skall öka från dagens läge till 2025.
- ☐ Kostnadstäckningsgraden för stråket ska öka från dagens läge till år 2025.
- ☐ 100 procent av hållplatserna längs stomlinjer eller hållplatser med minst 20 påstigande/var dag i stråket ska vara tillgänglighetsanpassade år 2030.

- ☐ Restidskvoten för kollektivtrafiken i jämförelse med bil ska vara högst 1,4 för den snabbaste linjen i stråket från 2022 mellan Finspång och Norrköping.
- ☐ Punktligheten till tätorternas centrum ska öka från dagens läge till år 2025.

Effektmålen för **stråk Valdemarsvik – Söderköping – Norrköping** är följande:

- ☐ Antalet påstigande ska öka från dagens läge till år 2025.
- ☐ Resandet med kollektivtrafik vuxenbiljett/periodbiljett skall öka från dagens läge till 2025
- ☐ Kostnadstäckningsgraden för stråket ska öka från dagens läge till år 2025.
- ☐ 100 procent av hållplatserna längs stomlinjer eller hållplatser med minst 20 påstigande/var dag i stråket ska vara tillgänglighetsanpassade år 2030.
- ☐ Restiden ska vara under 60 minuter mellan Norrköpings resecentrum och Valdemarsviks station.
- ☐ Restidskvoten för kollektivtrafiken i jämförelse med bil ska vara högst 1,4 för den snabbaste linjen i stråket från 2022 mellan tätorternas centrum Söderköping och Valdemarsvik till Norrköping
- ☐ Punktligheten till tätorternas centrum ska öka från dagens läge till år 2025.

Arbetsprocess och ingående premisser

Denna utredning gäller endast trafiken i stråket Norrköping – Finspång samt stråk Valdemarsvik – Söderköping – Norrköping. Övrig trafik inkluderas inte i utredningen under förutsättningen att den inte påverkas.

Avgränsningar

I uppdraget ingår följande linjer:

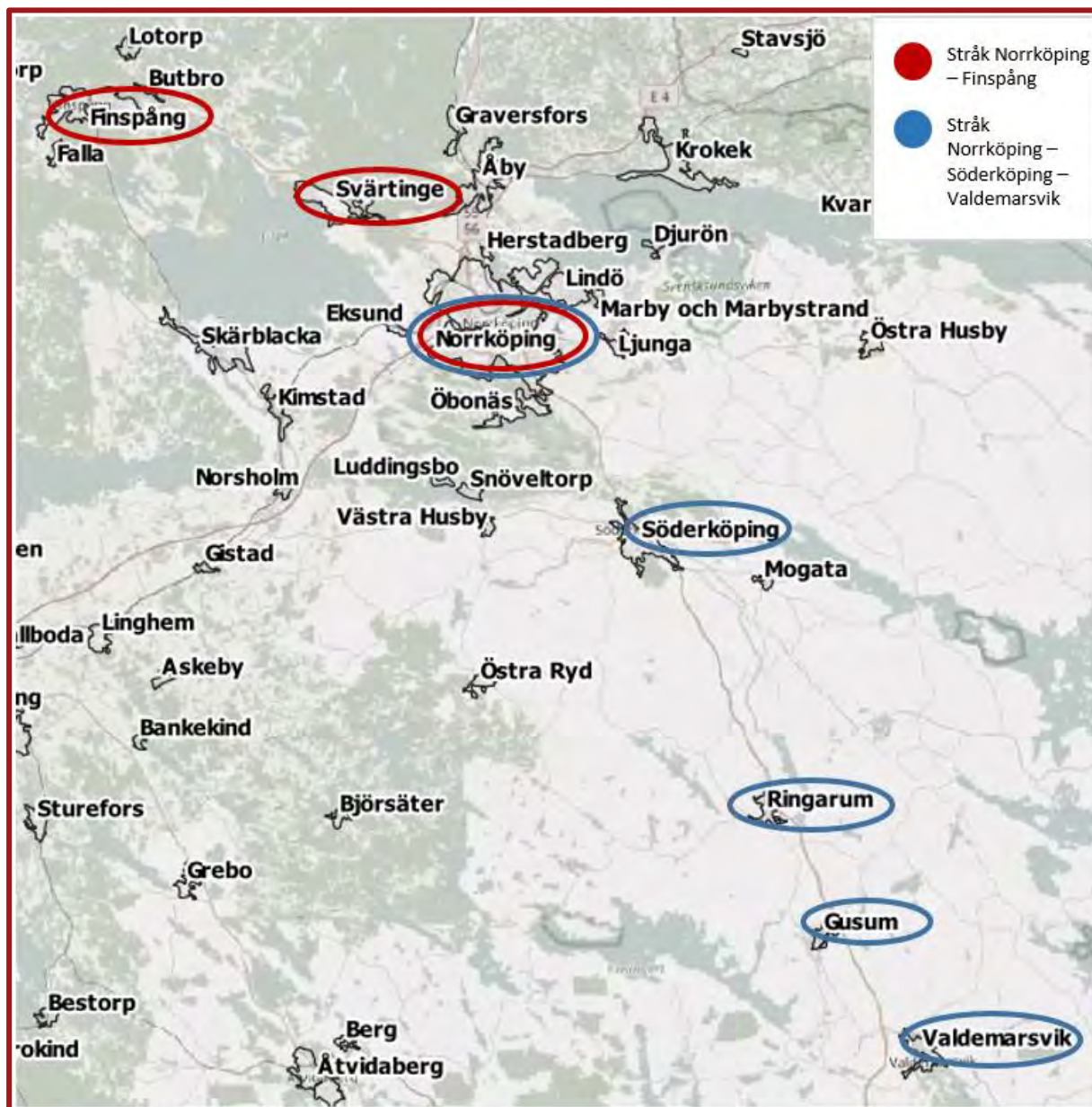
Finspång – Norrköping

- ☐ 40
- ☐ 41
- ☐ 42
- ☐ 410
- ☐ 412

Valdemarsvik – Söderköping – Norrköping

- ☐ 46
- ☐ 45
- ☐ 450
- ☐ 459

Berörda orter i utredningen är inringade i Figur 2, de orter som ingår i samma delområde är markerad med en gemensam färg.

Figur 2 Orter som berörs av utredningen

Samverkan

Utredningen bedrivs under andra halvåret av 2020. Dialogmöten sker med de berörda kommunerna, Norrköping, Finspång, Söderköping och Valdemarsvik samt näringsliv. Medborgardialog hålls om behov uppstår.

Ekonomiska ramar

Den allmänna kollektivtrafiken i Östergötland finansieras med biljettintäkter samt skattemedel. Målet är att 50 procent av intäkterna ska komma från biljettintäkter. 2019 stod biljettintäkterna för 45 procent av den totala finansieringen men kommer vara desto lägre under 2020 på grund av Covid-19.

Detta innebär att det är viktigt att Östgötatrafiken satsar de resurser som finns tillgängliga i attraktiv trafik som ökar resandet och därmed intäkterna. Ökade intäkter leder till utökning av trafiken som i sin tur genererar ökat resande och ökade intäkter.

Förändrade förutsättningar p.g.a. Covid-19

I och med att tidigare förväntade biljettintäkter blir lägre på grund av Covid-19 utvecklas trafiken utifrån den rådande situationen. När resandeutvecklingen är tillbaka på samma nivåer som innan epidemin bröt ut ser vi ett behov under avtalsperioden av ytterligare förstärkning i stråken. Det vill säga att trafiken i stråken kommer behöva utvecklas i en mer försiktig takt än önskat. Istället för en stor utökning redan 2022 kommer den stegvis införas under avtalsperioden allt eftersom förutsättningarna och resandet förbättras. En utökning mot dagens trafik (hösten 2022) planeras dock fortfarande. Det kommer alltså ske förbättringar i form av högre turutbud och kortare körtider i de båda stråken för att på så vis öka attraktiviteten och resandet från idag.

Stomtrafik

De stomlinjer som ingår i utredningen är linje 40, 45 och 46 och de har ett särskilt viktigt uppdrag i det totala trafiksystemet. Stomlinjerna har prioritet inom Östgötatrafikens linjesystem och andra linjer ska anpassas mot dem. De ska vara tydliga och genomtänkta så att de kan ingå som planeringsförutsättningar i den nationella, regionala och kommunala samhällsplaneringen.

Stomlinjer finns på olika platser och kontexter i regionen och i två tydliga geografiska dimensioner: inom tätbebyggda områden eller i regionala stråk. Stomlinjen ska vara sin bästa linje i sitt område och det ska inte finnas mer än en stomlinje per stråk eftersom de inte ska konkurrera med varandra. Det kan däremot finnas mer än en stomlinje från en stadsdel eller tätort, som sammanstrålar i delsträckor, men inte längs hela stråket.

Stomlinjerna kännetecknas av busstrafik med mottot ”tänk tåg, kör buss”. Likaså att trafiken angör ”stationer inte endast hållplatser” gäller, där kunder kan tänka sig ta sig längre till en glesare hållplatsbild eftersom trafiken håller hög kvalitet. Stomlinjerna ska angöra attraktiva bytespunkter och hållplatser som är tillgänglighetsanpassade.

Intention är att utveckla stomlinjerna så de kännetecknas av hög kvalitet utifrån nedanstående ej rangordnade kriterier, med hänsyn till var det är relevant och optimalt för måluppfyllelse och trafikering.

- ☐ Minst 30-minuterstrafik i högtrafik
- ☐ Öppettider över hela dygnet, veckan och året
- ☐ Taktfasthet i tidtabellen
- ☐ Hög komfort i fordonen
- ☐ Hög kapacitet (resenärer per timme)
- ☐ Stabilitet i sin utformning över tid
- ☐ Färre men bättre hållplatser
- ☐ Korta restider och uppnå låga restidskvoter
- ☐ Infrastruktur som håller hög framkomlighet
- ☐ Utvecklingspotential (fler kunder, kortare restider, med mera)
- ☐ Enkel, enhetlig och tydlig trafikering
- ☐ Hög punktlighet och regularitet
- ☐ Prestera långt över de satta basnivåerna i riktlinjerna ”Process för kontinuerlig effektivisering av den avtalade kollektivtrafiken”

Utbudsnivåer

Det faktiska utbudet det vill säga hur ofta linjen körs styrs främst av resandeunderlaget utmed respektive linje. Trafiken delas in i hög-, mellan- samt lågtrafik. Generellt gäller tidsintervallerna i Tabell 1.

Tabell 1 Utbudsnivåer

Utbudsnivå	Vardag	Lördag	Söndag
Högtrafik	06:00-09:00 samt 14:00-18:30	Ingen högtrafik	Ingen högtrafik
Mellantrafik	09:00-14:00 samt 18:30-21:30	09:00-20:00	10:00-19:00
Lågtrafik	Övrig tid utom nattrafik	Övrig tid utom nattrafik	Övrig tid utom nattrafik
Nattrafik	Natt mot lördag 00:30-04:00	Natt mot söndag 00:30-04:00	Vissa dagar 00:30-04:00

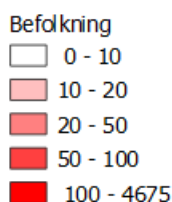
Statistik

Trafikbeskrivningen innehåller en beskrivning av nuläget som grundar sig på en stor mängd resandestatistik och trafikekonomi. Till huvudrapporten finns ett dokument med tillhörande bilaga som innehåller statistiskt underlag, infrastrukturåtgärder och marknadsbeskrivning samt marknadsanalys.

Befolkning

För att kartlägga var befolkningen är bosatt används statistik från SCB. Data är hämtad från år 2018.

Resultatet från befolkningsanalysen visas i kartbilder där färgen på rutan indikerar ett högt eller lågt antal boende. I kartan visas en skala av röda rutor, starkt röda rutor har högt befolkningsantal medan vita rutor har ett lågt befolkningsantal, rutorna visar hur många som bor inom en 100 x 100 meters ruta. I Figur 3 visas en skala för befolkningstäthet.

Figur 3 skala för befolkningstäthet

Pendlingsanalys

I denna analys används pendlingsstatistik från SCB för att visa på de resandemönster som finns inom stråket. Statistiken är baserad på arbetspendling vilket innebär att resor som görs av barn, studenter och vuxna utan arbete inte visas i statistiken. Statistiken är från år 2018 och redovisas i tabellform.

Resultatet från pendlingsanalysen visas i intensitetskartor under kapitlet trafikanalys.

Påstigandestatistiken som presenteras i rapporten är hämtad från resande under en femveckorsperiod i januari och februari 2018. Referensveckorna som används är vecka 3, 4, 5, 6 och 7. Under dessa veckor förekommer inga helgdagar eller lov dagar vilket betyder att trafikering sker enligt ordinarie tidtabell. I rapporten redovisas inte statistik på hållplatsnivå för respektive linje utan det finns i tillhörande bilaga. I resandestatistiken ingår alla typer av viseringarna av Östgötatrafikens produkter.

Upptagningsområde

Vid analys av upptagningsområde har två olika avstånd använts. För expresslinjer har 1000 meter (fågelvägen) divideras med 1,3 för att få fram ett beräknat gångavstånd på 769 meter. För den övriga landsbygdstrafiken har 700 meter (fågelvägen) använts vilket innebär ett beräknat avstånd på 538 meter, se Tabell 2.

Tabell 2 Avstånd till analys av upptagningsområde.

Avstånd (m)	
Fågelvägen (express)	1 000
Fågelvägen (landsbygd)	700
Faktor	1,3
Beräknat avstånd (express)	769
Beräknat avstånd (landsbygd)	538

Infrastruktur

I det regionala trafikförsörjningsprogrammet är målet att alla hållplatser med fler än 20 påstigningar samt alla hållplatser i stomlinjenätet ska vara tillgänglighetsanpassade. Med tillgänglighetsanpassning menas att kantstenen ska vara 17 centimeter hög, att det ska finnas taktila ledstråk samt kontrastmarkering på väntytan.

I det här analyserade området ingår tre stomlinjer där målet är att samtliga hållplatser uppfyller fullgod standard. Hållplatserna längs med de övriga linjerna som ingår i stråket har inte lika höga krav men är ändå i vissa fall olämpliga att ha kvar med hänsyn till trafiksäkerheten eller på grund av lågt nyttjande.

I tillhörande bilaga beskrivs hållplatserna utifrån de som ska fortsatt trafikeras, de som föreslås utvecklas/åtgärdas samt de som föreslås sluta trafikeras/avvecklas. I vissa fall kan hållplatser som läggs ner innehålla sådan infrastruktur som berörd kommun anser ska vara kvar för annan trafik. Det är därför viktigt att Östgötatrafiken och kommunerna har en dialog i alla förändringar som genomförs för att säkerställa god prioritering av åtgärder.

Hållplatser som föreslås utgå provas först mot nyttjandegraden. Hållplatser med låg trafiksäkerhet men med regelbundet nyttjande föreslås åtgärd före nedläggning, hållplatser med låg trafiksäkerhet och lågt nyttjande föreslås läggas ner.

Påverkande dokument

Vid planering av kollektivtrafiken i Östergötland finns styrande riktlinjer och dokument som ska ligga till grund för trafiken. Region Östergötland har tagit fram ett regionalt trafikförsörjningsprogram vilket är det huvudsakliga styrdokumentet. Utöver det finns även andra regionala dokument att ta hänsyn till och dessa är bland annat tågstrategin, utvecklingsprogram, affärsplanen, länstransportplanen för regional planering. Respektive kommun har dokument som påverkar utredningen och dessa presenteras nedan.

Norrköping

Norrköpings kommun har tre översiktsplaner, en för staden, en för landsbygden och en gemensam översiktsplan tillsammans med Linköpings kommun. Ett annat viktigt dokument att ta hänsyn till är FRiN där bland annat kollektivtrafiken lyfts.

I översiktsplanen för staden finns en prioriteringsordning för de olika trafikslagen. Gång och cykel prioriteras högst och därefter kommer kollektivtrafiken. Biltrafiken har lägst prioritering vid konkurrens om utrymme. Undantag från dessa prioriteringar görs längs med kollektivtrafikens stomlinjer, då buss och spårvagnar prioriteras först. I Figur 4 visas en kartbild från Norrköpings översiktsplan för staden, där blå linjer illustrerar stomlinjer i kollektivtrafiken.

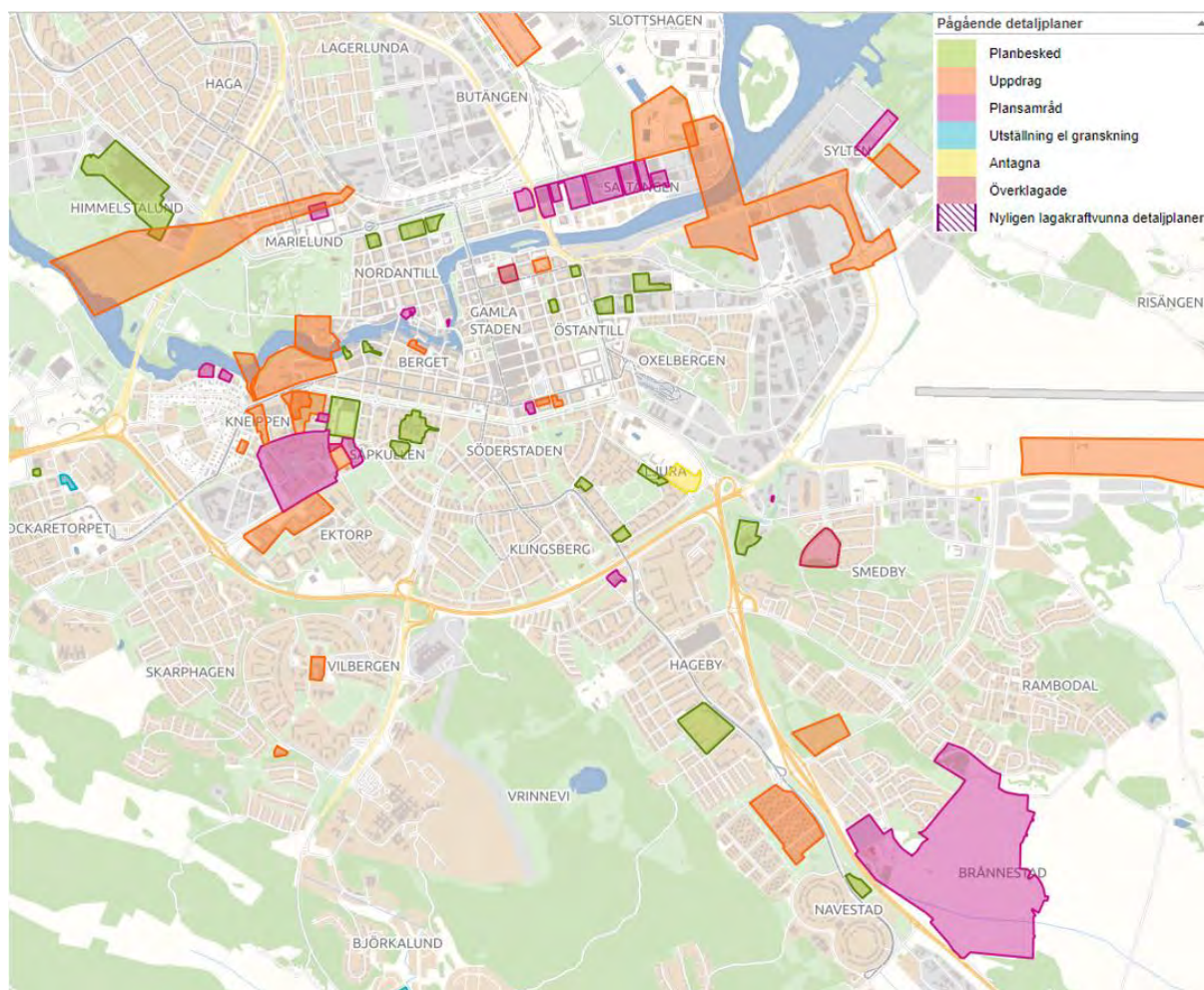
Figur 4 Blå linjer illustrerar stomlinjenät i Norrköping (ÖP för staden Norrköpings kommun)

Kopplat till den fysiska planeringen i Norrköpings kommun pågår arbete med detaljplaner och exploateringsprojekt. De planer och projekt som pågår just nu kommer att ha inverkan på kollektivtrafiken i Norrköping, se exploateringsplaner i Figur 5. Ett exempel på detta är utbyggnaden av bostäder av **Svärtinge skogsbacke** i Norrköpings västra delar, hänvisar till planprogram *Östra Eneby*

1:1 med närområde (väster om Svärtinge) och Ryssnäs. Beroende på hur infrastrukturen i området byggs finns det olika trafikeringsmöjligheter för kollektivtrafiken.

Ett annat planprogram som har inverkan på trafiken är Norra Himmelstalund som omfattar cirka 3 000 bostäder, hänvisar till planprogram *Norra Himmelstalund med närområde inom Himmelstalund i Norrköping*. Längs med Fiskebyvägen är det främst verksamheter som placeras och längs med Finspångsvägen är det främst bostäder, handel samt idrottsanläggningar. I anslutning till området planeras för trafikplats Bråvalla som också kan ha en inverkan på kollektivtrafiken.

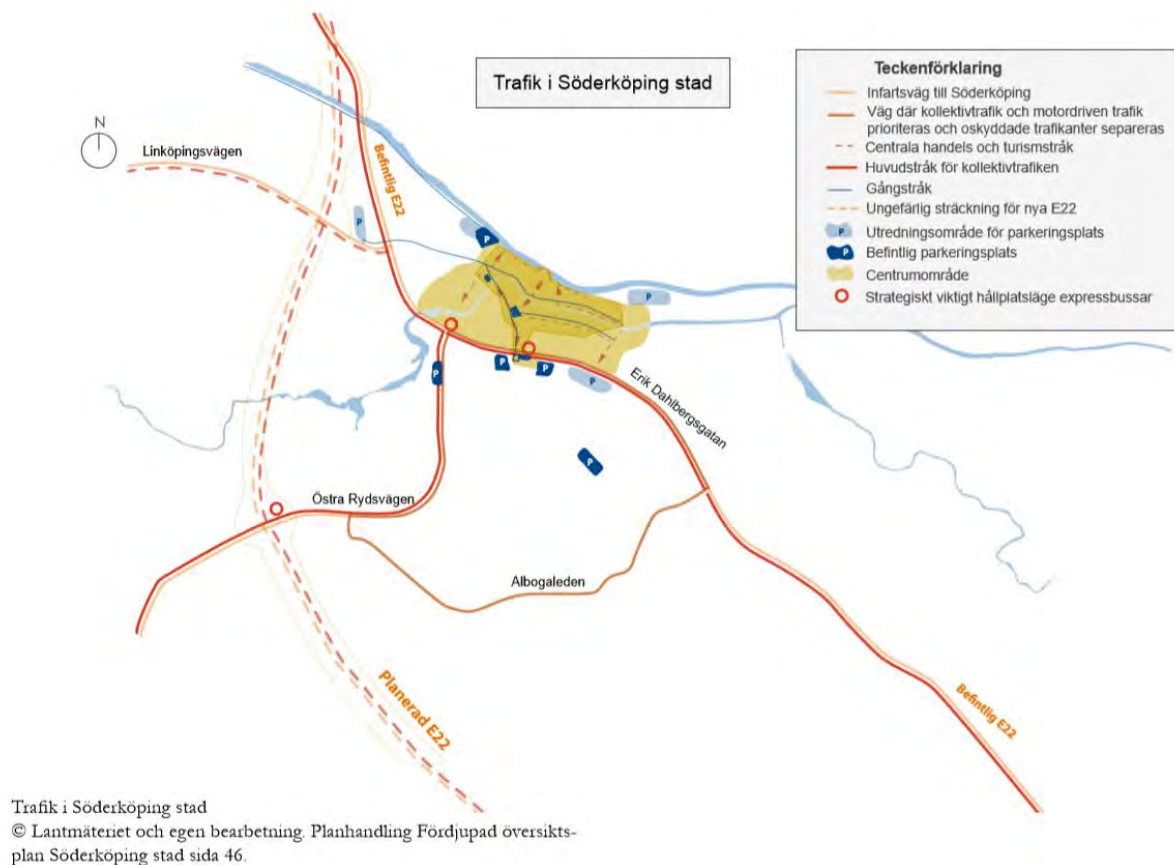
Norrköpings kommun har satsat stora investeringar på Stockholmsvägen i anslutning till Ingelstaområdet, där det byggs kollektivtrafikkörfält samt en ny regional bytespunkt Marieborg, vilket planeras vara klart i december 2020 och är mycket positivt för kollektivtrafikutvecklingen. I kommunens planer ingår även kollektivtrafikkörfält på Söderköpingsvägen på sträckan mellan Gustaf Adolfsplan och trafikplats Ljura, hänvisar till *Slutrapport aktivitet 1 – stadens infartsleder*.

Figur 5 Planprogram Norrköping (ÖP Norrköping 2017)

Söderköping

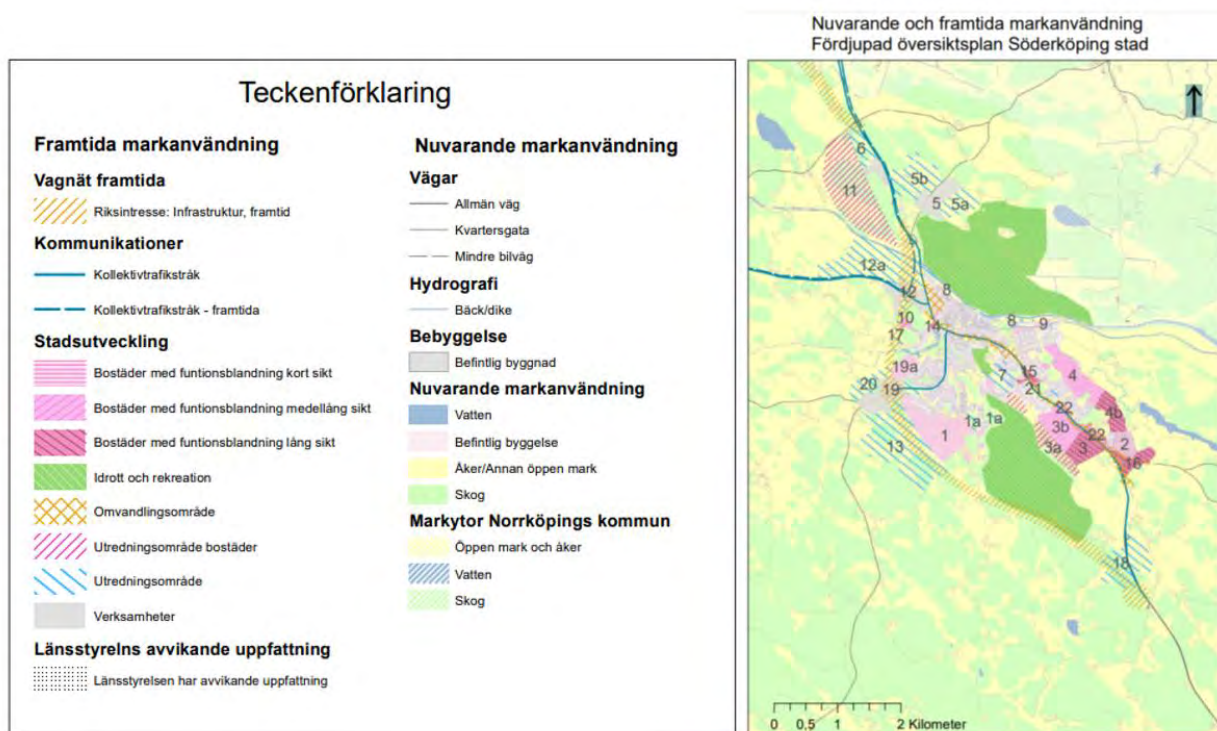
Söderköpings kommun har en översiktsplan från 2015 med målsår 2030. I denna framgår att det är viktigt med kollektivtrafik i riktning mot Norrköping då många av Söderköpings invånare arbetspendlar till grannkommunen. Söderköpings kommun har även tagit fram en fördjupad översiktsplan för Staden vilket innehåller en schematisk karta över trafiken i Söderköpings stad, se Figur 6.

Figur 6 Kartbild från FÖP, Söderköpings stad.

I kartbilden pekas befintlig E22 ut som huvudstråk för kollektivtrafiken tillsammans med Östra Rydsvägen.

I Söderköping pågår ett antal projekt varav det största projektet är *förbifart Söderköping* med tillhörande hållplats i höjd med Östra Rydsvägen med byggstart år 2024 och som beräknas vara klar år 2027. Det planeras byggas cirka 800–900 nya bostäder samt förskola och vårdboende vid **Albogadalen** som ligger i närheten av Kullborg i anslutning till Albogaleden och Infart västra. Hänvisar till planprogram för Albogadalen samt se område 1 i Figur 7.

Figur 7 Exploateringsplaner i Söderköping (ÖP Söderköping 2015–2030)

Valdemarsvik

Valdemarsviks kommun har en Översiktsplan som antogs i mars 2018. Tidshorisonten för planen är tjugo till tjugofem år vilket blir ungefär 2040. Den regionala utvecklingsstrategin, som är framtagen av Region Östergötland har använts som vägledning vid framtagandet av översiktsplanen.

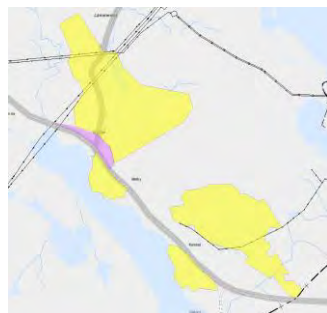
I planen framgår att ”kommunens infrastruktur i form av vägar, kollektivtrafik och IT-infrastruktur ska stärkas så att distansarbete och boende blir möjligt även utanför tätorterna”.

För kollektivtrafikens del lyfts behovet av nya bytespunkt i höjd med Ringarum med anledning av att förkorta restiden för kollektivtrafiken med byggstart år 2024.

Finspång

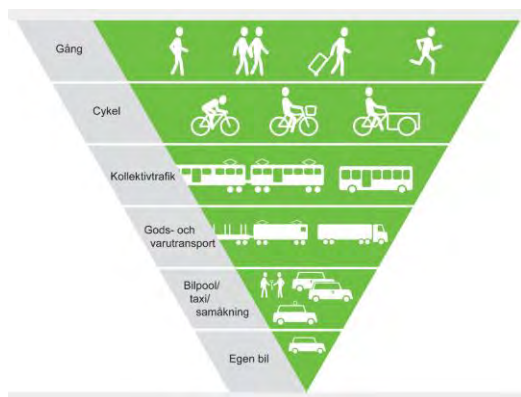
Finspångs har en översiktsplan med målbild år 2035. Denna plan är ännu inte antagen men planeras antas under år 2020.

I översiktsplanen finns en tydlig vision av förtätning och ökad befolkning inom kommunen. Bland annat finns förslag på byggnation av bostadsområden i höjd med Vistinge och Kolstad som ligger på sträckan mellan Norrköping och Finspång, se Figur 8. Hänvisar till Samrådshandling Planprogram för Vistinge by, (Vistinge 6:4 m.fl.). I planprogrammet ingår cirka 350 nya bostäder i anslutning till Vistinge by.

Figur 8 Utbyggnadsplaner ur Översiktsplanen för 2020, Finspångs kommun.

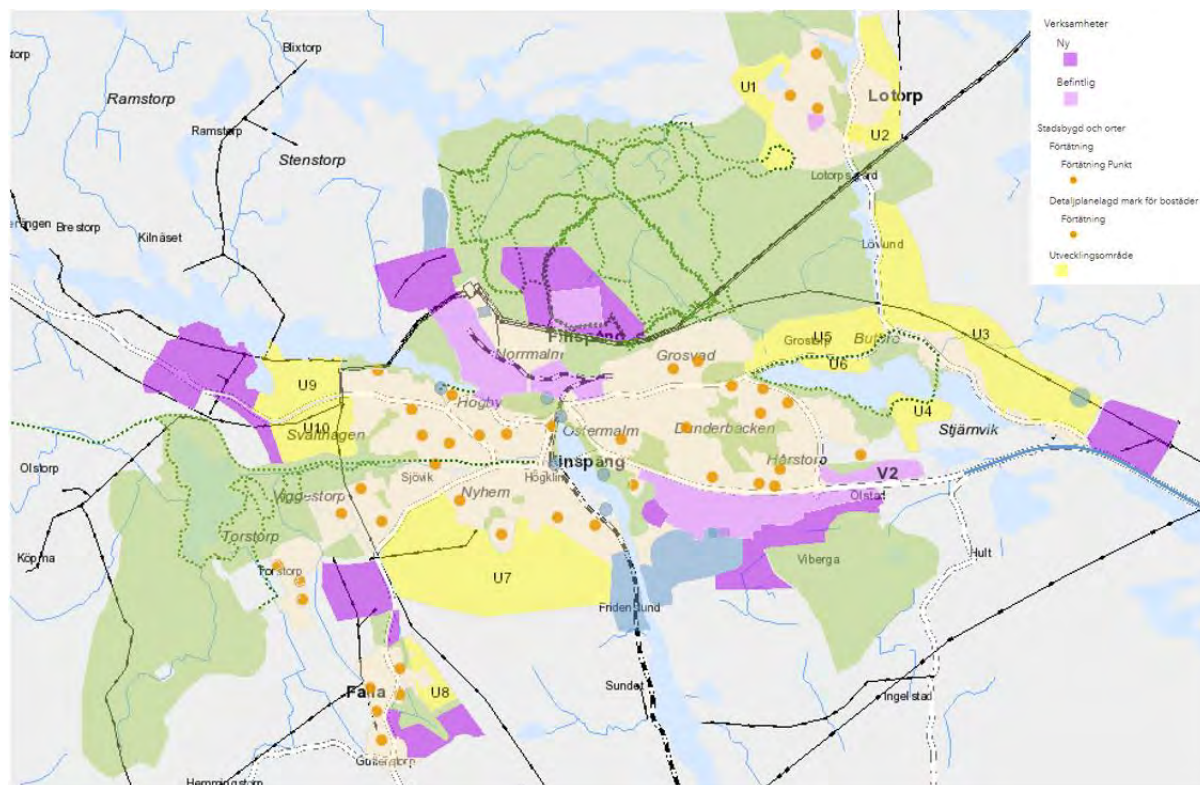
I den nya översiktsplanen finns en tydlig prioriteringsordning mellan de olika trafikslagen som ska följas vid samhällsutveckling, se Figur 9.

Figur 9 Prioriteringsordning för de olika trafikslagen från Översiktsplanen för 2020, Finspångs kommun.

I planen framgår även att kollektivtrafikens stomlinjer ska prioriteras framför bil-, cykel- och gångtrafik för att upprätthålla snabbhet in och ut från Finspång.

Idag går väg 51 rakt genom centrala Finspång. Det planeras för att byggas en förbifart förbi Finspång för att minska den genomfartstrafik som i dag går genom centrum med trafikstart 2024. Till följd av det kommer en ombyggnation av Bergslagsvägen i Finspång ske. Finspångs kommun har flera exploateringsplaner på gång, se Figur 10.

Figur 10 Exploateringsplaner i Finspång (ÖP Finspång 2020)

Nulägesbeskrivning

Om utredningsområdet

Det här avsnittet innehåller en sammanfattning av nuläget av hela utredningsområdet som inkluderar resandestatistik, trafikekonomi och antalet för respektive stråk. Detaljerad information gällande respektive linjer går att hitta i tillhörande bilaga.

Resandestatistik

Linje 40 och 459 är de linjer som har haft högst antal påstigningar under år 2015, 2016, 2017 och 2018, där majoriteten av resorna sker mellan Norrköping – Finspång respektive Norrköping – Söderköping. Linjen med minst antal resande är linje 42. I Diagram 1 visas antalet påstigningar per linje och år. Antalet påstigningar per linje har varierat något under de fyra åren.

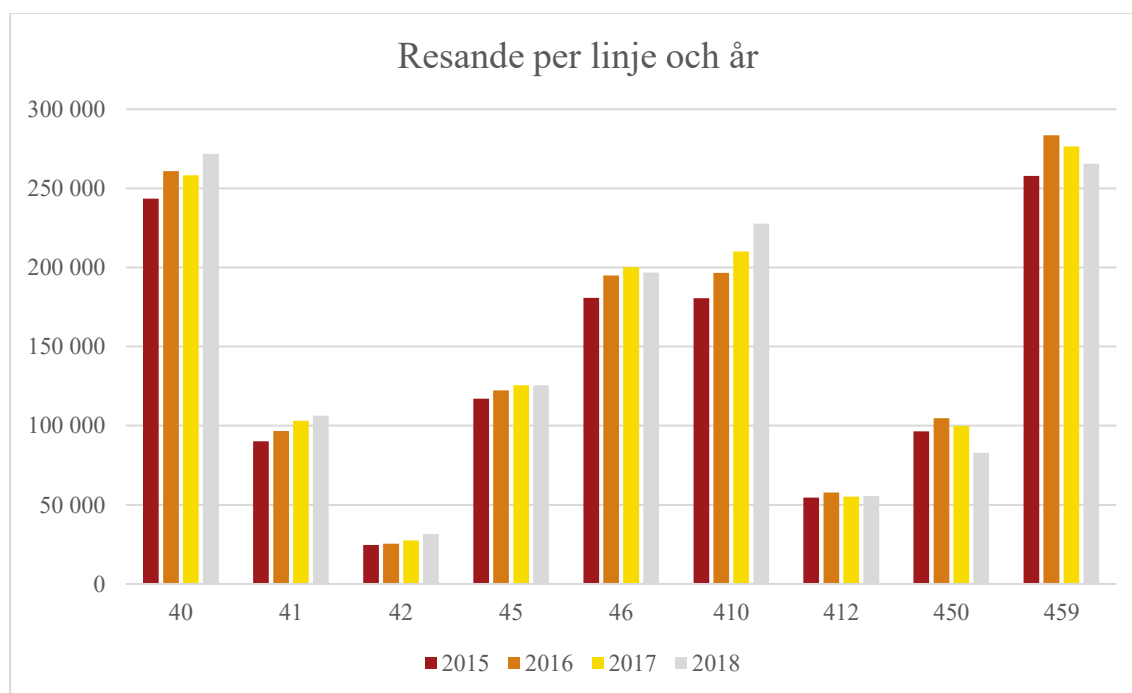

Diagram 1 Resandestatistik för respektive linje och stråk.

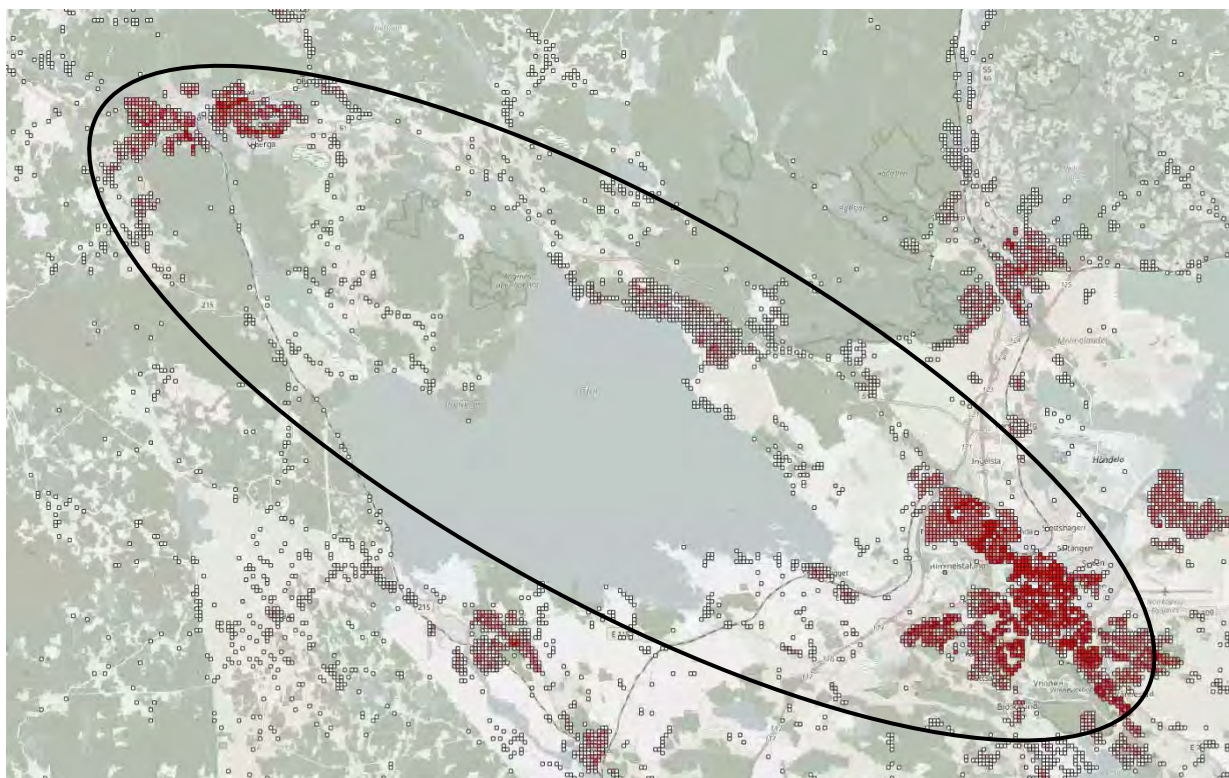
Trafikekonomi

I Tabell 3 redovisas kostnadstäckningsgraden för respektive linje och stråk under en fyra-årsperiod. Kostnadstäckningsgrad tas fram genom att beräkna kvoten av linjens totala intäkter och kostnader. Samtliga linjer har en relativt hög kostandstäckningsgrad.

Tabell 3 Kostnadstäckningsgrad för respektive linje.

Område och linje	2016	2017	2018	2019
Finspång – Norrköping				
40	87 %	91 %	90 %	98 %
41	79 %	78 %	63 %	58 %
42	45 %	47 %	46 %	43 %
410	51 %	50 %	48 %	53 %
Svärtinge – Norrköping				
412	28 %	32 %	32 %	35 %
Söderköping – Norrköping				
45	61 %	52 %	51 %	54 %
450	46 %	46 %	41 %	42 %
Valdemarsvik – Söderköping – Norrköping				
46	51 %	54 %	54 %	53 %
459	70 %	65 %	63 %	67 %

Stråket Norrköping – Finspång

Figur 11 Befolkningstäthet inom stråket

För att föreslå en trafiklösning i stråket mellan Norrköping och Finspång är det av vikt att titta på befolkningen och dess resandemönster. Befolkningen i stråket är centrerad till huvudorterna samt tätorten Svärtinge. Arbetsspendling sker mellan samtliga tätorter inom stråket medan gymnasiependling sker till Norrköping och till Finspång. I Figur 11 visas befolkningstätheten i stråket.

Befolkning

Befolkningen är störst i de centrala delarna av städerna. Det finns även vissa områden med ett högt befolkningsantal utanför centrum i både Norrköping och Finspång. I Tabell 4 nedan presenteras folkmängden för Norrköpings- och Finspångs kommun. I Tabell 5 presenteras folkmängden för tätorterna inom stråket.

Tabell 4 Folkmängd i respektive kommun 2018.

Kommun	Folkmängd 2018
Norrköpings kommun	141 990
Finspångs kommun	21 770

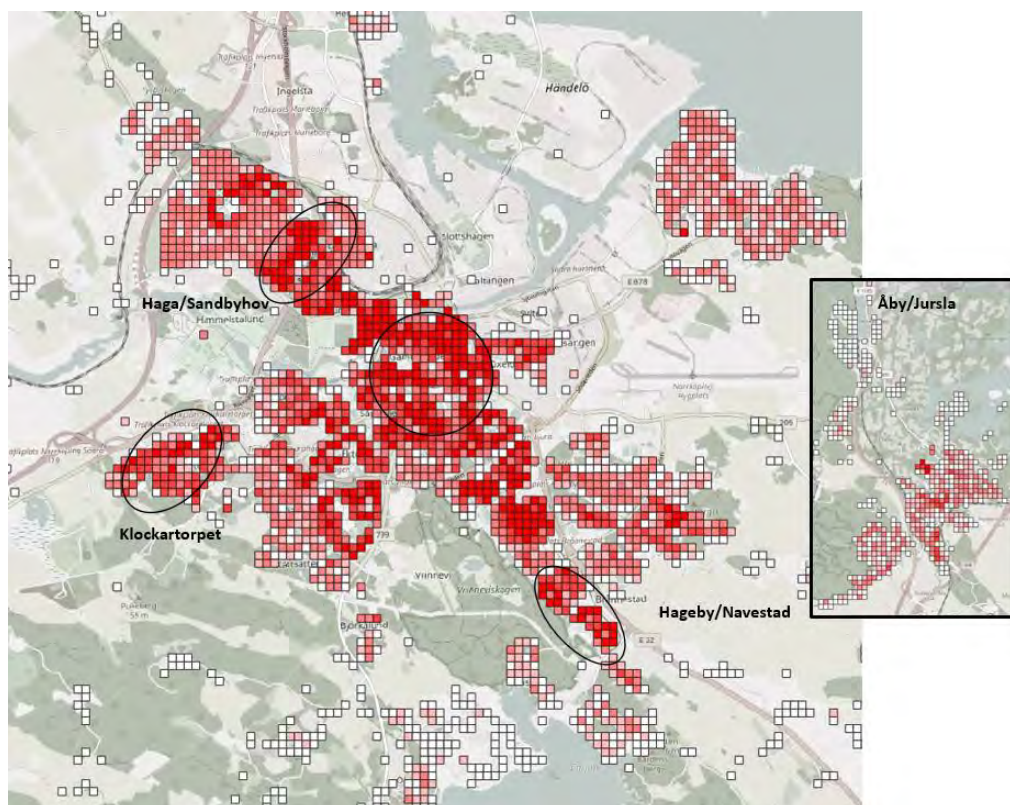
Tabell 5 Folkmängd i respektive tätort.

Tätort	Folkmängd 2018
Norrköping	97 750
Svärtinge	3 580
Finspång	13 370

Norrköping

Norrköping är en av två stora kommuner i Östergötland. I Norrköpings tätort bor cirka 97 000 personer. Lägger man till tätorterna Lindö och Åby uppgår befolkningen till cirka 110 000 personer. Hela kommunen har cirka 140 000 invånare. En stor del av Norrköpings befolkning är bosatt i de centrala

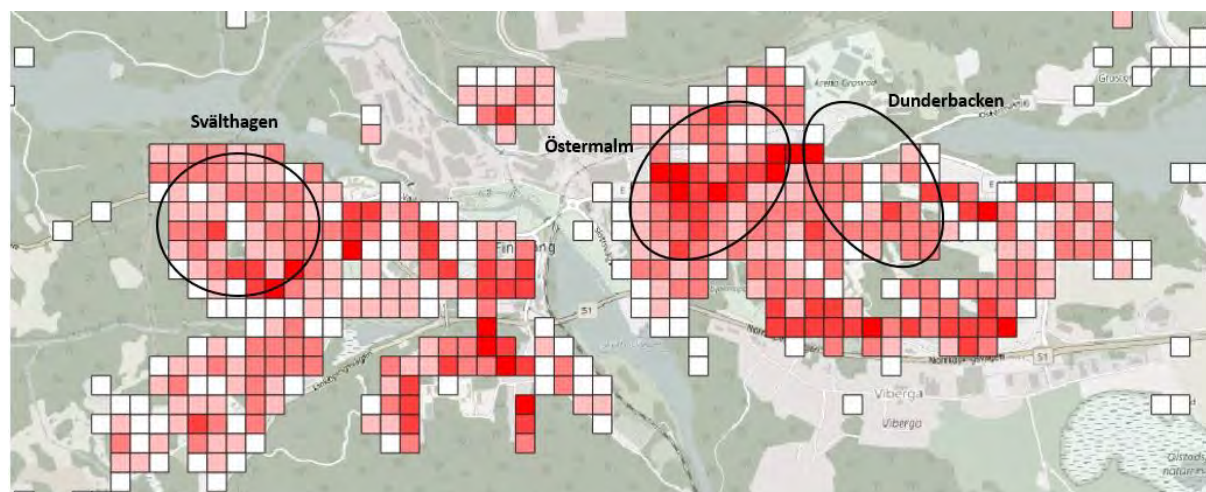
delarna. Även stadsdelarna Hageby, Eneby och Klockaretorpet utmärker sig på grund av hög befolkningstäthet. I Figur 12 visas en kartbild över befolkningstätheten i Norrköping.

Figur 12. Befolkningstäthet i Norrköpings tätort med omnejd.

Finspång

Finspångs kommun har cirka 22 000 invånare varav 13 000 personer i tätorten. Befolkningen är spridd men i områdena Svälthagen, Östermalm och Dunderbacken bor något fler vilket illustreras av de röda rutorna i Figur 13. Även centrala Finspång har något högre befolkningstäthet än övriga delar av tätorten.

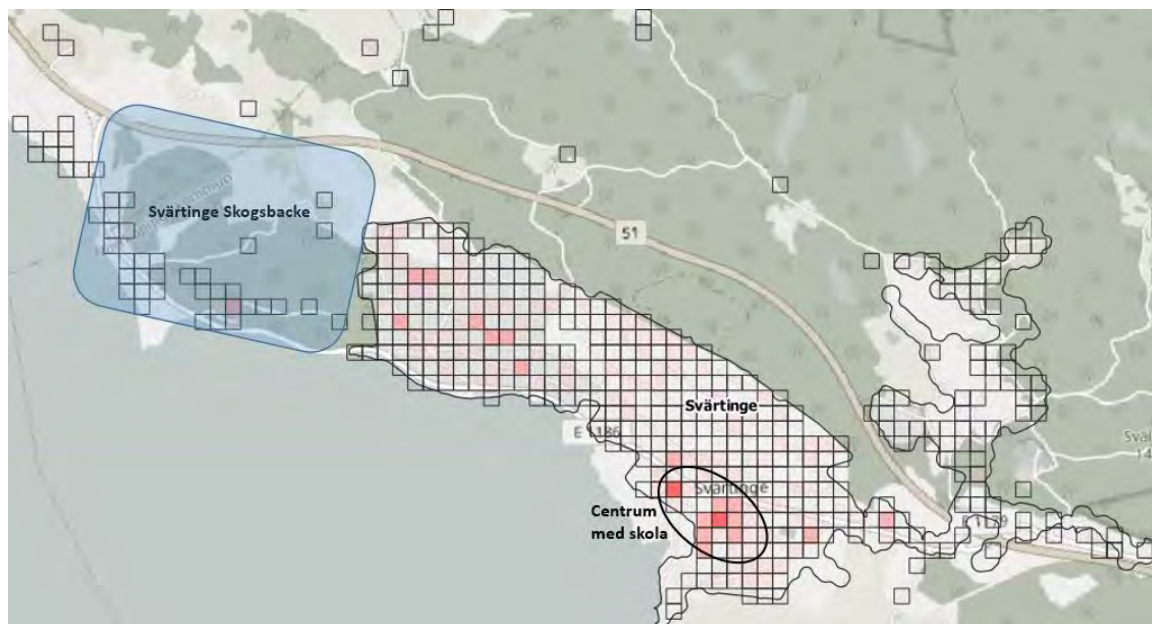

Figur 13. Befolkningstäthet i Finspång.

Svärtinge

Svärtinge är en tätort inom Norrköpings kommun som ligger längs med sjön Glan, cirka 12 km från Norrköpings centrum och 18 km från Finspångs centrum. I Svärtinge bor det cirka 3 600 invånare och området består till stor del av enfamiljshus vilket gör att befolkningen är utspridd. Det är något högre

befolkningstäthet i de sydöstra delarna där centrum är lokaliserat. Det finns en grundskola i området med 325 elever i årskurs 1–6. I Figur 14 visas en kartbild över befolkningstätheten i Svärtinge.

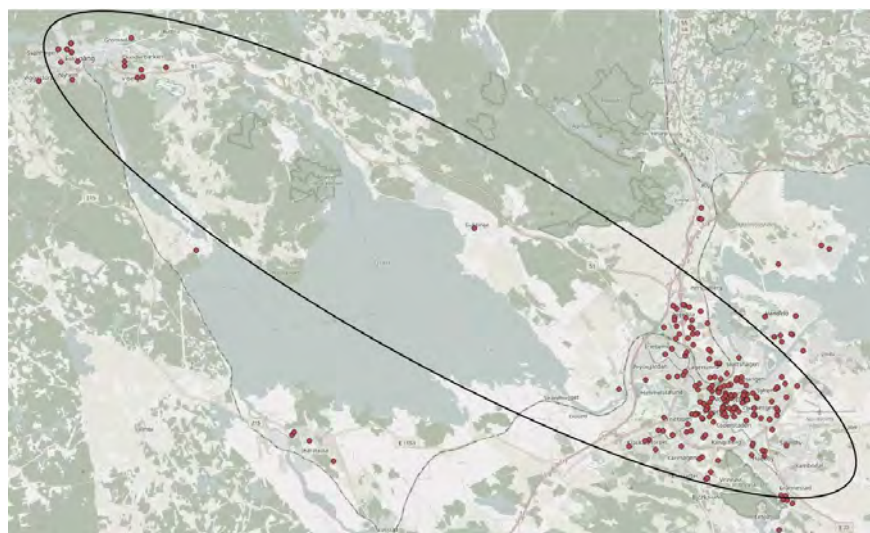

Figur 14. Befolkningstäthet i Svärtinge.

I Svärtinge pågår just nu byggnation av ett nytt bostadsområde, Svärtinge skogsbacke, i den västra kanten av Svärtinge, se Figur 14. I området kommer det att finnas cirka 500 bostäder samt skola och förskola med plats för cirka 120 elever.

Pendling

För att säkerställa ett gott utbud för kollektivtrafiken är efterfrågan en viktig faktor. Med hjälp av pendlingsstatistik för både arbets- och gymnasiependling kan resandemönstret inom stråket analyseras. I Figur 15 visas en kartbild över arbetsplatser med fler än 50 anställda i stråket.

Figur 15 Arbetsplatser med fler än 50 anställda.

Arbetspendling

I stråket mellan Norrköping och Finspång är arbetspendlingen intressant i båda riktningarna. Det är även av intresse att titta på in- och utpendling till och från Svärtinge. Den största arbetspendlingen i stråket

sker från Svärtinge till Norrköping medan lägst arbetspendling sker från Finspång till Svärtinge. I Tabell 6 och Tabell 7 sammanfattas pendlingen mellan respektive ort.

Tabell 6 Pendlingsstatistik från och till respektive ort.

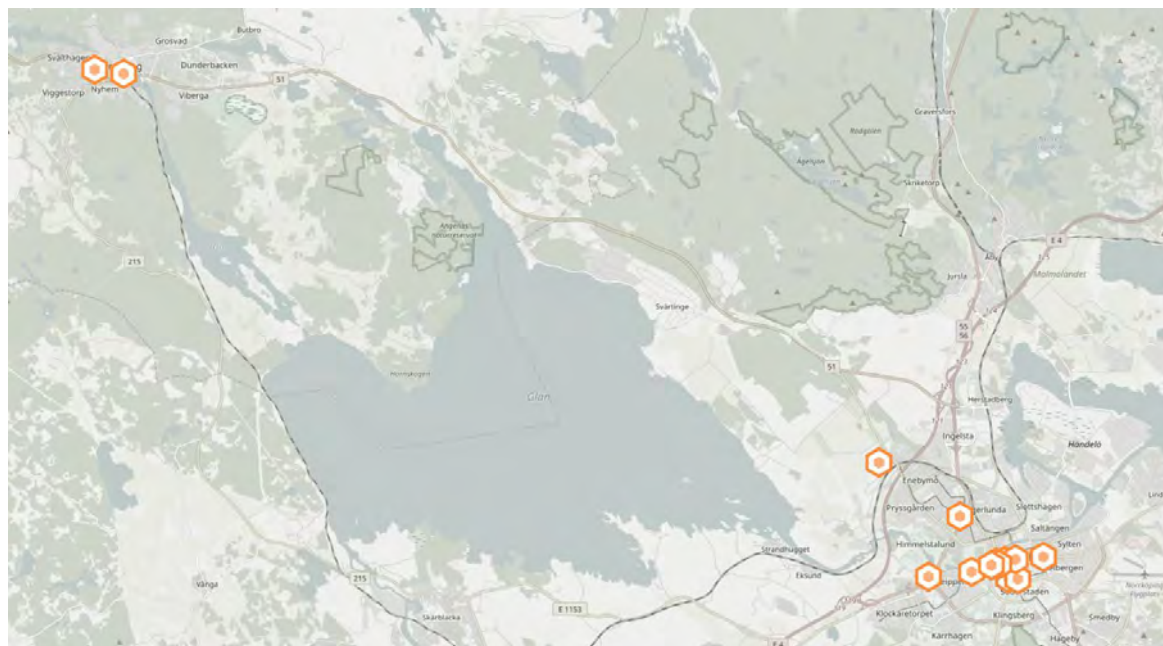
Arbetspendling	Totalt antal pendlare	Till Norrköping	Till Finspång	Till Svärtinge
Från Norrköping	11 960		1 140	150
Från Finspång	1 940	1 000		15
Från Svärtinge	1 890	1 190	250	

Tabell 7 Pendlingsstatistik i procent.

Arbetspendling	Totalt antal pendlare	Till Norrköping	Till Finspång	Till Svärtinge
Från Norrköping	11 960		9 %	1 %
Från Finspång	1 940	52 %		1 %
Från Svärtinge	1 890	63%	13%	

Gymnasiependling

Både Finspång och Norrköping har gymnasieskolor. I Finspång finns två skolor medan det i Norrköping finns ett tiotal. Svärtinge har ingen gymnasieskola utan samtliga elever pendlar ut från tätorten för studier. I Figur 16 är gymnasieskolorna i Finspång samt Norrköping markerade.

Figur 16. Kartbild över gymnasieskolor i Norrköping och Finspång.

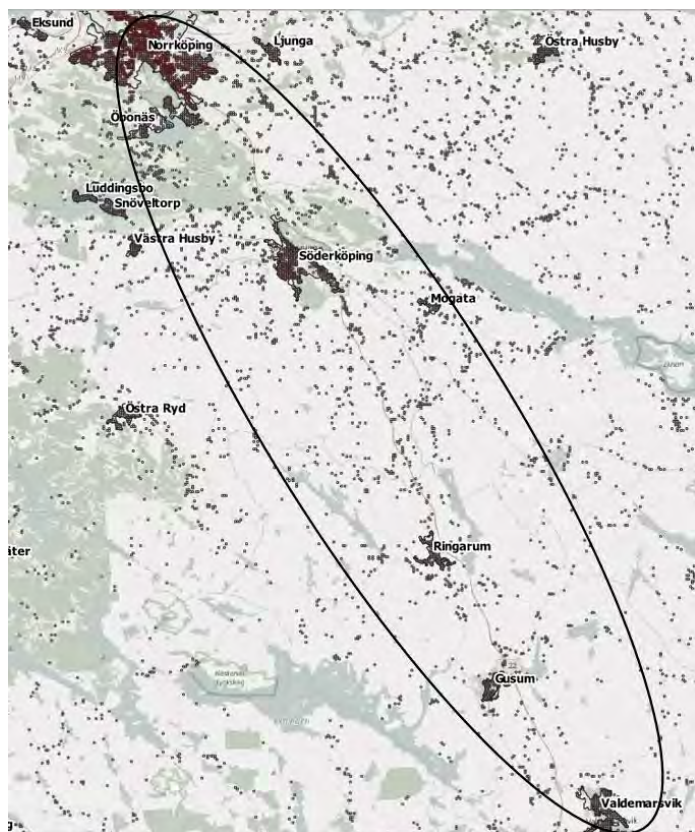
I Tabell 8 presenteras antalet utpendlande gymnasieelever för respektive ort i stråket. Det högsta antalet gymnasiependlare reser från Norrköping till Finspång. Lägst antal gymnasiependlare reser från Svärtinge till Finspång.

Tabell 8 Gymnasiependling inom stråket.

Gymnasiependling	Till Norrköping	Till Finspång
Från Norrköping	-	360
Från Finspång	210	-
Från Svärtinge	120	50

Stråket Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik

För att fastställa en trafikering i stråket mellan Norrköping, Söderköping och Valdemarsvik är det av vikt att titta på befolkningen och dess resandemönster. Befolkningen i stråket är centrerad till huvudorterna samt tätorterna Ringarum och Gusum, se Figur 17. Arbetspendling sker främst till Norrköping men även till Söderköping. Gymnasiependling sker från de mindre orterna till Söderköping och Norrköping.

Figur 17 Befolkningstäthet i stråket.

Befolkning

Norrköping har högst antal invånare inom stråket medan Ringarum har lägst antal invånare. I Norrköping är befolkningstätheten hög i de centrala delarna och ytterområden som Klockaretorpet samt Hageby. De andra orterna inom stråket har en mer utspridd befolkning.

I Tabell 9 nedan presenteras folkmängden för Norrköpings-, Söderköpings- och Valdemarsviks kommun. I Tabell 10 presenteras folkmängden för tätorterna inom stråket.

Tabell 9 Befolkningsmängd per kommun 2018.

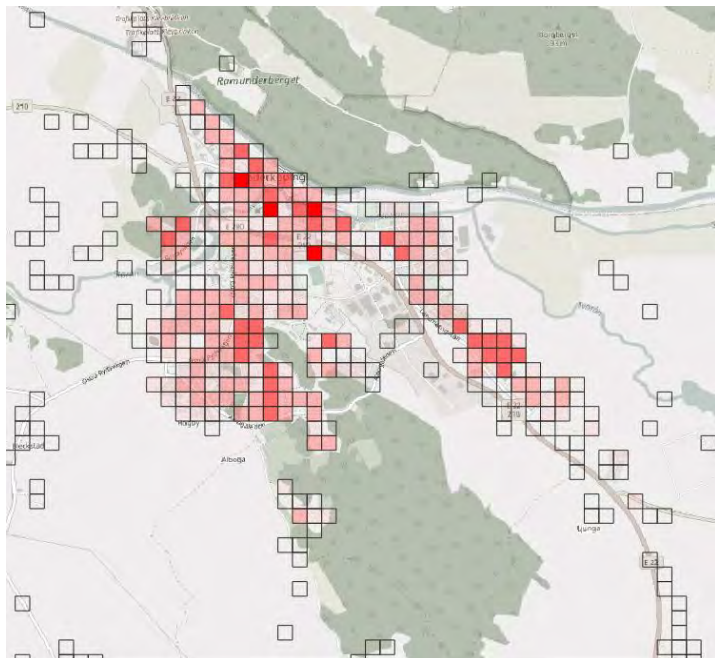
Kommun	Befolkningsmängd 2018
Norrköping	141 680
Söderköping	14 620
Valdemarsvik	7 960

Tabell 10 Befolkningsmängd per tätort under 2018.

Tätort	Befolkningsmängd 2018
Norrköping	96 770
Söderköping	7 610
Ringarum	630
Gusum	1 190
Valdemarsvik	2 820

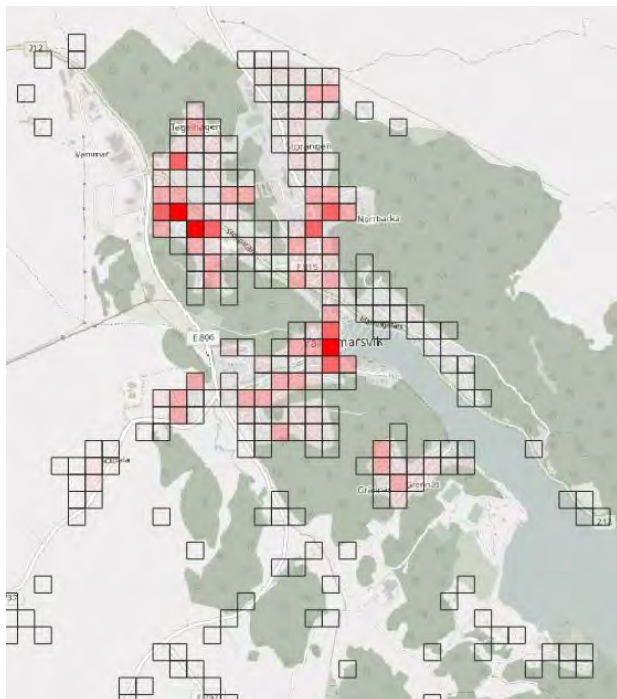
Hänvisar till Figur 12 med tillhörande text.

Söderköping är en mindre kommun i Östergötland med cirka 14 600 invånare. Ungefär hälften av kommunens invånare bor inom Söderköpings tätort. I Figur 18 visas befolkningstätheten i Söderköping.

Figur 18 Befolkningstäthet i Söderköpingstätt med omnejd.

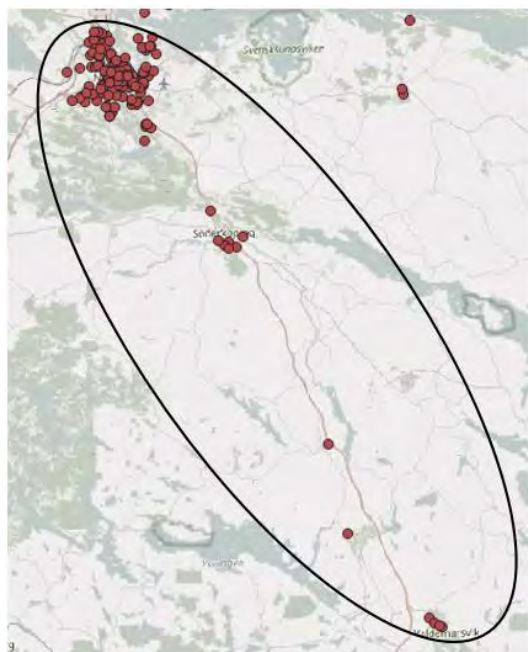
Valdemarsviks kommun är en av de mindre kommunerna i Östergötland. Det bor cirka 8 000 personer inom Valdemarsviks kommun medan Valdemarsviks tätort har cirka 2 800 invånare. I Figur 19 visas befolkningstätheten i Valdemarsvik.

Figur 19 Befolkningstäthet i Valdemarsvikstättort med omnejd.

Pendling

För att säkerställa ett gott utbud för kollektivtrafiken är efterfrågan en viktig faktor. Med hjälp av pendlingsstatistik för både arbets- och gymnasiependling kan resandemönstret inom stråket analyseras. I Figur 20 nedan visas arbetsplatser med fler än 50 anställda inom stråket.

Figur 20 Arbetsplatser med fler än 50 anställda.

Arbetspendling

I stråket Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik är arbetspendlingen intressant i riktning mot Söderköping och Norrköping. I Tabell 11 och Figur 12 sammanfattas arbetspendlingen mellan respektive ort.

Tabell 11 Pendlingsstatistik från respektive ort.

Ort	Total utpendling	Till Norrköping	Till Söderköping	Till Valdemarsvik	Till Gusum	Till Ringarum	Totalt från
Från Norrköping	11 960	-	715	120	5	45	11 960
Från Söderköping	2 210	1 480	-	55	5	10	1 550
Från Valdemarsvik	620	200	70	-	30	35	335
Från Gusum	410	140	45	80	-	25	290
Från Ringarum	260	120	30	30	10	-	190
Totalt till	-	1 940	860	285	50	115	-

Tabell 12 Procentuell fördelning av pendlingsstatistiken.

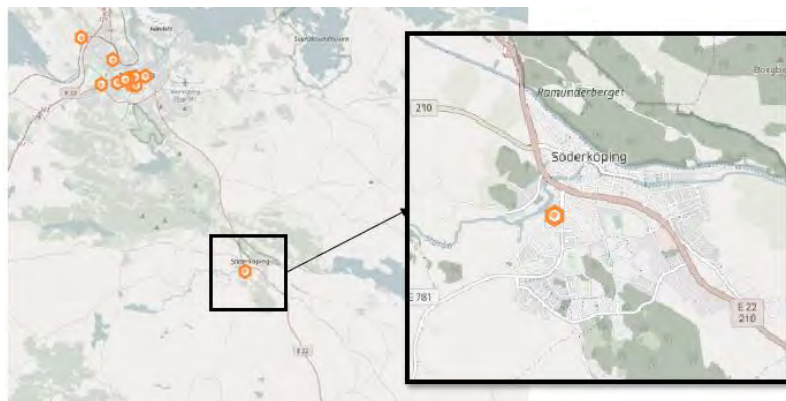
Ort	Total utpendling	Till Norrköping	Till Söderköping	Till Valdemarsvik	Till Gusum	Till Ringarum	Till Övriga orter
Från Norrköping	11 960		6 %	1 %	0 %	0 %	93%
Från Söderköping	2 210	67 %		2 %	0 %	0 %	31%
Från Valdemarsvik	620	32 %	11 %		5 %	18 %	34%
Från Gusum	410	34 %	11 %	19 %		6 %	30%
Från Ringarum	260	46 %	25 %	11 %	4 %		14%

Den största pendlingsströmmen är från Söderköping till Norrköping. Arbetspendlingen till Gusum och Ringarum är låg. I Ringarum finns ett trafikföretag och har huvudkontor i Ringarum, men en stor del av förarna arbetar i Norrköping vilket gör att de kommer med som pendlare från Norrköping till

Ringarum i statistiken. Gusums största arbetsgivare ligger strax utanför tätorten, Nordic Brass vilket gör att pendlingen dit inte kommer med när analys görs på tätorten.

Gymnasiependling

I Norrköping finns ett tiotal skolor medan det i Söderköping finns en skola. Valdemarsvik saknar gymnasieskola, eleverna får istället pendla till närliggande kommuner. I Figur 21 är gymnasieskolorna i Norrköping och Söderköping markerade.

Figur 21 Kartbild över gymnasieskolor i Norrköping och Söderköping

I Tabell 13 presenteras antalet utpendlande gymnasieelever för respektive ort. Det högsta antalet pendlare reser från Söderköping till Norrköping.

Tabell 13 Gymnasiependling inom stråket.

Gymnasiependling	Från Norrköping	Från Söderköping	Från Valdemarsvik	Från Gusum	Från Ringarum
Till Norrköping	-	330	110	40	30
Till Söderköping	70	-	60	30	10

Trafikbeskrivning

Avsnittet beskriver en övergripande bild av respektive stråk med tillhörande linjer. För mer detaljer gällande linjedragning, utbud samt resandestatistik för respektive linje i de båda stråken hänvisas till bilagan.

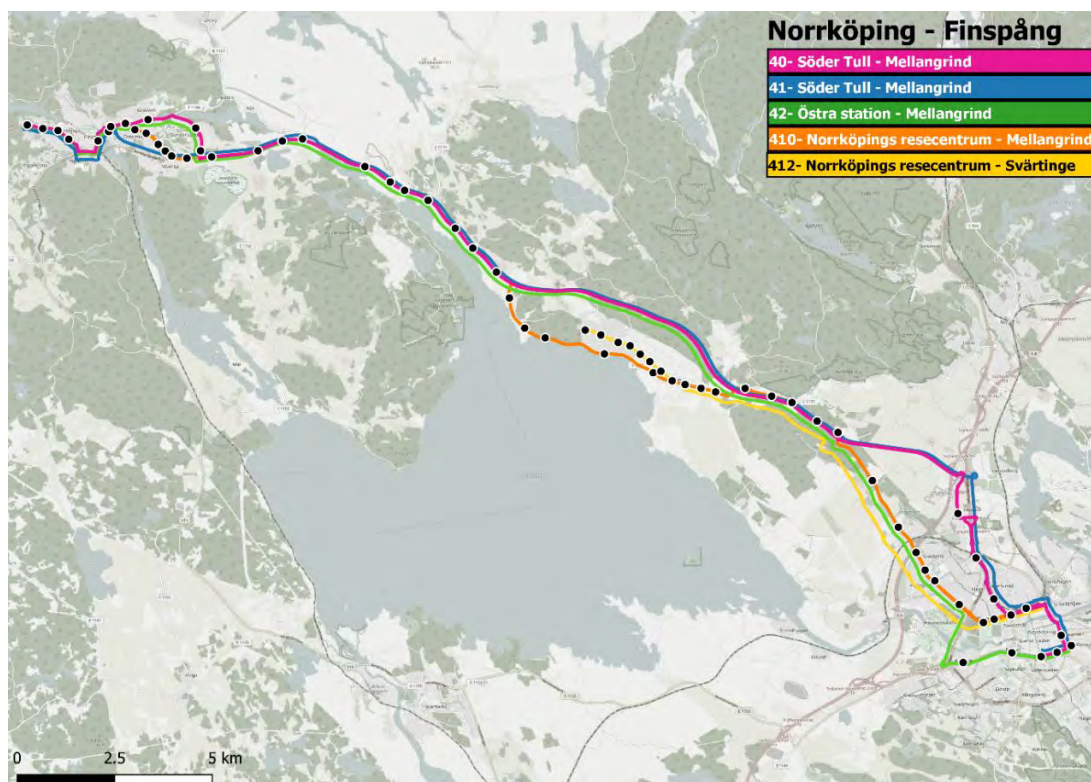
Resandestatistik och resandekategori

En viktig faktor i beskrivningen av nuläget är hur dagens kunder reser inom stråket. I detta avsnitt presenteras påstigandestatistik för linjer som ingår i utredningen. Tillsammans med påstigandestatistiken redovisas även fördelningen per resandekategori. Resandekategorierna visar vilken typ av resenär som reser med kollektivtrafiken. Östgötatrafiken använder följande resandekategorier:

- ☐ **Vuxen:** 26 – 65 år
- ☐ **Ungdom:** 7 – 26 år
- ☐ **Studerande:** Kräver Mecenatkort, finns endast på 30-dagarsbiljetter
- ☐ **Senior:** 65 år och äldre
- ☐ **Skolelev:** För barn i grundskola och gymnasium som har rätt till fri skolskjuts.
- ☐ **Tillsammans:** Vid resa med två personer eller fler utgår en rabatt på 20 procent av grundpriset på enkel- och 24-timmarbiljett för vuxen, ungdom, studerande och senior.
- ☐ **Övrigt:** Innefattar övrigt resande, exempelvis klassbiljett.

Stråk Norrköping – Finspång

I stråket Norrköping – Finspång körs i nuläget fem linjer. Tre av linjerna är expresslinjer medan två är landsbygdslinjer. Linje 40, 41 och 42 är expresslinjer, varav linje 40 tillhör stomlinjenätet. De trafikerar få hållplatser och kör på Riksväg 51. Linje 410 och 412 är landsbygdslinjer som gör vissa avsteg från huvudvägen. Landsbygdslinjerna trafikerar samtliga hållplatser på sträckan. Det som är unikt för stråket är att pendlingen är stark i båda riktningar. I Figur 22 visas samtliga linjer i stråket.

Figur 22. Karta med linjedragningar inom stråket.

Som visas i Figur 22 har linjerna något skilda linjedragningar. Expresslinjerna utgår från Östra station, Söder Tull eller Norrköpings resecentrum med sluthållplats Mellangrind. Linje 410 och 412 har samma linjesträckning i Norrköping men skiljer sig åt i Svärtinge. Linje 410 passerar Svärtinge på södra sidan medan linje 412 kör in i området. I punktlistan nedan listas linjerna.

- ☐ Linje 40, Söder Tull – Norrköpings resecentrum – Ingelsta – Vistinge – Finspångs station – Mellangrind
- ☐ Linje 41, Söder Tull – Norrköpings resecentrum – Finspångs station – Mellangrind
- ☐ Linje 42, Östra station – Söder Tull – Finspångs station – Mellangrind
- ☐ Linje 410, Norrköpings resecentrum – Eneby – Svärtinge – Finspångs station – Mellangrind
- ☐ Linje 412, Norrköpings resecentrum – Eneby – Svärtinge – Rosendalstorget

Det nuvarande linjenätet har ett upptagningsområde som täcker cirka 60 procent av befolkningen i Norrköping, Finspång och Svärtinge samt övriga delar inom stråket. Upptagningsområdet är mindre i Norrköping medan det är högt i både Svärtinge och Finspång. Syftet med trafiken inom Norrköping är att transportera människor från de större målpunkterna till Finspång och Svärtinge. I Norrköping finns annan kollektivtrafik med större upptagningsområde, som tar kommuninvånarna från hemmet till dessa målpunkter. I Tabell 14 visas antalet invånare per område samt antalet personer inom upptagningsområdet.

Tabell 14 Beskrivning av upptagningsområde i nuläget.

Upptagningsområde	Antal inom upptagningsområdet	Befolkning	Procentuell fördelning
Norrköping	54 190	97 750	55 %
Svärtinge	3 200	3 580	89 %
Finspång	11 600	13 370	87 %
Totalt	69 380	114 700	60 %

Resandestatistik och resandekategori

I stråket Norrköping – Finspång utgör kategorierna Skolelev och Vuxen två tredjedelar av resandet. Den sista tredjedelen utgörs av resandekategorierna Senior, Studerande och Ungdom. I Diagram 2 presenteras fördelningen grafiskt.

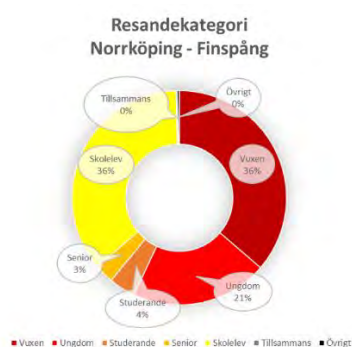

Diagram 2 Fördelning av resande inom stråket per resandekategori.

Resandet inom stråket har en bra utveckling och under 2018 ökade antalet resenärer något. I Diagram 3 presenteras resandet för linjerna under 2016, 2017 och 2018.

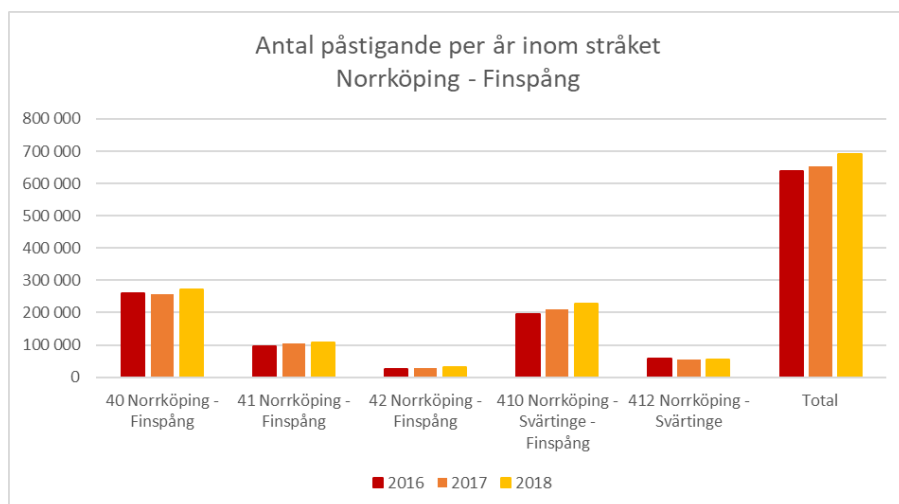

Diagram 3 Påstigandestatistik genom åren.

Resandet på de fem linjerna är fördelat enligt Diagram 4. Linje 40 och 410 har högst antal påstigningar vilket beror på att dessa linjer är stråkets huvudlinjer medan linje 41 och 42 körs som kompletterande linjer med fåtal turer. Linje 412 körs endast delar av sträckan och med ett fåtal turer vilket genererar ett lågt antal påstigande.

Procentuell fördelning av påstigande
mellan linjerna
2018

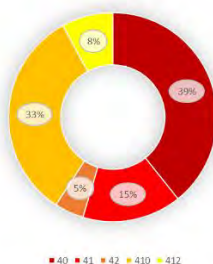

Diagram 4 Procentuell fördelning av påstigande under 2018.

De fem linjerna trafikerar sammanlagt 70 hållplatser. Vissa hållplatser trafikeras av samtliga linjer medan andra endast trafikeras av en linje. I bilagan finns medelvärde för antalet påstigande för respektive hållplats i stråket under vardagar, lördagar samt söndagar.

Flest resor görs en vardag under timme 7, då görs i snitt 560 resor i stråket. Antalet påstigande minskar under dagen men ökar sedan igen under timme 14 till och med timme 16. Då pendlingen är likvärdig i båda riktningar visas fördelningen per timme för samtliga linjer och riktningar i stråket i Diagram 5.

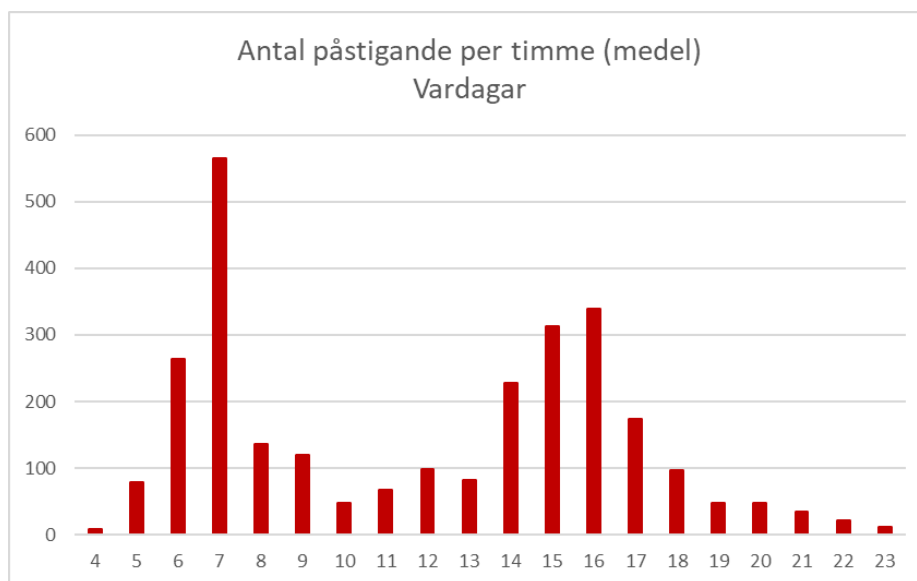
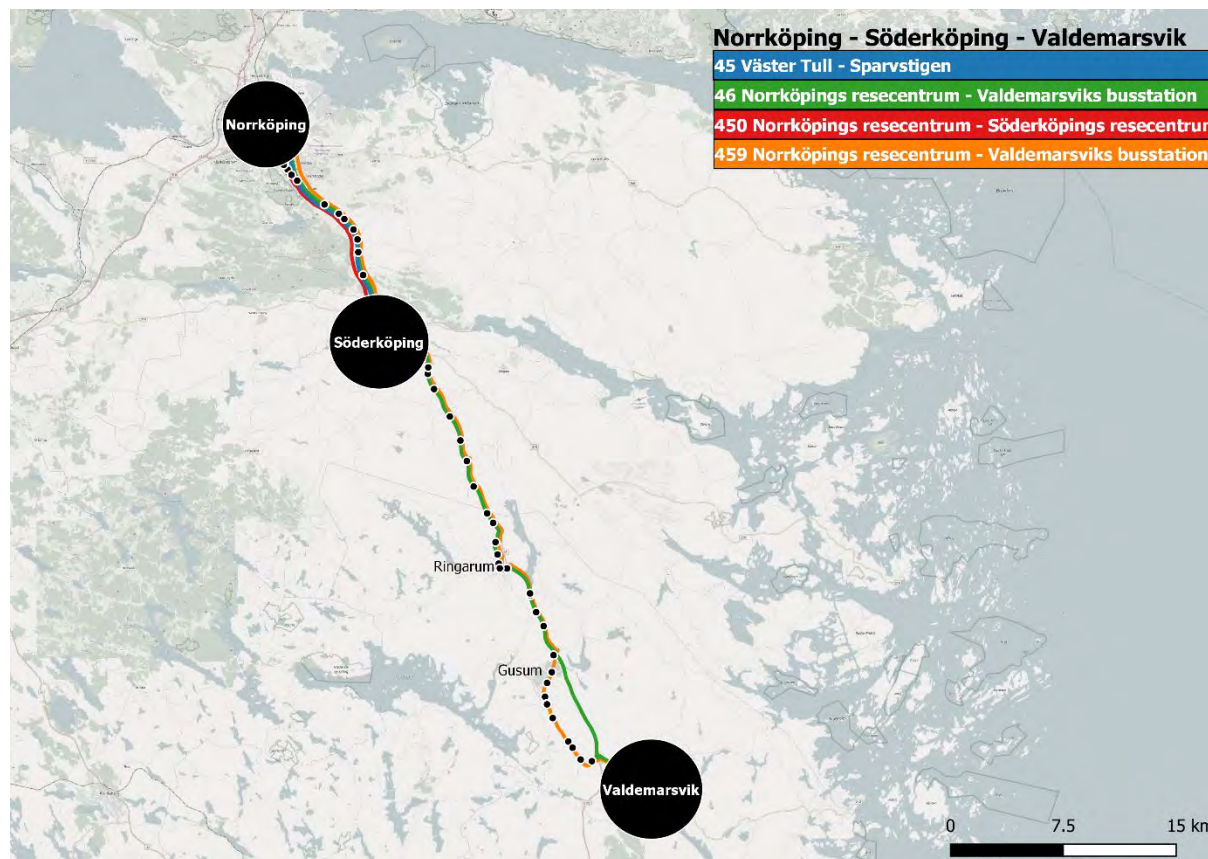

Diagram 5 Antal påstigande per timme under vardagar i båda riktningar och för samtliga linjer i stråket.

Stråk Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik

I stråket Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik körs i nuläget fyra linjer. Två av linjerna är expresslinjer och två är landsbygdslinjer. Linje 45 och 46 är expresslinjer som trafikerar få hållplatser och kör längs huvudvägen i stråket, E22. Linje 45 trafikerar endast sträckan mellan Norrköping och Söderköping medan linje 46 trafikerar sträckan mellan Norrköping och Valdemarsvik. Linje 450 och 459 gör vissa avsteg från huvudvägen och trafikerar samtliga hållplatser i stråket. I Figur 23 visas linjedragningen för samtliga linjer i stråket.

Figur 23 Karta med linjedragningar inom stråket.

Linjerna i stråket har olika startpunkter i Norrköping. Linje 45 utgår från Väster Tull medan linje 46 startar vid Norrköpings resecentrum liksom linje 450 och 459. I punktlistan nedan listas linjerna.

- ☐ Linje 45, Väster Tull – Söder Tull – Söderköpings resecentrum – Sparvstigen
- ☐ Linje 46, Norrköpings resecentrum – Östra Rydsvägen – Ringarums centrum – Syntorps vägkors – Valdemarsviks busstation
- ☐ Linje 450, Norrköpings resecentrum – Söder Tull – Hageby centrum – Söderköpings resecentrum
- ☐ Linje 459, Norrköpings resecentrum – Söder Tull – Söderköpings resecentrum – Ringarums centrum – Syntorps vägkors – Gusum – Valdemarsviks busstation

Det nuvarande linjenätet har ett upptagningsområde som täcker drygt 50 procent av befolkningen i Norrköping, Söderköping, Valdemarsvik, Ringarum och Gusum. Upptagningsområdet är mindre i Norrköping och större i de övriga orterna. Syftet med trafiken inom Norrköping är att transportera människor från de större målpunkterna till framförallt Söderköping men även till de övriga orterna inom stråket. I Norrköping finns annan kollektivtrafik med större upptagningsområde, som tar kommuninvånarna från hemmet till dessa målpunkter. I Tabell 15 visas antalet invånare per område samt antalet personer inom upptagningsområdet.

Tabell 15 Beskrivning av upptagningsområde i nuläget.

Upptagningsområde	Antal inom upptagningsområdet	Befolkning	Procentuell fördelning
Norrköping	47 500	96 770	49%
Söderköping	6 500	7 610	85%
Ringarum	580	630	92%
Gusum	1 000	1 190	84%
Valdemarsvik	2 600	2 820	92%
Hela stråket	58 700	109 020	54%

Resandestatistik

Resande inom stråket utgörs till stora delar av resandekategorierna Skolelev och Vuxen. I Diagram 6 presenteras den procentuella fördelningen mellan resandekategorierna.

Diagram 6 Fördelning av resande per resandekategori inom stråket.

I Diagram 7 visas antalet påstigande per linje och även utvecklingen de senaste åren.

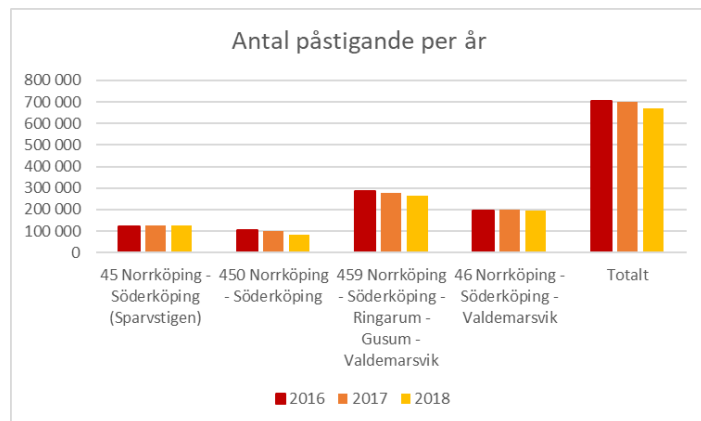

Diagram 7 Påstigandestatistik genom åren.

Antalet påstigande har minskat både på linje 450 och 459. Anledningen till minskningen på linje 450 är att det inte längre är tillåtet med lokala resor inom Norrköping. Minskat resande på linje 459 grundar sig i ett tidigare ökat resande på grund av tillfälliga flyktingboenden i Gusum och Valdemarsvik. I och med att boendena inte längre är aktiva minskar antalet resenärer. I Diagram 8 visas den procentuella fördelningen av resandet.

Procentuell fördelning mellan linjerna i stråket 2018

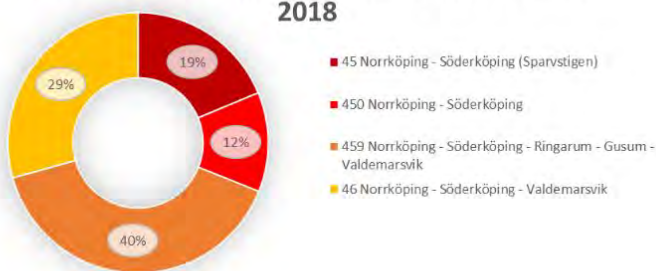

Diagram 8 Procentuell fördelning av påstigande under 2018.

De fyra linjerna trafikerar sammanlagt 65 hållplatser. Vissa hållplatser trafikeras av samtliga linjer medan andra endast trafikeras av en linje. I bilagan finns medelvärden för antalet påstigande för respektive hållplats i stråket under vardagar, lördagar samt söndagar.

Resandet i stråket ser olika ut beroende på riktning. I riktning mot Valdemarsvik är antalet resande högre under eftermiddagen. I riktning mot Norrköping är antalet resande högst under timme 7. Detta stämmer väl överens med den statistik som finns för arbets- och gymnasiependling. Den stora andelen av befolkningen inom stråket pendlar till Norrköping för arbete eller studier medan det är färre som pendlar till Söderköping och Valdemarsvik för samma syfte. I Diagram 9 visas antalet snittpåstigande under en vardag.

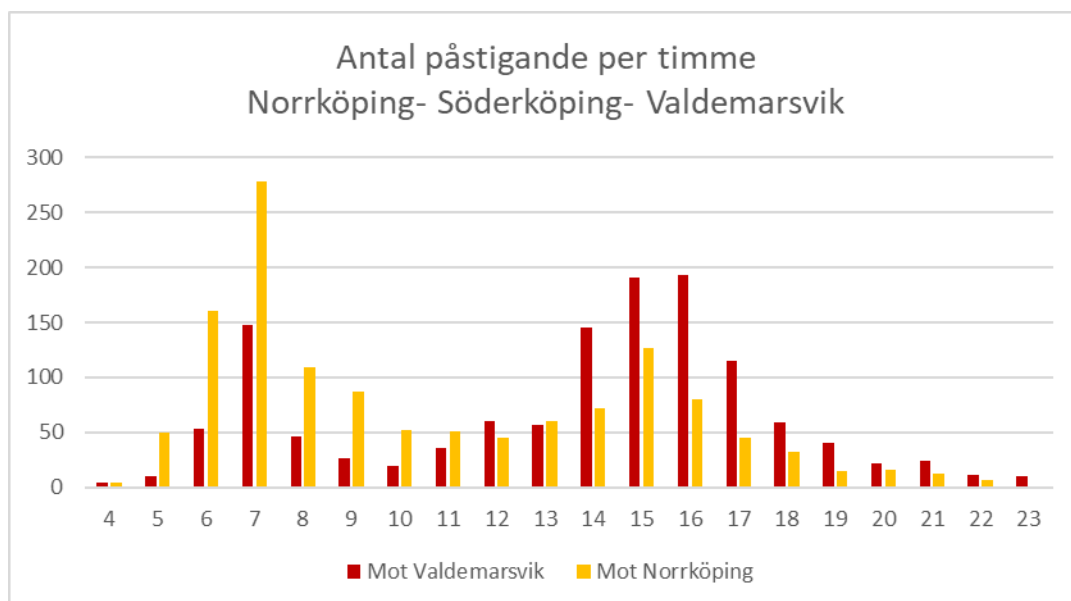

Diagram 9 Antal påstigande per timme under vardagar i båda riktningar och för samtliga linjer.

Trafikanalys

I avsnittet analyseras pendlingsmönster i förhållande till behovet av trafik inom respektive stråk.

Behov

För att få en tydlig bild över tyngdpunkterna vid in- och utpendling används intensitetskartor där röda områden har ett högt antal pendlare och de gula och gröna har ett lägre antal, i Figur 24 visas den skala som används.

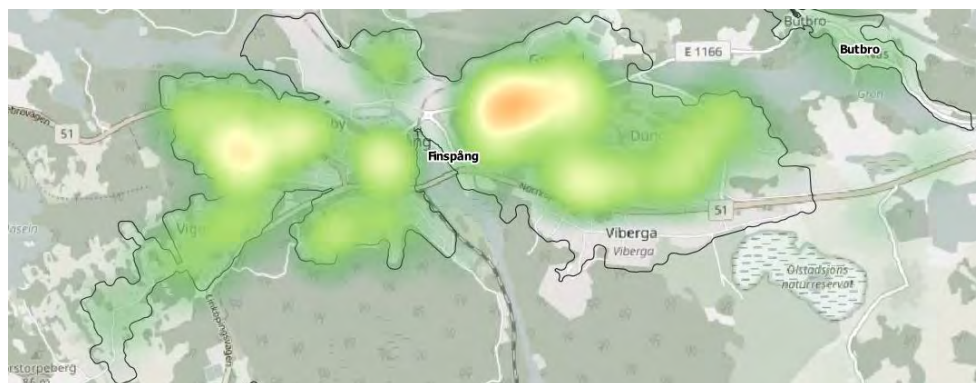
Figur 24 Intensitetsskala. Lägst till vänster (genomsnittligt) och högst till höger (röd).

Stråk Norrköping – Finspång

Stråket mellan Norrköping och Finspång skiljer sig från många andra stråk i Östergötland då pendlingen är stark i båda riktningar.

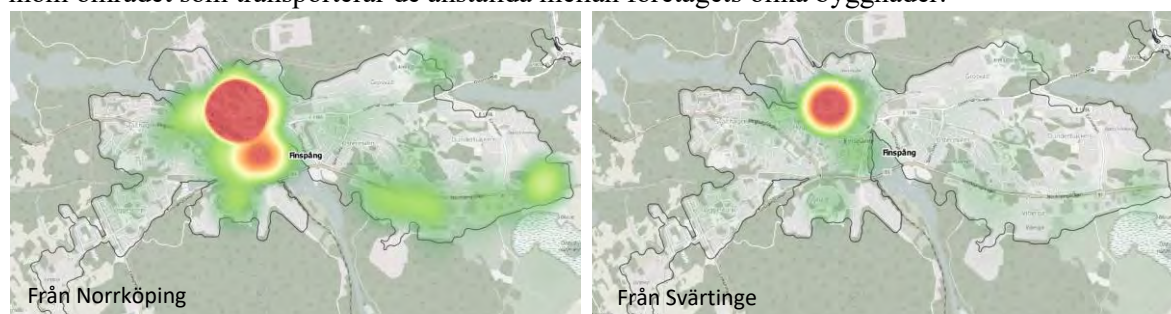
Finspång

Av de som pendlar ut från Finspång bor ett högt antal i de nordöstra och nordvästra delarna. Sett till befolkningens placering blir det norra stråket, Gronvägen och Östermalmsvägen genom Finspång viktigt för utpendling eftersom de flesta är bosatta där. Det är cirka 1 900 personer som arbetspendlar ut från Finspång under en dag. Mer än hälften av de som pendlar ut från Finspång har Norrköping som sin målpunkt. Det är cirka 1 000 personer som pendlar från Finspång till Norrköping. Svärtinge däremot är en mindre målpunkt, dit pendlar endast cirka 15 personer vilket motsvarar cirka en procent av utpendlarna. I Figur 25 nedan visas en intensitetskarta över utpendlingen från Finspång till Norrköping.

Figur 25 Intensitetskarta över utpendling från Finspång till Norrköping.

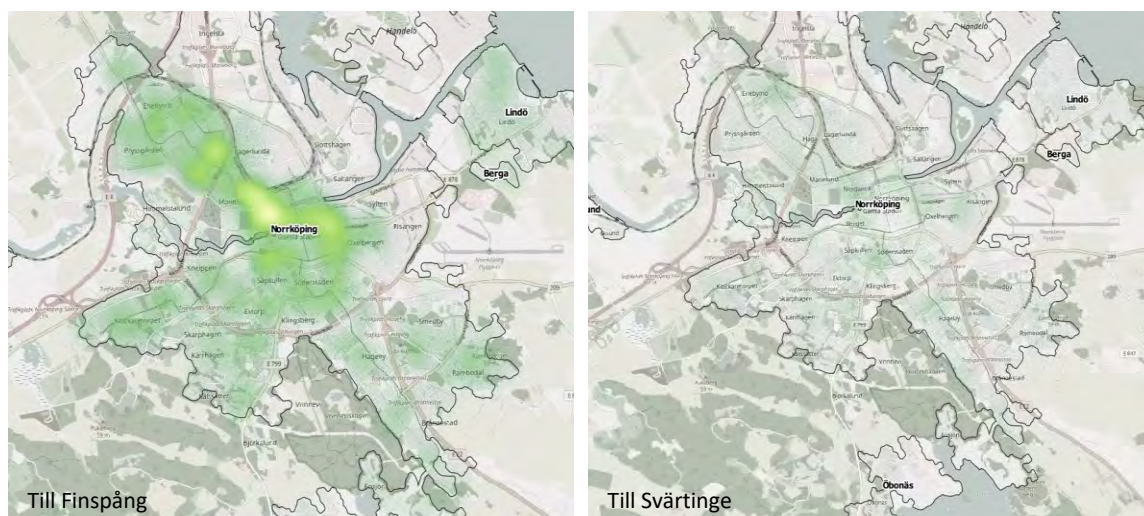
Inpendlingen till Finspång är mer koncentrerad än utpendlingen. Vid inpendling har många sin målpunkt i anslutning till centrum och Siemensområdet. Siemens har totalt 2 800 anställda i Finspång. I Figur 26 visas inpendlingen till Finspång, bilden är till viss del missvisande då pendlingen visas till arbetsplatsens postadress medan de anställda arbetar på ett större, mer utspritt område. Siemens har dock egen trafik inom området som transporterar de anställda mellan företagets olika byggnader.

Figur 26 Intensitetskarta över inpendling till Finspång

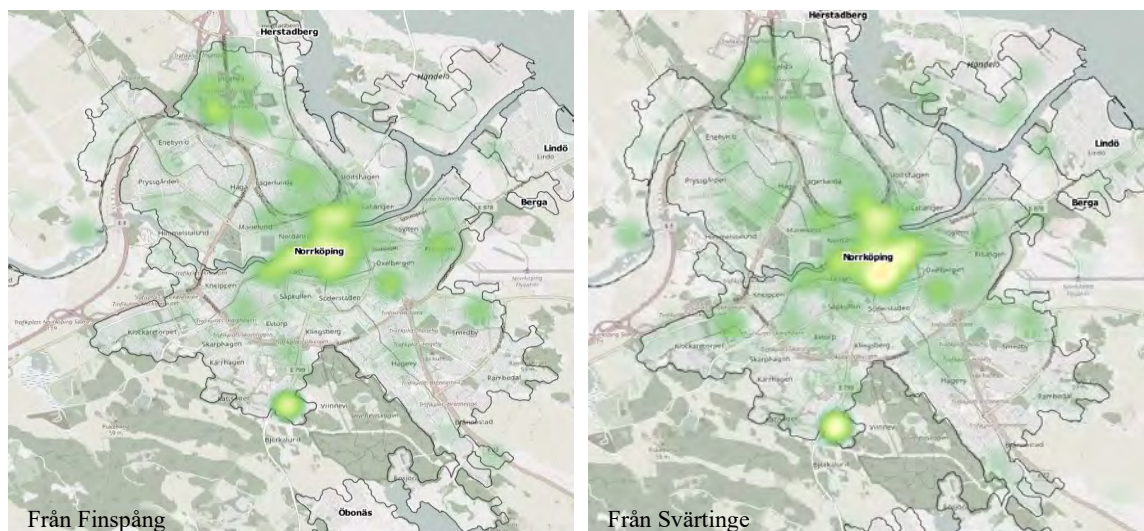
Norrköping

Det är cirka 12 000 personer som arbetspendlar ut från Norrköping varje dag. Sett till befolkning som bor i Norrköping och pendlar till Finspång finns tyngdpunkten i Nordantill och ut mot Haga vilket visas i intensitetskartan i Figur 27.

Figur 27 Intensitetskarta över utpendling från Norrköping

Vid inpendlingen till Norrköping finns den största målpunkten i de centrala delarna samt vid Vrinnevisjukhuset i söder, se Figur 28. Ett område som endast har inpendling är handels- och verksamhetsområdet Ingelsta. I detta område finns inga bostäder vilket gör att pendlingen begränsas till inpendling. I området byggs just nu bytespunkt Marieborg som planeras vara klar i december 2020. Där det även finns möjlighet att parkera bilen i anslutning till bytespunkten. Det kan innebära att antalet pendlare vid Ingelsta ökar.

Figur 28 Intensitetskarta över inpendling till Norrköping

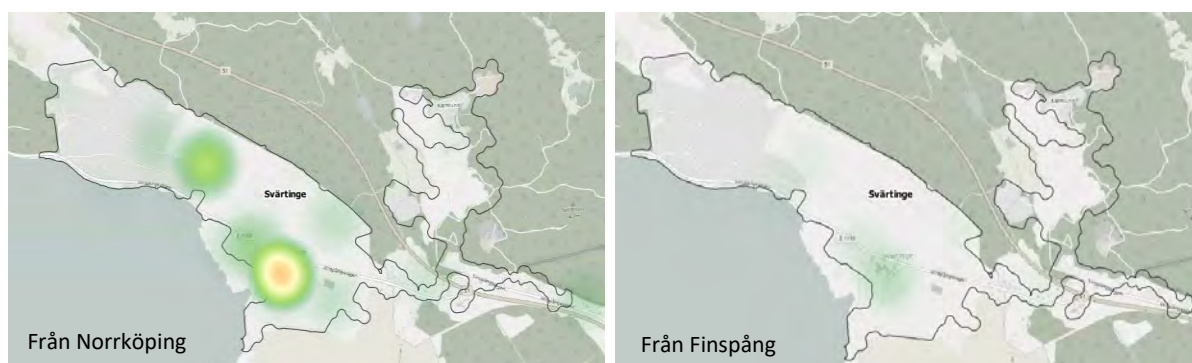
I Norrköping finns två stora bytespunkter, Resecentrum och Söder Tull. De två punkterna har olika karaktär och syfte. Resecentrum har hög regional koppling i och med tågtrafiken samt ett stort utbud av Östgötatrafikens regionala trafik. Vid Resecentrum finns även koppling till de flesta av Norrköpings lokala linjer inom stadstrafiken. Resecentrum ligger något norrut i jämförelse med stadens centrum och ligger i anslutning till Butängens industriområde samt ett flertal stora arbetsplatser. På grund av detta läge ligger bostäderna en bit ifrån resecentrum. I framtiden finns dock planer på utökade boendemöjligheter i anslutning till resecentrum. Söder Tull ligger mer centralt och i de södra delarna av centrum. Runt denna punkt finns centrumhandeln men även bostäder. Söder Tull har inte samma

regionala koppling som resecentrum men ett antal regionala linjer angör punkten. Söder Tull har dock en stark koppling till det lokala nätet då samtliga linjer från stadstrafiken angör denna hållplats.

På grund av låg framkomlighet i de centrala delarna av Norrköping bör Söder Tull och Resecentrum inte trafikeras av en och samma linje. Att köra sträckan mellan dessa två punkter tar cirka 10 minuter enligt tidtabellen. Om linjen skulle utgå från antingen Söder Tull eller Resecentrum skulle värdefull tid sparas in vilket kan nyttjas för att leverera bättre trafik. På sträckan mellan Söder Tull och Resecentrum finns annan kollektivtrafik inom stadstrafiken med tätt utbud vilket möjliggör lokala resor på sträckan.

Svärtinge

Svärtinge ligger mellan de två större städerna och pendling sker främst ut från orten. Det är cirka 1 600 personer som arbetspendlar ut från Svärtinge under en dag. Av dessa pendlar 1 100 till Norrköping medan 220 pendlar till Finspång. Svärtingependlarna har liknande målpunkter som Norrköpings- och Finspångspendlarna. Inpendlingen till Finspång från Svärtinge har samma mönster som från Norrköping. Den största målpunkten är centrala Finspång och Siemensområdet, se Figur 26. Inpendlingen till Svärtinge är koncentrerad till Svärtinge centrumområde i sydöstra hörnet, se Figur 29.

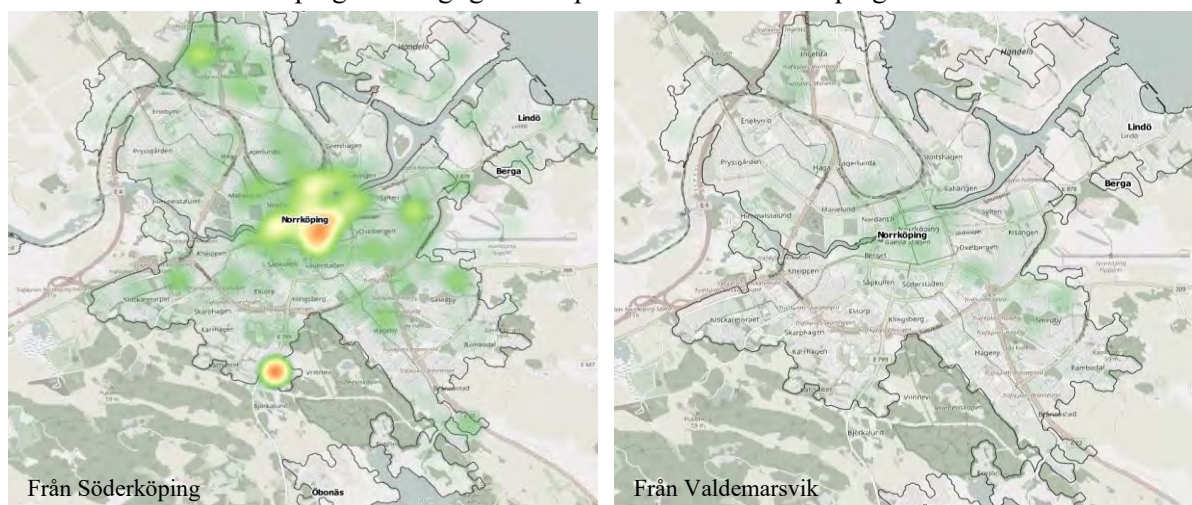
Figur 29 Intensitetskarta över inpendling till Svärtinge

Stråk Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik

I det här stråket sker den största pendlingen från Söderköping till Norrköping. Även den omvända relationen är relativt stor. Pendlingen till och från Valdemarsvik är betydligt mindre.

Norrköping

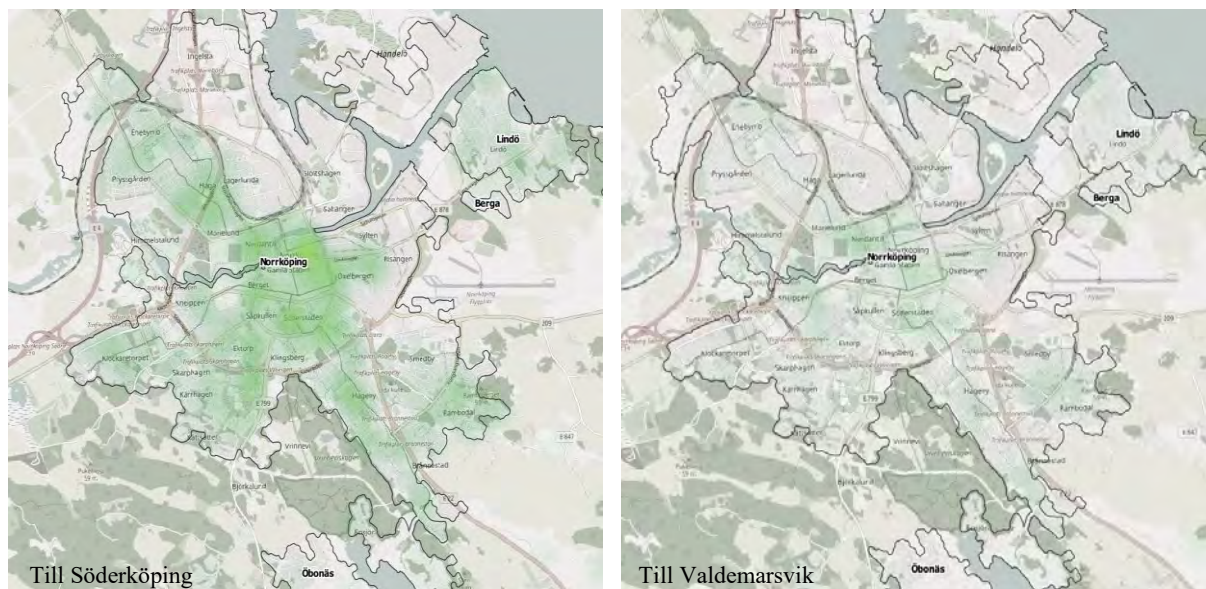
Sett till den befolkning som pendlar från Norrköping mot Söderköping eller Valdemarsvik bor de flesta i anslutning till Resecentrum, Söder Tull och de östra delarna av innerstaden. I Figur 30 visas en kartbild över de boende i Norrköping som dagliga arbetspendlarna till Söderköping.

Figur 30 Intensitetskarta över utpendling från Norrköping

Det är cirka 12 000 personer som arbetspendlar ut från Norrköping varje dag. Av dessa pendlar sju procent till Söderköping. Valdemarsvik, Gusum och Ringarum har få antal inpendlare från Norrköping.

Vid inpendling till Norrköping finns tyngdpunkterna i centrala delarna av staden, östra kanten av centrum, Vrinnevisjukhuset samt Ingelsta. I Figur 31 visas målpunkterna för arbetspendling till Norrköping från Söderköping respektive från Valdemarsvik.

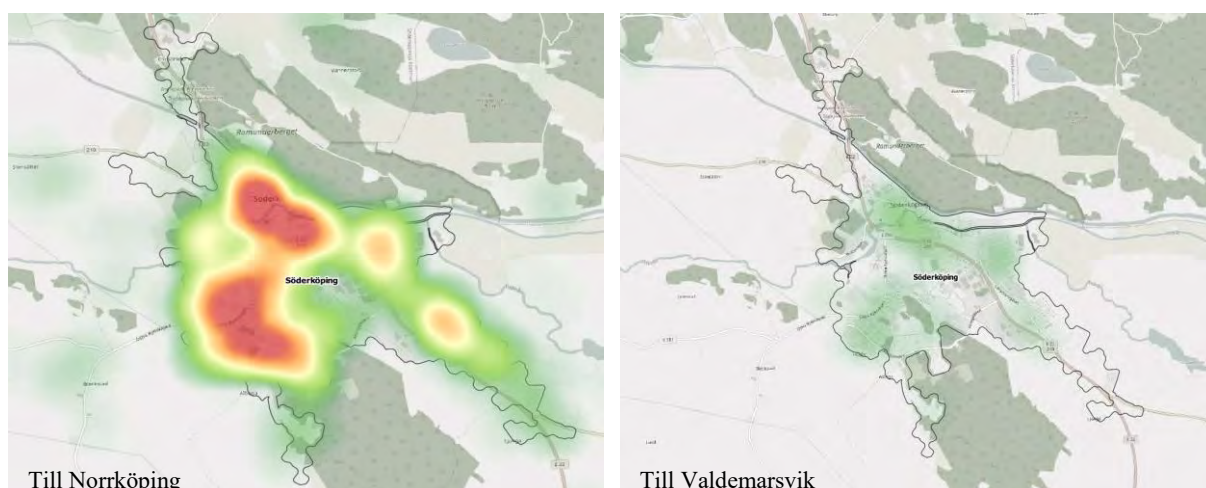

Figur 31 Intensitetskarta över inpendling till Norrköping

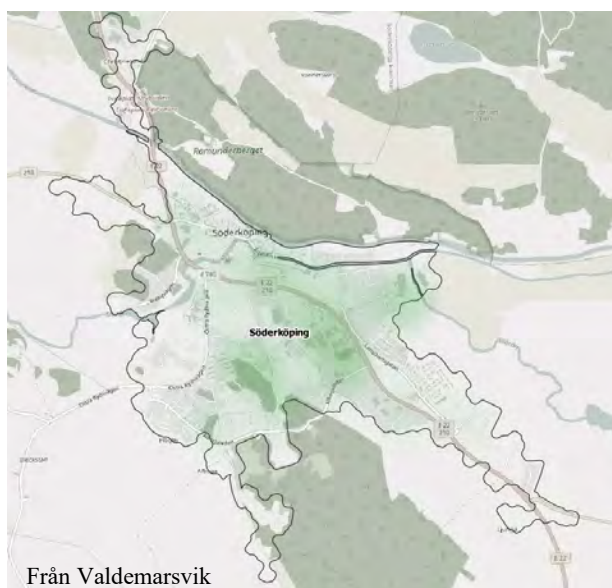
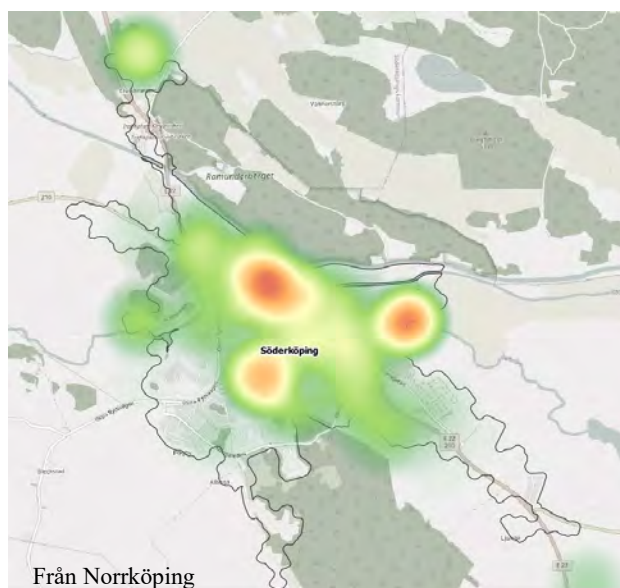
Söderköping

Söderköping ligger på sträckan mellan Norrköping och Valdemarsvik och har ett resandebehov i båda riktningar, dock betydligt större i riktning mot Norrköping. Från Söderköping sker den största pendlingen in till Norrköping. Av de cirka 2 200 som pendlar från Söderköping har 1 480 sin målpunkt i Norrköping det vill säga 67 procent medan 55 personer det vill säga två procent reser till Valdemarsvik.

Söderköpings resecentrum är ingen målpunkt i sig utan bussen skulle likaväl kunna stanna ute på E22. De flesta pendlarna bor i centrumkärnan, Kullborg och Dockgärdet, se Figur 32.

Figur 32 Intensitetskarta över utpendling från Söderköping

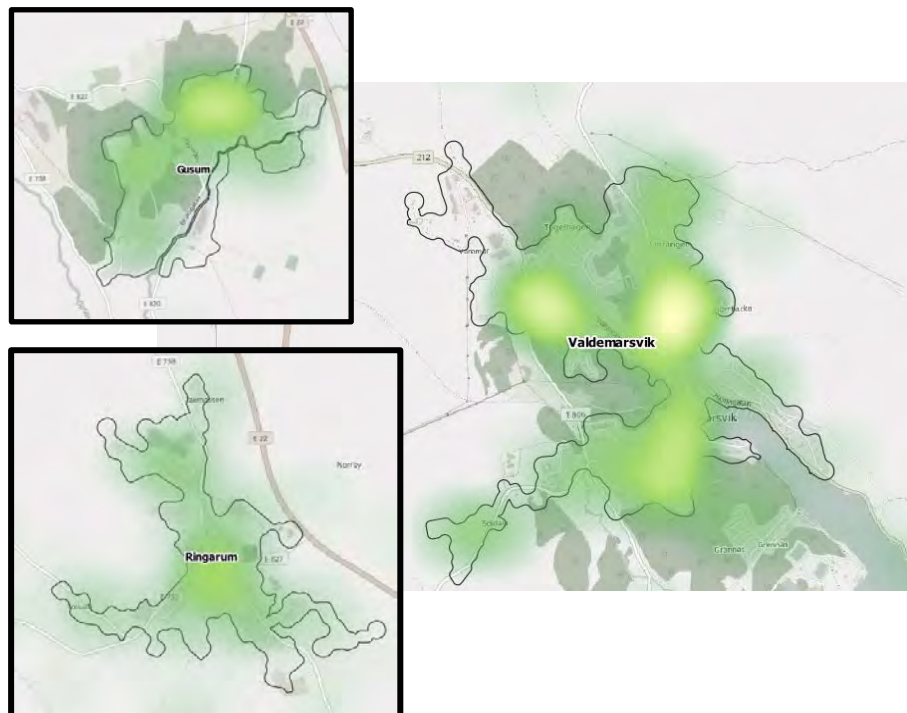

Figur 33 Intensitetskarta över inpendling till Söderköping

Vid analys av inpendlingen till Söderköping är de centrala delarna den största målpunkten. Det finns även en tyngdpunkt i östra kanten där Modine AB och Fix-området ligger samt på norra sidan av E22, se Figur 33.

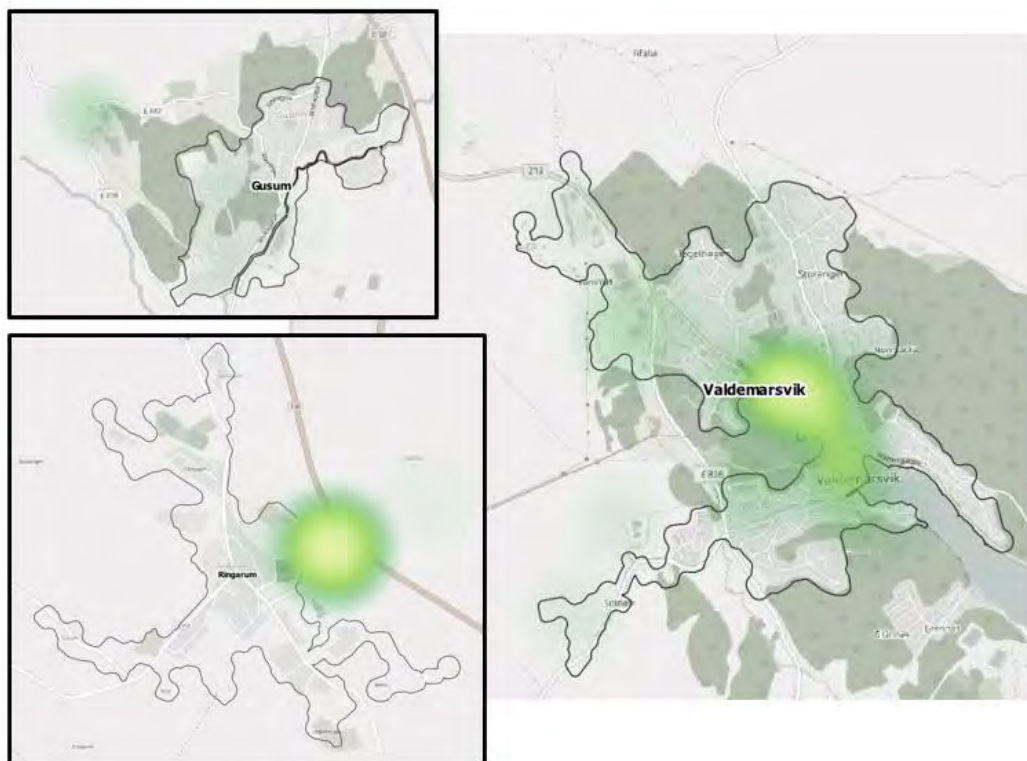
Valdemarsvik

Valdemarsvik är en mindre kommun med högre utpendling än inpendling. I nuläget utgår all kollektivtrafik från Valdemarsviks busstation. Av de 335 personer som arbetspendlar från Valdemarsvik reser nästan 32 procent till Norrköping främst till de centrala delarna. I Figur 34 visas en intensitetskarta över utpendling från Valdemarsvik till Norrköping. Kartorna visar att de flesta pendlarna bor i anslutning till Hamngatan samt i de södra delarna av orten. Även i Gusum och Ringarum bor de flesta i anslutning till huvudvägen för kollektivtrafik.

Figur 34. Intensitetskarta över utpendling från Valdemarsvik, Gusum och Ringarum till Norrköping

Inpendling till Valdemarsvik visas i Figur 35 dock är bilden något missvisande eftersom det i Ringarum finns en bussdepå där samtliga anställda är skrivna men då flertalet av dessa utgår ifrån Norrköping är inpendlingen inte så stor i verkligheten. Inpendling till Valdemarsvik sker främst till de centrala delarna samt i anslutning till kommunhuset och hamnen.

Figur 35 Intensitetskarta över inpendling till Valdemarsvik, Ringarum och Gusum från Norrköping.

Vald trafiklösning

I följande avsnitt presenteras den valda trafiklösningen för respektive stråk. Stråk Finspång – Norrköping presenteras först följt av stråk Valdemarsvik – Söderköping – Norrköping.

Övergripande förändring

På totalen innebär förändringen att dagens nio linjer reduceras till sex. Störst utökning av trafiken sker mellan Norrköping – Finspång samt mellan Norrköping – Söderköping.

Utbudet ökar i kilometer från dagens läge med i snitt 22 procent i utredningsområdet. I relationerna Norrköping – Finspång förväntas utbudet öka i kilometer med cirka 37 procent samt Norrköping – Valdemarsvik förväntas turutbudet öka i kilometer med cirka 11 procent.

Nettokostnaden för trafiken bedöms ligga på ungefär samma nivå som dagens trafik. Upphandlingen som har genomförts av trafiken resulterade i en lägre prisnivå vilket innebär möjligheter att öka utbudet med en relativt sett låg bruttokostnadsökning. Resandeutvecklingen är svår att bedöma från sommaren 2022 eftersom pandemin sannolikt fortfarande kommer ha en viss hämmande effekt på resandet.

Det nya trafikupplägget som följer av utredningen förväntas gå tydligt mot de uppsatta målen. **Ökat resande** förväntas tack vare det **ökade turutbudet** vilket i sin tur **ökar marknadsandelen**. Ett ökat turutbud ger också **nöjdare kunder**. Antalet hållplatser kommer att reduceras och raka körvägar prioriteras för att **minska restiden** vilket i sin tur leder till att andelen resor med mindre än 35 minuter till Norrköping kommer öka och därmed också andelen resor med 1,4 i restidskvot. De hållplatser som tillhör stomlinjenätet och har ett högt resande, planeras att **tillgänglighetsanpassas**.

Uptagningsområdet förändras något särskilt i stråk Norrköping - Finspång. De största skillnaderna är att övre Svärtinge slutar trafikeras och ersätts av trafik längs med Finspångsvägen. Det innebär att de boende i Svärtinge får ett längre avstånd till närmsta hållplats vilket kan ses som besvärligt i den utsatta topografin. Samt att södra Norrköping med tillhörande hållplatser Söder Tull, Väster Tull, Stortorget och Djäkneparksskolan slutar trafikeras vilket innebär att boende intill dessa hållplatser behöver ta sig till Norrköpings resecentrum. Avståndet mellan dessa hållplatser och resecentrum anses vara acceptabelt för såväl gång som cykel. Det finns även annan kollektivtrafik i form av Norrköpings stadstrafik som resenärerna kan nyttja för att ta sig mellan punkterna slutar trafikeras för att korta restiden. En hållplatsreducering sker längs med Finspångsvägen och Riksväg 51 för att öka attraktiviteten och minska körtiden.

I det andra stråket sker förändringar främst i form av en hållplatsreducering längs med E22 på grund av dessa har en låg trafiksäkerhet och/eller har en låg nyttjandegrad. Det sker också förändringar i Söderköpings tätort i form av ett ökat turutbud i Kullborg.

På totalen så ökar förutsättningar både på lång och kort sikt att kunna bedriva attraktiv, målstyrd kollektivtrafik i de båda expresstråken. Resurser och goda förutsättningar kommer finnas för att utöka trafiken för att möta samhällsförändringar, ökat resande och driva mot de uppsatta målen. Samverkan för trafikförändringarnas genomförande blir nästa steg tillsammans med berörda kommuner.

Förslaget innebär att tre linjer trafikerar stråket, en expresslinje och två linjer med större yttäckning som körs via Svärtinge. Expresslinjen linje 40 kommer att köras med 10- till 15-minuters trafik under högtrafik och timmestrafik under mellan- och lågtrafik. Linje 410 körs mellan Norrköping och Finspång via Svärtinge och har en avgång i timmen under stora delar av veckans alla dagar. Linje 412 körs på sträckan mellan Norrköping och Svärtinge med 20-minuterastrafik i högtrafik. Under låg- och mellantrafik trafikeras sträckan med halvtimmemstrafik tillsammans med linje 410. I Figur 36 visas stråkets linjedragningar.

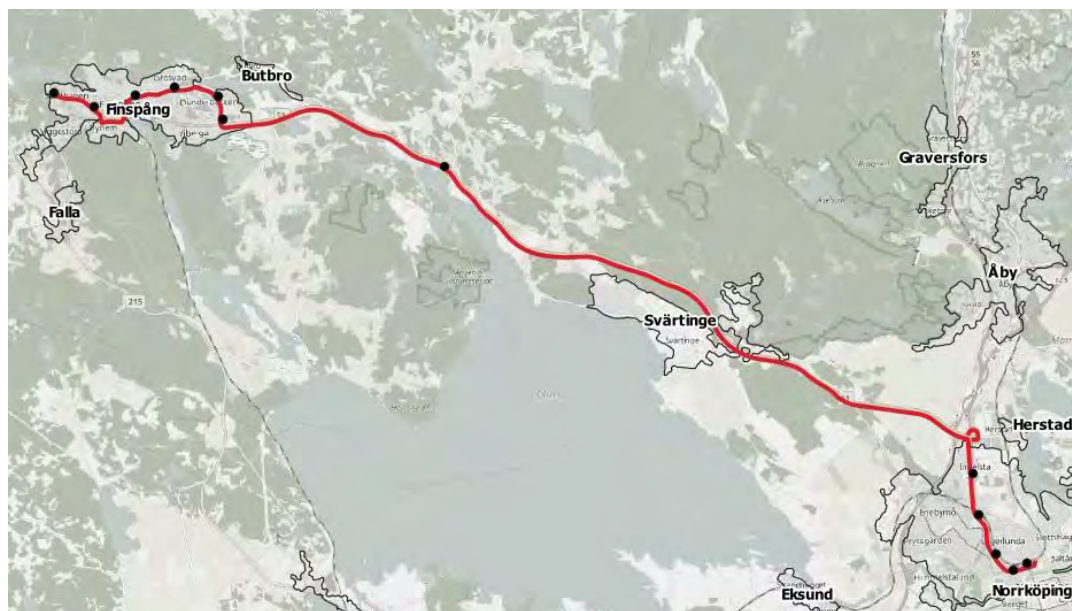

Linje 40

Eftersom linjen kommer trafikera bytespunkt Marieborg utgår Koppargatan och hållplats Tenngatan. Kommunen bygger ett kollektivtrafikkörfält längs med Stockholmsvägen vilket kommer innebära en tidsbesparing på ett par minuter men å andra sidan tillkommer hållplats Marieborg. Störst effekt på körtiden ser man under högtrafik då bussen slipper konkurrera med bilen.

Då framkomligheten i Norrköping är mycket begränsad innebär en trafikerings av både Resecentrum och Söder tull en ökad risk till förseningar vilket i sin tur minskar attraktiviteten. I och med linjens höga turtäthet kommer det finnas goda möjligheter att byta vid Norrköpings recentrum för de som ska vidare i stadstrafiken.

Linjen kommer fortsatt trafikera Vistinge för att möjliggöra byten till linje 416 och Rejmyre. Totalt planeras linjen trafikera 13 hållplatser år 2022, se linjedragning och hållplatsbild i Figur 37.

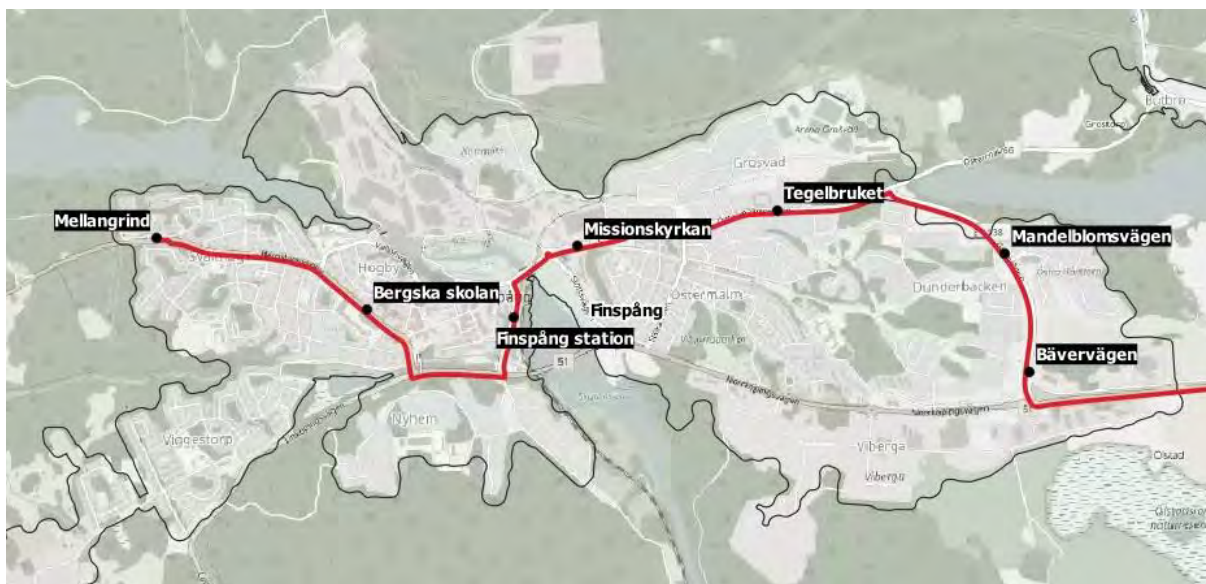
Figur 37. Linjedragning för linje 40.

I Figur 38 visas körvägen samt de hållplatser som trafikeras i Norrköping.

Figur 38 Linjedragning för linje 40 i Norrköping.

Väl inne i Finspång finns två alternativa körvägar, Östermalmsvägen och Norrköpingsvägen/Riksväg 51. Enligt intensitetskartan i Figur 25 är det många pendlare som bor längs med Östermalmsvägen. Fördelen med denna körväg är att många av pendlarna får kortare avstånd till sin närmaste hållplats. Nackdelen med dragningen är att framkomligheten är sämre i förhållande till Norrköpingsvägen/Riksväg 51 som har god framkomlighet men saknar koppling till bostadsområden samt att hållplatser saknas längs med vägen. Förläggs trafiken längs denna väg får många ett längre avstånd till hållplatsen medan tidsbesparingen är marginell. Då den största efterfrågan finns längs med Östermalmsvägen är bedömningen att trafiken bör framföras i detta stråk, se Figur 39.

Figur 39 Linjedragning för linje 40 i Finspång.

Utbud

Linjen kommer att köras med tio- till kvartstrafik under högrafik medan den körs med timmestrafik under mellantrafik. Under mellantrafik kompletterar linje 40 och 410 varandra och skapar tillsammans halvtimmestrafik. Under lågrafik trafikeras sträckan med timmestrafik av linje 410 via Svärtinge. Utgångspunkten är att linjen ska ha passning till Östgötapendeln avgångar från Norrköping. Det är en utökning i högrafik i jämförelse med dagens utbud på sträckan.

Infrastruktur och restid

Linje 40 omfattar idag 18 hållplatser och föreslås omfatta 13 hållplatser vid trafikstart 2022. Eftersom linje 40 kommer tillhöra stomlinjenätet är det viktigt att samtliga 13 hållplatser som linjen angör utgörs av högsta standard för att uppfylla de regionala målen.

Den föreslagna linjedragningen kräver infrastruktur i form av kollektivtrafikkörfält på Stockholmsvägen med tillhörande bytespunkt Marieborg som planeras vara klart till trafikstart.

Hållplats Sandbyhovsviadukten i riktning mot Norrköping saknar i nuläget tillgänglighetsanpassning samt gånganslutning utan trappsteg. Hållplatsen kommer fortsatt att trafikeras och är i behov av upprustning. Även hållplats Norr Tull är i behov av tillgänglighetsanpassning i form av kontrast och ledstråk i båda riktningar. För närmare detaljer vad gäller infrastrukturinvesteringar, se bilaga 2.

Tack vare de nya kollektivtrafikkörfälten på Stockholmsvägen med tillhörande bytespunkt i Marieborg kommer restiden minska med ett par minuter i högrafik.

Linje 410 och linje 412 kompletterar varandra

Som komplement till expresstrafiken bör det även finnas viss landsbygdstrafik. Denna trafik kännetecknas av större yttäckning. I och med att expresstrafiken i förslaget inte trafikerar Svärtinge är det ett krav som denna trafik måste uppfylla. Förslaget innebär två landsbygdlinjer med identisk hållplatsbild fram till hållplats Mon Kolstad i Svärtinge och därmed också körväg samt hållplatsbild mellan Norrköping och Svärtinge.

I nuläget har linje 410, som körs hela vägen mellan Norrköping och Finspång, vissa avvikande turer som endast går till Vistinge. Det enda som visar att bussen inte går hela vägen till Finspång är destinationsskylten vilket ställt till bekymmer för flera resenärer då de endast tittar på linjenumret. För att göra det enkelt för resenärerna föreslås två separata linjer, en som går till Finspång och en som går till Svärtinge.

Utbudet för linje 412 kommer vara högre än för linje 410 och det beror på att efterfrågan är större mellan Norrköping - Svärtinge i förhållande till Norrköping - Finspång då det även finns expresstrafik på den relationen.

Trafikering i Svärtinge

Då Svärtinge växt kraftigt under senare år skulle en fortsatt trafikering av Övre Svärtinge och Svärtinge Skogsbacke vara intressant att utreda där linjedragningen fortsätter från Kraftvägen och in i det nybyggda området i Svärtinge Skogsbacke. Svärtinges topografi är en stor utmaning för att skapa en snabb och gen trafik med ett högt turutbud. Förutsättningarna för att höja standarden för vägbana och hållplatser i Övre Svärtinge behöver utredas samt de ekonomiska förutsättningarna för dessa då Kraftvägen tillhör en enskild väghållare. För Svärtinge Skogsbacke behöver bland annat körvägar och förutsättningar för framkomlighet samt trafiksäkerhet studeras.

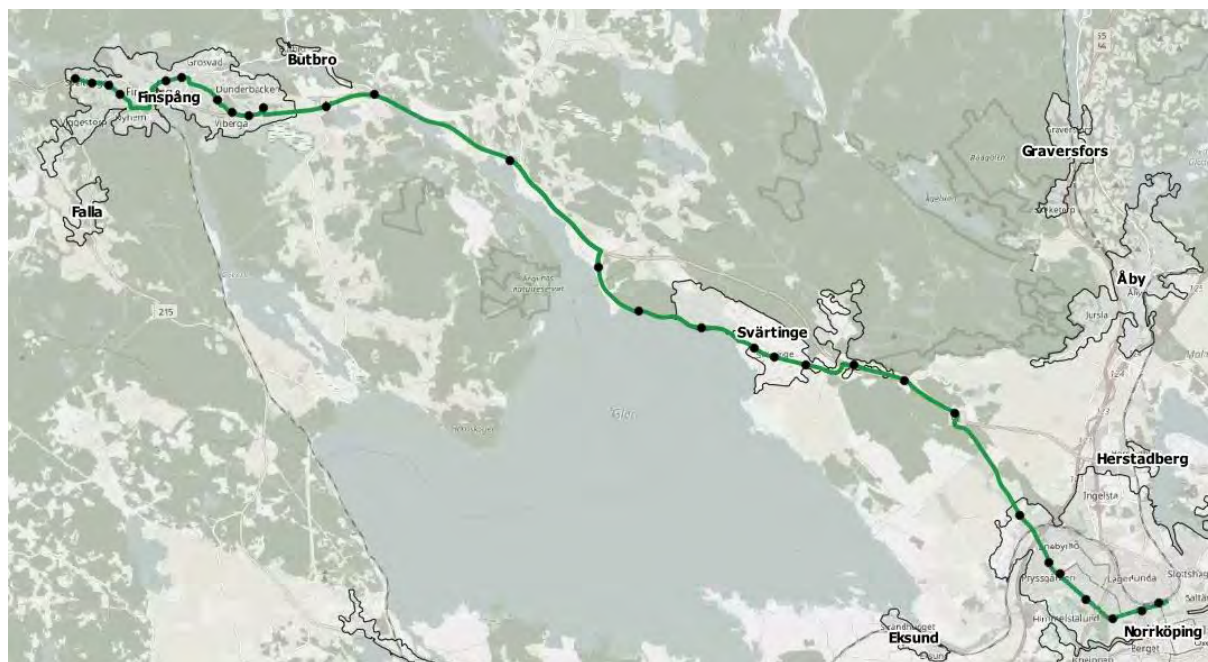
Dialog har också först med Norrköpings kommun där de uttalar att de inte kan täcka upp för kostnader som uppstår vid upprustning av infrastruktur som ligger på enskilt vägnät. Däremot anser de att det är fullt möjligt att trafikera det nya området Svärtinge Skogsbacke med buss där vägen är kommunal.

Östgötatrafiken har tillsammans med Norrköpings kommun etablerat kontakt med den enskilda vägföreningen och ett första möte har genomförts för att lyfta frågan om de önskade infrastrukturåtgärderna kan genomföras eller ej, vilket i sin tur beror på den enskilda vägföreningens kapitalförmåga.

Körväg av Övre Svärtinge samt Svärtinge Skogsbacke behöver vara utredd i god tid innan planerad trafikstart 2022. Tills frågan är utredd utgår Östgötatrafiken från förslaget att trafikera Finspångsvägen med linje 412.

Linje 410

Linje 410 kommer att köras som en landsbygdslinje mellan Norrköping och Finspång via Svärtinge. Syftet med linjen är att vara något mer yttäckande än stråkets expresslinje vilket innebär att den inte alltid körs den genaste vägen. I Figur 40 visas en kartbild med linjedragningen för linje 410.

Figur 40 Linjedragning linje 410

Linje 410 kommer att behålla dagens linjedragning som går från Norrköpings resecentrum vidare till Svärtinge via Finspångsvägen och sedan vidare mot Finspång. Linje 410 kommer liksom linje 40 trafikera hållplats Vistinge för att möjliggöra bytesresor mot Rejmyre och angöra till linje 416.

I Figur 41 visas linjedragning i Norrköping samt de hållplatser som är tänkt att trafikera.

Figur 41 Linjedragning för linje 410 i Norrköping

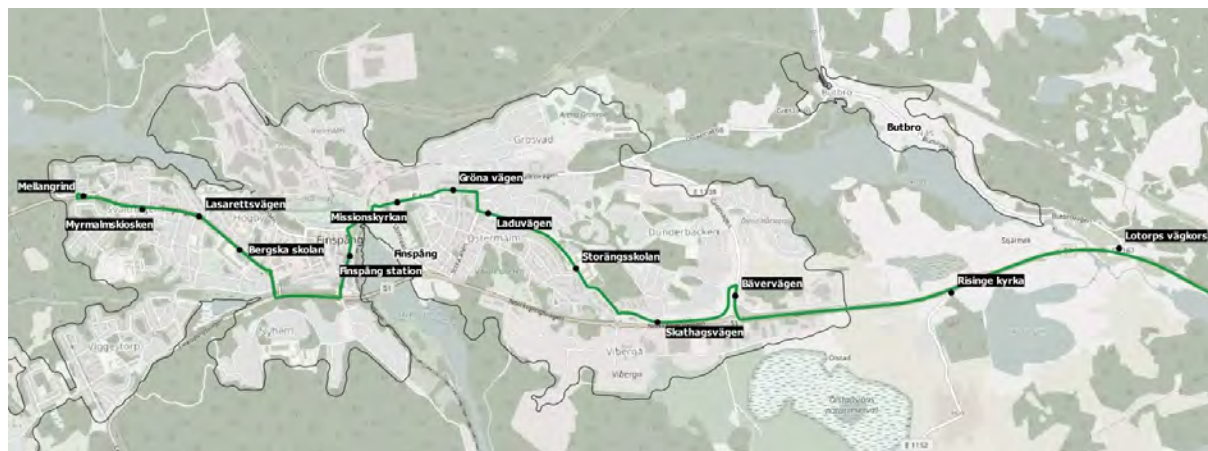
Linjen kommer köra likt dagens dragning det vill säga längs med Finspångsvägen fram till Svärtinge, närmare bestämt mellan cirkulationsplats Eriksberg och trafikplats Svärtinge. Anledningen till att linjen kör längs med Finspångsvägen och inte Riksväg 51 trots att Riksväg 51 har några kortare körtid beror dels på att nå en hög yttäckning, dels att körväg för linje 410 och linje 412 ska vara gemensam. Antalet hållplatser längs med den uttalade sträckan reduceras, se Figur 42.

Figur 42 Linjedragning för linje 410 längs med Finspångsvägen

Linje 410 kommer fortsatt trafikera Södra Storängsvägen genom Finspång. Antalet hållplatser inom Finspång kommer dock att reduceras för att öka medelhastigheten och sträva mot att nå de regionala målen som innebär en medelhastighet på 15 km/h inom tätort. Anledningen till att linje 410 inte flyttas

ut från Södra Storängsvägen är att tyngdpunkten av befolkningens placering är i de östra delarna och längs med Södra Storängsvägen, se Figur 13. Vid en linjedragning i det södra stråket (Norrköpingsvägen) minskas upptagningsområdet under högtrafik men framförallt under lågtrafik. I Figur 43 visas körvägen i Finspång samt vilka hållplatser som kommer att trafikeras.

Figur 43 Linjedragning för linje 410 i Finspång

Utbud

Linje 410 kommer köras med timmestrafik med förstärkning under högtrafik. Under mellan- och lågtrafik körs linjen med timmestrafik. Utbudet förstärkas på sträckan mellan Norrköping och Svärtinge av linje 412. Turutbudet är förbättrat i högtrafik och med utökad trafik under helg.

Infrastruktur och restid

Linje 410 omfattar idag 47 hållplatser och föreslås omfatta 31 hållplatser vid trafikstart 2022.

Det finns exploateringsplaner i Norrköpings kommun som innebär att 3 000–4 000 nya bostäder ska byggas (planprogram Norra Himmelstalund) i anslutning till Finspångsvägen. Östgötatrafiken tillsammans med Norrköpings kommun bör därför utreda om ytterligare en hållplats bör byggas i anslutning till det nya området, det vill säga i höjd med Fiskebyvägen. Övriga hållplatser längs Finspångsvägen mellan Hagagatan och Trådbrunna behöver också ses över tillsammans med Norrköpings kommun gällande till exempel lämplig placering.

Det krävs ny infrastruktur i form av ett nytt hållplatsläge för Svärtinge Skogsbacke i riktning mot Finspång eftersom det idag är trafikfarligt.

Trafikeringsförslaget innebär att Gröna vägen, Laduvägen, Storängsskolan och Hårtorpsvägen angörs. Finspångs kommun har tillsammans med Östgötatrafiken tagit fram en önskad inriktning för effektivisering av trafiksystemet som innebär en justering av hållplatslägena längs med Södra Storängsvägen eftersom det idag är ojämnt fördelat. **Gröna vägen** ska flyttas till korsningen Kraftkärrsvägen/Östermalmsvägen. **Laduvägen** flyttas öster ut mot Ängsvägen. **Djudalsvägen** kommer att utgå i och med tät hållplatsbild. **Storängsskolan** läge B flyttar söder ut till läge A för att samla hållplatslägena till en punkt.

Förslaget innebär att slå samman **Hårtorpsvägen** med **Skatglädjen** med nytt hållplatsnamn, förslagsvis Skathagsvägen, med placering väster om infart Skathagsvägen. Bävervägen är nyligen i iordningställd med pendel- och cykelparkering och kommer trafikeras enligt förslaget. Pendlarparkering i anslutning till hållplats Mellangrind efterfrågas för att på så sätt öka marknadsandelen av bilisterna.

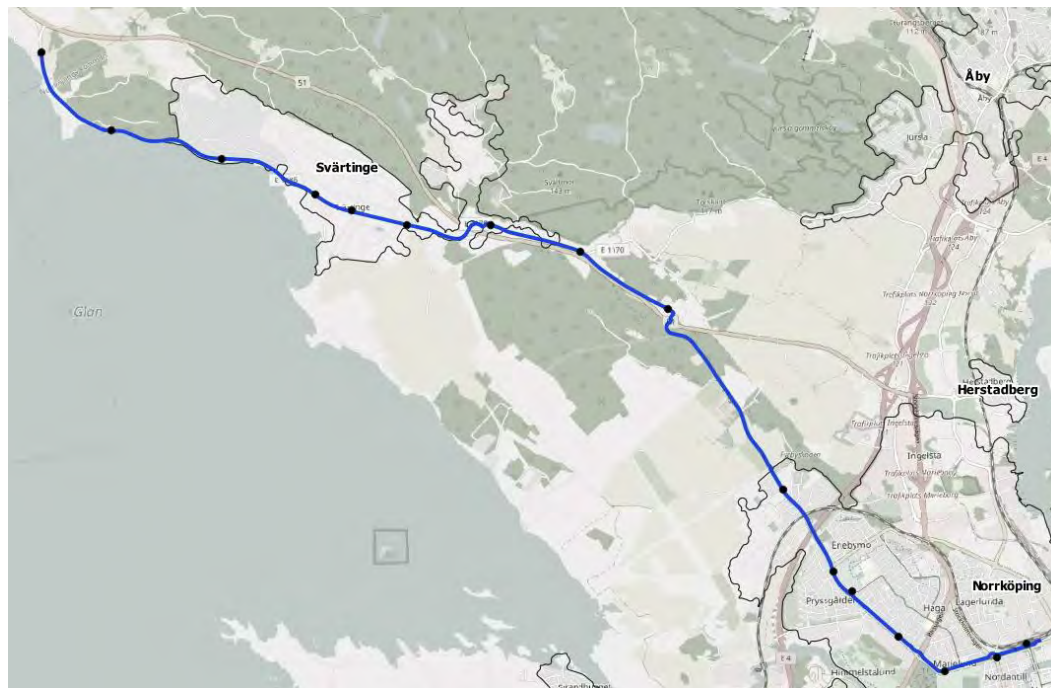
Många hållplatser längs med riksväg 51 och Finspångsvägen kommer sluta trafikeras på grund av att de i nuläget ligger på ett kort avstånd till en annan hållplats alternativt att hållplatsen har lågt påstigande. Det finns dessutom goda cykelmöjligheter parallellt med Finspångsvägen där de hållplatserna som

planeras finnas kvar ska ha tillgång till cykelparkering. För närmare detaljer vad gäller infrastrukturinvesteringar, se bilaga 2.

Restiden kommer att minska något i och med en hållplatsreducering på sträckan.

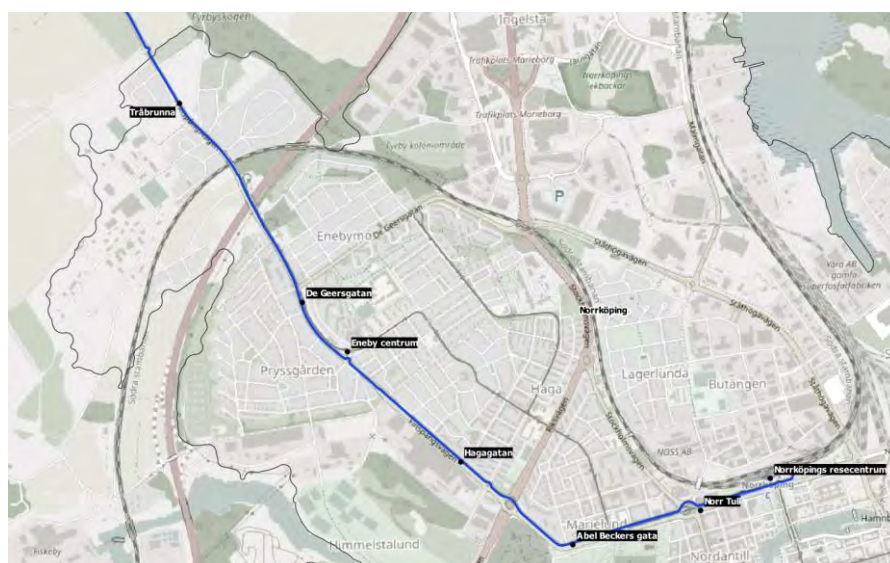
Linje 412

Linje 412 körs mellan Norrköping och Svärtinge. Linjen utgår från Norrköpings resecentrum och avslutas i Svärtinge, se Figur 44.

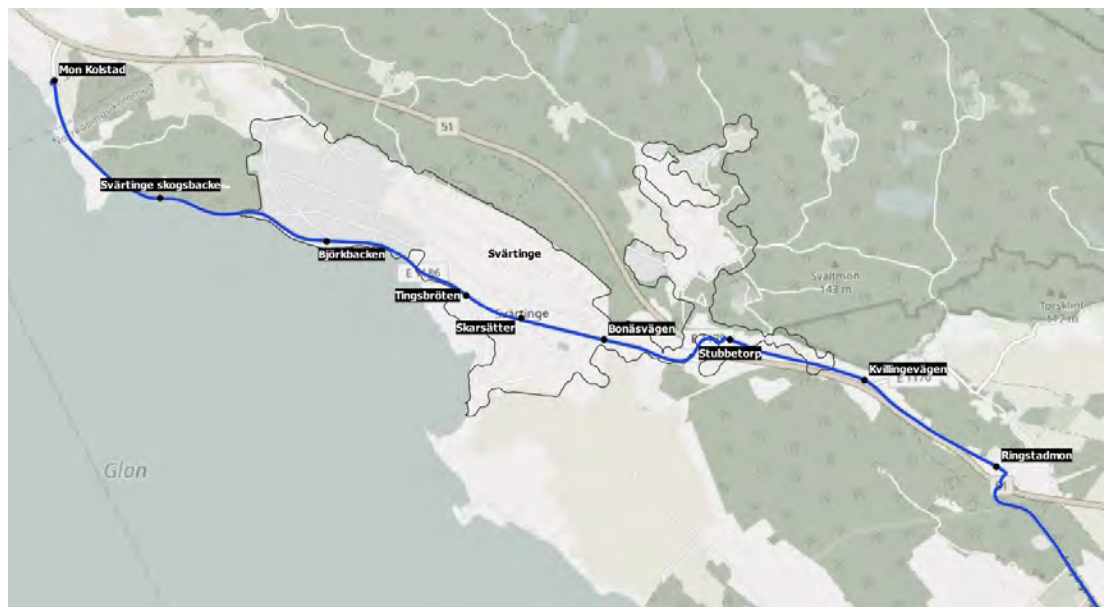
Figur 44 Linjedragning för linje 412

Linje 412 kommer att behålla dagens linjedragning i Norrköpings tätort som går från Norrköpings resecentrum via Norr Tull och sedan fortsätta längs med Finspångsvägen enligt samma linjedragning som för linje 410, se Figur 45.

Figur 45 Linjedragning för linje 412 i Norrköping

Förslaget landar i att trafiken flyttas ner på Finspångsvägen och har samma hållplatsbild som linje 410 fram till hållplats Mon Kolstad där vändmöjlighet är under utredning, se Figur 46. Förslaget innebär att bussen kör till Mon Kolstad och vänder för att på så sätt täcka upp hela Svärtinge inklusive det nya området Svärtinge Skogsbacke. Om linjedragningen ska vara möjlig krävs att denna vändmöjlighet säkerställs och att Östgötatrafiken har rätt att nyttja ytan. Annars finns vändmöjligheter i Vistinge, omloppstiderna tillåter detta utan extra kostnader för ytterligare fordon.

Figur 46 Linjedragning för linje 412 i Svärtinge

Utbud

Linje 412 kommer att köras med 20-minuterstrafik i högtrafik tillsammans med linje 410. Halvtimmetrafik i mellantrafik tillsammans med linje 410. Under lågtrafik trafikeras sträckan med timmetrafik av linje 410. Kraftig förbättring jämfört med dagens utbud.

Infrastruktur och restid

Linje 412 omfattar idag 25 hållplatser och förslås omfatta 17 hållplatser vid trafikstart 2022.

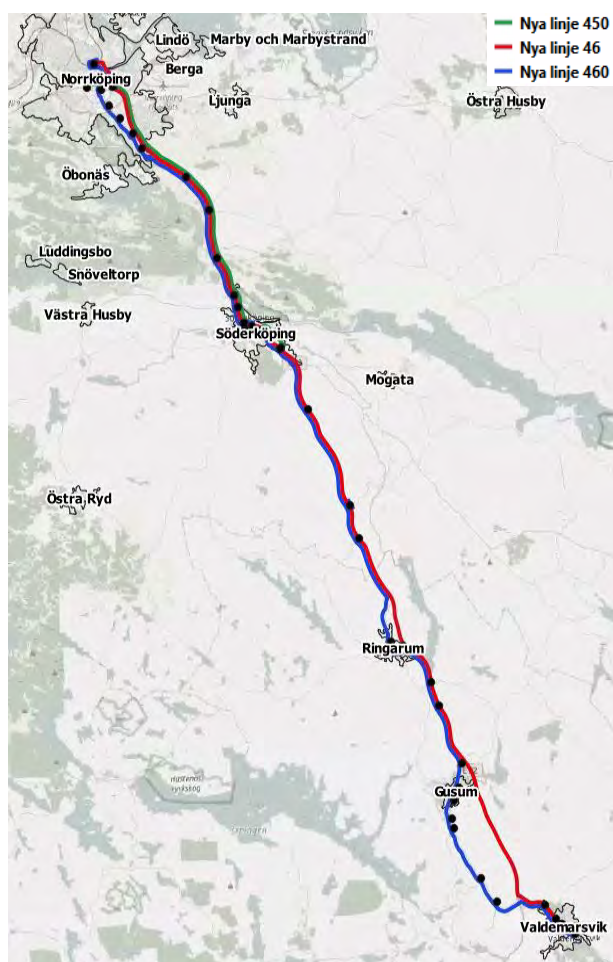
Eftersom hållplatsbilden är densamma som för linje 410 krävs liknande infrastrukturinvesteringar som för linje 410 fram till hållplats Mon Kolstad. Det vill säga vidare utredning för hållplats vid Fiskebyvägen, översyn av hållplatserna mellan Hagagatan och Tråbrunna samt ny infrastruktur i form av nytt hållplatsläge för Svärtinge Skogsbacke i riktning mot Finspång.

Linjen kommer sluta trafikera Kraftvägen i Svärtinge vilket innebär att samtliga 7 hållplatser längs med vägen utgår. Därmed tillkommer hållplatser längs med Finspångsvägen i Svärtinge som Tingsbröten och Björkbacken. För närmare detaljer vad gäller infrastrukturinvesteringar, se bilaga 2.

Restiden kommer att minska något i och med en hållplatsreducering på sträckan.

Stråk Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik

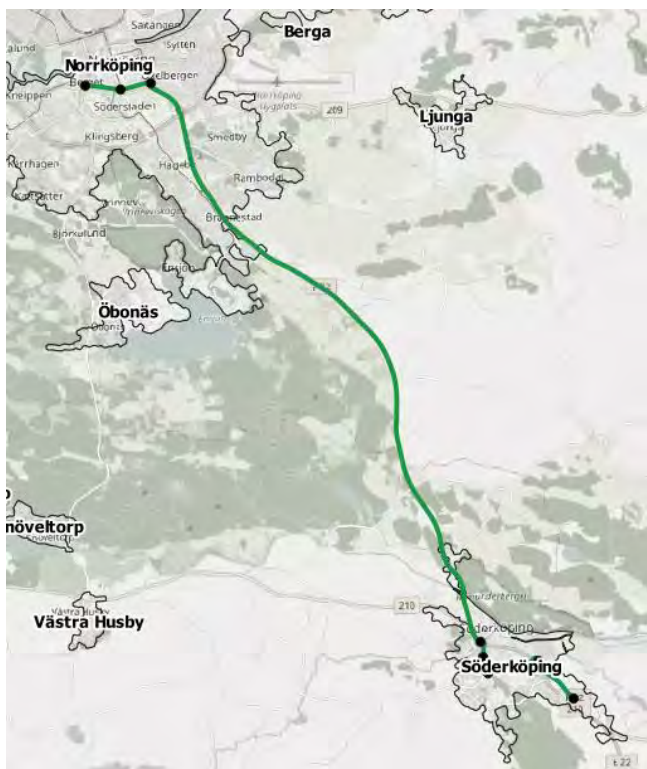
I stråket föreslås tre linjer, en expresslinje, en snabb landsbygdslinje och en landsbygdslinje med större yttäckning. Eftersom stora pendlingsbehov finns mellan Norrköping och Söderköping kommer en snabb linje köra mellan dessa orter med 20-minutersrtafik i högtrafik. Expresslinjen mellan Norrköping och Valdemarsvik körs med 30-minuterstrafik i högtrafik och 60–120-minuterstrafik i mellantrafik samt ingen trafik i lågtrafik. Huvudsyftet med linjen är att koppla samman dessa två orter med så kort restid som möjligt. Landsbygdslinjen körs genom hela stråket med timmestrafik, mellan Norrköping - Valdemarsvik och angör Söderköping, Ringarum och Gusum. I Figur 47 visas stråkets linjedragningar.

Figur 47. Linjedragningar i stråket Norrköping - Söderköping - Valdemarsvik.

Linje 450

Linje 45 kommer byta nummer till linje 450 och fungera som en snabb landsbygdslinje mellan Väster Tull och Sparvstigen. Syftet med linjen är att köra snabbt och gent mellan Norrköping och Söderköping utan stopp men ha en stor yttäckning inom de båda tätorterna. Söder Tull är en viktig hållplats eftersom stor del av de som pendlar från Söderköping har målpunkt Vrinnevisjukhuset och centrala Norrköping. Vid Söder Tull finns goda möjligheter att byta till stadstrafiken. I Figur 48 visas linjedragningen samt vilka hållplatser som kommer att trafikeras.

Figur 48. Linjedragning för linje 450.

Linjen kommer likt idag utgå från Väster Tull och fortsatt angöra Söder Tull eftersom många pendlare har sin målpunkt i anslutning till den hållplatsen. Linjen kommer angöra nya hållplatsen med arbetsnamnet Öster Tull vilket innebär att bussen kör ut från Norrköping via det nya kollektivtrafikkörfälten på Söderköpingsvägen och inte via Dagsbergsvägen som idag. I Figur 49 visas linjedragningen i Norrköping.

Figur 49. Linjedragning för linje 450 i Norrköping.

Vid ankomst till Söderköping sker större förändringar i linjedragning. I nuläget körs linjen längs E22 och sedan in till Söderköpings resecentrum innan den åker vidare till ändhållplatsen. Då trafikanalysen visar att det finns ett större behov av trafik från Kullborg än Söderköpings resecentrum görs linjedragningen om och kör via Östra Rydsvägen/Ringvägen. Linjen vänder vid hållplats Sparvstigen. Denna lösning liknar dagens linje 450, se Figur 50.

Figur 50. Linjedragning för linje 450 i Söderköping.

Utbud

Linje 450 kommer att vara huvudlinjen mellan Norrköping och Söderköping. Linjen planeras köra med 20-minutertrafik i högtrafik och timmestrafik i mellan- och lågtrafik. Tillsammans med linje 46 och 460 blir det halvtimmemestrafik i mellan- och lågtrafik. Goda bytesmöjligheter kommer finnas till expresslinjerna till och från Linköping vid Söder tull. Kraftig utökning från dagens utbud gäller både under vardag och helg.

Infrastruktur och restid

Linje 450 omfattar idag 8 hållplatser och föreslås omfatta 9 hållplatser vid trafikstart 2022.

Eftersom linje 450 kommer tillhöra stomlinjenätet är det viktigt att samtliga 9 hållplatser som linjen angör utgörs av högsta standard för att uppfylla de regionala målen. För att uppfylla dessa krav krävs åtgärder.

Hållplats Väster Tull samt Sparvstigen är i behov av tillgänglighetsanpassning. I och med att hållplats Öster Tull tillkommer utgår hållplats Stortorget. Linjen kommer angöra Öster Tull och kollektivtrafikkörfältet på Söderköpingsvägen under förutsättning att hållplatsen står klar till trafikstart 2022.

Efter år 2027 är tanken linje 450 trafikerar E22 istället för Länsmansgatan vilket i sin tur leder till att hållplats Industrigatan och Älgstigen utgår. Ersättningshållplats för dessa behövs i höjd med dagens läge längs med E22 för att inte tappa dagens och framtidens resenärer. För närmare detaljer vad gäller infrastrukturinvesteringar, se bilaga 2.

Den planerade körvägen via Kullborg tar cirka en minut längre jämfört med dagens körväg via Söderköpings resecentrum.

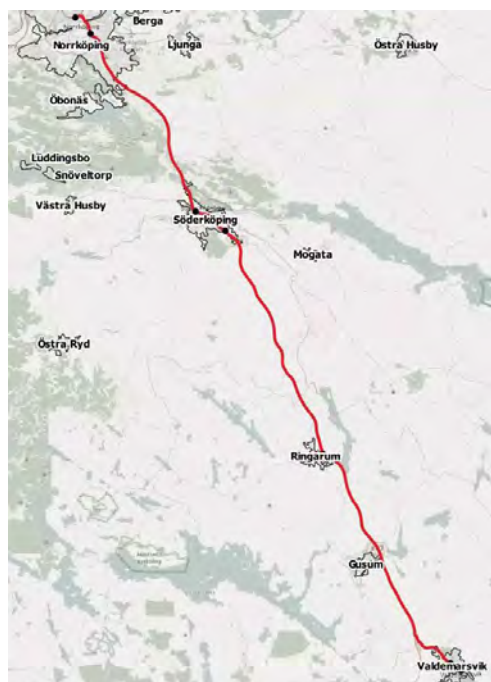
Framtida infrastrukturinvesteringar

När förbifart Söderköping finns på plats planeras linje 46 trafikera denna och stanna för resande till och från Söderköping vid Trafikplats Östra Söderköping. Linje 450 som idag planeras gå via Kullborg kan möjligen då gå via "gamla E22" eftersom kommunen planerar för utveckling av området längs "gamla E22". Kommunen planerar också för utveckling av bostäder i närheten av Trafikplats Östra Söderköping och då linje 46 går utan stopp till Norrköping förväntas linje 46 attrahera ett stort antal resande från Söderköping. Eftersom många från Valdemarsvik, Ringarum och Söderköping arbetar på Vrinnevisjukhuset eller i anslutning till Hageby samt att resbehov i motsatt riktning finns från Hageby

och Smedbyområdet. Föreslås att den bytespunkt som utreddes i Framtidens resor i Norrköping i anslutning till Hageby Trafikplats utreds vidare och genomförs. Behov av attraktiv gång och cykelväg mellan bytespunkten och Vrinnevisjukhuset finns också. Sträckan mellan bytespunkten och Vrinnevisjukhuset är cirka två kilometer vilket ska ställas mot två byten med kollektivtrafiken för att nå Vrinnevisjukhuset, först vid Öster tull och sedan Söder tull alternativt en promenad däremellan.

Linje 46

Linje 46 körs fortsatt mellan Norrköping och Valdemarsvik med stopp i Ringarum. Den stora skillnaden från idag är att linjen inte längre kommer angöra Syntorps vägkors i Gusum. Linjens huvudsyfte är att fokusera på de långväga resenärerna, vilket innebär att det ska gå så snabbt som möjligt mellan Norrköping och Valdemarsvik. I Figur 51 visas linjedragningen samt vilka hållplatser som kommer att trafikeras.

Figur 51. Linjedragning för linje 46.

Linje 46 kommer likt idag angöra Norrköpings resecentrum och fortsatt gå via Östra Promenaden däremot utgår hållplats Djäkneparksskolan samt Stortorget för att istället angöra nya hållplats Öster Tull. Det innebär att bussen kör ut från Norrköping via de nya kollektivtrafikkörfälten på Söderköpingsvägen och inte via Dagsbergsvägen som idag. I Figur 52 visas linjedragningen i Norrköping.

Figur 52. Linjedragning för linje 46 i Norrköping.

Vid ankomst till Söderköping går linjen längs med E22 och angör två hållplatser, se Figur 53. Till skillnad från nuläget angörs hållplats Harsby istället för Skönberga kyrka för att nå fler resenärer.

När förbifarten är på plats kommer linje 46 köra via den och endast angöra en hållplats i anslutning till Söderköping. Hållplatsen på förbifarten planeras ligga i höjd med Östra Rydsvägen.

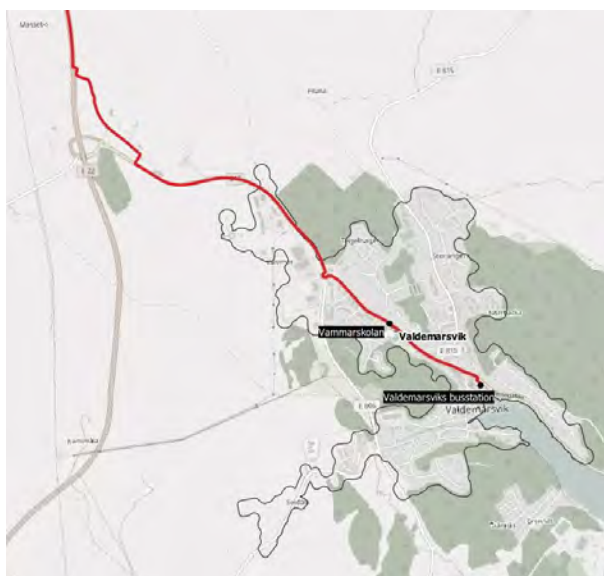
Figur 53. Linjedragning för linje 46 i Söderköping.

Linje 46 kommer, precis som i nuläget trafikera Ringarum där det planeras för en ny regional bytespunkt längs med E22 med byggstart år 2024. Fram till bygget av bytespunkten körs linje 46 som idag via Ringarums centrum. Den regionala bytespunkten planeras ligga i höjd med Ringarums vårdshus. Syntorps vägkors i Gusum utgår främst för att minska restiden och öka bekvämligheten för resenärerna då bussen kan köra rakt och gent istället för att lämna huvudvägen och angöra vändslungan, se linjedragning i Figur 54. Tillsammans kommer dessa två förändringar innebära cirka 6 minuters restidsvinst.

Figur 54. Linjedragning via Ringarum och Gusum för linje 46.

I Valdemarsvik har stora infrastrukturförändringar redan skett därför sker ingen förändrad linjedragning i Valdemarsvik. Linje 46 kommer likt idag angöra Valdemarsvik och stanna på två hållplatser, se Figur 55.

Figur 55. Linjedragning för linje 46 i Valdemarsvik.

Utbud

Linje 46 kommer att köras med 30-minuterstrafik i högtrafik och 60-120-minuterstrafik i mellantrafik samt ingen trafik i lågtrafik. Anpassas efter Östgötapendeln i Norrköping. Något utökat utbud i jämförelse med idag. När förbifart Ringarum finns på plats finns möjlighet till en förbättrad tidtabell då det minskade körtiden medger bättre omloppstider och därmed tätare turer med samma antal fordon.

Valdemarsviks nya busstation

Vid Valdemarsviks nya busstation kan byten göras för vidare resa till Gryt och Fyrudden. I nuläget trafikerar linje 464 sträckan mellan Valdemarsvik och Fyrudden. För att säkerställa att relationen kvarstår även i det nya trafikeringsförslaget bör tidtabellen för linje 464 anpassas efter linje 46 och 460.

Infrastruktur och restid

Linje 46 omfattar idag 9 hållplatser och föreslås omfatta 7 hållplatser vid trafikstart 2022 (Regional bytespunkt Ringarum ej medräknad). Eftersom linje 46 kommer tillhöra stomlinjenätet är det viktigt att samtliga 7 hållplatser som linjen angör utgörs av högsta standard för att uppfylla de regionala målen.

Linjen kommer angöra Öster Tull och kollektivtrafikkörfältet på Söderköpingsvägen under förutsättning att hållplatsen står klar till trafikstart 2022. Om hållplats Mirum byggs kommer linjen trafikeras den för att knyta an till området Hageby.

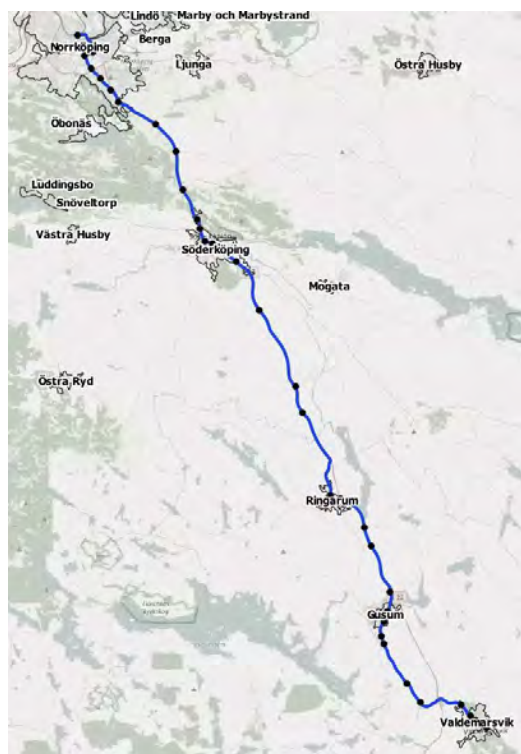
I nuläget har hållplats Harsby endast ett läge som trafikeras i riktning mot Norrköping. För att hållplatsen ska kunna trafikeras enligt detta förslag behövs ett kompletterande läge samt en trafiksäker passage av E22. När förbifarten finns på plats kommer linjen trafikera den och inte Söderköping tätort. En ny hållplats tillkommer på förbifarten vid arbetsnamn "Söderköping västra" som planeras ligga i höjd med Östra Rydsvägen.

Den nya regionala bytespunkten i Ringarum planeras att byggas år 2024 vilket kommer öka attraktiviteten i stråket främst efter att restiden minskar. Hållplats Vammarskolan i Valdemarsvik är i behov av tillgänglighetsanpassning för att uppnå godkänd standard. Likaså är också Norrköpings resecentrum i behov av tillgänglighetsanpassning. För närmare detaljer se bilaga 2.

Restiden planeras år 2022 ha minskat med cirka fyra minuter jämfört med idag tack vare kollektivtrafikkörfält på Söderköpingsvägen och nya hållplats Öster Tull samt att linjen inte längre angör Syntorps vägkors.

Linje 460

Linje 460 kommer fungera som en ersättare för linje 450 och 459. Det vill säga vara en yttäckande linje med syfte att angöra fler områden än linje 45 (nya linje 450) och 46. Linjer kommer köras mellan Norrköping och Valdemarsvik och passera Söderköping, Gusum och Ringarum. I Figur 56 visas linjedragningen för linje 460.

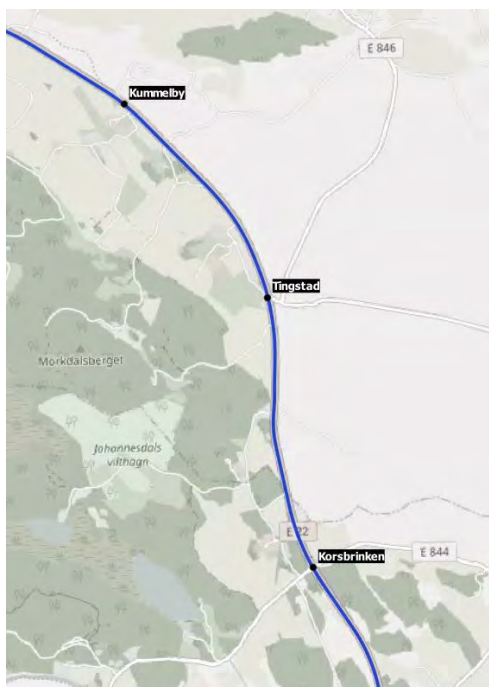
Figur 56 Linjedragning för linje 460

Linjen kommer gå likt dagens linje 450 det vill säga starta vid Norrköpings resecentrum och fortsätta söder ut via Östra Promenaden och angöra hållplats Djäkneparksskolan, Centralbadet och Söder Tull för att sedan fortsätta via Hagebygatan där linjen angöra fyra hållplatser. Det som skiljer sig från dagens linje 450 är att bussen kommer svänga av mot E22 vid korsningen Åselstadsvägen/Navestadsgatan och inte vid Hagebygatan/Kungsängsleden. Den främst anledningen till det är att knyta an till de stora bostadsområdena Hageby och Navestad. I Figur 57 visas linjedragningen i Norrköping.

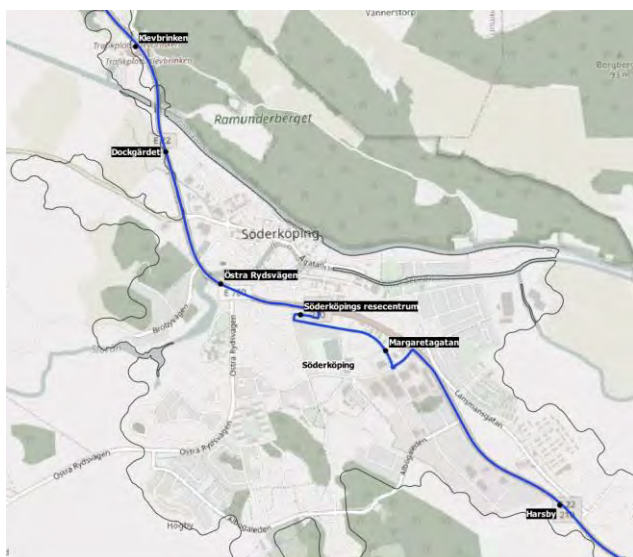
Figur 57 Linjedragning för linje 460 i Norrköping

Linje 460 trafikerar hållplatser längs med E22 mellan Söderköping och Norrköping. Förslaget innebär en reduktion av antalet hållplatser längs med sträckan. Parallellt med E22 finns en iordninggjord cykelbana, resenärerna kan därmed enkelt cykla till närmsta hållplats via den. I Figur 58 visas linjedragning och hållplatsbild.

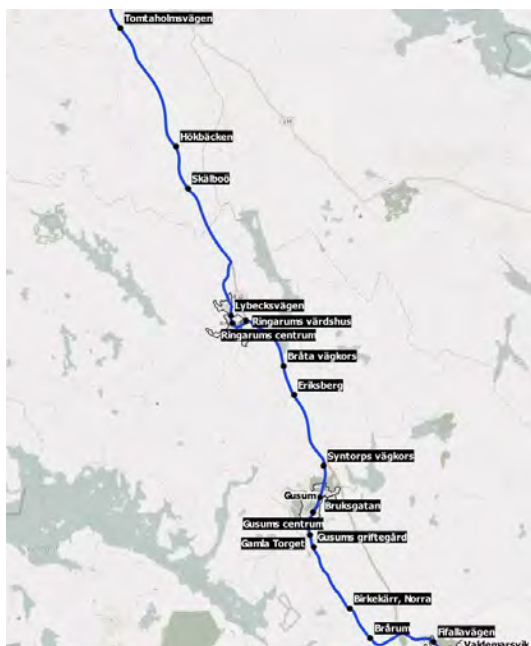
Figur 58 Hållplatsbild mellan Norrköping - Söderköping för linje 460

Linje 460 trafikerar sex hållplatser i Söderköpings tätort längs med E22. Den främsta anledningen till att linjen inte trafikerar Kullaborg trots att det är en yttäckande landsbygdslinje beror på att resenärer i både Gusum och Ringarum nyttjar linjen, därmed finns en risk att bussen är full när den når Söderköping och att resenärer i anslutning till Kullaborg inte får plats på bussen. Dessa resenärer får istället nyttja linje 450. Vid Söderköpings resecentrum kan byten göras för vidare resa till Mogata, S:t Anna och Lagnö. I nuläget trafikerar linje 452 Söderköpings resecentrum. För att säkerställa möjligheten att resa denna relation bör tidtabellen för linje 452 anpassas efter linje 460. Linjen angör hållplats Harsby innan bussen lämnar Söderköping och fortsätter söder ut längs med E22 mot Valdemarsvik, se Figur 59.

Figur 59 Linjedragning för linje 460 i Söderköping

Mellan Valdemarsvik och Söderköping sker en hållplatsreducering, se Figur 60 samt bilaga 2.

Figur 60 Hållplatsbild för linje 460 Söderköping - Valdemarsvik

Precis som i nuläget avslutas linjen i Valdemarsvik. I Figur 61 visas linjedragningen i Valdemarsvik.

Figur 61 Linjedragning för linje 460 i Valdemarsvik

Utbud

Linjen planeras köra med timmestrafik med förstärkning i högtrafik. Under mellan- och lågtrafik körs linjen med varannantimmetrafik. Något utökat turutbud i jämförelse med idag.

Infrastruktur och restid

Linje 460 omfattar idag 50 hållplatser (gamla linje 459) och föreslås omfatta 37 på hållplatser vid trafikstart 2022. För att den här linjedragningen ska vara möjlig krävs infrastrukturinvesteringar i form av upprustning av utvalda hållplatser längs med E22, se bilaga 2.

Hållplatserna mellan Norrköping och Söderköping det vill säga Kummelby, Tingstad och Korsbrinken kräver cykelställ. Tingstad behöver även pendlarparkering och en säker passage för ökad trafiksäkerhet. Hållplats Mossebo avvecklas och ersätts av en ny hållplats Mossebo bussterminal i nära anslutning till

den kommersiella trafiken. Det för att skapa ett enkelt byte för resenären att ta sig vidare mot exempelvis Västervik.

Restiden kommer att minska något i och med en hållplatsreducering på sträckan. Den något förlängda restiden via Hageby vägs upp av den smidigare körvägen vid Söder Tull och innebär på totalen ingen ökad restid.

Effektbedömning

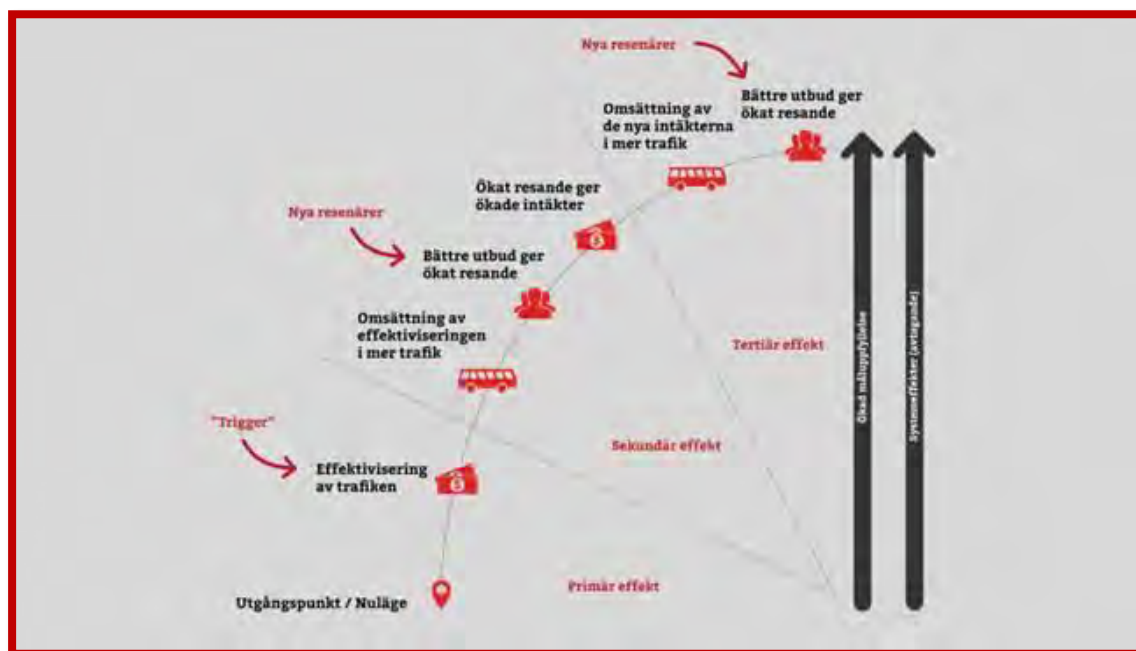
Vid införandet av det nya linjenätsförslaget kommer resenärerna märka positiv skillnad i utbud, restid (hastighet) samt upptagningsområde. Vid en stor trafiksatsning tar det i normala fall upp till tre år innan den får full effekt på ökat resande. I och med den rådande pandemin räknar ÖstgötraTrafiken att den positiva effekten av förslaget tar längre tid än så. Att bedöma ökningen av antalet resenärer är i det här fallet extra svårt eftersom ett stort resandetapp skett på grund av pandemin, det är omöjligt att avgöra när dessa resenärer åter väljer att åka kollektivt. Vid beräkning av resandeökning utgår man i det här fallet från ett normalt "nuläge" det vill säga antalet resande under år 2019. Resandeökningen uttrycks inte i antal eftersom bedömningen i det här läget är svårt att säkerställa däremot förs ett resonemang kring effekterna av trafikomläggningen.

Omläggningen av trafiken är ett viktigt steg på vägen för att nå Region Östergötlands övergripande trafikrelaterade mål. Inget av de fyra målen, marknadsandel, tillgänglighetsanpassade hållplatser samt medelhastighet i städernas centrala respektive yttre delar, kommer att uppnås enbart med denna trafiksatsning, men den är ett viktigt steg på vägen för att nå målen.

Systemet som helhet

Totalt sett över ett år ökar kilometerproduktionen med drygt 20 procent jämfört med dagens trafik i trafikeringsområdet. Utbudsökningen i kombination med ändrade linjesträckningar samt åtgärder för att öka kollektivtrafikens medelhastighet kommer innebära en resandeökning samtidigt som kunderna blir mer nöjda vilket innebär goda förutsättningar för att uppnå de regionala målen.

En trafiksatsning kan beskrivas som i Figur 62. Effektivisering i utgångsläget kan bytas ut mot resursökning i trafiken eftersom en satsning ger samma effekt i utgångsläget som en effektivisering. Mer resurser tillförs trafiken som en primär effekt vilket gör att mer trafik kan köras som i sin tur ger fler resande tack vare det ökade utbudet. Slutsatsen är att ökat utbud genererar mer resande som i sin tur ger mer intäkter som används till ytterligare trafiksatsningar. Viktigt att komma ihåg är att alla satsningar innebär behov av ökade resurser eftersom biljettintäkterna inte täcker den totala kostnaden. I detta fall kommer prisnivån tack vare en god konkurrens i upphandlingen av trafiken att vara lägre i kommande avtalsperiod jämfört med dagens.

Figur 62 Effekter av effektiviseringar och utbudsökningar i trafiken

Elasticitetstal

Planeringsprinciperna och riktlinjerna för trafiksystemet är kopplade till vad den akademiska forskningen visar har stor eller störst påverkan på resandet. I Tabell 16 visas en sammanställning, utifrån K2:s rapport *Effekter av kollektivtrafiksatsningar*, med generella elasticitetssamband inom kollektivtrafikutvecklingen. Enskilda insatser för att förbättra en linje ger en viss effekt, men bäst blir det när flera ändringar görs samtidigt då synergieffekter kan antas uppstå, exempelvis att utbudet ökar och restiden förkortas.

Tabell 16 Elasticitetssamband

Åtgärd	Elasticitet
Ökat turutbud	0.4
Förkortad restid	0.5

Stråk Norrköping – Finspång

I detta avsnitt bedöms effekterna av den föreslagna trafiklösningen i stråk Norrköping – Finspång.

Utbud

Totalt sätt över ett år ökar kilometerproduktionen med knappt 40 procent i stråket. I nuläget körs tre expresslinjer och två landsbygdslinjer i stråk Norrköping – Finspång medan det i förslaget körs endast en expresslinje och två landsbygdslinjer. Utbudet från de två nedlagda expresslinjerna flyttas över till linje 40 som kvarstår.

Den största utbudsökningen i stråket sker på linje 40 eftersom att den utgör stomlinjen i stråket. Det ökade utbudet i expresstrafiken beräknas ge en stor ökning av antal resenärer. Vid nedläggning av linje 41 och 42 antas att resenärerna flyttas över till linje 40 då restiden från Söder tull med byte vid Norrköpings resecentrum till Finspång i trafikförslaget inte ger längre restid än dagens restid för direktresa från Söder tull till Finspång. Det ökade turutbudet på linje 40 beräknas öka attraktiviteten mer än vad ett byte sänker attraktiviteten. I stråket Finspång – Norrköping finns god potential till att uppfylla målet om ökat antal arbetspendlare tack vare ett gott underlag med dubbelriktad pendlingen samt det utökade turutbudet.

Trafiklösningen för de två landsbygdslinjerna beräknas också ge ett ökat antal resande tack vare det ökade turutbudet främst mellan Norrköping – Svärtinge, där stor potential finns att locka ännu fler resenärer och inte minst när det nya området Svärtinge Skogsbacke står klart.

Restid

Restiden är en viktig faktor när en kund står inför valet att åka kollektivt eller att ta bilen. Trafiken i stråket Norrköping – Finspång har olika karaktär och därför görs effektbedömningen på körtiden per linje. Den föreslagna trafiklösningen innebär en något förkortad restid för linje 410 och 412 tack vare en hållplatsutglesning. Däremot reduceras körtid för linje 40 i större utsträckning tack vare den ändrade körvägen från Koppargatan i Ingelsta till Stockholmsvägen där bussen använder nya kollektivtrafikkörfält och den nya hållplatsen Marieborg. Det innebär en tidsbesparing på cirka fyra minuter i högtrafik. Reduceringen i körtid kan bidra till ett ökat resande, dock är effekten inte lika stor som det ökade turutbud eftersom skillnaden i turutbud är större än skillnad i restid.

I Norrköping sker den största förändringen i de södra delarna av centrum. Söder Tull, Väster Tull, Stortorget och Djäkneparksskolan slutar trafikeras vilket innebär att boende intill dessa hållplatser behöver ta sig till Norrköpings resecentrum. Anledningen till att inte trafikerar Östra Promenaden beror främst på bristande framkomlighet längs med sträckan. Avståndet mellan dessa hållplatser och resecentrum anses vara acceptabelt för såväl gång som cykel. Det finns även annan kollektivtrafik i form av Norrköpings stadstrafik som resenärerna kan nyttja för att ta sig mellan punkterna. Där är Ljuralänken och fördubblingen av trafiken längs med Drottninggatan en viktig faktor för att bidra till en ökad tillgänglighet och framkomlighet i staden.

Vid jämförelse av upptagningsområdet i Svärtinge är skillnaden stor. Den stora skillnaden beror på att linjen flyttas ner till Finspångsvägen istället för att trafikera Kraftvägen. Trafikering längs Kraftvägen är inte utesluten men inte heller trolig på grund av oklara förutsättningar presenteras endast denna lösning. De som bor i övre Svärtinge får längre gångavstånd till närmaste busshållplats. Boende i anslutning till hållplats Rosendalstorget får även en ökad trafiksäkerhet då bussarna inte längre utför osäkra vändningar på platsen. Den föreslagna lösningen innebär trots vissa försämringar i restid, förbättringar för samtliga Svärtingebor i och med att utbudet ökas. På totalen beräknas resandet öka till och från Svärtinge.

Det nya förslaget kan innebära att Östgötatrafiken mister resenärer till en början, främst resenärer som bor i närheten av de hållplatser som slutar trafikeras. Viktigt att komma ihåg är att antalet påstigande är större längs med Finspångsvägen i Svärtinge i förhållande till antalet påstigande längs med Kraftvägen. Antalet resenärer beräknas att öka långsiktigt med det nya förslaget tack vare det ökade turutbudet för alla men främst de som bor väster om Skarsätter som Svärtinge Skogsbacke och den förbättrade enkelheten av trafiksystemet då båda linjerna går samma väg.

Restidskvot

Ett av effektmålen för denna utredning är att *"Restidskvoten ska vara högst 1,4 för den snabbaste linjen i stråket från trafikstart 2022"*. I Tabell 17 presenteras körtiden med bil kontra kollektivtrafik samt restidskvoten för nuläge och trafikeringsförslaget.

Tabell 17 Jämförelse av restidskvot mellan nuläget och föreslagen trafiklösning

Restidskvot 40	Norrköpings RC – Mellangrind
Körtid med bil	31
Körtid med kollektivtrafik Nuläge	47
Körtid med kollektivtrafik Förslag	43
Restidskvot Nuläge	1.5
Restidskvot Förslag	1.4

I och med att stråkets restidskvot sjunker från 1.5 till 1.4 uppfylls målet för restidskvot mycket tack vare kollektivtrafikkörfälten på Stockholmsvägen.

Samlad effektbedömning

Baserat på de förändringar som föreslås i utbudet och på körtiderna i stråket så förväntas resandet öka. Upptagningsområdet minskar då södra Norrköping och östra Svärtinge får förändrad trafikering i och med den nya trafiklösningen. Förändringen vid Söder Tull väntas ge en viss förlust i resenärer men bedömningen är att andra tillkommer. Det blir ett enklare trafiksystem med linjer som har samma målpunkter, det blir tätare utbud från den största målpunkten och trafiksäkerheten ökas då undermåliga hållplatser slutar trafikeras. Utbudsökningen i kombination med ändrade linjesträckningar samt åtgärder för att öka kollektivtrafikens medelhastighet. Utbudsökningen i kombination med ändrade linjesträckningar samt åtgärder för att öka kollektivtrafikens medelhastighet (exempelvis kollektivtrafikkörfält på Stockholmsvägen och indragna hållplatser på riksväg 51) kommer innebära en resandeökning samtidigt som kunderna blir mer nöjda vilket är en bra bit på vägen till att uppfylla de regionala målen.

Stråk Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik

I detta avsnitt bedöms effekterna av den föreslagna trafiklösningen i stråk Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik.

Utbud

Totalt sätt över ett år ökar kilometerproduktionen med drygt tio procent i stråket. I nuläget körs två expresslinjer och två landsbygdslinjer medan det i förslaget körs en expresslinje och två landsbygdslinjer mellan Norrköping – Söderköping varv linje 450 är en snabbuss som inte stannar utanför tätorterna.

Den största ökningen i turutbud sker på sträckan Norrköping – Söderköping. Här sker den största pendlingen i stråket och därmed finns största potentialen att locka fler resenärer och därmed uppfylla målen om ett ökat resande. Nya linje 450 kommer utgöra stomlinje och ha högst turutbud i stråket. Linjen kommer gå mellan södra Norrköping och Söderköping och angöra Kullborg där stor potential finns till att öka antalet arbetspendlare till Norrköping. Kommunen har dessutom exploateringsplaner i nära anslutning till Kullborg, *Albogadalen* vilket på sikt kan generera fler resande. När förbifart Söderköping är klar planeras linjen återgå till gamla E22 främst eftersom kommunen har exploateringsplaner i anslutning till gamla E22 efter det att förbifarten är klar. När detta sker kommer landsbygdslinjen 460 köra via Kullborg.

Linjen 460 kommer öka i turutbud och angör både Gusum och Ringarum. Dessutom kommer linjen köra längs med hela Hagebygatan inklusive Navestadsgatan och täcka upp för dessa två områden vilket innebär en högre yttäckning i södra Norrköping i jämförelse med idag, det i sin tur kan leda till ett ökat resande. Däremot kommer linjen angöra ett reducerat antal hållplatser längs med E22 vilket kan innebära en minskning av ett fåtal resenärer. Linje 46 som utgör stomlinje och ska därmed vara snabb samt gen och kommer inte angöra Syntorps vägskäl eftersom ändpunktsresandet prioriteras i det här fallet. Ett antal av dessa resenärer väntas istället välja linje 460 och ett antal bilen. På sikt förväntas den minskade restiden för linje 46 dock ge fler resenärer.

Det sker också en stor utbudutökning på linje 46, där potential finns att främst locka arbetspendlare från Valdemarsvik. När förbifart Söderköping är på plats är tanken att linje 46 angör den med stopp i höjd med Östra Rydsvägen där goda resmöjlighet finns för boende i nya området *Albogadalen*.

Restid

Körtiden för linje 45 mäts på sträckan Söder Tull till Sparvstigen medan körtiden för linje 46 och 459/460 mäts på sträckan Norrköpings resecentrum till Valdemarsviks busstation.

Den föreslagna trafiklösningen innebär en tidsbesparing på fyra minuter för linje 46 tack vare den förändrade linjedragning från Dagsbergsvägen till Söderköpingsvägen där det planeras för kollektivtrafikkörfält samt att den nya hållplatsen vid Gustav Adolfsplan kan angöras istället för Stortorget. Dessutom görs en tidsbesparing av att inte angöra Syntorps vägskors i Gusum. När den nya regionala bytespunkten i Ringarum står klar kommer ytterligare två minuters tidsbesparing att ske. När förbifart Söderköping finns på plats kommer linjen enligt förslaget angöra den och därmed slippa köra genom Söderköping och där sparas också ytterligare tid. Det kommer i sig innebära betydligt kortare restider i framtiden vilket ger fler resenärer. Ett ökat turutbud till dessa resenärer kommer då kunna erbjudas utan ökade kostnader då de markant kortare restiderna möjliggör effektivare utnyttjande av fordon och därmed fler turer till samma kostnad.

Hos de övriga två linjerna sker ingen nämnvärd tidsbesparing från idag.

Restidskvot

Ett av effektmålen för denna utredning är att *"Restidskvoten ska vara högst 1,4 för den snabbaste linjen i stråket från trafikstart 2021"*. I Tabell 18 presenteras körtiden med bil kontra kollektivtrafik samt restidskvoten för nuläge och trafikeringsförslaget.

Tabell 18 Jämförelse av restidskvot mellan nuläget och föreslagen trafiklösning

Restidskvot	Söder Tull - Sparvstigen	Norrköpings RC - Valdemarsviks busstation
Körtid med bil	20	48
Körtid med kollektivtrafik Nuläge	25	63
Körtid med kollektivtrafik Förslag	25	59
Restidskvot Nuläge	1.3	1.3
Restidskvot Förslag	1.3	1.2

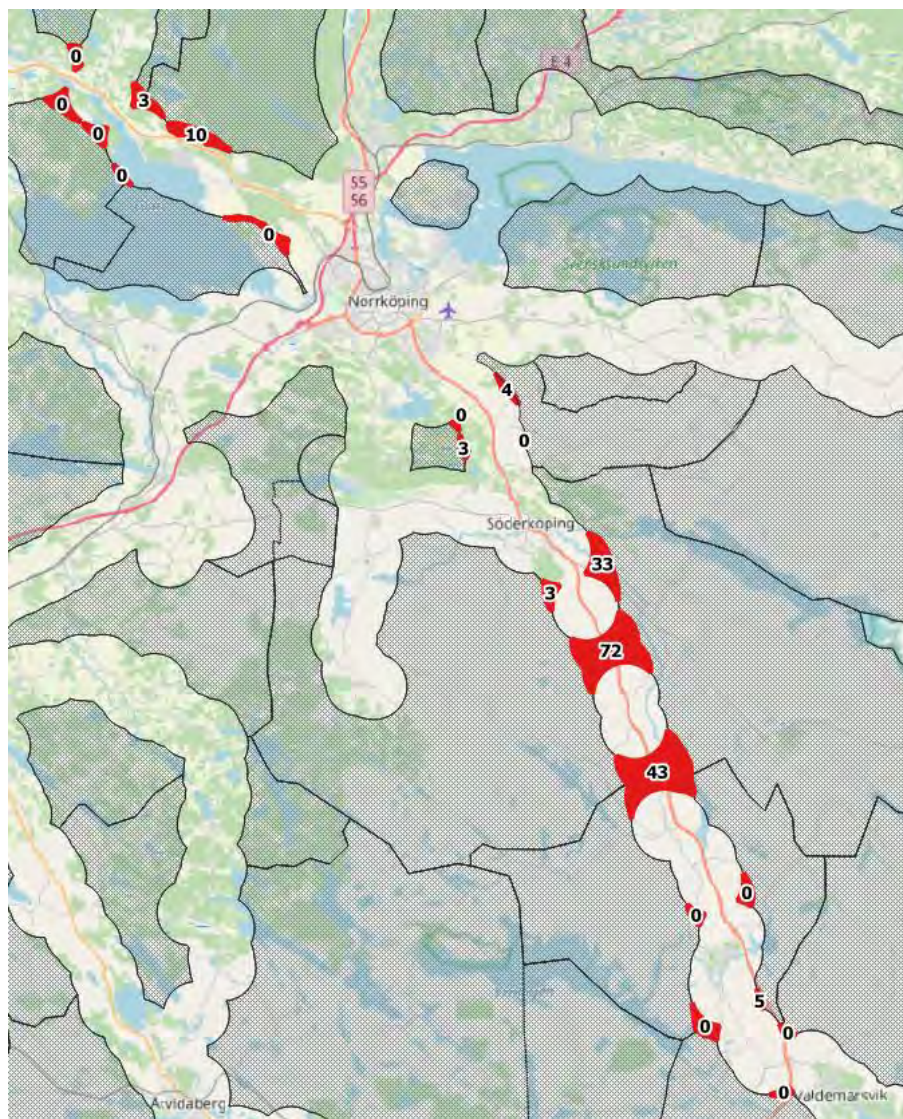
I och med att stråket redan i nuläget har en restidskvot på 1,3 så uppfylls målet för restidskvot. Trafiklösningen bidrar dock till att restidskvoten sjunker för sträckan Norrköpings resecentrum – Valdemarsviks busstation, där restiden är under timmen vilket ses som mycket positivt.

Samlad effektbedömning

Baserat på de förändringar som föreslås i utbud och körtid i stråket så förväntas resandet öka. Upptagningsområdet minskar något längs med E22 eftersom det sker en utglesning av hållplatser däremot ökar upptagningsområdet i Norrköpings tätort där Navestad inkluderas. Sett till de påverkade förändringarna i stråket är bedömningen att antalet resor kommer öka.

Närtrafik

För resor utanför högrafiktid, där linjelagd kollektivtrafik saknas, kan resor ske med närtrafiken. Närtrafik kan beställas till och från adresser som har längre än två kilometer till närmsta hållplats. I Figur 63 illustreras röda ytor som är områden som övergår till närtrafik. Siffrorna står för antalet folkbokförda personer i området och är hämtad från SCB, 2019 års data. Det är dock viktigt att påpeka att personerna i de röda områdena fortfarande kan ta sig till närmsta hållplats där en förbättrad linjelagd trafik finns tillgänglig. I och med att en stor majoritet får en förbättrad linjelagd trafik indikerar det på ett kraftigt och tydligt resultat över trafikförändringarnas effekt mot uppsatta mål.

Figur 63 Närtrafikskarta över utredningsområdet

Resande och intäkter

Det är svårt att på ett enkelt sätt bedöma effekten på resandet och intäkterna i utredningsområdet. Dock kan man utifrån storleken på satsningen slå fast att resandeökningen kommer bli relativt stor på sikt.

Förkortad restid blir också fallet i vissa relationer tack vare att antalet hållplatser reduceras, infrastrukturåtgärder införs i form av kollektivtrafikkörfält samt att linjesträckningar rätas ut. Minskad väntetid kommer också att bli fallet tack vare den generella ökningen av turtäthet i systemet eftersom ju oftare bussarna går desto kortare blir bytestiden. En negativ påverkan på resandet är att gångvägen till närmaste hållplats blir något längre i vissa lägen på grund av ändrade körvägar och ett antal nedlagda hållplatser, men den påverkan är relativt liten på totalen och vägs upp av det ökade utbudet.

Andra faktorer som påverkar resandeutvecklingen är att utbudsökningen inte är utlagd lika över alla tider på dygnet utan är inriktad på tider då den ger mest effekt, det vill säga i högttrafik. Den ökade enkelheten i trafiksystemet bidrar också till att resandet ökar, exempelvis att tre expresslinjer blir en stomlinje i stråk Norrköping – Finspång samt att linje 450 utgör stomlinje mellan Norrköping – Söderköping.

Bruttokostnad för trafiken

Kostnaderna ökar med cirka 2.5 miljoner kronor totalt för de båda stråken jämfört med vad trafiken i nuvarande linjenät och med nuvarande avtal kostar. Anledningen till att kostnaderna ökar marginellt beror på en god konkurrens i upphandlingen av trafiken dessutom ingår fler dubbeldäckare i det nya förslaget och därmed går det åt färre fordon totalt vilket innebär en lägre fordonskostnad.

Påstigande och kostnadstäckning

Tack vare trafiksatsningen bedöms resandeutvecklingen vara god efter 2022 under förutsättning att de resenärer som valt att inte åka kollektivt under pandemin återkommit samt att smittspridningen är marginell i samhället. Uppfylls detta kommer även kostnadstäckningen förbättras. Nettokostnaden per påstigande för trafiken 2022 bedöms sjunka tack vare de ovan nämnda trafiksatsningarna.

Slutsats

Vid införandet av det nya linjenätsförslaget för de båda stråken kommer resenärerna märka skillnad framförallt i utbud men även i minskad restid. Vid en stor trafiksatsning tar det i normala fall upp till tre år innan den får full effekt på ökat resande. I och med att det just nu pågår en epidemi i samhället beräknas resandeökningen ta längre tid än så eftersom vi först och främst måste få tillbaka de kunder som vi tappat på grund av covid-19. Införande av den nya trafiklösningen rekommenderas i samband med trafikstart av det nya avtalet för express- och regionbusstrafiken i juni 2022.

Gällande målet för tillgänglighetsanpassning så är det inget som Östgötatrafiken själva styr över. Däremot finns en framtagna bilaga med förslag på förändringar som infrastrukturansvarig inom Östgötatrafiken kan arbeta vidare med tillsammans med ansvarig väghållare.

Trafiklösningen innebär stora förbättringar i form ett enklare trafiksystem, ökat turutbud samt minskad restid vilket i sin tur kommer bidra till att uppfylla målen.

Trafiklösningen innebär dock en försämring för vissa resenärer i och med att avståndet till närmsta hållplats i vissa fall ökar. I det fortsatta arbetet behövs en lanseringsplan för hur dessa konsekvenser hanteras. I lanseringsplanen bör det även ingå riktad marknadsföring till specifika målgrupper, exempelvis arbetspendlande bilister.

Uppfylls prognoserna om ett ökat resande så kommer omläggningen att vara ett bra steg på vägen för att nå Region Östergötlands övergripande mål om 32 procents marknadsandel av det motoriserade resandet. Tack vare de ökade intäkterna som det ökade resandet genererar kan ytterligare resurser satsas i trafiken vilket i sin tur ger ökat resande och intäkter.

Trafikutredning

Trafikutredning stråk Finspång – Norrköping & stråk
Valdemarsvik – Söderköping – Norrköping

BILAGA STATISTIK OCH INFRASTRUKTUR

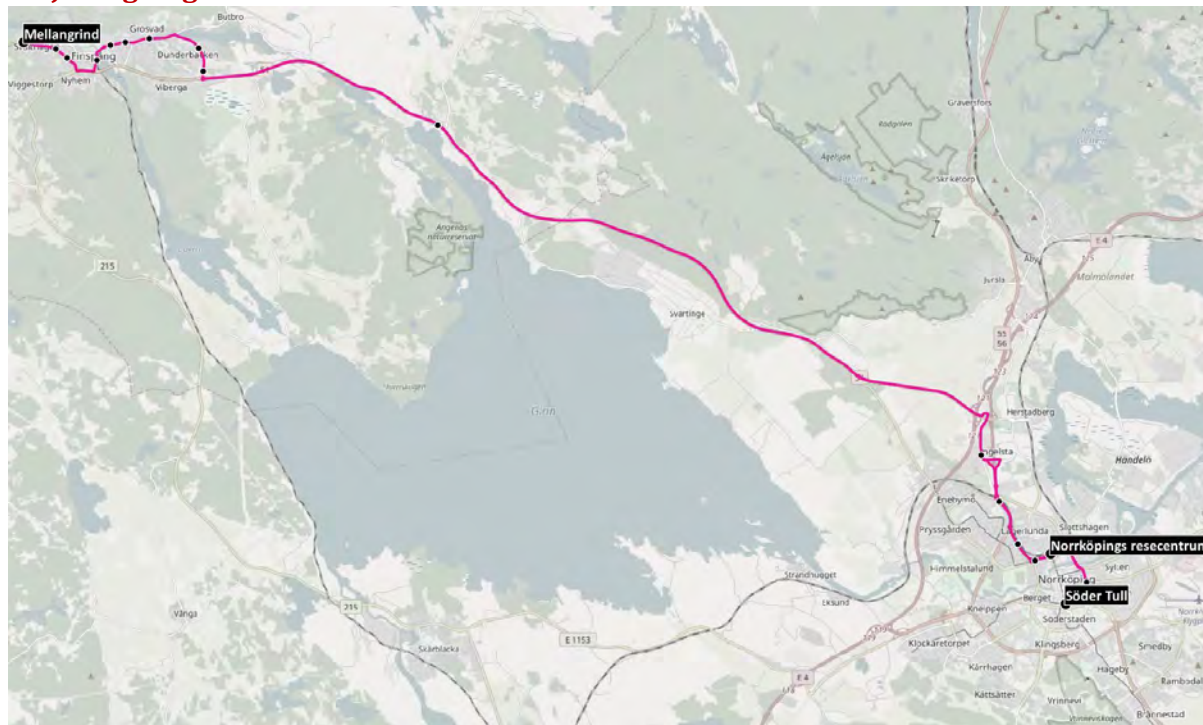
Bilaga 1 – Statistik

Påstigandestatistiken som presenteras är hämtad från resande under en femveckorsperiod i januari och februari 2018. Referensveckorna som används är vecka 3, 4, 5, 6 och 7. Under dessa veckor förekommer inga helgdagar eller lov dagar vilket betyder att trafikering sker enligt ordinarie tidtabell.

Linje 40

I följande avsnitt beskrivs linjedragning, utbud, resandestatistik för linje 40.

Linjedragning

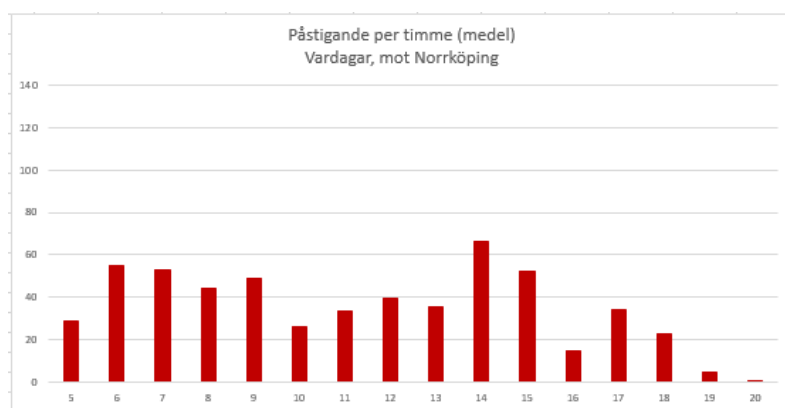
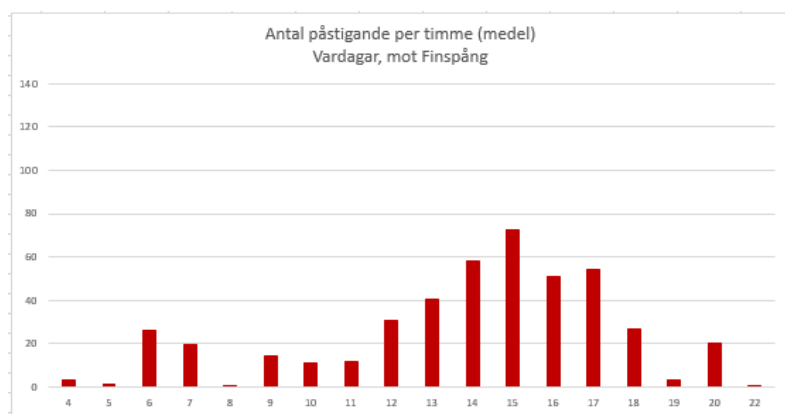
Utbud

Linje 40					
Mån - Fre	0500-0900	0900-1330	1330-1730	1730-1900	
Mot Finspång	90	60	30	90	
Mot Norrköping	30	60	60	30	
Lördag	0700-0800	0800-1700	1700-1800	1800-1900	
Mot Finspång	60	60	120	120	
Mot Norrköping	-	60	60	120	
Söndag	0830-0900	0900-1130	1130-1730	1730-1930	1930-2000
Mot Finspång	90	90	60	120	-
Mot Norrköping	-	90	60	60	120

Resandestatistik

Resenärerna på linje 40 utgörs till största del av resandekategorierna Vuxen, Ungdom och Skolelev. Resandekategorierna Vuxen och Ungdom utgör cirka 65 procent av resandet på linje 40.

Linje 40 är den tyngsta linjen i stråket.

I tabell nedan redovisas antalet snittpåstigningar per hållplats i respektive riktning.

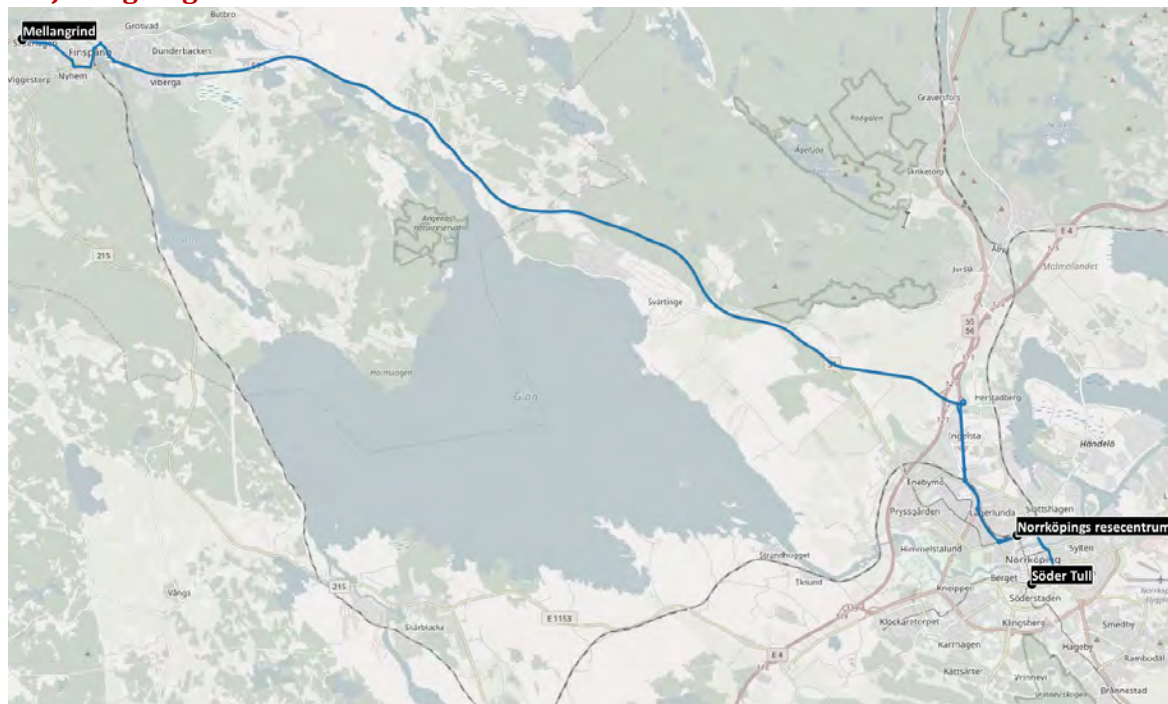
Hållplatser på linjen	Ort	Vardag Snittpåstigande mot Finspång	Lördag Snittpåstigande mot Finspång	Söndag Snittpåstigande mot Finspång
Norrköpings resecentrum	Norrköping	221	126	125
Norr Tull	Norrköping	106	21	19
Söder Tull	Norrköping	39	0	0
Tenngatan	Norrköping	31	21	18
Sandbyhovsviad.	Norrköping	18	5	4
Marielundsskolan	Norrköping	14	6	6
Djäkneparksskolan	Norrköping	8	0	0
Stortorget Norrköping	Norrköping	5	0	0
Vistinge	Finspång	2	3	3

Hållplatser på linjen	Ort	Vardag Snittpåstigande mot Norrköping	Lördag Snittpåstigande mot Norrköping	Söndag Snittpåstigande mot Norrköping
Finspång station	Finspång	146	40	32
Mandelblomsvägen	Finspång	85	72	50
Missionskyrkan	Finspång	62	5	8
Bävervägen	Finspång	61	50	33
Tegelbruket	Finspång	55	33	23
Gröna vägen	Finspång	51	31	21
Lasarettsvägen	Finspång	40	15	8
Bergska skolan	Finspång	28	7	6
Mellangrind	Finspång	18	8	12
Vistinge	Finspång	10	3	4

Linje 41

I följande avsnitt beskrivs linjedragning, utbud, resandestatistik för linje 41.

Linjedragning

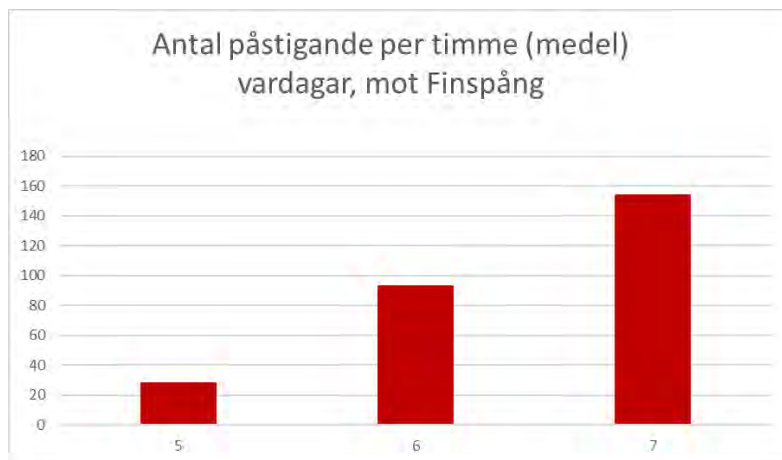
Utbud

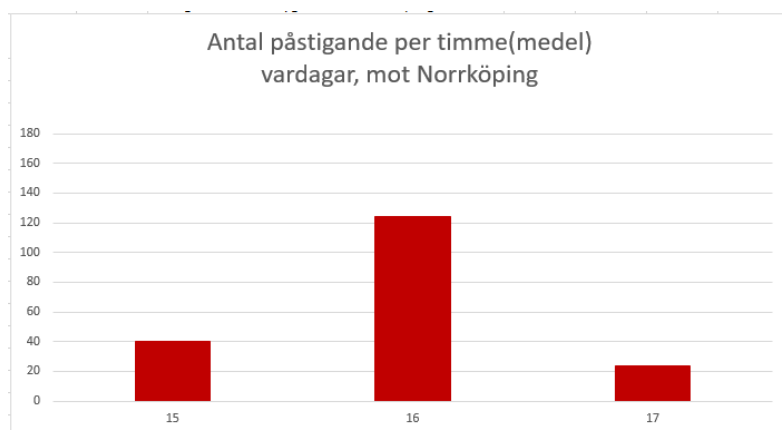
Linje 41		
Mån - Fre	0500-0800	1500-1700
Mot Finspång	30	-
Mot Norrköping	-	60

Resandestatistik

Resenärerna på linje 41 utgörs till stora delar av Vuxna och Skolelever.

Linje 41 har ett lägre utbud än linje 40 och körs endast under delar av dygnet.

I tabell nedan redovisas antalet snittpåstigningar per hållplats i respektive riktning.

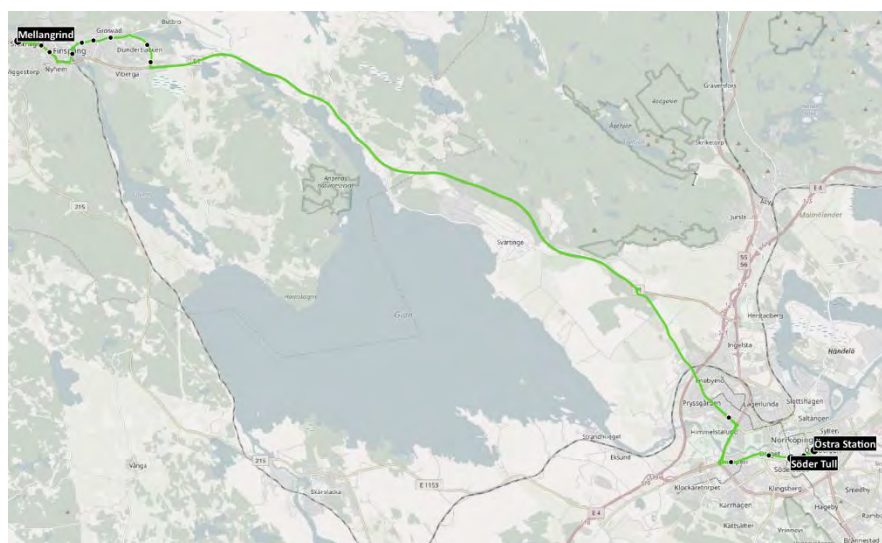
Hållplatser på linjen	Ort	Snittpåstigande mot Finspång
Söder Tull	Norrköping	78
Norr Tull	Norrköping	64
Norrköpings resecentrum	Norrköping	47
Sandbyhovsviad.	Norrköping	39
Djäkneparksskolan	Norrköping	31
Marielundsskolan	Norrköping	27
Stortorget Norrköping	Norrköping	18

Hållplatser på linjen	Ort	Snittpåstigande mot Norrköping
Siemens kontor	Finspång	95
Finspång station	Finspång	78
Bergska skolan	Finspång	13
Lasarettsvägen	Finspång	13
Mellangrind	Finspång	2

Linje 42

I följande avsnitt beskrivs linjedragning, utbud, resandestatistik för linje 42.

Linjedragning

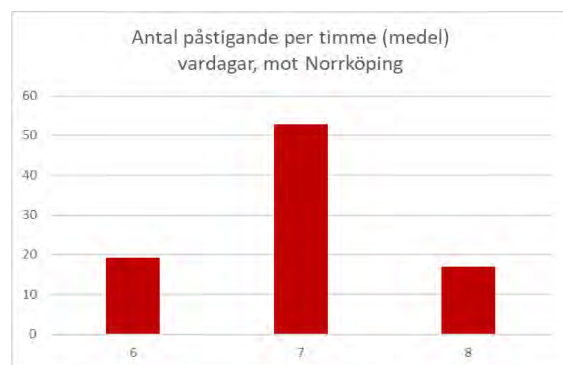
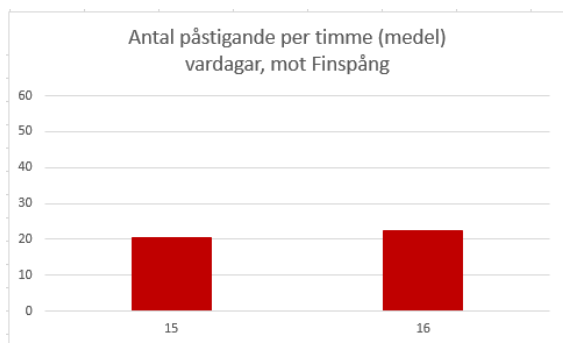

Utbud

Linje 42		
Mån - Fre	0600-0800	1500-1600
Mot Finspång	-	60
Mot Norrköping	60	-

Resandestatistik

På linje 42 står resandekategorierna Vuxen och Skolelev för det högsta resandet.

I tabell nedan redovisas antalet snittpåstigningar per hållplats i respektive riktning.

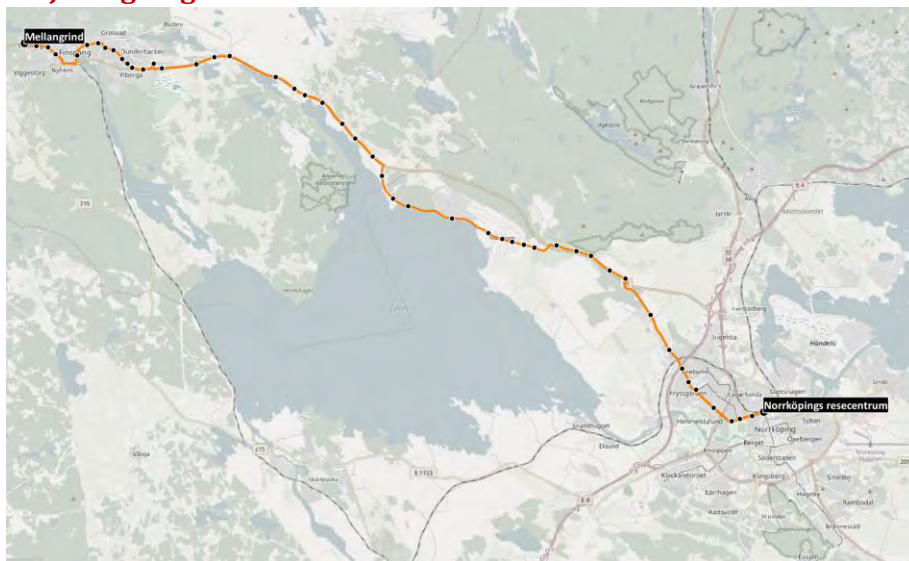
Hållplatser på linjen	Ort	Snittpåstigande mot Finspång
Söder Tull	Norrköping	26
Väster Tull	Norrköping	18
Hagagatan	Norrköping	3
Östra station	Norrköping	2
Hultet Norrköping	Norrköping	1
Stortorget Norrköping	Norrköping	1

Hållplatser på linjen	Ort	Snittpåstigande mot Norrköping
Mandelblomsvägen	Finspång	25
Gröna vägen	Finspång	24
Lasarettsvägen	Finspång	16
Finspång station	Finspång	16
Mellangrind	Finspång	12
Bergska skolan	Finspång	8
Bävervägen	Finspång	0
Missionskyrkan	Finspång	0
Tegelbruket	Finspång	0

Linje 410

I följande avsnitt beskrivs linjedragning, utbud, resandestatistik för linje 410.

Linjedragning

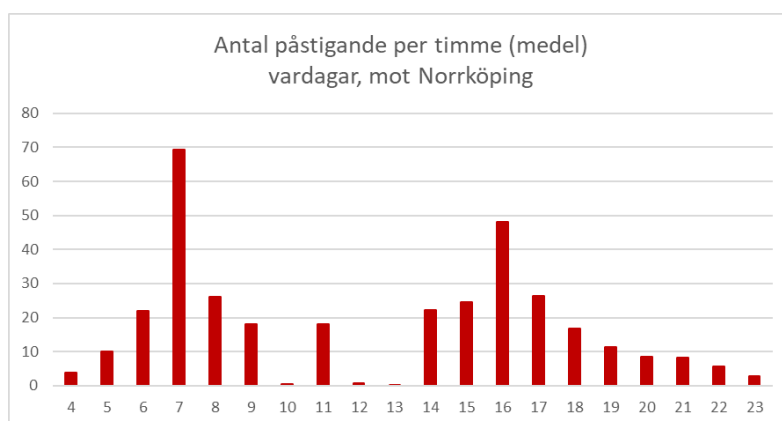
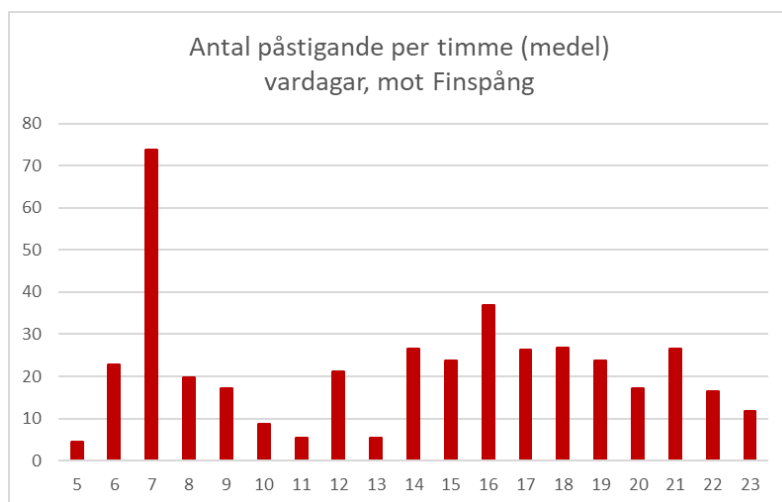

Utbud

Linje 410									
Mån - Fre	0530-0630	0630-0730	0730-0830	0830-1130	1130-1400	1400-1600	1600-1800	1800-1900	1900-2400
Mot Finspång	60	30	60	60	60	60	30	30	60
Mot Norrköping	60	60	120	120	-	60	60	60	60
Från Vistinge (mot Norrköping)	60	30	30	60	60	60	30	60	60
Lördag	0530-0600	0600-0700	0700-1000	1000-1600	1600-1900	1900-2000	2000-2400		
Mot Finspång	-	90	90	90	120	120	120		
Mot Norrköping	120	120	0	13:30	16:30	120	60		
Från Vistinge (mot Norrköping)	120	90	90	90	120	120	60		
Söndag	0530-0700	0700-0830	0830-1100	1100-1600	1600-1800	1800-2400			
Mot Finspång	-	180	180	12:50	-	120			
Mot Norrköping	180	180	-	0	16:15	180			
Från Vistinge (mot Norrköping)	180	180	-	0	180	180			

Resandestatistik

Fördelningen mellan de största resandekategorierna är tredelad för linje 410. Resandekategorierna Vuxen, Ungdom och Skolelev står för cirka 30 procent var.

I tabell nedan redovisas antalet snittpåstigningar per hållplats i respektive riktning.

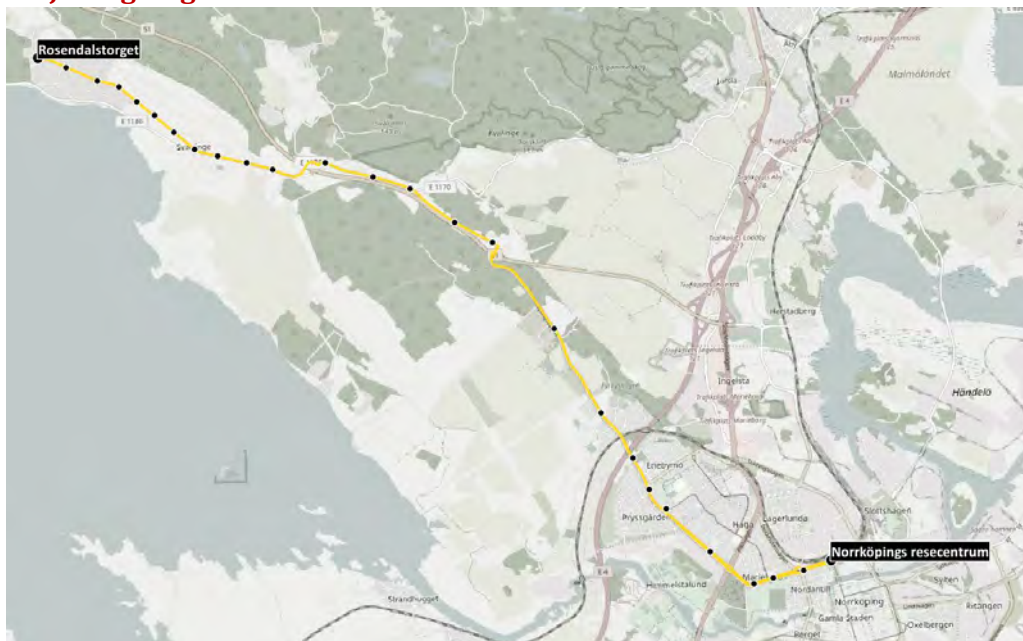
Hållplatser längs linjen	Ort	Vardag Snittpåstigande mot Finspång	Lördag Snittpåstigande mot Finspång	Söndag Snittpåstigande mot Finspång
Svärtinge skogsbacke	Norrköping	-	-	-
Norrköpings resecentrum	Norrköping	193	136	92
Norr Tull	Norrköping	64	25	14
Eneby centrum	Norrköping	32	5	4
Hårstorpsvägen	Finspång	31	5	5
Bävervägen	Finspång	19	2	3
Skarsätter	Svärtinge	16	0	0
De Geersgatan	Norrköping	14	2	1
Hagagatan	Norrköping	14	4	3
Matteusskolan	Norrköping	11	2	2
Vistinge	Finspång	10	3	0
Storängsskolan	Finspång	7	1	1
Björkbacken Svärtinge	Norrköping	7	0	1
Skatglädjen	Finspång	7	2	1
Tingsbröten	Finspång	6	0	0
Tråbrunna	Norrköping	6	3	0
Gröna vägen	Finspång	5	2	0
Granbacken*	Norrköping	5	0	0
Bonäsvägen	Svärtinge	5	0	0
Abel Beckers gata	Norrköping	3	1	1
Djupdalsvägen	Finspång	3	1	0
Laduvägen	Finspång	3	0	0
Finspång station	Finspång	3	1	0
Prästkragen	Finspång	2	0	1
Östra Eneby kyrka	Norrköping	2	2	0
Svärtinge idrottsplats	Svärtinge	1	0	0
Stjärntorps vägkors	Svärtinge	1	0	0
Lotorps vägkors	Finspång	1	0	0
Kvillingevägen	Svärtinge	1	0	1
Risinge kyrka	Finspång	1	0	0
Ryssnäs	Norrköping	1	0	0
Bergska skolan	Finspång	0	0	0
Mellangrind	Finspång	0	0	0
Hasselbacken Svärtinge*	Norrköping	0	0	0
Myrmalmskiosken	Finspång	0	0	0
Komministergården Risinge	Finspång	0	0	0
Ringstadmon	Svärtinge	0	0	0
Kolstad Finspång	Finspång	0	0	0
Missionskyrkan	Finspång	0	0	0
Stjärnvik	Finspång	0	0	0
Ekviken	Finspång	0	0	0
Berghamra	Svärtinge	0	0	0
Ringstad	Norrköping	0	0	0
Stubbetorp	Svärtinge	0	0	0
Ringstads grustag	Svärtinge	0	0	0
Melby	Finspång	0	0	0
Kolstad villa	Finspång	0	0	0
Lasarettsvägen	Finspång	0	0	0
Mon Kolstad	Finspång	0	0	0
Ysunda	Finspång	0	0	0
Ysunda villa	Finspång	0	0	0

Hållplatser längs linjen	Ort	Vardag Snittpåstigande mot Norrköping	Lördag Snittpåstigande mot Norrköping	Söndag Snittpåstigande mot Norrköping
Svärtinge skogsbacke	Norrköping	-	-	-
Finspång station	Finspång	79	18	16
Skarsätter	Svärtinge	57	9	5
Bergska skolan	Finspång	25	3	2
Missionskyrkan	Finspång	23	4	2
Bävervägen	Finspång	15	9	11
Bonäsvägen	Svärtinge	15	5	6
Granbacken*	Norrköping	13	3	2
Tingsbröten	Finspång	12	3	1
Lasarettsvägen	Finspång	11	7	4
Laduvägen	Finspång	11	6	6
Skatgläddjen	Finspång	10	4	5
Björkbacken Svärtinge	Norrköping	10	4	1
Prästkragen	Finspång	10	5	4
Gröna vägen	Finspång	9	6	6
Stubbetorp	Svärtinge	8	2	1
Svärtinge idrottsplats	Svärtinge	7	3	0
Hårstorpsvägen	Finspång	7	2	3
Myrmalmskiosken	Finspång	7	2	2
Storängsskolan	Finspång	6	4	2
Ryssnäs	Norrköping	6	1	1
Ringstadmon	Svärtinge	6	1	0
Vistinge	Finspång	6	1	1
Mellangrind	Finspång	5	5	1
Stjärntorps vägkors	Svärtinge	5	1	0
Djupdalsvägen	Finspång	4	3	1
Kvillingevägen	Svärtinge	4	1	0
Eneby centrum	Norrköping	3	2	0
Lotorps vägkors	Finspång	2	1	0
Hasselbacken Svärtinge*	Norrköping	2	0	0
Tråbrunna	Norrköping	2	0	0
Risinge kyrka	Finspång	2	0	0
Ringstad	Norrköping	1	0	0
Mon Kolstad	Finspång	1	1	0
De Geersgatan	Norrköping	1	0	0
Ysunda	Finspång	1	1	0
Ekviken	Finspång	1	0	0
Kolstad Finspång	Finspång	1	0	0
Kolstad villa	Finspång	1	0	0
Östra Eneby kyrka	Norrköping	1	0	0
Hagagatan	Norrköping	1	0	0
Norrköpings resecentrum	Norrköping	1	0	0
Komministergården Risinge	Finspång	0	0	0
Berghamra	Svärtinge	0	0	0
Norr Tull	Norrköping	0	0	0
Stjärnvik	Finspång	0	0	0
Matteusskolan	Norrköping	0	0	0
Ringstads grustag	Svärtinge	0	0	0
Abel Beckers gata	Norrköping	0	0	0
Ysunda villa	Finspång	0	0	0
Melby	Finspång	0	0	0

Linje 412

I följande avsnitt beskrivs linjedragning, utbud, resandestatistik för linje 412.

Linjedragning

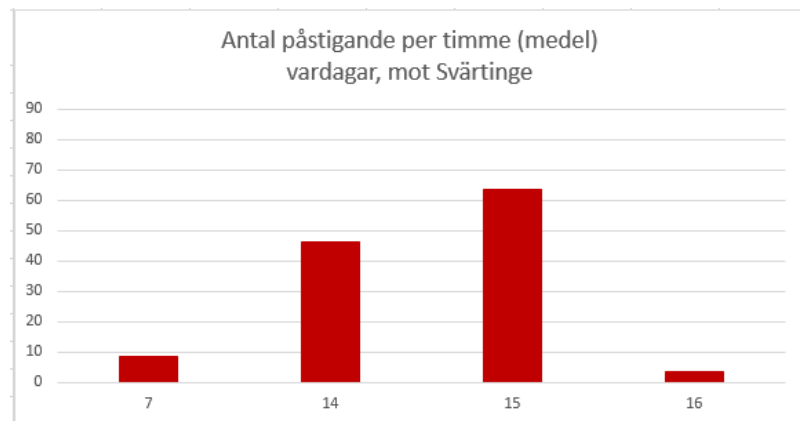

Utbud

Linje 412						
Mån - Fre	0530-0730	1500-1600	0100-0200			
Mot Svärtinge	07:35	30	01:20			
Mot Norrköping	60	15:56	-			
Lördag	1000-1200	1700-1830	0100-0200			
Mot Svärtinge	10:50	17:20	01:20			
Mot Norrköping	11:30	18:05	-			
Söndag	1000-1100	1100-1200	1300-1400	1400-1700	1700-2200	0100-0200
Mot Svärtinge	-	11:50	-	90	120	01:20
Mot Norrköping	10:20	-	90	120	18:20	-

Resandestatistik

Linje 412 har en hög andel Skolelever medan andelen Vuxen är låg.

I tabell nedan redovisas antalet snittpåstigningar per hållplats i respektive riktning.

Hållplatser längs linjen	Ort	Vardag Snittpåstigande mot Svärtinge	Lördag Snittpåstigande mot Svärtinge	Söndag Snittpåstigande mot Svärtinge
Eneby centrum	Norrköping	41	0	2
Norrköpings resecentrum	Norrköping	38	13	20
Norr Tull	Norrköping	19	3	6
Hagagatan	Norrköping	9	0	2
Matteusskolan	Norrköping	6	0	1
De Geersgatan	Norrköping	3	0	1
Abel Beckers gata	Norrköping	1	0	1
Skarsätter	Svärtinge	1	0	0
Östra Eneby kyrka	Norrköping	1	0	0
Ringstadmon	Svärtinge	0	0	0
Tråbrunna	Norrköping	0	0	0
Rosendalstorget	Svärtinge	0	0	0
Svängbacken	Svärtinge	0	0	0
Stubbetorp	Svärtinge	0	0	0
Vandrarvägen	Svärtinge	0	0	0
Högbackavägen	Svärtinge	0	0	0
Kraftvägen	Svärtinge	0	0	0
Bonäsvägen	Svärtinge	0	0	0
Käggelbovägen	Svärtinge	0	0	0
Svärtinge idrottsplats	Svärtinge	0	0	0
Stjärmtorps vägkors	Svärtinge	0	0	0
Tingsbrötsvägen	Svärtinge	0	0	0
Kvillingevägen	Svärtinge	0	0	0
Ringstad	Norrköping	0	0	0
Berghamra	Svärtinge	0	0	0
Ringstads grustag	Svärtinge	0	0	0

Hållplatser längs linjen	Ort	Vardag Snittpåstigande mot Norrköping	Lördag Snittpåstigande mot Norrköping	Söndag Snittpåstigande mot Norrköping
Skarsätter	Svärtinge	22	6	6
Högbackavägen	Svärtinge	13	0	0
Svängbacken	Svärtinge	13	0	0
Rosendalstorget	Svärtinge	12	1	1
Kraftvägen	Svärtinge	11	0	0
Bonäsvägen	Svärtinge	11	1	1
Vandrarvägen	Svärtinge	9	1	1
Käggelbovägen	Svärtinge	9	1	1
Svärtinge idrottsplats	Svärtinge	7	1	1
Stjärntorps vägkors	Svärtinge	5	0	0
Tingsbrötsvägen	Svärtinge	4	0	0
Stubbetorp	Svärtinge	3	1	1
Kvillingevägen	Svärtinge	1	0	0
Eneby centrum	Norrköping	1	0	0
Tråbrunna	Norrköping	1	0	0
Ringstadmon	Svärtinge	1	1	1
Ringstad	Norrköping	0	0	0
Norrköpings resecentrum	Norrköping	0	0	0
Berghamra	Svärtinge	0	0	0
De Geersgatan	Norrköping	0	0	0
Hagagatan	Norrköping	0	0	0
Norr Tull	Norrköping	0	0	0
Matteusskolan	Norrköping	0	0	0
Abel Beckers gata	Norrköping	0	0	0
Östra Eneby kyrka	Norrköping	0	0	0
Ringstads grustag	Svärtinge	0	0	0

Hela stråket Norrköping – Finspång

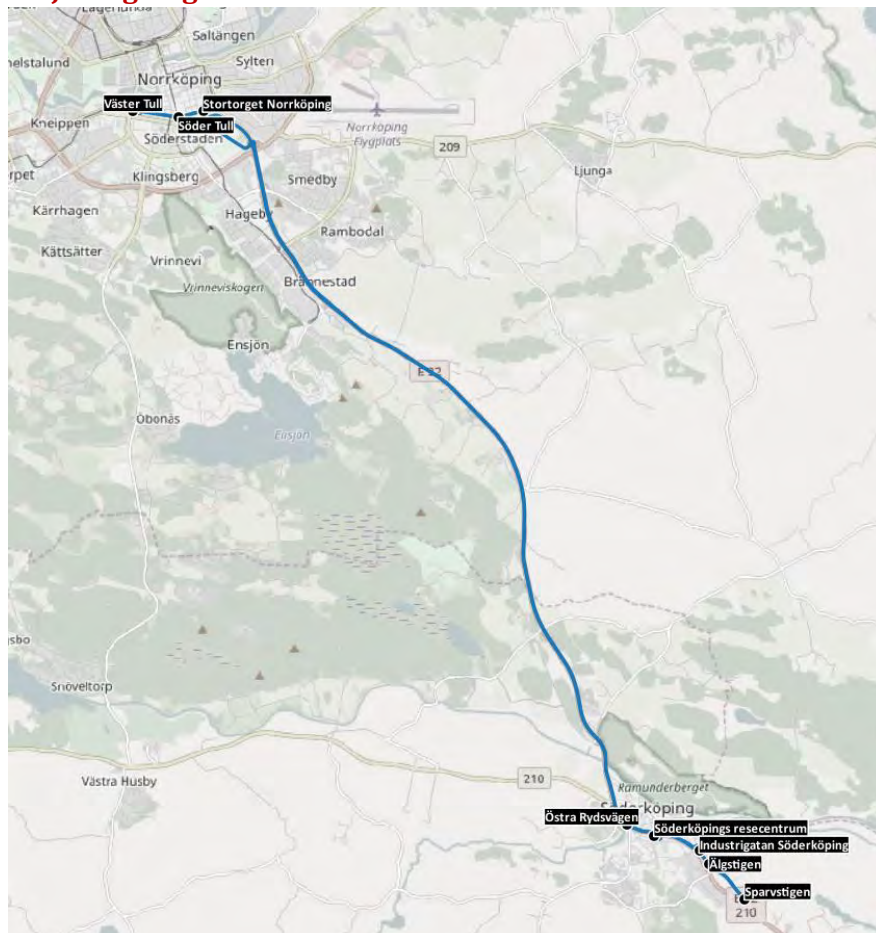
I tabell nedan redovisas snittpåstigande per hållplats för hela stråket, totalt 70 hållplatser. De fem linjerna trafikerar sammanlagt 70 hållplatser. Hasselbacken Svärtinge och Granbacken trafikeras inte längre, dessa har ersatts av Svärtinge skogsbacke.

Hållplats	Snittpåstigande vardagar	Snittpåstigande lördagar	Snittpåstigande söndagar
Svärtinge skogsbacke	*	*	*
Norrköpings resecentrum	501	277	239
Finspång station	322	59	48
Norr Tull	254	50	39
Söder Tull	144	0	0
Mandelblomsvägen	110	72	50
Skarsätter	96	16	15
Bävervägen	95	61	47
Siemens kontor	95	0	0
Gröna vägen	89	38	27
Missionskyrkan	85	9	10
Lasarettsvägen	82	22	12
Eneby centrum	78	8	7
Bergska skolan	74	10	9
Sandbyhovsviad.	57	5	4
Tegelbruket	56	33	23
Marielundsskolan	41	6	6
Djäkneparksskolan	40	0	0
Hårstorp svägen	39	7	8
Mellangrind	38	13	13
Tenngatan	31	22	18
Bonäs vägen	30	7	8
Vistinge	29	10	7
Hagagatan	27	5	5
Stortorget Norrköping	24	0	0
Granbacken *	18	3	3
De Geersgatan	18	2	2
Väster Tull	18	0	0
Matteusskolan	17	3	3
Tingsbröten	17	3	1
Skatglädjen	17	6	6
Björkbacken Svärtinge	16	5	2
Svärtinge idrottsplats	16	4	2
Laduvägen	14	6	6
Storängsskolan	14	5	3
Högbackavägen	13	0	1
Svängbacken	13	0	1
Rosendalstorget	13	1	2
Prästkragen	12	6	5
Kraftvägen	11	0	1
Stubbetorp	11	3	2
Stjärntorps vägkors	10	1	1
Vandrarvägen	9	1	1
Tråbrunna	9	3	0
Käggelbovägen	9	1	1
Ringstadmon	7	1	1
Djupdalsvägen	7	3	2
Myrmaleskiosken	7	2	2
Ryssnäs	7	1	1
Kvillingevägen	6	1	2
Abel Beckers gata	5	1	2
Tingsbrötsvägen	4	0	1
Östra Eneby kyrka	4	2	0
Lotorps vägkors	3	1	0
Risinge kyrka	2	1	0
Ringstad	2	0	0
Hasselbacken Svärtinge *	2	0	0
Östra station	2	0	0
Mon Kolstad	1	1	0
Hultet Norrköping	1	0	0
Kolstad Finspång	1	0	0
Ekviken	1	1	0
Berghamra	1	0	0
Ysunda	1	1	0
Kolstad villa	1	0	0
Komministergården Risinge	1	0	0
Stjärnvik	0	0	0
Ringstads grustag	0	0	0
Melby	0	0	0
Ysunda villa	0	0	0

Linje 45

I följande avsnitt beskrivs linjedragning, utbud, resandestatistik för linje 45.

Linjedragning

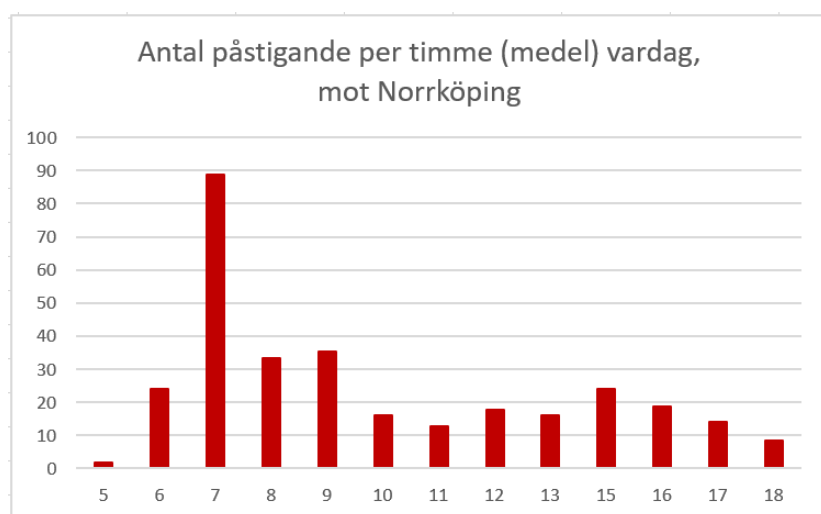
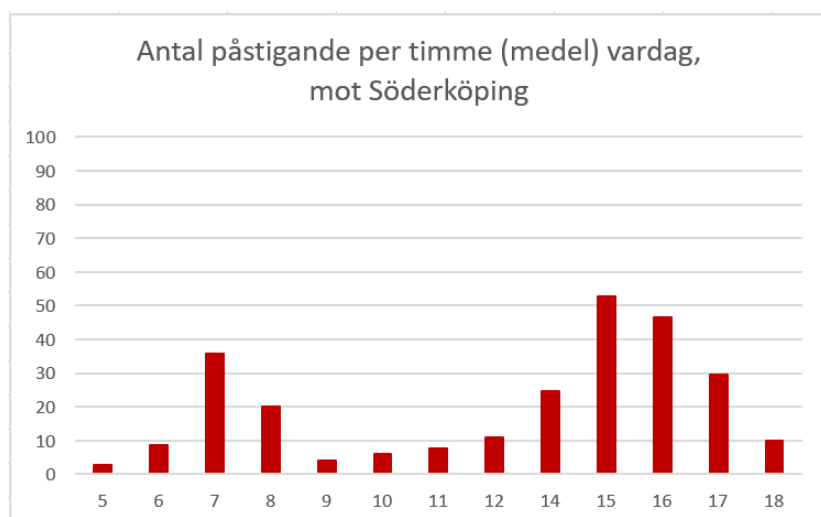

Utbud

Linje 45				
Mån - Fre	0530-0830	0830-1300	1430-1830	
Från Norrköping	30	60	30	
Från Söderköping	30	60	30	

Resandestatistik

Resenärerna på linje 45 utgörs till största del av resandekategorin Skolelev.

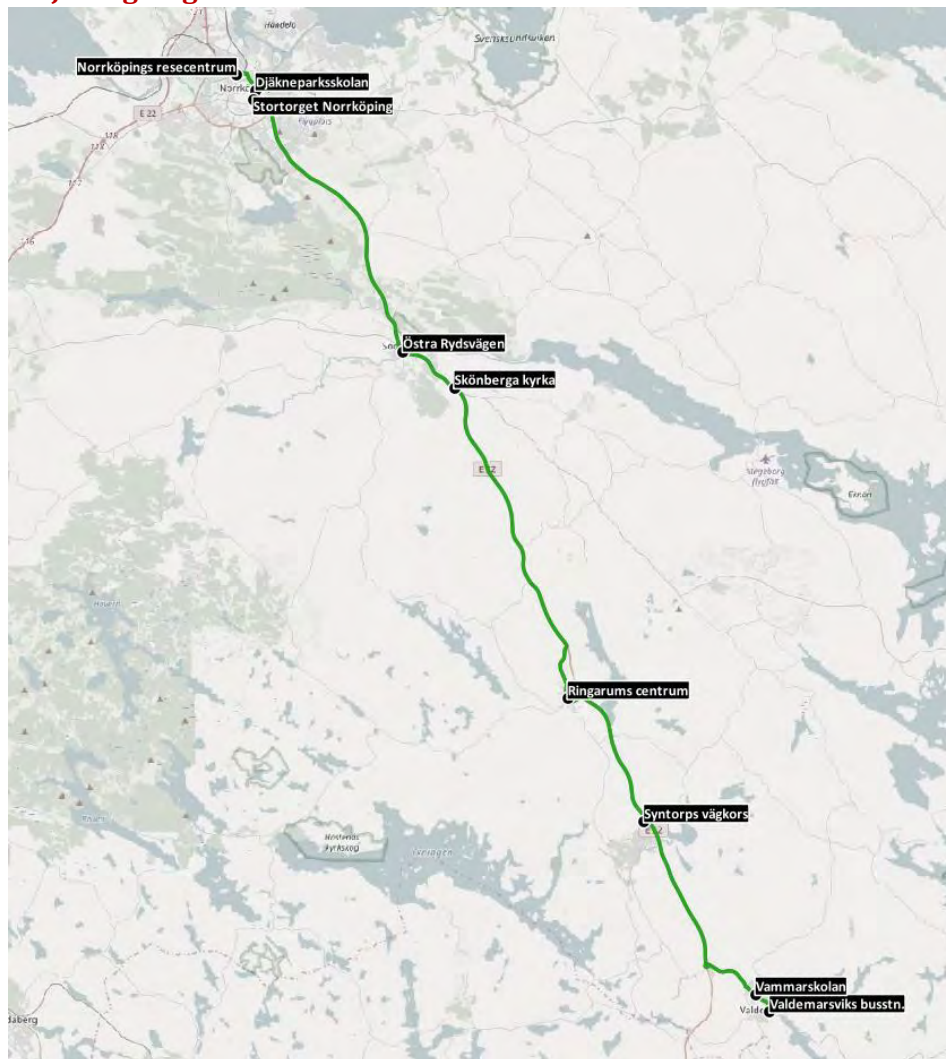
I tabell nedan redovisas antalet snittpåstigningar per hållplats i respektive riktning.

Hållplatser längs linjen	Ort	Snittpåstigande mot Söderköping	Snittpåstigande mot Norrköping
Söder Tull	Norrköping	139	0
Väster Tull	Norrköping	90	0
Stortorget Norrköping	Norrköping	27	0
Östra Rydsvägen	Söderköping	0	123
Söderköpings resecentrum	Söderköping	0	117
Sparvstigen	Söderköping	0	36
Industrigatan Söderköping	Söderköping	0	25
Älgstigen	Söderköping	0	9

Linje 46

I följande avsnitt beskrivs linjedragning, utbud, resandestatistik för linje 46.

Linjedragning

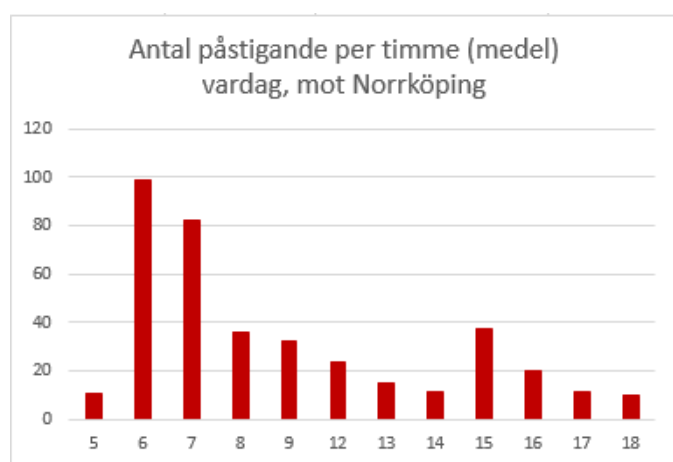
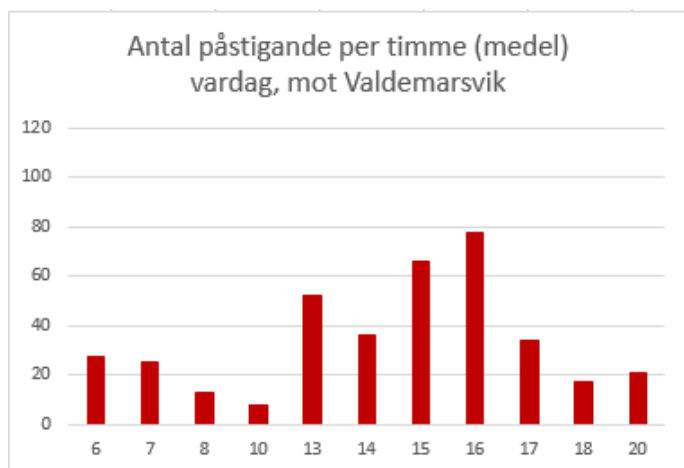

Utbud

Linje 46						
Mån - Fre	0530-0600	0600-0800	0800-1300	1300-1700	1700-1800	1800-2030
Från Norrköping	-	30	120	30	60	120
Från Valdemarsvik	30	30	120	60	60	-
Lördag	0830-1030	1030-1730	1730-1800			
Från Norrköping	-	120	120			
Från Valdemarsvik	120	120	-			
Söndag	0830-1030	1030-1730	1730-1800			
Från Norrköping	-	120	120			
Från Valdemarsvik	120	120	-			

Resandestatistik

Resenärerna på linje 46 utgörs till största del av resandekategorierna Skolelev och Vuxen under vardagar.

I tabell nedan redovisas antalet snittpåstigningar per hållplats i respektive riktning.

Hållplatser längs linjen	Ort	Snittpåstigande mot Valdemarsvik	Snittpåstigande mot Norrköping
Norrköpings resecentrum	Norrköping	140	0
Stortorget Norrköping	Norrköping	118	0
Östra Rydsvägen	Söderköping	64	72
Djäkneparksskolan	Norrköping	38	0
Ringarums centrum	Valdemarsvik	16	35
Skönberga kyrka	Söderköping	1	6
Vammarskolan	Valdemarsvik	0	149
Valdemarsviks busstn.	Valdemarsvik	0	105
Syntorps vägkors	Valdemarsvik	0	19

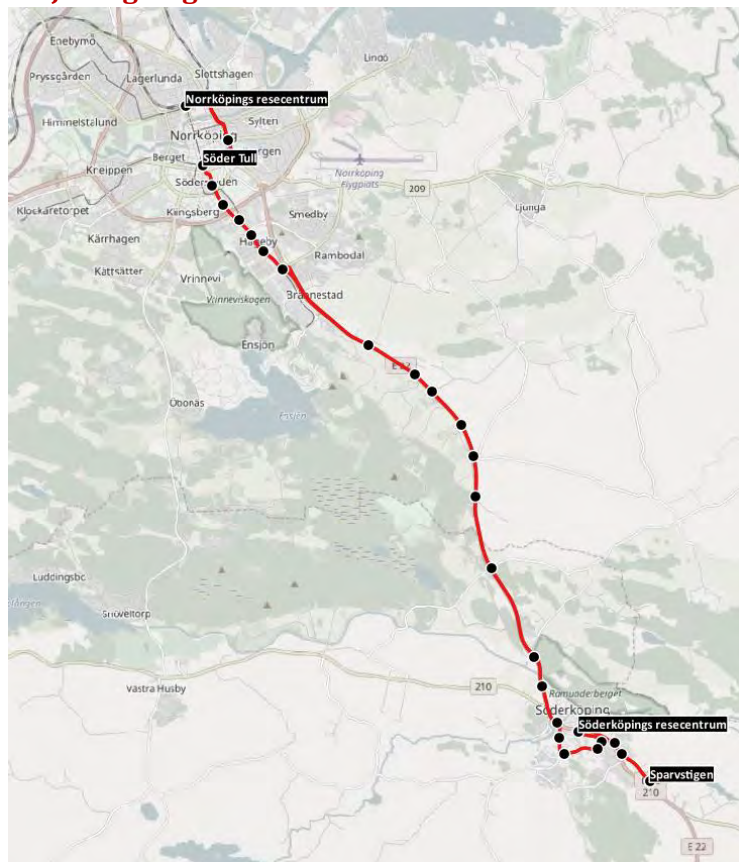
Hållplatser längs linjen	Ort	Lördag Snittpåstigande mot Valdemarsvik	Söndag Snittpåstigande mot Valdemarsvik
Norrköpings resecentrum	Norrköping	60	48
Djäkneparksskolan	Norrköping	44	36
Stortorget Norrköping	Norrköping	9	8
Östra Rydsvägen	Söderköping	8	7
Skönberga kyrka	Söderköping	5	3
Ringarums centrum	Valdemarsvik	0	2

Hållplatser längs linjen	Ort	Lördag Snittpåstigande mot Norrköping	Söndag Snittpåstigande mot Norrköping
Valdemarsviks busstn.	Valdemarsvik	44	28
Östra Rydsvägen	Söderköping	37	39
Syntorps vägkors	Valdemarsvik	25	19
Vammarskolan	Valdemarsvik	8	7
Skönberga kyrka	Söderköping	8	8
Ringarums centrum	Valdemarsvik	2	3

Linje 450

I följande avsnitt beskrivs linjedragning, utbud, resandestatistik för linje 450.

Linjedragning

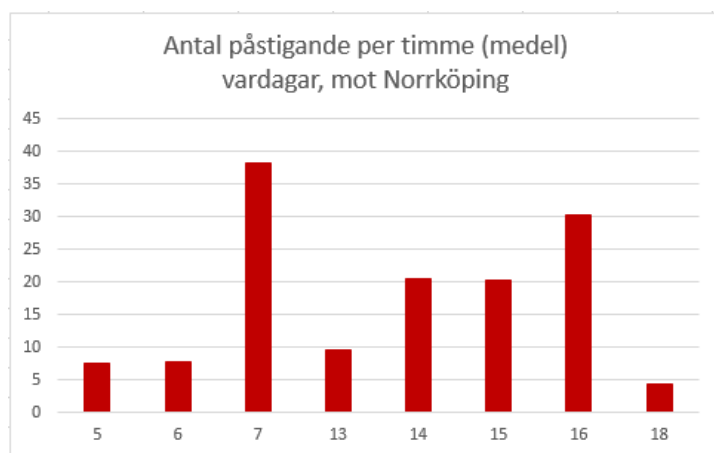
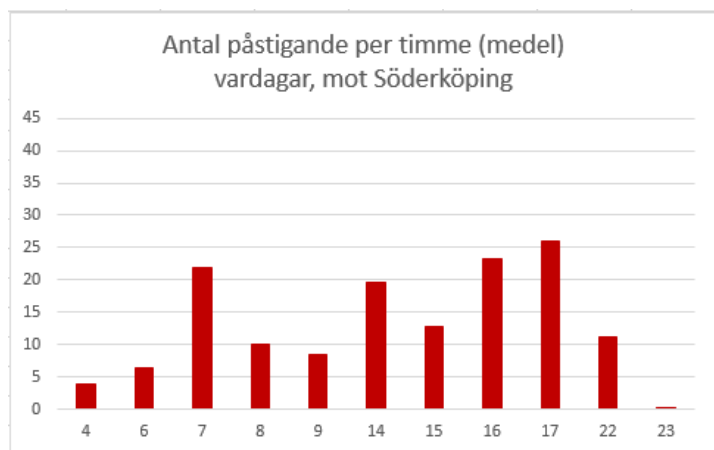

Utbud

Linje 450						
Mån - Fre	0430-0700	0700-0800	0800-0900	1400-1500	1500-1800	2200-2400
Från Norrköping	60	120	120	-	60	120
Från Söderköping	60	60	-	60	60	-
Lördag	0600-0700	0830-1030	1030-1200	1300-1400	1500-1600	1900-2400
Från Norrköping	-	60	-	13:20	-	120
Från Söderköping	06:55	60	60	-	15:53	120
Söndag	0800-2500					
Från Norrköping	240					
Från Söderköping	240					

Resandestatistik

Resenärerna på linje 450 utgörs till största del av resandekategorierna Skolelev och Vuxen.

I tabell nedan redovisas antalet snittpåstigningar per hållplats i respektive riktning.

Hållplatser längs linjen	Ort	Snittpåstigande mot Söderköping	Snittpåstigande mot Norrköping
Söder Tull	Norrköping	60	0
Norrköpings resecentrum	Norrköping	35	0
Trumpetaregatan	Norrköping	15	0
Hageby centrum	Norrköping	9	0
Stortorget Norrköping	Norrköping	8	0
Djäkneparksskolan	Norrköping	5	0
Hageby vårdcentral	Norrköping	3	0
Hylaregatan	Norrköping	3	0
Nyströmska skolan	Söderköping	1	27
Söderköpings resecentrum	Söderköping	1	22
Östra Rydsvägen	Söderköping	1	18
Margaretagatan	Söderköping	1	7
Sparvstigen	Söderköping	1	6
S:t Johannes kyrka	Norrköping	1	0
Kullborg	Söderköping	0	35
Friluftsbadet	Söderköping	0	8
Dockgärdet	Söderköping	0	4
Industrigatan Söderköping	Söderköping	0	2
Klevbrinken	Söderköping	0	2
Bjärby	Norrköping	0	2
Kummelby Tingstad	Norrköping	0	1
Korsbrinken	Söderköping	0	1
Fransberg	Norrköping	0	1
Älgstigen	Söderköping	0	1
Tingstad	Norrköping	0	0
S:t Olofsgatan	Norrköping	0	0
Hållstadvägen	Norrköping	0	0
Restad Tingstad	Norrköping	0	0

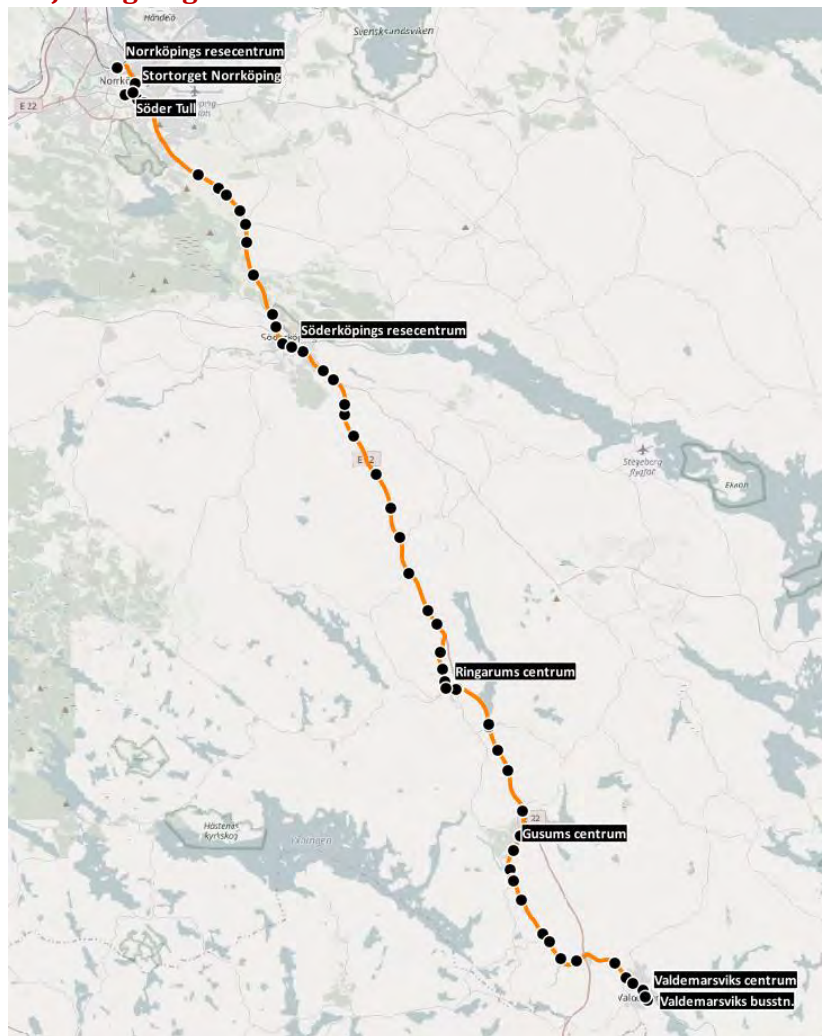
Hållplatser längs linjen	Ort	Lördag Snittpåstigande mot Söderköping	Söndag Snittpåstigande mot Söderköping
Söder Tull	Norrköping	54	32
Norrköpings resecentrum	Norrköping	25	20
Djäkneparksskolan	Norrköping	6	2
Stortorget Norrköping	Norrköping	3	4
Hageby centrum	Norrköping	3	4
Hageby vårdcentral	Norrköping	3	1
Trumpetaregatan	Norrköping	1	1
Kullborg	Söderköping	1	1
S:t Johannes kyrka	Norrköping	1	1
Söderköpings resecentrum	Söderköping	1	0
Hylaregatan	Norrköping	0	1
Hållstadvägen	Norrköping	0	0
Tingstad	Norrköping	0	0
Margaretagatan	Söderköping	0	0
Korsbrinken	Söderköping	0	0
Östra Rydsvägen	Söderköping	0	0
Industrigatan Söderköping	Söderköping	0	0
S:t Olofsgatan	Norrköping	0	0
Bjärby	Norrköping	0	0
Kummelby Tingstad	Norrköping	0	0
Restad Tingstad	Norrköping	0	0
Fransberg	Norrköping	0	0
Klevbrinken	Söderköping	0	0
Dockgärdet	Söderköping	0	0
Nyströmska skolan	Söderköping	0	0
Friluftsbadet	Söderköping	0	0
Älgstigen	Söderköping	0	0
Sparvstigen	Söderköping	0	0

Hållplatser längs linjen	Ort	Lördag Snittpåstigande mot Norrköping	Söndag Snittpåstigande mot Norrköping
Söderköpings resecentrum	Söderköping	28	15
Kullborg	Söderköping	23	13
Östra Rydsvägen	Söderköping	21	10
Sparvstigen	Söderköping	14	8
Margaretagatan	Söderköping	7	3
Industrigatan Söderköping	Söderköping	5	3
Älgstigen	Söderköping	4	2
Kummelby Tingstad	Norrköping	2	1
Nyströmska skolan	Söderköping	2	1
Dockgärdet	Söderköping	2	0
Korsbrinken	Söderköping	1	1
Friluftsbadet	Söderköping	1	1
Tingstad	Norrköping	1	0
Klevbrinken	Söderköping	1	0
Bjärby	Norrköping	1	0
Restad Tingstad	Norrköping	0	0
Hållstadvägen	Norrköping	0	0
Hageby vårdcentral	Norrköping	0	0
Hageby centrum	Norrköping	0	0
Fransberg	Norrköping	0	0
Norrköpings resecentrum	Norrköping	0	0
Djäkneparksskolan	Norrköping	0	0
Stortorget Norrköping	Norrköping	0	0
Söder Tull	Norrköping	0	0
S:t Olofsgatan	Norrköping	0	0
S:t Johannes kyrka	Norrköping	0	0
Hyvlaregatan	Norrköping	0	0
Trumpetaregatan	Norrköping	0	0

Linje 459

I följande avsnitt beskrivs linjedragning, utbud, resandestatistik för linje 459.

Linjedragning

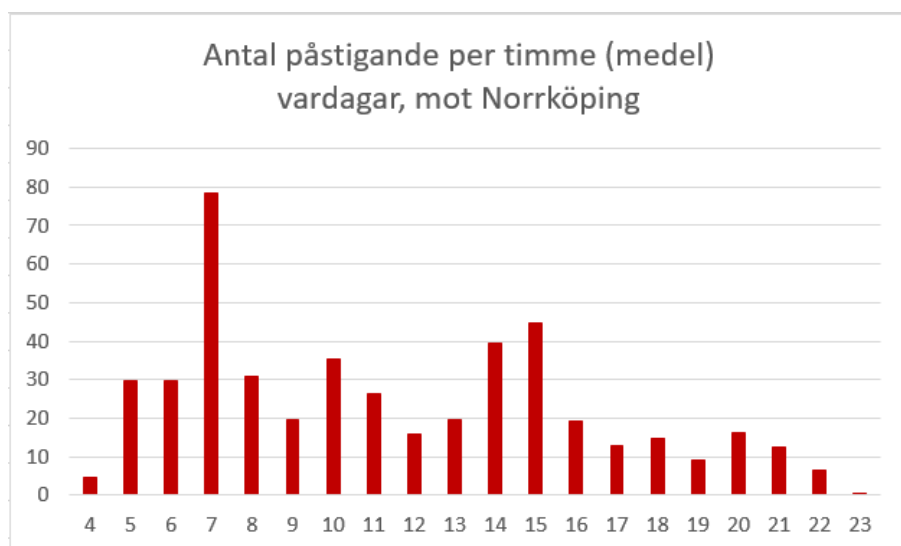
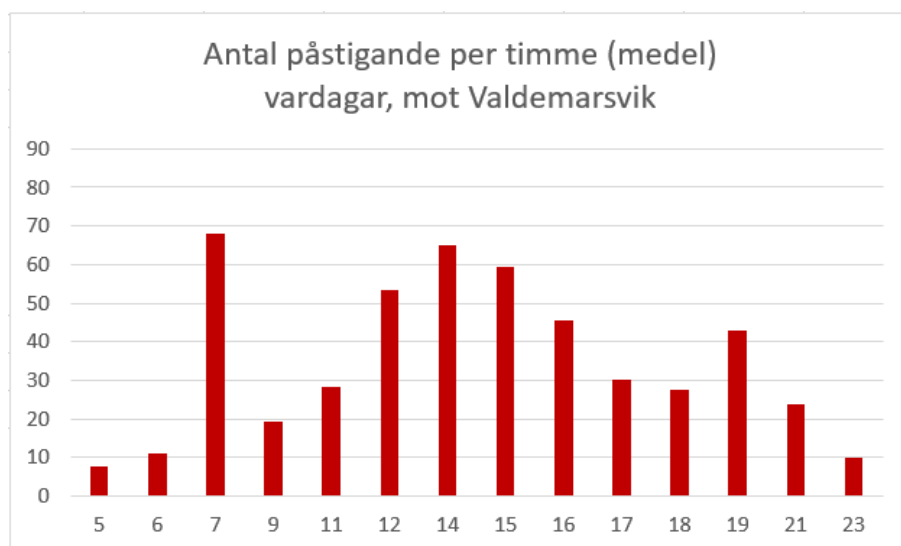

Utbud

Linje 459							
Mån - Fre	0500-0730	0930-1100	1100-1200	1400-1900	2100-0100		
Från Norrköping	60	90	60	60	120		
Från Valdemarsvik	60	90	90	60	120		
Lördag	0500-0700	0700-0900	0900-1100	1300-1400	1500-1600	1700-1900	1900-0100
Från Norrköping	-	120	120	-	15:20	-	120
Från Valdemarsvik	120	120	-	13:20	-	120	120
Söndag	0500-0700	0700-1300	1300-1500	1700-1900	1900-0100		
Från Norrköping	-	240	240	-	120		
Från Valdemarsvik	240	-	-	240	240		

Resandestatistik

Resenärerna på linje 459 utgörs i huvudsak av resandekategorierna Skolelev och Vuxen.

I tabell nedan redovisas antalet snittpåstigningar per hållplats i respektive riktning.

Hållplatser längs linjen	Ort	Snittpåstigande mot Valdemarsvik	Snittpåstigande mot Norrköping
Söder Tull	Norrköping	177	2
Norrköpings resecentrum	Norrköping	101	0
Stortorget Norrköping	Norrköping	24	0
Djäkneparksskolan	Norrköping	20	3
Bruksgatan	Valdemarsvik	12	0
Ljuraskolan	Norrköping	5	2
Kardusen	Norrköping	3	8
Skönberga kyrka	Söderköping	1	2
Gusums centrum	Valdemarsvik	0	93
Söderköpings resecentrum	Söderköping	0	62
Östra Rydsvägen	Söderköping	0	56
Vammarskolan	Valdemarsvik	0	53
Valdemarsviks busstn.	Valdemarsvik	0	29
Valdemarsviks centrum	Valdemarsvik	0	22
Strömsvik	Valdemarsvik	0	18
Margaretagatan	Söderköping	0	18
Ringarums centrum	Valdemarsvik	0	17
Skördevägen Valdemarsvik	Valdemarsvik	0	15
Skälboö	Söderköping	0	6
Tomtaholmsvägen	Söderköping	0	5
Hökbäcken	Söderköping	0	5
Fifallavägen	Valdemarsvik	0	5
Klevbrinken	Söderköping	0	4
Dockgårdet	Söderköping	0	4
Korsbrinken	Söderköping	0	3
Tingstad	Norrköping	0	3
Fransberg	Norrköping	0	3
Syntorps vägkors	Valdemarsvik	0	3
Bråta vägkors	Valdemarsvik	0	2
Råstock	Valdemarsvik	0	2
Gata	Söderköping	0	2
Gamla Torget Gusum	Valdemarsvik	0	2
Lybecksvägen	Valdemarsvik	0	2
Bjärby	Norrköping	0	2
Kummelby Tingstad	Norrköping	0	2
Mossebo Valdemarsvik	Valdemarsvik	0	1
Höckerum	Valdemarsvik	0	1
Ringarums vårdshus	Valdemarsvik	0	1
Skårlöten	Söderköping	0	1
Birkekärr, Norra	Valdemarsvik	0	1
Kulla Skönberga	Söderköping	0	1
Hållstadvägen	Norrköping	0	1
Restad Tingstad	Norrköping	0	0
Braberg	Söderköping	0	0
Gusums griftegård	Valdemarsvik	0	0
Takmossen	Valdemarsvik	0	0
Eriksberg Ringarum	Valdemarsvik	0	0
Birkekärr, Södra	Valdemarsvik	0	0
Björkhamra	Valdemarsvik	0	0
Hult Ringarum	Valdemarsvik	0	0
Hökdaalen	Valdemarsvik	0	0
Brårum	Valdemarsvik	0	0

Hela stråket Norrköping – Söderköping – Valdemarsvik

I tabell nedan redovisas snittpåstigande per hållplats för hela stråket, totalt 65 hållplatser.

Hållplatser i stråket	Snittpåstigande Vardag	Snittpåstigande Lördag	Snittpåstigande Söndag
Söder Tull	379	130	96
Östra Rydsvägen	356	93	74
Norrköpings resecentrum	279	141	117
Söderköpings resecentrum	222	71	35
Vammarskolan	204	62	44
Stortorget Norrköping	178	54	46
Valdemarsviks busstn.	134	41	32
Gusums centrum	129	49	37
Ringarums centrum	93	24	18
Väster Tull	90	0	0
Djäkneparksskolan	67	22	17
Sparvstigen	46	14	8
Margaretagatan	45	27	17
Kullborg	36	24	13
Nyströmska skolan	28	2	1
Industrigatan Söderköping	27	5	3
Syntorps vägkors	26	11	9
Valdemarsviks centrum	22	5	3
Strömsvik	18	4	8
Skördevägen Valdemarsvik	16	13	11
Trumpetaregatan	15	1	1
Bruksgatan	12	2	1
Kardusen	10	3	3
Skönberga kyrka	10	4	7
Älgstigen	10	4	2
Hageby centrum	9	4	4
Friluftsbadet	8	2	1
Dockgärdet	8	2	0
Hult Ringarum	7	2	1
Ljuraskolan	7	3	2
Skälboö	6	3	3
Klevbrinken	6	1	0
Tomtaholmsvägen	5	1	1
Hökbäcken	5	2	1
Fifallavägen	5	0	1
Korsbrinken	5	3	2
Lybecksvägen	4	1	0
Tingstad	4	2	3
Fransberg	4	1	0
Gamla Torget Gusum	4	2	1
Bjärby	4	1	1
Hageby vårdcentral	3	3	1
Kummelby Tingstad	3	4	2
Hvylaregatan	3	0	1
Bråta vägkors	2	0	0
Råstock	2	1	0
Birkekärr, Norra	2	0	1
Gata	2	0	0
Ringarums vårdshus	2	1	2
Höckerum	2	0	0
Mossebo Valdemarsvik	2	0	0
Takmossen	1	0	0
S:t Johannes kyrka	1	1	1
Eriksberg Ringarum	1	0	0
Hållstadvägen	1	1	1
Kulla Skönberga	1	0	0
Skårlöten	1	1	0
Restad Tingstad	0	1	1
Braberg	0	0	1
S:t Olofsgatan	0	0	0
Gusums griftegård	0	0	0
Birkekärr, Södra	0	0	0
Björkhamra	0	0	0
Hökdalen	0	0	0
Brårum	0	0	0

Bilaga 2 – Infrastruktur

I följande avsnitt beskrivs hållplatser som Östgötatrafiken föreslår utvecklas, vidmakthålls respektive för nedläggning. Det finns även en kategori med hållplatser där fortsatt dialog bör ske med den berörda kommunen för att fastslå om hållplatsen ska kvarstå/tillkomma.

Linje 40 (som föreslås tillhöra stomlinjenätet) omfattar idag 18 hållplatser och föreslås omfatta 13 hållplatser vid trafikstart 2022. Av dessa 13 hållplatser är idag:

- ☐ 8 är tillgänglighetsanpassade.
- ☐ 8 hållplatser som ej behöver åtgärdas utan uppfyller dagens behov enligt RTP-målen.
- ☐ 4 hållplatser bedöms med anledning av högt resande eller utgör regionala bytespunkter vara kvalificerade för tillgänglighetsanpassning.
- ☐ 1 tillkommande hållplats, bytespunkt Marieborg
- ☐ 0 hållplats som behöver utredas vidare
- ☐ 6 hållplatser föreslås utgå med anledning av lågt resande, låg standard eller att linjen får ändrad sträckning. Dessa hållplatser är; Söder Tull, Stortorget, Djäkneparksskolan, Tenngatan, Gröna vägen och Lasarettsvägen.

Hållplatser som ej behöver åtgärdas utan uppfyller dagens behov.

Samtliga hållplatser på linje 40 tillhör stomlinjenätet och behöver därför utgöra godkänd standard. Följande 8 hållplatser uppfyller en godkänd standard och behöver därmed ingen åtgärd.

Kommun	Hållplats	Anledning
Finspång	Vistinge	Godkänd standard
Finspång	Bävervägen	Godkänd standard
Finspång	Mandelblomsvägen	Godkänd standard
Finspång	Tegelbruket	Godkänd standard
Finspång	Missionskyrkan	Godkänd standard
Finspång	Finspångs station	Godkänd standard
Finspång	Bergska skolan	Godkänd standard
Finspång	Mellangrind	Godkänd standard

Hållplatser som föreslås utvecklas med tillgänglighetsanpassning

Östgötatrafiken har identifierat 4 hållplatser som kan anses prioriterade att åtgärda till full tillgänglighetsstandard i det här fallet saknar ett eller flera hållplatslägen kontrast och/eller ledstråk. Hållplatserna har ett högt resande och tillhör stomlinjenätet och anses därför som mycket viktiga.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp
Norrköping	Norrköpings resecentrum	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Norr Tull	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Marielundsskolan	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Sandbyhovsviadukten	Tillgänglighetsanpassning

Hållplatser som föreslås adderas till linjen

Östgötatrafiken har identifierat 1 hållplatser som adderas till linje 40. Med anledningen till att bytespunkt Marieborg förväntas vara klar i december 2020 och har en betydande roll för trafiksystemet planeras stomlinje 40 angöra den.

Kommun	Hållplats	Anledning
Norrköping	Bytespunkt Marieborg	Ny linjedragning, sker år 2022

Hållplatser som slutar trafikeras

Östgötatrafiken har identifierat 6 hållplatser som slutar trafikeras av linje 40 främst för att reducera körtiden och därmed göra linjen mer attraktiv.

Kommun	Hållplats	Anledning
Norrköping	Söder Tull	Ny linjedragning
Norrköping	Stortorget	Ny linjedragning
Norrköping	Djäkneparksskolan	Ny linjedragning
Norrköping	Tenngatan	Ny linjedragning
Finspång	Lasarettsvägen	Reducering av antalet stopp i tätorten
Finspång	Gröna vägen	Reducering av antalet stopp i tätorten

Linje 410 omfattar idag 47 hållplatser och föreslås omfatta 31 hållplatser vid trafikstart 2022. Av dessa 31 hållplatser är idag:

- 17 är tillgänglighetsanpassade.
- 17 hållplatser som ej behöver åtgärds utan uppfyller dagens behov enligt RTP-målen
- 6 hållplatser bedöms med anledning av högt resande eller utgör regionala bytespunkter vara kvalificerade för tillgänglighetsanpassning.
- 1 hållplatser bedöms med anledning av dagligt resande vara kvalificerade för trafiksäkerhetshöjande åtgärder
- 1 hållplats av behov av pendlarparkering
- 6 hållplatser föreslås få justerat läge
- 1 tillkommande hållplats, Fiskebyvägen
- 1 hållplats som föreslås få nytt namn
- 4 hållplats som behöver utredas vidare
- 16 hållplatser föreslås utgå med anledning av lågt resande, låg standard eller att linjen får ändrad sträckning.

Hållplatser som ej behöver åtgärdas utan uppfyller dagens behov.

Följande 17 hållplatser uppfyller en godkänd standard utifrån antalet dagligt resande. Linje 410 tillhör inte stomlinjenätet och har därför något lägre krav än hållplatserna längs med stomlinjenätet.

Kommun	Hållplats	Anledning
Finspång	Abel Beckers gata	Godkänd standard
Finspång	Eneby centrum	Godkänd standard
Finspång	Ringstadmon	Godkänd standard
Norrköping	Kvillingevägen	Godkänd standard
Norrköping	Stubbetorp	Godkänd standard
Norrköping	Bonäsvägen	Godkänd standard
Norrköping	Tingsbröten	Godkänd standard
Norrköping	Norrköpings resecentrum	Godkänd standard

Finspång	Lotorps vägkors	Godkänd standard
Finspång	Risinge kyrka	Godkänd standard
Finspång	Bävervägen	Godkänd standard
Finspång	Missionskyrkan	Godkänd standard
Finspång	Finspång station	Godkänd standard
Finspång	Bergska skolan	Godkänd standard
Finspång	Laserttvägen	Godkänd standard
Finspång	Myrmalmskiosken	Godkänd standard
Finspång	Mellangrind	Godkänd standard

Hållplatser som föreslås utvecklas med tillgänglighetsanpassning

Östgötatrafiken har identifierat 6 hållplatser som kan anses prioriterade att åtgärda till full tillgänglighetsstandard i det här fallet saknar ett eller flera hållplatslägen kontrast och/eller ledstråk. Hållplatserna har ett högt resande och tillhör stomlinjenätet och anses därför som mycket viktiga.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp
Norrköping	Norr Tull	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Hagagatan	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	De Geersgatan	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Björkbacken	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Tråbrunna	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Skarsätter	Tillgänglighetsanpassning

Hållplatser som föreslår få trafiksäkerhetshöjande åtgärder

Östgötatrafiken ser ett behov att höja trafiksäkerheten på en hållplats, i det här fallet krävs ett nytt hållplatsläge för att höja trafiksäkerheten.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp
Norrköping	Svärtinge Skogsbacke	Nytt hållplatsläge (riktning Finspång för ökad trafiksäkerhet)

Hållplatser som är i behov av pendlarparkering

Pendlarparkering i anslutning till hållplats Mellangrind efterfrågas för att på så sätt öka marknadsandelen av bilisterna.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp
Finspång	Mellangrind	Pendlarparkering

Hållplatser som föreslås få justerat läge

Östgötatrafiken har tillsammans med Finspångs kommun konstaterat att följande hållplatser inom Finspångs tätort längs med Södra Storängsvägen bör justeras för att skapa ett jämnare hållplatsavstånd.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp
Finspång	Gröna vägen	Flytta till korsningen Kraftkärrsvägen/Östermalmsvägen
Finspång	Laduvägen	Flyttas öster ut mot Ängsvägen
Finspång	Storängsskolan	Läge B flyttar söder ut i anslutning till läge A
Finspång	Hårtorpsvägen	Slås samman med Skatgläddjen för jämnare avstånd
Finspång	Skatgläddjen	Slås samman med Hårtorpsvägen för jämnare avstånd
Finspång	Storängsskolan	Justerat läge för jämnare avstånd

Hållplatser som föreslås adderas till linjen

Östgötatrafiken föreslår att hållplats Fiskebyvägen adderas till linjen eftersom Norrköpings kommun har stora planer på exploatering i området.

Kommun	Hållplats	Anledning
Norrköping	Fiskebyvägen	För att knyta an till planprogram Norra Himmelstalund, år 202x

Hållplatser som föreslås nytt namn

Eftersom hållplats Hårtorpsvägen och Skatgläddjen föreslås slås samman till en är tanken att ett namnbyte sker i samband med detta.

Kommun	Hållplats	Förslag på hållplatsnamn
Finspång	Hårtorpsvägen + Skatgläddjen	Skathagsvägen

Hållplatser som behöver utredas vidare

Östgötatrafiken har identifierat 4 hållplatser som behöver utredas vidare tillsammans med kommunen för att möta det förändrade behovet på grund av exploateringsplaner.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp
Norrköping	Fiskebyvägen	Förslag på ny hållplats för att knyta an till planprogram Norra Himmelstalund
Norrköping	Eneby centrum	För att skapa en jämn hållplatsbild på Finspångsvägen
Norrköping	De Geersgatan	Kort avstånd till närliggande hållplats
Norrköping	Svärtinge Skogsbacke	Nytt hållplatsläge (riktning Finspång för ökad trafiksäkerhet)
Norrköping	Skarsätter läge B	Ny linjedragning

Hållplatser som slutar trafikeras

Östgötatrafiken har identifierat 16 hållplatser som slutar trafikeras av linje 410 främst för att reducera körtiden och därmed göra linjen mer attraktiv.

Kommun	Hållplats	Anledning
Norrköping	Matteusskolan	Kort avstånd till närliggande hållplats
Norrköping	Ringstad	GC-bana finns
Norrköping	Ringstad grustag	Få påstigande, GC-bana finns
Norrköping	Berghamra	Få påstigande
Norrköping	Stjärntorps vägkors	Närhet till Bonäsvägen, G/C-bana finns
Norrköping	Svärtinge Idrottsplats	Närhet till Bonäsvägen, G/C-bana finns
Norrköping	Ryssnäs	Närhet till Bonäsvägen, G/C-bana finns

Finspång	Kolstad	Lågt påstigande, låg trafiksäkerhet, G/C-bana finns
Finspång	Kolstad villa	Lågt påstigande, låg trafiksäkerhet, G/C-bana finns
Finspång	Melby	Låg trafiksäkerhet, planeras avvecklas dec 2020
Finspång	Ysunda Villa	Lågt påstigande, låg trafiksäkerhet, G/C-bana finns
Finspång	Ysunda	Lågt påstigande, låg trafiksäkerhet, G/C-bana finns
Finspång	Ekviken	Lågt påstigande, låg trafiksäkerhet, G/C-bana finns
Finspång	Sjärvik	Lågt påstigande, låg trafiksäkerhet, G/C-bana finns
Finspång	Kommunistergården Risinge	Låg trafiksäkerhet, planeras avvecklas dec 2020
Finspång	Djupdalsvägen	Ersätts av Laduvägen

Linje 412 omfattar idag 25 hållplatser och förslås omfatta 17 hållplatser vid trafikstart 2022. Av dessa 17 hållplatser är idag:

- ☐ 5 är tillgänglighetsanpassade.
- ☐ 7 hållplatser som ej behöver åtgärds utan uppfyller dagens behov enligt RTP-målen
- ☐ 7 hållplatser bedöms med anledning av högt resande eller utgör regionala bytespunkter vara kvalificerade för tillgänglighetsanpassning.
- ☐ 1 hållplatser bedöms med anledning av dagligt resande vara kvalificerade för trafiksäkerhetshöjande åtgärder.
- ☐ 6 tillkommande hållplats, Fiskebyvägen, Skarsätter, Tingsbröten, Björkbacken, Svärtinge Skogsbacke och Mon Kolstad
- ☐ 4 hållplatser som behöver utredas vidare
- ☐ 15 hållplatser föreslås utgå med anledning av lågt resande, låg standard eller att linjen får ändrad sträckning.

Hållplatser som ej behöver åtgärdas utan uppfyller dagens behov.

Följande 7 hållplatser uppfyller en godkänd standard utifrån antalet dagligt resande. Linje 410 tillhör inte stomlinjenätet och har därför något lägre krav än hållplatserna längs med stomlinjenätet.

Kommun	Hållplats	Anledning
Norrköping	Eneby centrum	Godkänd standard
Norrköping	Ringstadmon	Godkänd standard
Norrköping	Kvillingevägen	Godkänd standard
Norrköping	Stubbetorp	Godkänd standard
Norrköping	Bonäsvägen	Godkänd standard
Norrköping	Tingsbröten	Godkänd standard
Norrköping	Björkbacken	Godkänd standard

Hållplatser som föreslås utvecklas med tillgänglighetsanpassning

Östgötrafiken har identifierat 7 hållplatser som kan anses prioriterade att åtgärda till full tillgänglighetsstandard i det här fallet saknar ett eller flera hållplatslägen kontrast och/eller ledstråk. Hållplatserna har ett högt resande och tillhör stomlinjenätet och anses därför som mycket viktiga.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp
Norrköping	Norrköpings resecentrum	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Norr Tull	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Abel Beckers gata	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Hagagatan	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Tråbrunna	Tillgänglighetsanpassning

Norrköping	Skarsätter	Tillgänglighetsanpassning
Norrköping	Björkbacken Svärtinge	Tillgänglighetsanpassning

Hållplatser som föreslår få trafiksäkerhetshöjande åtgärder

Östgötatrafiken ska ett behov att höja trafiksäkerheten på en hållplats, i det här fallet krävs ett nytt hållplatsläge för att höja trafiksäkerheten.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp
Norrköping	Svärtinge Skogsbacke	Nytt hållplatsläge (riktning Finspång för ökad trafiksäkerhet)

Hållplatser som föreslås adderas till linjen

Östgötatrafiken har identifierat 6 hållplatser som adderas till linje 412. Dels för att jämna ut hållplatsavstånd längs med Finspångsvägen, dels för ny linjedragning i Svärtinge.

Kommun	Hållplats	Anledning
Norrköping	Fiskebyvägen	För att knyta an till planprogram Norra Himmelstalund
Norrköping	Skarsätter hållplatsläge B	Ny linjedragning
Norrköping	Tingsbröten	Ny linjedragning
Norrköping	Björkbacken Svärtinge	Ny linjedragning
Norrköping	Svärtinge Skogsbacke	Ny linjedragning
Finspång	Mon Kolstad	Vändslinga

Hållplatser som behöver utredas vidare

Östgötatrafiken har identifierat 3 hållplatser som behöver utredas vidare tillsammans med kommunen för att möta det förändrade behovet på grund av exploateringsplaner.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp
Norrköping	Fiskebyvägen	Förslag på ny hållplats för att knyta an till planprogram Norra Himmelstalund
Norrköping	Eneby centrum	För att skapa en jämn hållplatsbild på Finspångsvägen
Norrköping	De Geersgatan	Kort avstånd till närliggande hållplats
Norrköping	Svärtinge Skogsbacke	Nytt hållplatsläge (riktning Finspång för ökad trafiksäkerhet)
Norrköping	Skarsätter läge B	Ny linjedragning

Hållplatser som slutar trafikeras

Östgötatrafiken har identifierat 15 hållplatser som slutar trafikeras av linje 412 dels för att reducera körtiden längs med Finspångsvägen samt att linjen kommer sluta trafikera Kraftvägen på grund av bristande framkomlighet.

Kommun	Hållplats	Anledning att sluta trafikera
Norrköping	Matteusskolan	Kort avstånd till närliggande hållplats
Norrköping	Ringstad	Finns GC-bana fram till hpl Tråbrunna
Norrköping	Ringstad grustag	Få påstigande, GC-bana finns
Norrköping	Berghamra	Få påstigande
Norrköping	Stjärntorps vägkors	Närhet till Bonäsvägen, G/C-bana finns
Norrköping	Svärtinge Idrottsplats	Närhet till Bonäsvägen, G/C-bana finns
Norrköping	Skarsätter hållplatsläge C	Ny linjedragning

Norrköping	Tingsbrötsvägen	Ny linjedragning
Norrköping	Svängbacken	Ny linjedragning
Norrköping	Vandravägen	Ny linjedragning
Norrköping	Kraftvägen	Ny linjedragning
Norrköping	Käggelbovägen	Ny linjedragning
Norrköping	Högbackavägen	Ny linjedragning
Norrköping	Rosendalstorget	Ny linjedragning
Norrköping	Ryssnäs	Kort avstånd till närliggande hållplats

Linje 450 (som föreslås tillhöra stomlinjenätet) omfattar idag 8 hållplatser och föreslås omfatta 9 hållplatser vid trafikstart 2022. Av dessa 9 hållplatser är idag:

- ☐ 6 är tillgänglighetsanpassade.
- ☐ 6 hållplatser som ej behöver åtgärdas utan uppfyller dagens behov enligt RTP-målen.
- ☐ 3 hållplatser bedöms med anledning av högt resande eller utgör regionala bytespunkter vara kvalificerade för tillgänglighetsanpassning.
- ☐ 5 tillkommande hållplatser, Öster Tull år 2022. Övriga fyra Mirum, Stinsen och ersättnings hållplats för Industrigatan och Älgstigen tidigast år 2027.
- ☐ 1 hållplats som föreslås nytt namn
- ☐ 4 hållplatser föreslås utgå med anledning av lågt resande, låg standard eller att linjen får ändrad sträckning. Älgstigen och Stortorget utgår år 2022. Söderköpings resecentrum och Industrigatan utgår tidigast år 2027.

Hållplatser som ej behöver åtgärdas utan uppfyller dagens behov.

Samtliga hållplatser på linje 45 tillhör stomlinjenätet och behöver därför utgöra godkänd standard. Följande hållplatser uppfyller en godkänd standard och behöver därmed ingen åtgärd.

Kommun	Hållplats	Anledning	Trafikeringsstart (år)
Söderköping	Östra Rydsvägen	Godkänd standard	2022
Söderköping	Nyströmska skolan	Godkänd standard	2022
Söderköping	Kullborg	Godkänd standard	2022
Söderköping	Friluftsbadet	Godkänd standard	2022
Söderköping	Industrigatan	Godkänd standard	2022

Hållplatser som föreslås utvecklas med tillgänglighetsanpassning

Östgötatrafiken har identifierat 2 hållplatser som kan anses prioriterade att åtgärda till full tillgänglighetsstandard i det här fallet saknar ett eller flera hållplatslägen kontrast och/eller ledstråk. Hållplatserna har ett högt resande och tillhör stomlinjenätet och anses därför som mycket viktiga.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp	Trafikstart (år)
Norrköping	Väster Tull	Tillgänglighetsanpassning	2022
Norrköping	Söder Tull	Tillgänglighetsanpassning	2022
Söderköping	Sparvstigen	Tillgänglighetsanpassning + vändslinga	2027

Hållplatser som föreslås adderas till linjen

Östgötatrafiken har identifierat 5 hållplatser som adderas till linje 45.

Kommun	Hållplats	Anledning	Trafikeringsstart (år)
Norrköping	Öster Tull	Ny linjedragning	2022
Norrköping	Mirum	Öka upptagningsområdet	Tidigast 2027
Söderköping	Stinsen	Ersätter Söderköping resecentrum	Tidigast 2027
Söderköping	Ersättningshållplats för Industrigatan	Länsmansgatan utgår	Tidigast 2027
Söderköping	Ersättningshållplats för Älgstigen	Länsmansgatan utgår	Tidigast 2027

Hållplatser som föreslås nytt namn

Söderköpings kommun efterfrågar namnbyte av hållplats för att underlätta för turister och sällanresenärer.

Kommun	Hållplats	Förslag på hållplatsnamn
Söderköping	Östra Rydsvägen	Söderköping Norra

Hållplatser som slutar trafikeras

Kommun	Hållplats	Anledning	Trafikstart (år)
Norrköping	Stortorget	Ersätts av Öster Tull	2022
Söderköping	Söderköpings resecentrum	Ersätts av ny hållplats Stinsen	Tidigast 2027
Söderköping	Industrigatan	Länsmansgatan utgår	Tidigast 2027
Söderköping	Älgstigen	Länsmansgatan utgår	Tidigast 2022

Linje 46 (som föreslås tillhöra stomlinjenätet) omfattar idag 9 hållplatser och föreslås omfatta 7 hållplatser vid trafikstart 2022. Av dessa 7 hållplatser är idag:

- ☐ 4 är tillgänglighetsanpassade.
- ☐ 4 hållplatser som ej behöver åtgärdas utan uppfyller dagens behov enligt RTP-målen
- ☐ 3 hållplatser bedöms med anledning av högt resande eller utgör regionala bytespunkter vara kvalificerade för tillgänglighetsanpassning.
- ☐ 5 tillkommande hållplatser, Öster Tull och Harsby år 2022. Mirum och Söderköping Västra tidigast år 2027. Regional bytespunkt Ringarum år 2024
- ☐ 1 hållplats föreslås byta namn
- ☐ 5 hållplatser föreslås utgå med anledning av lågt resande, låg standard eller att linjen får ändrad sträckning. Djäkneparksskolan, Stortorget, Skönberga kyrka och Syntorps vägkors år 2022. Ringarums centrum år 2024.

Hållplatser som ej behöver åtgärdas utan uppfyller dagens behov.

Samtliga hållplatser på linje 46 tillhör stomlinjenätet och behöver därför utgöra godkänd standard. Följande 4 hållplatser uppfyller en godkänd standard och behöver därmed ingen åtgärd.

Kommun	Hållplats	Anledning	Trafikstart (år)
Norrköping	Söder Tull	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Valdemarsviks busstation	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Ringarums centrum	Godkänd standard	2022
Söderköping	Östra Rydsvägen	Godkänd standard	2022

Hållplatser som föreslås utvecklas med tillgänglighetsanpassning

Östgötatrafiken har identifierat 3 hållplatser som anses prioriterade att åtgärda till full tillgänglighetsstandard i det här fallet saknar ett eller flera hållplatslägen kontrast och/eller ledstråk. Hållplatserna har ett högt resande och tillhör stomlinjenätet och anses därför som mycket viktiga.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp	Trafikstart (år)
Norrköping	Väster Tull	Tillgänglighetsanpassning	2022
Söderköping	Harsby	Tillgänglighetsanpassning	2022
Valdemarsvik	Vammarskolan	Tillgänglighetsanpassning	2022

Hållplatser som föreslås adderas till linjen

När den nya förbifarten är på plats kommer linje 46 trafikera den och angöra en ny hållplats i höjd med Östra Rydsvägen. När hållplats Öster Tull och Mirum finns på plats i Norrköping är tanken att linjen angör dessa.

Kommun	Hållplats	Anledning	Trafikeringsstart (år)
Söderköping	Söderköping Västra	Förbifart Söderköping	Tidigast 2027
Söderköping	Harsby	Skönberga kyrka utgår	2022
Norrköping	Mirum	Öka upptagningsområdet	Tidigast 2027
Norrköping	Öster Tull	Ny linjedragning	2022
Valdemarsvik	Regional bytespunkt Ringarum	Trafikutveckling i stråket	Tidigast 2024

Hållplatser som föreslås nytt namn

Söderköpings kommun efterfrågar namnbyte av hållplats för att underlätta för turister och sällanresenärer.

Kommun	Hållplats	Förslag på hållplatsnamn
Söderköping	Östra Rydsvägen	Söderköping Norra

Hållplatser som slutar trafikeras

Kommun	Hållplats	Anledning	Trafikstart (år)
Norrköping	Djäkneparksskolan	Öster Tull tillkommer	2022
Norrköping	Stortorget	Ersätts av Öster Tull	2022
Söderköping	Skönberga kyrka	Harsby tillkommer	2022
Valdemarsvik	Ringarums centrum	Regional bytespunkt tillkommer	2024
Valdemarsvik	Syntorps vägkors	Ny linjedragning	2022

Linje 460 omfattar idag 50 hållplatser (gamla linje 459) och föreslås omfatta 37 på hållplatser vid trafikstart 2022. Av dessa 37 hållplatser är idag:

- 16 är tillgänglighetsanpassade.
- 20 hållplatser som ej behöver åtgärds utan uppfyller dagens behov enligt RTP-målen.
- 8 hållplatser bedöms med anledning av högt resande eller utgör regionala bytespunkter vara kvalificerade för tillgänglighetsanpassning.
- 3 hållplatser bedöms med anledning av dagligt resande vara kvalificerade för trafiksäkerhetshöjande åtgärder.

- 6 tillkommande hållplatser, Hageby centrum, Trumpetaregatan, Ringdansen centrum, Mossebo bussterminal år 2022 och ersättningshållplats för Dockgärdet år 2027.
- 1 hållplatser föreslås byta namn
- 25 hållplatser föreslås utgå med anledning av lågt resande, låg standard eller att linjen får ändrad sträckning.

Hållplatser som ej behöver åtgärdas utan uppfyller dagens behov.

Följande 20 hållplatser uppfyller en godkänd standard och behöver därmed ingen åtgärd.

Kommun	Hållplats	Anledning	Trafikstart (år)
Norrköping	Hageby centrum	Godkänd standard	2022
Söderköping	Östra Rydsvägen	Godkänd standard	2022
Söderköping	Margaretagatan	Godkänd standard	2022
Söderköping	Skönberga kyrka	Godkänd standard	2022
Söderköping	Tomtaholsvägen	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Hökbäcken	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Skälboö	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Lybecksvägen	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Ringarums centrum	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Bråta vägkors	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Eriksberg	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Syntorps vägkors	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Bruksgatan	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Gusums centrum	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Gamla torget	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Birrekärr, Norra	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Brårum	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Fifallavägen	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Skördevägen	Godkänd standard	2022
Valdemarsvik	Valdemarsviks busstation	Godkänd standard	2022

Hållplatser som föreslås utvecklas med tillgänglighetsanpassning

Östgötatrafiken har identifierat 8 hållplatser som kan anses prioriterade att åtgärda till full tillgänglighetsstandard i det här fallet saknar ett eller flera hållplatslägen kontrast och/eller ledstråk. Hållplatserna har ett högt resande och/eller tillhör stomlinjenätet och anses därför som mycket viktiga.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp	Trafikstart (år)
Norrköping	Norrköpings resecentrum	Tillgänglighetsanpassning	2022
Norrköping	Djäkneparksskolan	Tillgänglighetsanpassning	2022
Norrköping	Söder Tull	Tillgänglighetsanpassning	2022
Söderköping	Harsby	Tillgänglighetsanpassning	2022
Norrköping	S:t Johannes kyrka	Tillgänglighetsanpassning	2022
Norrköping	Trumpetaregatan	Tillgänglighetsanpassning	2022
Norrköping	Ringdansen centrum	Tillgänglighetsanpassning	2022
Valdemarsvik	Vammarsskolan	Tillgänglighetsanpassning	2022

Hållplatser som föreslås få trafiksäkerhetsåtgärder och pendlarparkering

Trafiksäkerhetsåtgärder avser i detta fall investering i säker passage längs med följande hållplatser längs med E22.

Kommun	Hållplats	Åtgärdstyp	Trafikstart (år)
Norrköping	Kummelby	Tillgänglighetsanpassning, förbättring av passage	2022
Norrköping	Tingstad	Tillgänglighetsanpassning, förbättring av passage, pendlarparkering	2022
Söderköping	Korsbrinken	Tillgänglighetsanpassning, förbättring av passage + cykelparkering	2022

Hållplatser som föreslås adderas till linjen

I och med att linjen kommer trafikera Hagebygatan och köra via Kullborg i Söderköping, tillkommer följande hållplatser. Även Mossebo bussterminal tillkommer för att på ett enkelt sätt ansluta till den kommersiella trafiken.

Kommun	Hållplats	Anledning	Trafikstart (år)
Norrköping	S:t Johannes kyrka	Ny linjedragning	2022
Norrköping	Hageby centrum	Ny linjedragning	2022
Norrköping	Trumpetargatan	Ny linjedragning	2022
Norrköping	Ringdansen centrum	Ny linjedragning	2022
Söderköping	Ersättnings hållplats för Dockgärdet	Ny linjedragning	2027
Valdemarsvik	Mossebo bussterminal	För att ansluta till kommersiell trafik	2022

Hållplatser som föreslås nytt namn

Söderköpings kommun efterfrågar namnbyte av hållplats för att underlätta för turister och sällanresenärer.

Kommun	Hållplats	Förslag på hållplatsnamn
Söderköping	Östra Rydsvägen	Söderköping Norra

Hållplatser som slutar trafikeras

Östgötatrafiken har identifierat 25 hållplatser som slutar trafikeras av linje 459 dels för att följande hållplatser har ett lågt påstigande och utgörs av en låg standard.

Kommun	Hållplats	Anledning att sluta trafikera	Trafikstart (år)
Norrköping	Stortorget	Ersätts av Öster Tull	2022
Norrköping	Ljurskolan	Ny linjedragning (Hagebygatan)	2022
Norrköping	Kardusen	Ny linjedragning (Hagebygatan)	2022
Norrköping	Bjärby	Närhet till hållplats Ringdansen centrum	2022
Norrköping	Hållstadsvägen	Närhet till hållplats Kummelby	2022
Norrköping	Restad	Närhet till Tingstad	2022
Norrköping	Fransberg	Närhet till Tingstad	2022
Söderköping	Klevbrinken	Ny linjedragning, sker tidigast år 2027	2027
Söderköping	Dockgärdet	Bristande trafiksäkerhet, ny linjedragning, se tidigast år 2027	2027
Söderköping	Söderköpings resecentrum	Hållplats Stinsen ersätter	2027
Söderköping	Margaretagatan	Hållplats Industrigatan E22 ersätter	2027

Söderköping	Skönberga kyrka	Slutar trafikeras när Harsby finns på plats	2022
Söderköping	Gata	Få boende och påstigande	2022
Söderköping	Braberg	Få boende och påstigande	2022
Söderköping	Kulla	Få boende och påstigande	2022
Söderköping	Skårlöten	Få boende och påstigande	2022
Valdemarsvik	Råstock	Få boende och påstigande	2022
Valdemarsvik	Höckerum	Få boende och påstigande	2022
Valdemarsvik	Björkhamra	Få boende och påstigande	2022
Valdemarsvik	Takmossen	Få boende och påstigande	2022
Valdemarsvik	Ringsrums vårdshus	Ersätts av ny bytespunkt Ringarum	2024
Valdemarsvik	Hult	Få boende och påstigande	2022
Valdemarsvik	Hökaldalen	Få boende och påstigande	2022
Valdemarsvik	Birkekärr, Södra	Närliggande Birkekärr Norra	2022
Valdemarsvik	Mossebo	Få boende och påstigande	2022

(9)

KS-KcS.2020.67

Deklarationen för en stark demokrati

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx

KSAU § 165

KS-KcS.2020.67

Deklarationen för en stark demokrati

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

- 1. Kommunstyrelsen uppdrar åt kommundirektören att lämna in en ansökan till Kommittén Demokratin 100 år om att underteckna deklARATIONEN för en stark demokrati.**
- 2. Efter beviljad ansökan uppdras kommunstyrelsens ordförande att underteckna deklARATIONEN för Valdemarsviks kommun.**

Sammanfattning

Kommittén Demokratin 100 år vill med hjälp av en deklARATION samla och engagera de krafter som vill delta i ett demokratistärkande arbete. Aktörer såsom myndigheter, regioner, kommuner, civilsamhällesorganisationer, akademien, företag m.fl. som vill bidra till att stärka och utveckla demokratin i Sverige kan skicka in en ansökan.

Förvaltningen föreslår att Valdemarsviks kommun undertecknar deklARATIONEN för en starkare demokrati. För att få underteckna deklARATIONEN krävs det att respektive organisation först ansöker till kommittén. Därefter kan undertecknande ske.

Ärendebeskrivning

Kommittén Demokratin 100

Kommittén har i uppdrag att under åren 2018 – 2021 planera, samordna och genomföra en samling av insatser och aktiviteter för en stark demokrati. Insatserna samlas under rubriken Vår demokrati – värd att värna varje dag.

Kommittén ska uppmuntra en bredd av aktörer i hela landet att delta, såsom skolväsendet, civila samhället, myndigheter och kommuner. Insatserna och aktiviteterna ska nå ut till en stor del av befolkningen.

Kommitténs arbete ska bidra till att utveckla och stärka demokratin på både kort och lång sikt genom att öka delaktigheten, förankringen och motståndskraften i demokratin. Insatserna ska t.ex. främja utveckling av de kunskaper och förmågor som människor behöver ha för att kunna delta aktivt i demokratin, bidra till att uppmuntra och inspirera till demokratiskt deltagande och stärka stödet för demokratins grundläggande principer.

Uppdraget ska redovisas senast 1 juni 2022.

KSAU § 165

KS-KcS.2020.67

Vår demokrati – värd att värna varje dag

För att genomföra uppdraget har kommittén startat Vår demokrati – värd att värna varje dag som är en rörelse där det ingår kommuner, civilsamhällsorganisationer, myndigheter, näringsliv, skolan och alla andra som vill vara med och bidra till att stärka och utveckla demokratin i Sverige och säkra att den står sig stark även de kommande 100 åren.

Vision och mål

En välfungerande demokrati förutsätter goda kunskaper, stort engagemang och aktivt deltagande i demokratin. Kommitténs mål är därför att öka såväl kunskapen och medvetenheten om demokratin som engagemanget och delaktigheten. För att klara detta behöver det offentliga Sverige och andra aktörer sluta upp och bidra till arbetet.

Visionen är att Vår demokrati — värd att värna varje dag ska skapa en landsomfattande demokratirörelse som sätter diskussionen om vårt styrelseskick, vår demokrati, högst. Demokrati genomsyrar hela den offentliga debatten, diskussionen hålls i en positiv och framåtblickande anda och alla individer och grupper upplever sig vara en del av det demokratiska samhället.

Målen är att:

- Fler har en god kunskap och medvetenhet om demokratin och vad vårt demokratiska system innebär.
- Fler engagerar sig i demokratin t.ex. genom att delta i samtal om demokrati, påverka lokala beslutsprocesser, rösta i val, engagera sig i en politisk fråga, i ett parti, eller i en civilsamhällsorganisation på sin fritid.
- Ökat stöd för demokratin och att fler tar tydlig ställning för demokrati som styrelseskick.

Ambitionen är att 85 procent av befolkningen känner till att demokratin fyller 100 år samt att andelen i befolkningen med låga kunskaper om det demokratiska systemet har minskat.

En deklaration för en stark demokrati

Vad innehåller deklarationen?

De aktörer som undertecknar deklarationen tar ställning för alla människors lika värde, de grundläggande fri- och rättigheterna och rättsstatens principer och tar avstånd från diskriminering, extremism, främlingsfientlighet, korruption och rasism. För att stärka demokratin ska aktörerna som ansluter sig till deklarationen:

KSAU § 165

KS-KcS.2020.67

- verka för att fler får en god kunskap och medvetenhet om det demokratiska systemet,
- arbeta för att fler deltar aktivt och står upp för demokratin, och
- bidra till ett samtalsklimat som kännetecknas av öppenhet och respekt.

Vad krävs för att underteckna deklarationen?

De aktörerna som vill skriva under deklarationen ska definiera sina åtaganden i förhållande till målen i deklarationen. Med åtaganden menas konkreta aktiviteter som ska genomföras under 2021.

Under början av 2022 ska alla aktörer som undertecknat deklarationen lämna in en kort beskrivning av den verksamhet som genomförts i förhållande till åtagandena

Vilka typer av aktörer kan ansluta sig till deklarationen?

Myndigheter, regioner, kommuner, civilsamhällesorganisationer, akademien, företag m.fl. kan ansluta sig till deklarationen.

Är deklarationen juridiskt bindande?

Deklarationen ska ses som ett frivilligt åtagande av respektive aktör och är inget juridiskt bindande avtal. Samtidigt är det viktigt att tydliggöra att de organisationer som ansluter sig till deklarationen står bakom skrivningarna i deklarationen och åtar sig att bidra till att stärka demokratin.

Varför behövs deklarationen?

Runt om i världen utmanas och försvagas demokratier. Demokratin är ifrågasatt. Sveriges demokrati står på en stabil grund genom att de grundläggande fri- och rättigheterna är väl förankrade hos befolkningen, valdeltagandet är högt liksom tilliten till demokratiska institutioner och mellan människor. Samtidigt står alltför för många människor utanför och varken deltar eller känner sig delaktiga i vår demokrati. Det offentliga samtalet hårdnar och antidemokratiska aktörer blir allt mer synliga.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att Valdemarsviks kommun undertecknar deklarationen för en starkare demokrati. För att få underteckna deklarationen krävs det att respektive organisation först ansöker till kommittén. Därefter kan undertecknande ske.

KSAU § 165

KS-KcS.2020.67

Beslutsunderlag

Skrivelse från Kommundirektör & Stab 2020-12-02

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommunchef och Stab

Karl Öhlander

Kommundirektör

Tel: 0123-192 29

E-post: karl.ohlander@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsen

Deklarationen för en stark demokrati

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen uppdrar åt kommundirektören att lämna in en ansökan till Kommittén Demokratin 100 år om att underteckna deklARATIONEN för en stark demokrati.
2. Efter beviljad ansökan uppdras till kommunstyrelsens ordförande att underteckna deklARATIONEN för Valdemarsviks kommun.

Sammanfattning

Kommittén Demokratin 100 år vill med hjälp av en deklARATION samla och engagera de krafter som vill delta i ett demokratistärkande arbete. Aktörer såsom myndigheter, regioner, kommuner, civilsamhällesorganisationer, akademien, företag m.fl. som vill bidra till att stärka och utveckla demokratin i Sverige kan skicka in en ansökan.

Förvaltningen föreslår att Valdemarsviks kommun undertecknar deklARATIONEN för en starkare demokrati. För att få underteckna deklARATIONEN krävs det att respektive organisation först ansöker till kommittén. Därefter kan undertecknande ske.

Ärendebeskrivning

Kommittén Demokratin 100

Kommittén har i uppdrag att under åren 2018 – 2021 planera, samordna och genomföra en samling av insatser och aktiviteter för en stark demokrati. Insatserna samlas under rubriken Vår demokrati – värd att värna varje dag.

Kommittén ska uppmuntra en bredd av aktörer i hela landet att delta, såsom skolväsendet, civila samhället, myndigheter och kommuner. Insatserna och aktiviteterna ska nå ut till en stor del av befolkningen.

Kommitténs arbete ska bidra till att utveckla och stärka demokratin på både kort och lång sikt genom att öka delaktigheten, förankringen och motståndskraften i demokratin. Insatserna ska t.ex. främja utveckling av de kunskaper och förmågor som människor behöver ha för att kunna delta aktivt i demokratin, bidra till att uppmuntra och inspirera till demokratiskt deltagande och stärka stödet för demokratins grundläggande principer.

Uppdraget ska redovisas senast 1 juni 2022.

Vår demokrati – värd att värna varje dag

För att genomföra uppdraget har kommittén startat Vår demokrati – värd att värna varje dag som är en rörelse där det ingår kommuner, civilsamhällsorganisationer, myndigheter, näringsliv, skolan och alla andra som vill vara med och bidra till att stärka och utveckla demokratin i Sverige och säkra att den står sig stark även de kommande 100 åren.

Vision och mål

En välfungerande demokrati förutsätter goda kunskaper, stort engagemang och aktivt deltagande i demokratin. Kommitténs mål är därför att öka såväl kunskapen och medvetenheten om demokratin som engagemanget och delaktigheten. För att klara detta behöver det offentliga Sverige och andra aktörer sluta upp och bidra till arbetet.

Visionen är att Vår demokrati — värd att värna varje dag ska skapa en landsomfattande demokratorörelse som sätter diskussionen om vårt styrelseskick, vår demokrati, högst. Demokrati genomsyrar hela den offentliga debatten, diskussionen hålls i en positiv och framåtblickande anda och alla individer och grupper upplever sig vara en del av det demokratiska samhället.

Målen är att:

- Fler har en god kunskap och medvetenhet om demokratin och vad vårt demokratiska system innebär.
- Fler engagerar sig i demokratin t.ex. genom att delta i samtal om demokrati, påverka lokala beslutsprocesser, rösta i val, engagera sig i en politisk fråga, i ett parti, eller i en civilsamhällsorganisation på sin fritid.
- Ökat stöd för demokratin och att fler tar tydlig ställning för demokrati som styrelseskick.

Ambitionen är att 85 procent av befolkningen känner till att demokratin fyller 100 år samt att andelen i befolkningen med låga kunskaper om det demokratiska systemet har minskat.

En deklaration för en stark demokrati

Vad innehåller deklarationen?

De aktörer som undertecknar deklarationen tar ställning för alla människors lika värde, de grundläggande fri- och rättigheterna och rättsstatens principer och tar avstånd från diskriminering, extremism, främlingsfientlighet, korruption och rasism. För att stärka demokratin ska aktörerna som ansluter sig till deklarationen:

- verka för att fler får en god kunskap och medvetenhet om det demokratiska systemet,
- arbeta för att fler deltar aktivt och står upp för demokratin, och

- bidra till ett samtalsklimat som kännetecknas av öppenhet och respekt.

Vad krävs för att underteckna deklarationen?

De aktörerna som vill skriva under deklarationen ska definiera sina åtaganden i förhållande till målen i deklarationen. Med åtaganden menas konkreta aktiviteter som ska genomföras under 2021.

Under början av 2022 ska alla aktörer som undertecknat deklarationen lämna in en kort beskrivning av den verksamhet som genomförts i förhållande till åtagandena

Vilka typer av aktörer kan ansluta sig till deklarationen?

Myndigheter, regioner, kommuner, civilsamhällesorganisationer, akademien, företag m.fl. kan ansluta sig till deklarationen.

Är deklarationen juridiskt bindande?

Deklarationen ska ses som ett frivilligt åtagande av respektive aktör och är inget juridiskt bindande avtal. Samtidigt är det viktigt att tydliggöra att de organisationer som ansluter sig till deklarationen står bakom skrivningarna i deklarationen och åtar sig att bidra till att stärka demokratin.

Varför behövs deklarationen?

Runt om i världen utmanas och försvagas demokratier. Demokratin är ifrågasatt. Sveriges demokrati står på en stabil grund genom att de grundläggande fri- och rättigheterna är väl förankrade hos befolkningen, valdeltagandet är högt liksom tilliten till demokratiska institutioner och mellan människor. Samtidigt står alltför för många människor utanför och varken deltar eller känner sig delaktiga i vår demokrati. Det offentliga samtalet hårdnar och antidemokratiska aktörer blir allt mer synliga.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att Valdemarsviks kommun undertecknar deklarationen för en starkare demokrati. För att få underteckna deklarationen krävs det att respektive organisation först ansöker till kommittén. Därefter kan undertecknande ske.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Karl Öhlander
Kommundirektör

(11)

Nämnd.2021.5

Anmälan till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Delegationslista 2021-01-18

Datumperiod: 2020-11-26 -- 2021-01-08

Ärende: KS-SA.2020.110 **Fastställd:** 2020-11-26 **Handläggare:** Karl Öhlander

Handling: Delegationsbeslut - Beslut att anta överenskommelse om lön- och anställningsvillkor för personlig assistent och anhörigvårdare - PAN 20 med svenska Kommunalarbetsförbundet

Dokumenttyp: Delegationsbeslut

Riktning: UT

Ärende: KS-SO.2020.76 **Fastställd:** 2020-12-09 **Handläggare:** Mattias Geving

Handling: Delegationsbeslut - Öppnande av Covid-avdelning på Ringgården

Dokumenttyp: Delegationsbeslut

Riktning: UT

Ärende: KS-SO.2020.77 **Fastställd:** 2020-12-11 **Handläggare:** Mattias Geving

Handling: Delegationsbeslut - Stängning av daglig verksamhet enligt LSS, enheterna Serviceteamet och Loviza perioden 2020-12-16 -- 2020-01-08

Dokumenttyp: Delegationsbeslut

Riktning: UT

Ärende: KS-SO.2021.4 **Fastställd:** 2021-01-08 **Handläggare:** Mattias Geving

Handling: Delegationsbeslut - Beslut om stöd till enskild enligt lag (2019:925) 4 kap 3 §

Dokumenttyp: Delegationsbeslut

Riktning: UT

(12)

Nämnd.2021.4

Information kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. XXXXXXXXXXXXXXXX

Ärendebeskrivning

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten